

**IKAALINEN
RÖYHIÖN KYLÄALUEEN RAKENNUSINVENTOINTI 2002**

OSA I

**Nina Rinta-Porkkunen, Tampereen museot/maakunnallinen yksikkö
Pirkanmaan maakuntamuseo**

Kannen suunnittelu Maakunnallinen yksikkö, Leena Hirvonen
Raportin valokuvat Nina Rinta-Porkkunen, Jani Anttila
Peruskartat copyright Maanmittauslaitos/PiSa lupa 75/4033/1999

Röyhön rakennusinventointi 2002

Tarkastettu alue

Ikaalisten rakennusinventointi 2002	1
Inventoitu alue ja tutkimuksen menetelmät	
Kulttuurihistoriallinen arvo	2
Hankkeen hyödyntämismahdollisuudet - kuinka tästä eteenpäin	3
Rakennetun kulttuuriympäristön arvoista Kohdeluettelo	5
Inventoidut kohteet – liite	
Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt – liite	
<u>Alueinventointi Heltee</u>	<u>7</u>
Koivisto	10
Rantala	16
<u>Isoröyhiö</u>	<u>22</u>
Ahola	29
Asumalahti	33
Koivikko	42
Kujansuu	50
Kuusiniemi	60
Lahdentausta	68
Mäntylä	74
Saukon koulu	76
Särkijoki	80
Toivola	92
<u>Kallionkieli</u>	<u>94</u>
Frigård	97
Rajala	103
Välimäki	113
<u>Leutola</u>	<u>117</u>
Hakala	124
Isotalo	130
Keskinen	136
Kivimäki	142
Laine	154
Lähteenmäki	156
Mikkola	158
Myllymäki	164
Nuutila	170
Sillanpää	174
Tienari	176
Uutela	182
Virtanen	190
Vähätalo	196
<u>Miettinen</u>	<u>204</u>
Aittoniemi	209
Hietamaa	217
Kallio	223
Maja	230
Mertaniemi	242
Salmela	250
Sorvalahti	258

Osara	268
Haapaniemi (Haapasalo)	272
Harjuntausta	274
Saukko	282
Sarkkila	292
Jokinen	297
Karppa	307
Lähteenmäki	315
Mäkelä	325
Päiväranta	334
Salomäki	340
Tervaoja	348
Uusitalo	354
Vähäröyhiö	356
Historiallinen maankäyttö Vähäröyhiön kylässä vuoden 1800 isojakokartan mukaan – liite	
Ala-Laurila	366
Ala-Nikkilä	374
Halonen	386
Heikkilä	392
Iso-Heikkilä	402
Joenniemi	410
Keskinen	414
Kivelä	424
Kivistö	426
Kujansuu	429
Kulmala	434
Käkelä	436
Käkelän paja	442
Lehto	446
Lepistö	448
Leppäkivi	452
Ponsila	457
Päivölä	460
Ranta	464
Rintala	466
Santala	469
Toivola	471
Viitaniemi	475
Vilenius	482
Vähä-Heikkilä	488
Yli-Laurila	494
Yli-Nikkilä	502

IKAALISTEN RAKENNUSINVENTOINTI 2002

HELTEE, ISORÖYHIÖ, KALLIONKIELI, LEUTOLA, MIETTINEN, OSARA, SARKKILA, VÄHÄRÖYHIÖ

Inventoitu alue ja tutkimuksen menetelmät

Käsillä oleva rakennusinventointi kartoittaa entisen Saukon koulupiirin alueen vanhaa rakennuskantaa ja määrittelee sen arvoja paikallisesta kulttuurihistoriallisesta näkökulmasta katsottuna. Inventointi on osa Leader-hankkeena toteutettavaa Röyhion kyläalueen kulttuuriympäristöprojektia, jossa inventointia seuraavat alueella tapahtuva korjausneuvonta sekä koulutustapahtuma. Rakennusinventointiin ovat osallistuneet myös Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen Puurakentamisen perinne –projektin harjoittelijat inventoimalla noin 10 kiinteistöä ja valokuvaamalla kaikki kohteet.

Saukon koulupiirin alueeseen kuuluu alueita Helteen, Isoröyhion, Kallionkielen, Leutolan, Miettisten, Osaran, Sarkkilan ja Vähäröyhion kylistä. Koulupiirin itärajalla ovat Kesksen, Penijärven, Ojan ja Paaston talot, etelärajana Kyrösjärvi, länsirajalla Rajalan, Salmelan ja Majan talot ja pohjoisrajana Valtionpuisto Parkanon kaupungissa. Alue on kooltaan 5,5 x 12,5 kilometriä. Kaikkien kahdeksan kylän asutuksen syntyisestä ja kehittymisestä sekä maankäytön historiasta kertoo kustakin alueesta laadittu alueinventointi.

Yksittäisiä inventointikohteita kertyi 74 kappaletta. Rakennusinventointi tehtiin valikoiden ja siihen sisällytettiin lähinnä ennen vuotta 1940 rakennettuja, kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti arvokkaiksi katsottuja kohteita. Saukon koulupiirin alueella olevat vanhimmat talot ja niistä syntyneet osatallot sekä mahdollisuuksien mukaan niiden torpat käytiin läpi. Tarkastamatta jäi joitakin lähinnä entisen koulupiirin pohjois- ja itäosassa sijaitsevia kiinteistöjä johtuen siitä, että ennakkoon saatujen tietojen perusteella niillä ei oletettu olevan erityistä kulttuurihistoriallista arvoa. Jatkossa myös nämä kiinteistöt olisi syytä tarkastaa.

Inventoiduista kohteista täytettiin kohdeinventointilomakkeet, joihin pyrittiin teknisten tietojen lisäksi selvittämään rakennusten historiaa. Kohteet valokuvattiin sekä tavallisella että digitaalikameralla ja kiinteistöistä laadittiin pohja- ja asemapiirroksat. Kentältä kerättyä tietoa täydennettiin arkistolähteillä ja kirjallisuudella. Maiseman historiaa kartoitettiin Hämeen maanmittauslaitoksen arkistossa Hämeenlinnassa säilytettävien isojakokarttojen avulla. Kiinteistöjä koskevia tietoja täydennettiin samassa arkistossa säilytettävien maarekisterikirjojen sekä Ikaalisten kaupungin teknisestä toimistosta saatujen kiinteistörekisteritietojen avulla.

Inventoiduista kohteista 12 käytiin läpi ns. pikainventointina, jolloin kohdeinventointilomakkeiden tietoja ei yksittäisten rakennusten osalta täytetty yhtä yksityiskohtaisesti kuin tarkemmin inventoitujen kohdalla. Pikainventoitujen kiinteistöjen kohdalla rakennuskanta oli joko nuorempaa kuin tässä inven-

toinnissa huomioon otettu tai alkuperäiset piirteensä menettänyttä. Näissä tapauksissa painotettiin kiinteistöjen asutushistoriallista merkitystä tai osuutta tietyssä alue- tai arvokokonaisuudessa.

Suurin osa inventoiduista kohteista sijaitsee Vähäröyhiön kylässä. Siellä inventoitiin yhteensä 27 kohdetta, joista viisi pikainventointina. Leutolassa inventoitiin 14 kohdetta, joista kolme pikainventointina. Isoröyhiön kylän alueelta inventoitiin kymmenen kohdetta, joista kaksi pikaininventoinnilla. Sarkkilan kylästä inventoitiin kahdeksan kohdetta, joista yksi pikaininventoinnilla. Miettisten kylästä inventoituja kohteita kertyi seitsemän. Kallionkielen ja Osaran kylistä inventoitiin kolme kohdetta kummastakin, Helteen kylässä inventoituja kohteita oli kaksi.

Kyseisessä inventoinnissa kantataloilla tarkoitetaan tiloja, jotka löytyvät 1700-luvun maarekisterikirjoista. Tämän perusteella Vähäröyhiön ja Leutolan kylissä ei ole kantataloja, vaan vanhimpien tilojen halkomisen seurauksena syntyneitä osataloja. Leutolan kylässä sijainneesta Leutolan yksinäistalosta muodostuivat Isotalon, Hakalan ja Vähätalon osatalot isojaossa vuonna 1766. Vähäröyhiössä Nikkilän, Heikkilän ja Laurilan talot halottiin kukin kahdeksi osataloksi isojaossa vuonna 1815. Näistä erotetut kiinteistöt ovat alun perin olleet lohkotiloja, palstatiloja, torppia tai mäkitupia.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Kiinteistöjen ja rakennettujen ympäristökokonaisuuksien kulttuurihistoriallista arvoa tarkasteltiin niiden historiallisen, rakennushistoriallisen ja maisemallisen merkittävyuden kautta. Historiallisia arvoja ovat esimerkiksi talous-, sosiaali- tai sivistyshistoriaan liittyvät seikat. Tarkastelussa painotettiin myös asutushistoriaa, jolloin esimerkiksi erityistä arvoa katsottiin olevan osatalojen, torppien ja mäkitupien pihapiireillä. Rakennushistoriallinen arvo perustuu kohteen rakennusperinteisiin, rakennusteknisiin tai arkkitehtonisiin ominaisuuksiin. Maisemalliset arvotekijät koostuvat rakennuksen sijainnista tai rakennusryhmän muodostamasta itsenäisestä maisemallisesta kokonaisuudesta. Arvoelementteihin liittyy lisäksi tarkempia näkökohtia perustuen rakennuksen edustavuuteen, tyypillisyyteen, alkuperäisyyteen tai säilyneisyyteen. Myös intensiteetti tai kerroksisuus saattavat olla arvon perusteena. Tällaisia kohteita olivat esimerkiksi ne, jotka vielä nykyisinkin vahvasti viestivät alkuperäisestä käytöstään tai alueet, joilla maiseman historian eri kerrokset, esimerkiksi asutuksen vaiheet ovat selvästi näkyvissä.

Erikseen määriteltiin neljä ns. arvoaluetta, jotka ovat Vähäröyhiön kyläkeskusta, Vähäröyhiön vanha kylätontti, Vähäröyhiön Töllinpään alue sekä Leutolan vanha kylätontti.

Ongelmallista arvojen tarkastelussa on yleensä suhtautuminen uudemman, sotien jälkeisen ajan mukaan tuomiin muutoksiin. Yksinkertaistaen voi ajatella, että rakennuksen alkuperäisen ulkoasun tai käyttötarkoituksen kanssa sopuoinnussa olevat muutokset eivät vähennä kohteen arvoa. Muutos siinä ei siis vähennä kohteen arvoa, sillä rakennukset ja ympäristöt ovat aina olleet mukana jonkinlaisessa muutoksessa. Ristiriitaiset ja kohteen alkuperäisiä rakennusosia suuresti hävittäneet muutokset sen sijaan ovat vaikuttaneet tarkasteluun.

Suomen rakennuskanta on suhteellisen nuorta ja siten 1940-lukua edeltävät rakennukset itsessään ovat harvinaisia ja arvokkaita. Lähtökohtana tulisikin olla kulttuuriympäristön vanhimpien rakennusten ominaispiirteiden säilyttäminen. Tässä esitetty luokittelu on maakuntamuseon näkemys Røyhiön kulttuuriympäristön keskeisimmistä ominaispiirteistä. Tarkastelun ulkopuolelle tai arvottomamatta jääneet kiinteistöt ovat myös arvokkaita, sillä ne ovat osa kulttuuriympäristön kokonaisuutta. Myös ne olisi pyrittävä säilyttämään.

Hankkeen hyödyntämismahdollisuudet – kuinka tästä eteenpäin

Ikaalisten Røyhiön alueen kulttuuriympäristöhankkeen keskeinen tavoite oli herättää alueen asukkaat huomaamaan oman ympäristönsä arvo ja sitä kautta vaikuttaa ympäristön arvojen säilymiseen. Ensimmäisessä vaiheessa, rakennusinventoinnissa, koottiin yhteenveto Røyhiön kyläalueen rakennetun kulttuuriympäristön nykytilasta ja historiasta ja laadittiin luettelo alueen arvokkaimmista piirteistä. Inventointi tulee täyttämään MRL 9 §:n vaatimukset liittyen maankäytön suunnittelun perusselvityksiin. Tietojen hyödyntäminen maankäyttöhankkeissa voi tarkoittaa esimerkiksi uudisrakennuspaikkojen osoittamista alueille, joilla kulttuurimaiseman arvojen ei tarvitse pelätä vaarantuvan. Myös vanhojen viljelysaukeiden säilyttäminen rakentamattomana tai vanhojen tielinjojen säilymistä voidaan tukea kaavamääräyksin. Rakennusinventointimateriaalista voi olla myös matkailullista hyötyä esimerkiksi kulttuuriympäristöreitistöjen luomisessa tai maatilamatkailuhankkeissa. Lähialueen muiden kylien kanssa yhteistyössä voisi olla mahdollista luoda Kyrösjärven rannoille ns. kulttuurimatkailureitti, samaan tapaan kuin luonnonympäristön tarjoamia mahdollisuuksia on hyödynnetty retkeilyssä.

Kulttuurimaiseman ominaispiirteiden ja arvojen tunnistaminen voi olla myös perusta kyläsuunnitelman tekemiselle. Kyläsuunnitelmassa huomio voidaan kiinnittää arvokkaiden rakennusten tarjoamiin toimintamahdollisuuksiin ja toisaalta sijoittaa uusia toimintoja siten etteivät ympäristön arvot vaarannu. Rikas, historiallisesti monimuotoinen ja hoidettu kulttuuriympäristö tulee nähdä voimavarana, jota voi hyödyntää uusien asuinpaikkojen markkinoinnissa tai loma-asukkaiden houkuttelemisessa alueelle. Alueen historian tunnetuksi tekeminen, inventointitiedon levittäminen, voi edesauttaa uudisasukkaiden ”juurtumista” paikkaan. Omaksi kokemaansa ympäristöä ihmiset yleensä haluavat pitää kunnossa. Inventointiaineistosta voi suhteellisen helposti koota tiivistelmän julkaistavaksi.

Korjausneuvonnasta laadittu raportti jää kyläläisten ja Ikaalinen-seuran käyttöön ja on suotavaa, että aineisto olisi mahdollisimman helposti kaikkien asiasta kiinnostuneiden saatavilla. Raportti tarjoaa

yleisohjeita korjaamiseen ja esittelee tyypillisiä vaurioitilanteita esimerkkikohteiden kautta. Kyläläisten omistuksessa olevalle Saukon koululle voisi pitkällä tähtäimellä koota rakennusten korjaamiseen, kulttuurimaiseman hoitoon ja alueen historiaan liittyvää tietoa. Esimerkiksi korjausraportin tarkoitus on olla täydentyvä aineisto, jota uusien hankkeiden myötä täydennettäisiin. Korjausneuvontaprojektissa esiin tulleet, julkisessa käytössä olevien rakennusten kunnostushankkeet jäivät vielä idea-asteelle. Työtä voisi jatkaa, esimerkiksi järjestämällä ikkunoiden korjaustalkoot asiantuntijan johdolla. Talkoissa olisi mahdollisuus opiskella ja kokeilla ikkunoiden korjausta käytännössä.

Aholan päärakennus kesällä 2002.

Viimeinen osio Röyhiö-hankkeesta käsittää kulttuuriympäristökoulutuksen. Yhden päivän aikana opastetaan hyvään kulttuuriympäristötiedon hallintaan siten että esimerkiksi ympäristön arvojen tunnistamiseen ja maisemanhoitoon löytyisi alkutietoa. Myös vaikuttamisen mahdollisuuksista koulutus antaa tietoa.

Rakennetun kulttuuriympäristön arvoista

Inventoinnissa tarkasteltiin nimenomaan kiinteistöjä pihapiirin rakennuskannan ominaisuuksien perusteella sekä laajempia rakennettuja ympäristöjä. Kiinteistöt jaettiin kolmeen arvoluokkaan, maakunnallisiin (1), paikallisiin (2) ja maisemallisesti/historiallisesti arvokkaisiin (3). Aluekokonaisuudet määriteltiin samalla tavoin. Kohdekohtaiset arvot löytyvät oheisesta listasta, arvoaluerajaukset on esitetty alueinventointikartoilla.

KYLÄ	NRO	KOHDE	ARVO	KYLÄ	NRO	KOHDE	ARVO
HELTEE	1	Koivisto		SARKKILA	40	Jokinen	3
	2	Rantala	1		41	Karppa	2
ISORÖYHIÖ	3	Ahola	1	42	Lähteenmäki	2	
	4	Asumalahti	2	43	Mäkelä	3	
	5	Koivikko	3	44	Päiväranta	2	
	6	Kujansuu	3	45	Salomäki	2	
	7	Kuusiniemi	-	46	Tervaoja	1	
	8	Lahdentausta	3	47	Uusitalo	-	
	9	Mäntylä	3	VÄHÄRÖYHIÖ	48	Ala-Laurila	3
	10	Saukon koulu	1		49	Ala-Nikkilä	2
	11	Särkijoki	2		50	Halonen	1
	12	Toivola (Harjula)	3		51	Heikkilä	3
KALLIONKIELI	13	Frigård (Lehtomäki)	2		52	Iso-Heikkilä	1
	14	Rajala	3		53	Joenniemi	3
	15	Välimäki	-		54	Keskinen	3
LEUTOLA	16	Hakala	2		55	Kivelä	-
	17	Isotalo	3	56	Kivistö		
	18	Keskinen	3	57	Kujansuu	-	
	19	Kivimäki	1	58	Kulmala	-	
LEUTOLA	20	Laine	3	59	Käkelä	2	
	21	Lähteenmäki	-	VÄHÄRÖYHIÖ	60	Käkelän paja	3
	22	Mikkola	2		61	Lehto	-
	23	Myllymäki	3		62	Lepistö	3
	24	Nuuttila (Knuuttila)	3		63	Leppäkivi	3
	25	Sillanpää			64	Ponsila	2
	26	Tienari			65	Päivölä	3
	27	Uutela	2		66	Ranta	
	28	Virtanen	2		67	Rintala	2
	29	Vähätalo	3		68	Santala	
MIETTINEN	30	Aittoniemi	2		69	Toivola	3
	31	Hietamaa (Hietikko)	3	70	Viitaniemi	2	
	32	Kallio	2	71	Vilenius	2	
	33	Maja	2	72	Vähä-Heikkilä	2	
	34	Mertaniemi	2	73	Yli-Laurila	3	
	35	Salmela	2	74	Yli-Nikkilä	3	
	36	Sorvalahti	3				
OSARA	37	Haapaniemi (Haapasalo)	2				
	38	Harjuntausta	2				
	39	Saukko	1				

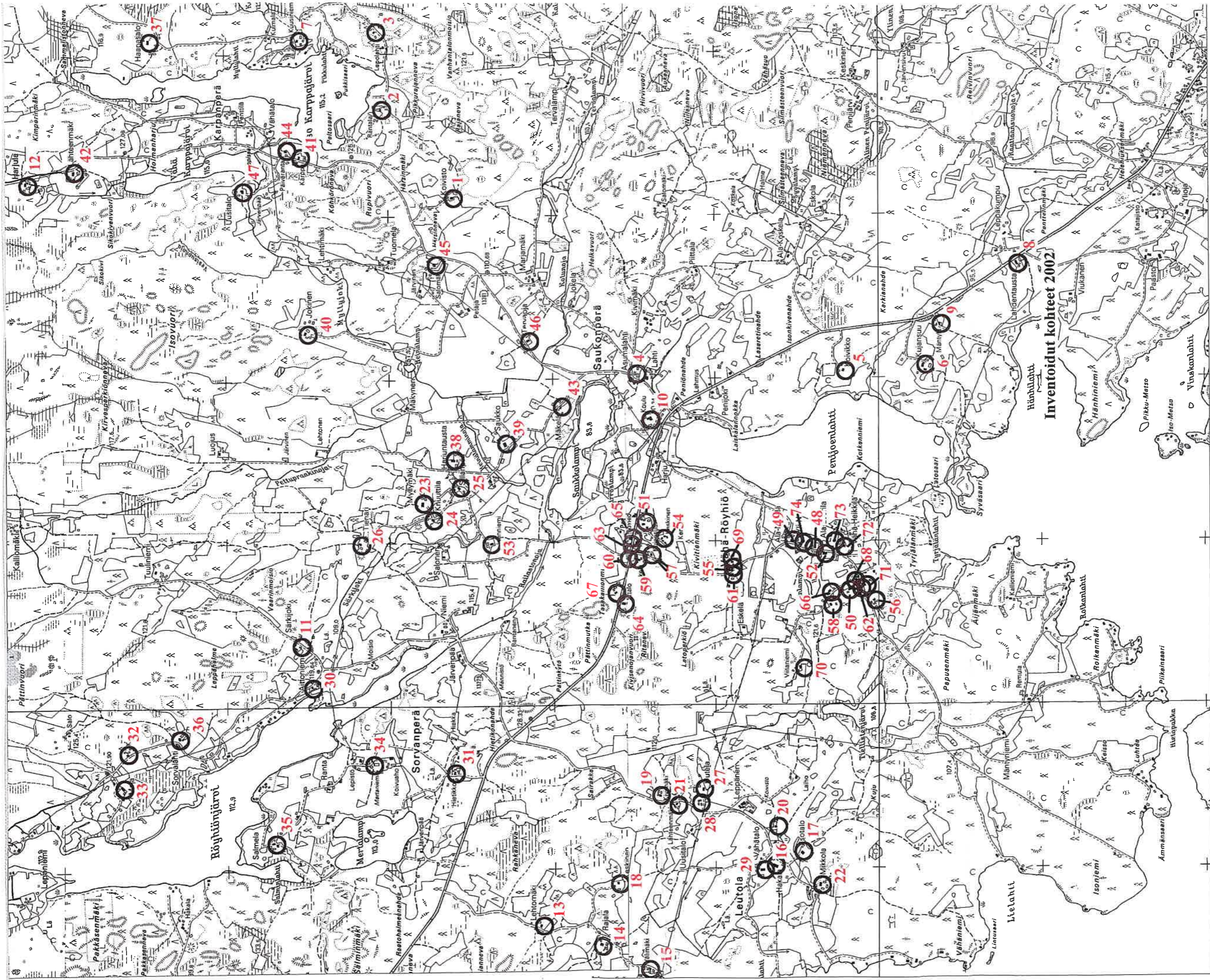
Rakennetun kulttuuriympäristön arvojen vaaliminen on pitkälti vanhan rakennuskannan ja sitä ympäröivän maiseman säilyttämistä ja hoitoa. Ei ole myöskään yhdentekevää, kuinka rakennuksia kunnostetaan jos halutaan niiden kulttuurihistoriallisten ominaispiirteiden säilyvän.

Tulonäkymä Vähäröyhiöön.

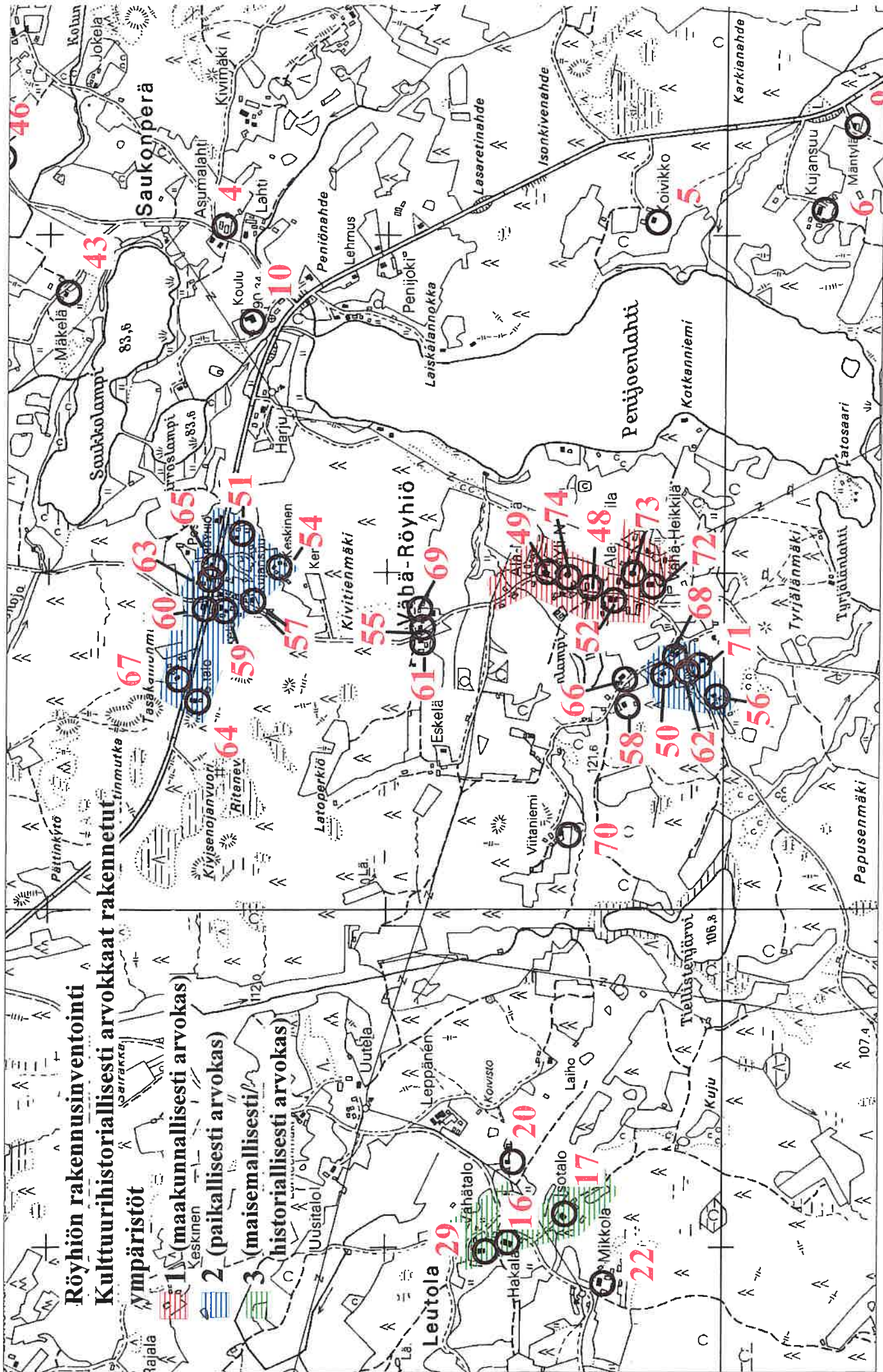
Maankäytön suunnitellussa tulee MRL:n mukaan vaalia alueiden kulttuuri- ja perinnearvoja. Tarvittaessa tämä tapahtuu suojelumääräyksiä antamalla. Tässä inventoinnissa esitetyt arvot, varsinkin luokkiin 1 ja 2 kuuluvat tulisi ottaa huomioon kaavaa laadittaessa.

Rakennusinventoinnin alkuperäismateriaalia säilytetään Tampereen museoiden maakunnallisessa yksikössä. Materiaalista on tehty käsillä oleva raportti, josta on toimitettu alkuperäismateriaali sekä kopia Ikaalinen-Seuralle.

Inventoidut kohteet 2002

LITE

Röyhön rakennusinventointi
Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt

- 1 (maakunnallisesti arvokas)
- 2 (paikallisesti arvokas)
- 3 (maisemallisesti/historiallisesti arvokas)

Leutola 29

Hakala 16

Isotalo 17

Mikkola 22

Leppänen

Laiho

Kuju

Tiollistenjärvi

Papusenmäki

Päätinkö

Tasakainuemi

Kivisenjaniuvot

Ritenev.

Latoperkiö

Eskelä

Viitanieniemi

Ala-Heikkilä

Tyrjälänmäki

Saukkolampi

Arvola

Harju

Keskinen

Ker

Kivittenmäki

Ala-Heikkilä

Ala-Heikkilä

Tyrjälänlahti

Mäkelä

Koulu

Penijoki

Penijoki

Lasaretinahde

Lasaretinahde

Penijoenlahti

Kotkanniemi

Karkianahde

Saukonperä

Asumajärvi

Lahti

Lehmus

Penijoenlahti

Lasaretinahde

Lasaretinahde

Penijoenlahti

Karkianahde

Kobun

Jokela

Kivimäki

Lehmus

Penijoenlahti

Lasaretinahde

Lasaretinahde

Penijoenlahti

Karkianahde

Kobun

Jokela

Kivimäki

Lehmus

Penijoenlahti

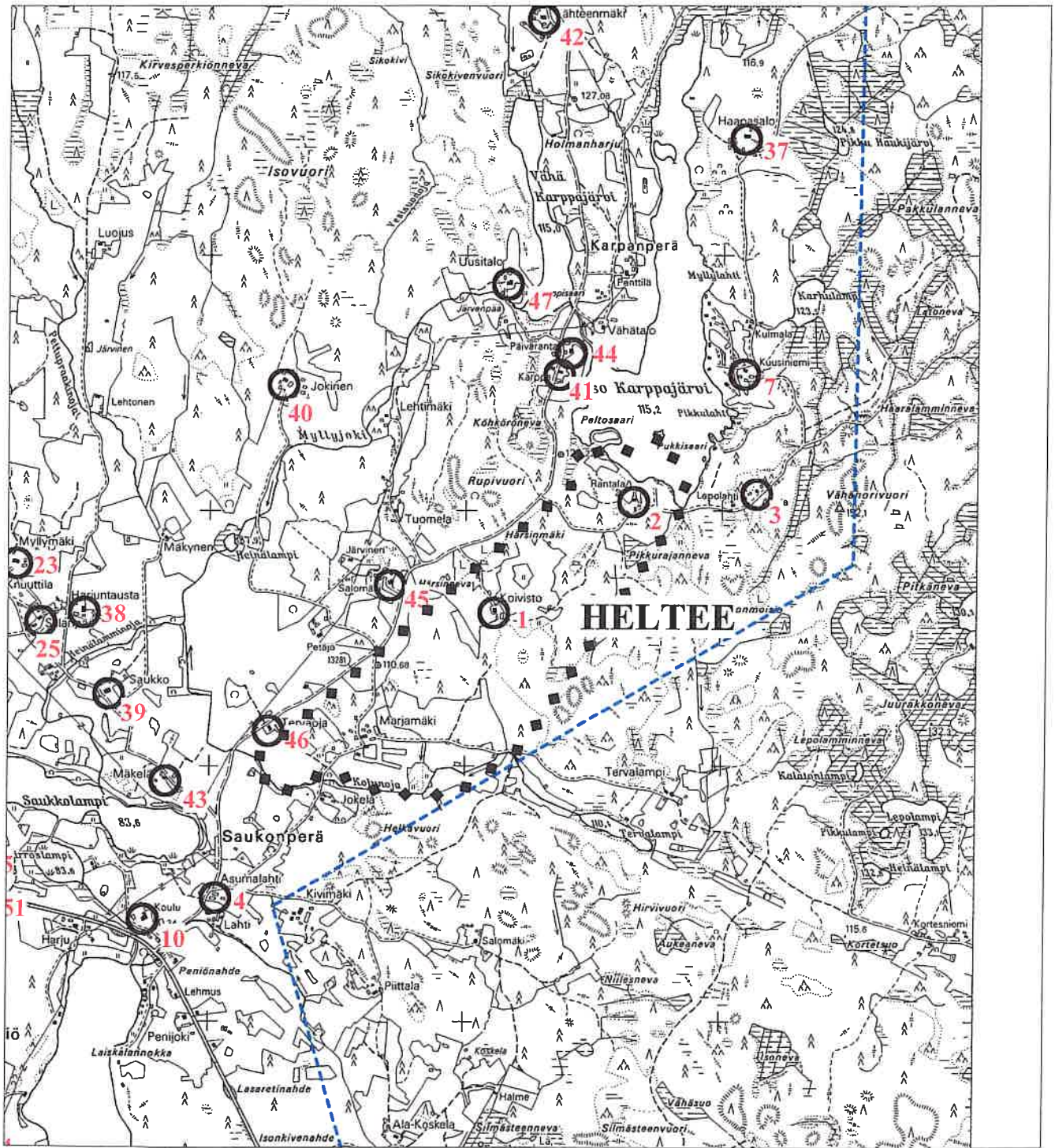
Lasaretinahde

Lasaretinahde

Penijoenlahti

Karkianahde

ALUEINVENTOINTI HELTEE

1:15 000

Peruskartta Copyright Maanmittaushallitus/PiSa lupa 75/4033/1999

Heltee

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Aluetyyppi

maarekisterikylän osa

alue-id 8

Historia

Perimätiedon mukaan Helteen kylää on sen pienuudesta huolimatta syytä pitää rautakautisena ja erityisenä varhaiskristillisen ajan merkkipaikkana. Varhaisin uuden ajan alusta säilynyt paikallishistoriallinen tietolähde on vuoden 1540 maakirja eli kruunun maaveroluettelo. Helle, toisinaan myös Hellet tai Heltee, käsitti sen mukaan Pertan ja Helteen talot. Ne oli mahdollisesti muodostettu hiljattain jakamalla suuri yksinäistila kahtia. Helteen tila jakautui myöhemmin Alaseksi ja Yliseksi Helteeksi. 1640-luvulla asutustilanne jatkui Ikaalisten vanhoissa kylissä kantatalojen osalta lähes samanlaisena isonjaon aikoihin saakka. Helteen kylässä oli edelleen kaksi kantataloa, Helle ja Pertta.

Kyrösjärven itäpuolen eli ns. Seläntaustan alueen sisäisistä rajoista tärkein ja mahdollisesti vanhin oli röyhiöläisten maat itäisten naapureiden tiluksista erottava raja. Helteen kylän ja Luhalahden lähinaapuruus ja niiden välirajan polvekkeinen muoto viittaavat siihen, että Helteen kylä on alkuaan kuulunut Sipsiön-Luhalahden asutusyhteyteen.

Kaskiviljely sai Ikaalisissakin alkunsa jo esihistoriallisena aikana. Kun asutus rautakaudella vakiintui ja taajeni, kylien lähistöllä syntyi puutetta kaskettavaksi kelpaavista metsistä. Kyrösjärven rannoille syntyneiden kylien lähiympäristössä olevien kotitarvemetsien taakse muodostui viimeistään keskiaikana laajoja, nimiltään ja rajoiltaan tunnettuja ”maita” (urfjäll), joskus yksittäisen talon, muutaman naapuruksen tai kokonaisen kylän omistamia alueita, joita käytettiin pääasiallisesti kaskeamiseen. Asutusta niille ei pitkiin aikoihin syntynyt, mutta niiden rajat pysyivät voimassa monilta osin vielä isojaon jälkeenkin. Ikaalisissa näitä erillisiä takamaita oli muuan muassa Kyrösjärven itäpuolella suurta Suomenselän eräaluetta vasten. Suurin yhtenäinen kaskimetsien eli ”maiden” vyöhyke ulottui Röyhiöjärven pohjoispuolelta Viljakkalan rajalle saakka. Ensimmäisenä oli tevaniemeläisille kuulunut Veholamminmaa, sitä lähinnä Miettisten Järventakustanmaa, sitten Isoröyhiön ja Leutolan Vehkojanmaat, Osaran Saukonmaa, Sarkkilan ja Osaran Karpanmaat, Helteen Marjamäenmaa, Isoröyhiön Sisätönmaa, Juurijärvenmaa, Mämmin- ja Joentaustan maat, Hihkiön- ja Koksalon maat, Seitsemisten (Seitämistön) maa sekä viimeisinä sipsiöläisten Aivuksenmaa ja Kantostenmaa. Koska Seläntaustan asutuksella oli muita laajemmat takamaat, ei näin laajojen takamaiden omistajilla ei ollut tarvetta vallata eräsijoja tai kaskimaita kauempaa. Siten esimerkiksi Helteen kylä puuttuu vanhoista eräluetteloista lähes kokonaan.

Ikaalinen kuului myöhemmin Länsi-Suomen peltoviljelyalueeseen, jossa oli vallalla sarkajako. Kylien talot sijaitsivat lähekkäin yhteisellä kylätontilla, jonka ympärillä kotipellot levittäytyivät. Kauempana sijaitsivat ulkopellot, niityt ja laidunmaat. Ne samoin kuin kylänmetsät kuuluivat kylien rintamaihin. Sen ulkopuolella sijaitsivat ulkomaat ja -palstat, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana. Erämaat, joilla harjoitettiin eränkänäntä, olivat kaukonautinnan ja omistuksen varhaisimmat kohteet. 1600-luvun lopulla talojen kaukonautinnat olivat pääosin niittyjen käyttöä, vähäisemmässä määrin kaskeamista ja perinteistä eränkänäntä.

Pertan kantatilasta on lohkottu Saukonperällä sijaitseva Marjamäen lohkotila luultavasti 1800-luvun lopulla. Tilaa on verotettu ainakin jo vuonna 1803 ja se on ostettu perinnöksi vuonna 1814. Marjamäestä lohkottiin vuonna 1921 Koivisto sekä Rantala.

Heltee

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Kuvaus

Helteen vanha kylätontti sijaitsee kaakkoon entisestä Saukon koulupiiristä Isoröyhiön kylän itäpuolella Sipsiön kylän luoteispuolella Luhalahdentiestä Pääjärvenperälle erkanevan tiealueen tuntumassa.

Saukon entiseen koulupiiriin kuuluva Helteen kylän alue sijaitsee koillis-lounais -suuntaisesti Iso Karppajärven lounaispuolella. Sitä rajaavat koillisessa Osaran, idässä ja etelässä Isoröyhiön sekä lännessä ja pohjoisessa Sarkkilan kyliin kuuluvat alueet. Alueen rakennuskanta on peräisin 1920-luvun tienoilta.

Saukonperällä sijaitseva, Helteen Pertan kantatalosta lohkottu Marjamäen tila sijaitsee alueen lounaisosassa. Sen 5-huoneinen päärakennus on rakennettu vuonna 1923 ja sen sisätilat on täysin remontoitu. Pihapiirissä oleva toinen asuinrakennus on rakennettu vuonna 1935 ja siinä on kolme huonetta. Lisäksi pihapiirissä on mm. aittarivi sekä kaksi yksinäisaittaa. 1960-luvun lähdetietojen mukaan tilalla on mm. puinen navetta, sauna, kolme aittaa, puimala, kuivaamo sekä tallirakennus, jonka yhteydessä on kaksi asuinhuonetta.

Marjamäen lohkotilasta on on vuonna 1921 lohkottu edelleen siitä koilliseen sijaitseva Koivisto sekä Iso Karppajärven etelärannalla sijaitseva Rantala. Nämä ovat alun perin torpparakennuksia.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Arvoluokitus maisemallinen/historiallinen

Lisätiedot

Valokuvat

Piirustukset

Kartat

Asiakirjat

Maarekisterikirja vuoteen 1989. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Kirjalliset lähteet

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia II 1641-1721. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1999.

Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Heltee	Kiinteistö id	117
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-404-3-1
Osoite	Karpanperäntie 226/30 39430 Röyhiö	Alue	8
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Rak lkm	3
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on yli satavuotias asuinrakennus, kolmiosainen riviaitta sekä kuivausräihi kauempana pihapiiristä sinne Karpanperäntiestä erkanevan tien eteläpuolella. Kuivausräihi on tarkoitus purkaa lähitulevaisuudessa.

Tontilla on ollut vuonna 1934 valmistunut hirsirakenteinen navetta, talli ja lato, jotka on purettu vuonna 2002. Rakennusten katot olivat painuneet sisään.

Historia

Tontti on lohkottu Marjamäen kantatilasta vuonna 1921 Alfred ja Katarina Koivistolle. Yli sata vuotta vanhan talon on rakentanut Alfred Koivisto. Hänen jälkeensä sen omisti nykyisen omistajan isä Väinö Koivisto vuodesta 1936 alkaen. Vuodesta 1946 lähtien emäntänä oli hänen vaimonsa Alli Koivisto. Väinö Koivisto on asunut talossa ympärivuotisesti 1970-luvun loppupuolella. Sen jälkeen siinä on toisinaan asuttu kesäisin. Tontti on ollut perikunnan hallussa ennen siirtymistään nykyiselle omistajalle. Kiinteistö kunnostetaan kesäkäyttöön.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Karpanperällä Karpanperäntien itäpuolella. Karpanperäntiestä erkanevalla pienellä tiellä, joka johtaa pihaan havupuumetsikön läpi. Tonttia ympäröivät pienet peltoaukeat, jotka idässä rajautuvat metsään.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Juhani Jyrä, Viljakkala.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Asuinrakennus edustaa hyvin 1900-luvun alkupuolen rakentamistapaa. Se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Osa pihapiirin rakennuskannasta on purettu. Kohde kertoo osaltaan kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolelta saakka sekä asutuksen siirtymisestä kylätontin tuntumasta entisen erä- ja kaskisijojen suuntaan.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 7/2002: 10-12.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
18.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	117	Rno	143-404-3-1
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	155
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivipilarit. Hirsiseinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne ovat punaiset. Päätykolmiot ovat keltaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Ikkunat ovat 6-ruutuiset, pitkän länsiseinän keskimmäinen ikkuna on 9-ruutuinen.

Rakennuksen pitkällä itäseinällä on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti, joka on väriltään keltainen. Kuistin alaosassa on pystylaudointu, yläosassa vaakalaudointu. Ulko-oven molemmilla puolilla on 6-ruutuiset ikkunat. Oven yläpuolella on sitä leveämpi kamanaikkuna, joka on jaettu neljään ruutuun.

Todennäköisesti rakennus on pohjakaavaltaan paritupatyypinen. Yläkerrassa on luultavasti avovintti.

Historia

Koivisto

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Asuinrakennuksen on rakentanut Alfred Koivisto luultavasti 1800-luvun loppupuolella. Toisaalta 1960-luvulta peräisin olevan lähdetiedon mukaan rakennus olisi rakennettu vuonna 1936. Viimeksi siinä on asuttu ympärivuotisesti noin 25 vuotta sitten, sen jälkeen siinä on asuttu kesäisin. Rakennusta on tarkoitus kunnostaa kesäkäyttöön.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

9.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	117	Rno	143-404-3-1
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	156
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kolmiosainen riviaitta on pitkänurkkainen hirsirakennus. Se on hirsipinnalla ja sen seinät ovat punaiset. Rakennuksen pitkän kaakkoisseinän edessä on pystykaiteinen avokuisti. Ovenpielet, kuistin kaiteiden ylä- ja alareunat sekä niiden puupilarit ovat valkoiset.

Historia

Riviaitta on siirretty nykyiselle paikalleen muualta samoihin aikoihin kuin päärakennus on rakennettu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

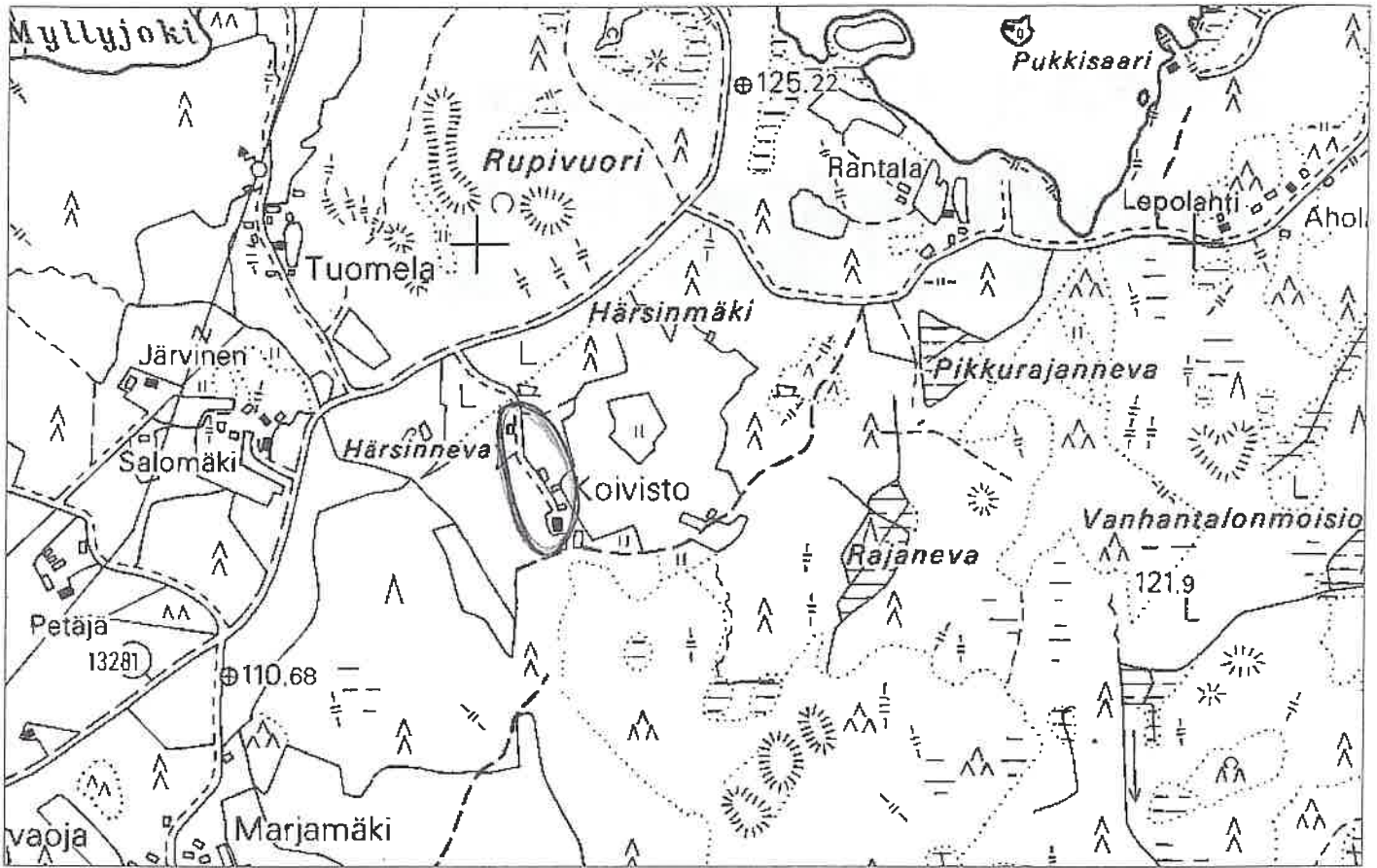
Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

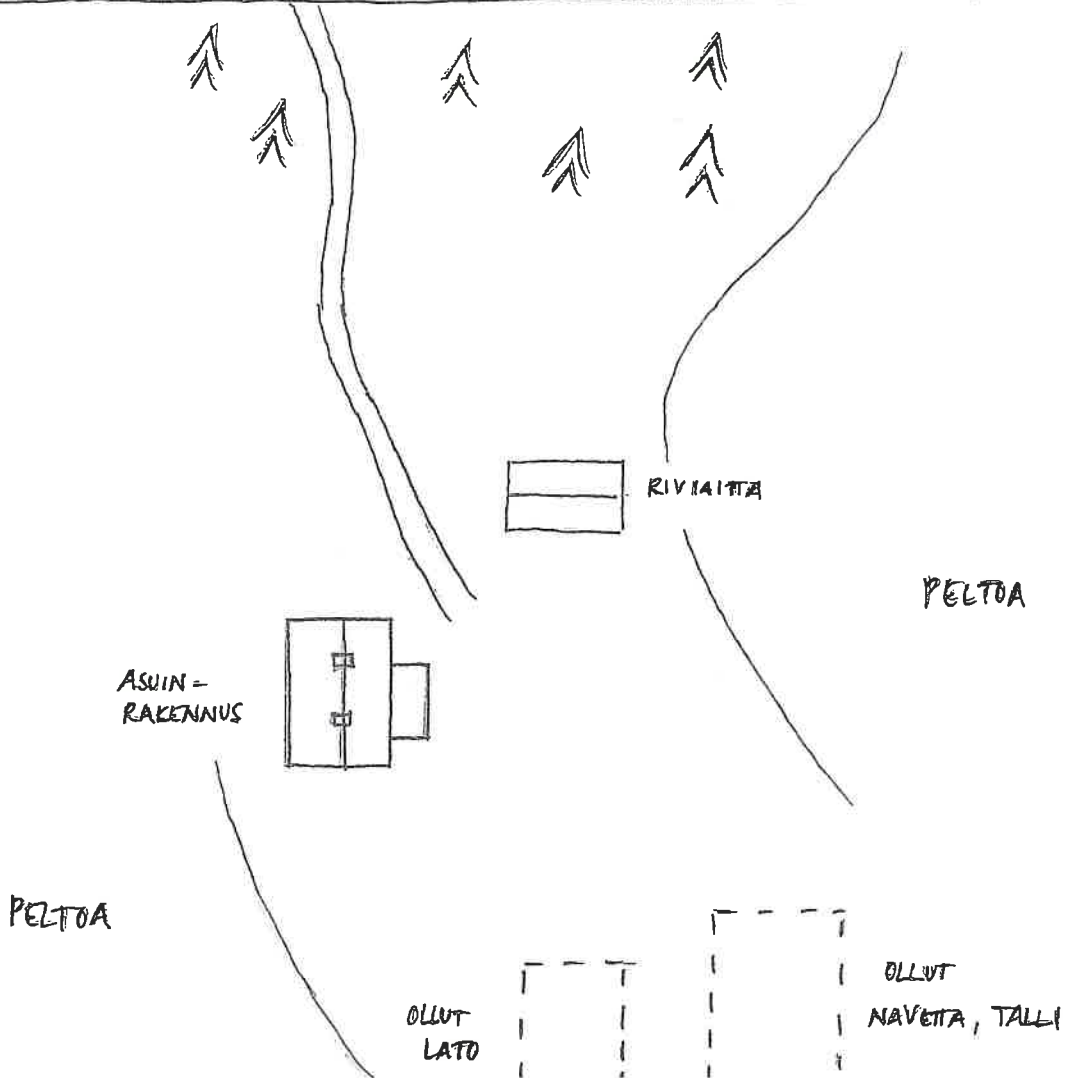
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 9.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

IKAALINEN/HELTEE/KOIVISTO

KARPANPERÄNTIE

1:7000

FILMI 7/2002

RIVIAITTA ETELÄSTÄ

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

ASUINRAKENNUS
KAAKOSTA

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Heltee	Kiinteistö id	136
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-404-
Osoite	Haapasalontie 51/6 39430 Röyhiö	Alue	8
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppe	torppa	Rak lkm	
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi mm. aitta ja riihi. Pihapiirissä on myös uusi tiilinen asuinrakennus, navetta, ulko-wc ja kaivo. Riihen lähellä on huonokuntoinen vaja.

Riihen perustuksena on betonivalu. Sen hirsirunko on vuoraamaton ja käsittelemätön. Satulakatto on katettu kolmiorimahuovalla. Rakennus on kohtalaisessa kunnossa.

Historia

Rantala on lohkottu Marjamäen tilasta Taavetti ja Hilma Rantalalle (Koivisto) vuonna 1921.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö sijaitsee Helteen kylässä Iso Karppajärven eteläpuolella lähellä rantaa. Ympäriillä on peltoa ja metsää.

Kaava Seutu/maakuntakaava   **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde on tyypillinen esimerkki aikakautensa torpparakentamisesta. Se on säilynyt suhteellisen hyvin alkuperäisessä asussaan. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1800-luvun loppupuolelta lähtien sekä asutuksen siirtymisestä kauemmas kylätontin tuntumasta.

Arvoluokka *maakunnallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1b/2002: 25-31.

Inventoija Ritva Ruponen
16.7.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
30.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	136	Rno	143-404-
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	195
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli tai 1900-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	avokuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on betoninurkka. Hirsirunkoinen rakennus on vuoraamaton ja maalattu punamullalla. Sen nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat.

Rakennuksen toisella pitkällä seinällä on yksikerroksinen satulakattoinen kuisti, jossa on ainoastaan sivuseinät. Sivuseinillä on 4-ruutuiset ikkunat.

Historia

Asuinrakennus on rakennettu mahdollisesti 1800-luvun loppupuolella tai 1900-luvun alkupuolella.

Rakennuksesta on poistettu piipun pää.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rantala

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	
Arvojen perustelu	Rakennus on tyypillinen aikakautensa edustaja ja se on säilynyt melko hyvin.
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 30.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	136	Rno	143-404-
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	196
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on luonnonkiviset nurkkakivet. Hirsirakennus on vuoraamaton ja maalaamaton. Rakennuksen toisessa päädyssä on poskihirret.

Historia

Aitta on rakennettu mahdollisesti 1800-luvun loppupuolella tai 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Rantala

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

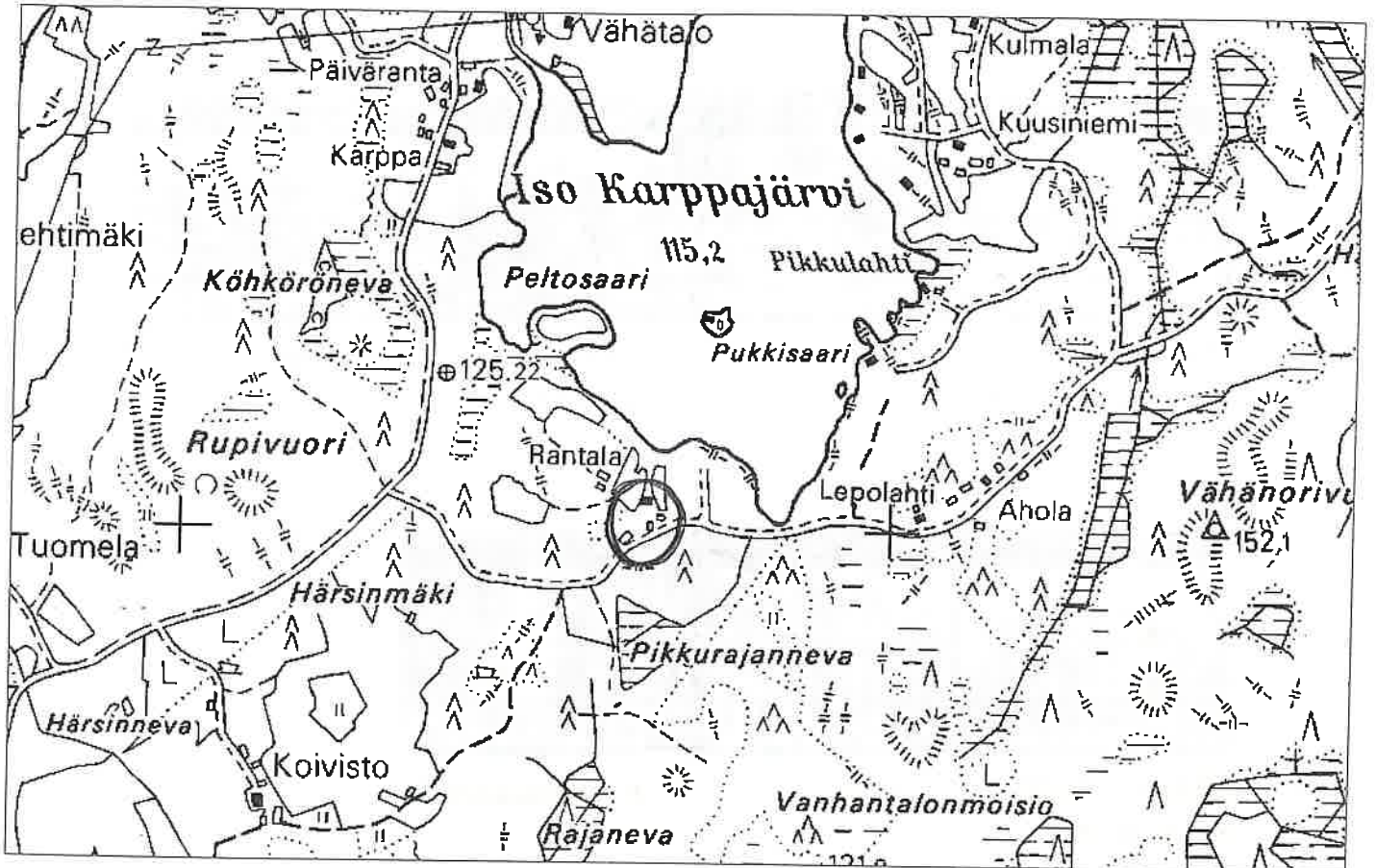
30.7.2002

Kunto

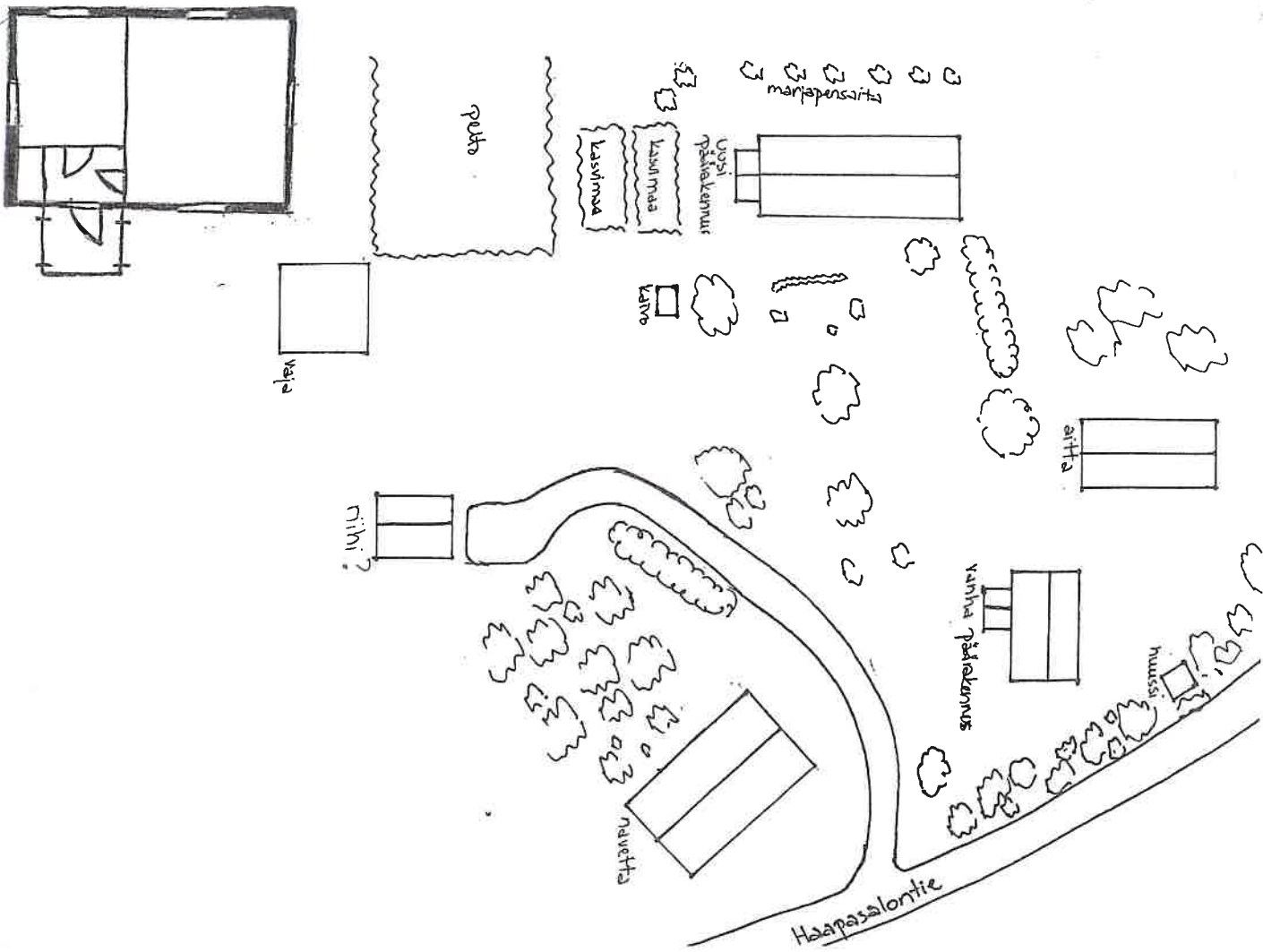
Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/HELTEE/RANTALA

1:7000

FILMI 1B/2002

YLEISKUVA PÄÄ-
RAKENNUKSESTA

PÄÄRAKENNUS
LÄNNESTÄ

PÄÄRAKENNUS
ETELÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
IDÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
POHJOISESTA

AITTA

ULKORAKENNUS

RANTALA, heinäkuu 2002

Asuinrakennus

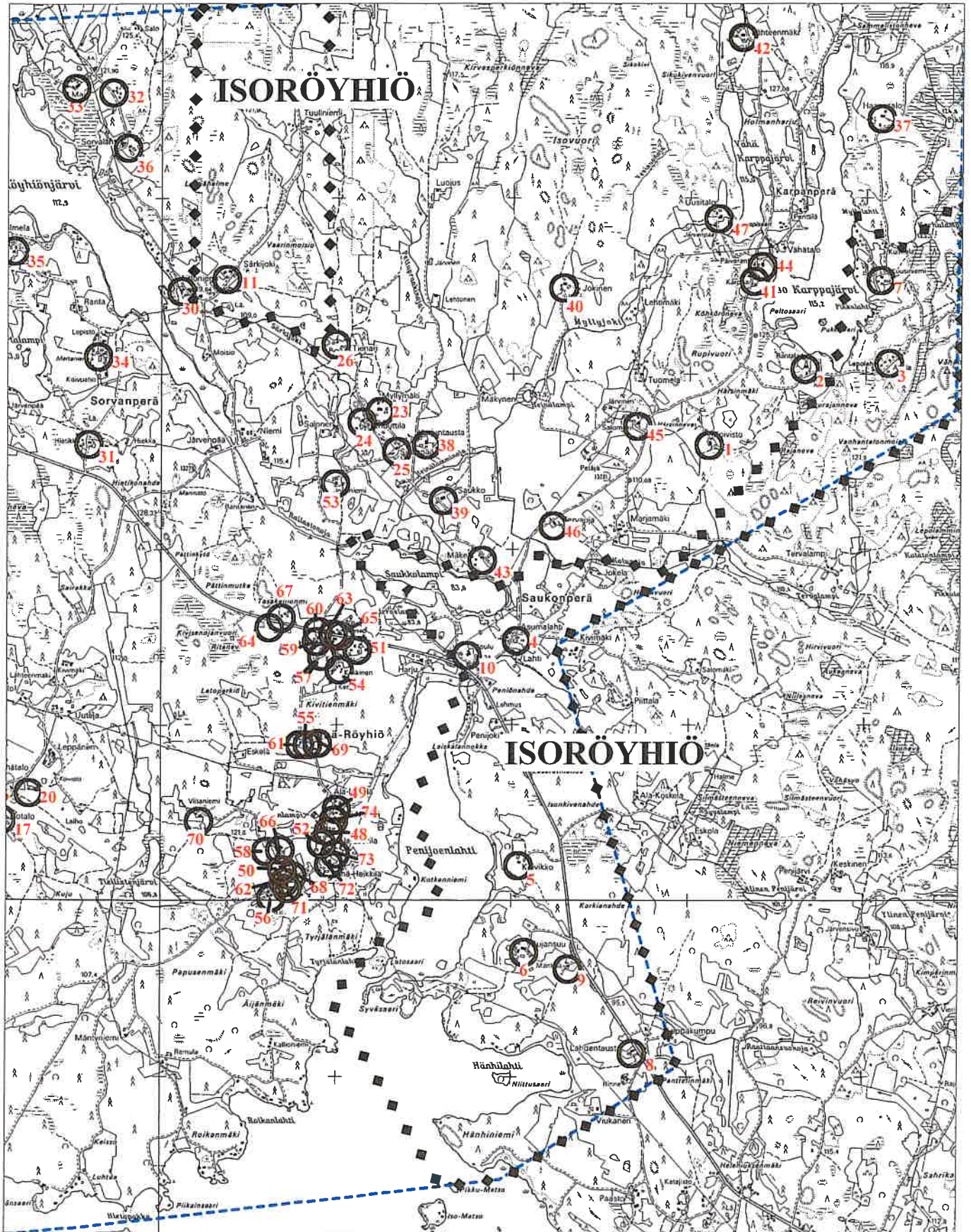
Pihapiiriä. Vas. pariaitta, oik. asuinrakennusta.

Pariaitan pääty. Taustalla asuinrakennusta.

ALUEINVENTOINTI ISORÖYHIÖ

1:20 000

Peruskartta Copyright Maanmittaushallitus/PiSa lupa 75/4033/1999

Isoröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Aluetyyppi

maarekisterikylän osa

alue-id 3

Historia

Isoröyhiön kylässä sijaitsevan Arasalon saaren pohjoispäässä on muinaislinna, joka kertoo esihistoriallisen ajan ihmisten liikkumisesta Kyrösjärven reitillä ja asumisesta lähitienoilla. Arasalo on korkea kalliainen mäki, jonka rinteillä ja päällä on kivivalleja. Sieltä on löydetty jäännöksiä ilmeisesti vallien sisäpuolella sijainneista asumuksista ja tulisijoista. Ihmisten oleskelusta Arasalossa ovat osoituksena myös sieltä talteen saadut löydöt: rautaesineiden palasia, piitä ja palanutta saveta. Kivikautisia löytöjä paikalta ovat tasatalta, kourutaltoa, kvartsiesineet ja iskokset, palanutta savea sekä palanutta luuta. Arasalon funktiota puolustuslinnana vahvistaa osaltaan kallion juurelta löytynyt viikinkiaikainen kirves eli tappara. Röyhiöstä on saatu talteen kaarrekantainen reikäkirves, joka on Suomessa harvinaisia todennäköisimmin pronssikaudella (1500/1300-500 eKr.) käytössä olleita esinemuotoja. Linnavuoren metallikautisia löytöjä ovat kirves, rautavanne, piitä sekä palanutta savea.

Arasalon nimi on liitetty saamelaisperinteeseen, sillä lapin kielessä ara merkitsee tulisijaa. Muista saamelaisperäisistä paikannimistä Isoröyhiössä voi mainita Nuuskulammen, lapin kielessä njukša merkitsee joutsenta sekä Polson (puolza = harju, töyräs). Seitsemisen nimikin saattaa olla saamelaisperäinen, sillä sieidi merkitsee seitaa tai uhripaikkaa. Kantasanana tähän saattaa olla myös seid, seit, joka merkitsee haltiaa.

Kivikautisia irtolöytöjä ovat Paaston talon pellosta 1880-luvulla löytynyt tasatalta, Arasalon muinaislinnan eteläpuolelta vuonna 1971 löydetty kourutaltoa ja kvartsiesineitä sekä Yliojan maalta 1970-luvulla löytynyt hioimen katkelma. Isoröyhiön Yliojalta on löydetty rautakautinen kalmistoalue, joka sijaitsee korkealla kalliomäellä Yliojan talon lounaispuolella, Salonvälin lahden luoteispäässä. Kalliolta on löydetty 16 selvästi erottuvaa kivikasaa, joiden läpimitta vaihtelee 1-4 metriin. Näistä hiidenkiukaista on löydetty luita.

Isoröyhiön kylä on peräisin rautakaudelta, pakanuuden ajalta. Keskiajan lopulla se oli kasvanut monitaloiseksi kyläksi ja vuoden 1540 maakirjan mukaan se oli taloluvultaan Ikaalisten suurin. Kylä kuului Hämeenkyrön emäpitäjän Viljakkalan neljännekseen ja siirtyi myöhemmin osaksi Aureen neljänneksi. Isoröyhiö käsitti kaksi kylää, Kyrösjärven rannassa olevan Röyhiön eli Alaskylän ja hieman ylemmäksi rakennetun Rautamäen, jota myöhemmin alettiin epävirallisesti nimittää Yliskyläksi Rautamäen nimen jäädessä unohtuiksi 1600-luvun kuluessa. Vuoden 1540 maakirjan mukaan Rautamäessä oli kylän suurin talo eli Talonen, kaksi muuta taloa, molemmat Paastot, Papunen sekä pari muuta myöhemmin jäljettämiin hävinnyttä tilaa. Alaskylän suurin talo oli Iitu. Muita taloja olivat Pentti, Laukkala, Säippä ja Pasko eli Mansikka. Näiden lisäksi kylässä oli neljä myöhemmin hävinnyttä melko pientä tilaa, Soikoi eli Soikka, Korni, Kujala ja Eino (Enevald).

1570-luvulta alkaen erämaiden asutustilat alkoivat autioitua katovuosien, kulkutautien, sotaverojen, väenottojen ja linnaleirirasitusten vuoksi. Autiolla tarkoitettiin veronmaksukyvyttömäksi köyhtynyttä taloa, jonka verot olivat rästissä ainakin kolmelta vuodelta. Isoröyhiössä Soikan autiotalon maat yhdistettiin Ojaan 1600-luvun alussa. Pentin tilaan yhdistettiin autioitunut Penttilä ja näin Ojasta ja Pentistä tuli Isoröyhiön suurimmat tilat. Hiedan autiotila luovutettiin parille sotamiehelle ja isäntä merkittiin talostaan hädetyksi vuonna 1611. Jo vuonna 1557 mainittu Hiedan talo hävisi, mutta muisto siitä on säilynyt

Isoröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

kylän nimistössä satoja vuosia. Edelleen Isoröyhiön tonttimaiden liepeillä tunnetaan mm. Hiedan mäki ja Hiedan holma.

Kaskiviljely sai Ikaalisissakin alkunsa jo esihistoriallisena aikana. Kun asutus rautakaudella vakiintui ja taajeni, kylien lähistöllä syntyi puutetta kaskettavaksi kelpaavista metsistä. Kyrösjärven rannoille syntyneiden kylien lähiympäristössä olevien kotitarvemetsien taakse muodostui viimeistään keskiaikana laajoja, nimiltään ja rajoiltaan tunnettuja ”maita” (urfjäll), joskus yksittäisen talon, muutaman naapuruksen tai kokonaisen kylän omistamia alueita, joita käytettiin pääasiallisesti kaskeamiseen. Asutusta niille ei pitkiin aikoihin syntynyt, mutta niiden rajat pysyivät voimassa monilta osin vielä isojaon jälkeenkin. Ikaalisissa näitä erillisiä takamaita oli muuan muassa Kyrösjärven itäpuolella suurta Suomenselän eräaluetta vasten. Suurin yhtenäinen kaskimetsien eli ”maiden” vyöhyke ulottui Röyhiöjärven pohjoispuolelta Viljakkalan rajalle saakka. Ensimmäisenä oli tevaniemeläisille kuulunut Veholamminmaa, sitä lähinnä Miettisten Järventakustanmaa, sitten Isoröyhiön ja Leutolan Vehkojanmaat, Osaran Saukonmaa, Sarkkilan ja Osaran Karpanmaat, Helteen Marjamäenmaa, Isoröyhiön Sisätönmaa, Juurijärvenmaa, Mämmin- ja Joentaustan maat, Hihkiön- ja Koksalon maat, Seitsemisten (Seitämistön) maa sekä viimeisinä sipsiöläisten Aivuksenmaa ja Kantostenmaa.

Kyrösjärven itäpuolisella eli ns. Seläntaustan asutuksella oli Ikaalisten muita kyliä laajemmat takamaat. Isoröyhiö ja Vähäröyhiö hallitsivat yhdessä Sipsiö-keskeisen jakokunnan kanssa arviolta lähes kolmensadan neliökilometrin aluetta, jonka sisällä ulkopuolisilla oli vain Saukon- ja Karpanmaan metsälohko ja 1500-luvulla Juhtimäkeen syntynyt uudisasutus. Näin laajan takamaan omistajilla ei ollut tarvetta vallata eräsijoja tai kaskimaita kauempaa, ja niinpä Isoröyhiö puuttuu eräluetteloista lähes kokonaan. Vuosina 1550-1570 kahdella Isoröyhiön kantatalolla oli eräsijoja. 1600-luvun loppupuolella Isoröyhiöllä, Osaralla ja Sarkkilalla oli kalastusosuuksia Karppajärvellä. Isoröyhiöllä oli kauko-omistuksia myös nykyisen Seitsemisen kansallispuiston alueella kruununmaan keskellä. Maat sijaitsivat koillisessa noin 20 kilometrin päässä kylästä.

Ikaalinen kuului Länsi-Suomen peltoviljelyalueeseen, jossa oli vallalla sarkajako. Kylien talot sijaitsivat lähekkäin yhteisellä kylätontilla, jonka ympärillä kotipellot levittäytyivät. Kauempana sijaitsivat ulkopellot, niityt ja laidunmaat. Ne samoin kuin kylänmetsät kuuluivat kylien rintamaihin. Sen ulkopuolella sijaitsivat ulkomaat ja -palstat, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana. Erämaat, joilla harjoitettiin eränkäyntiä, olivat kaukonautinnan ja -omistuksen varhaisimmat kohteet. 1600-luvun lopulla talojen kaukonautinnat olivat pääosin niittyjen käyttöä, vähäisemmässä määrin kaskeamista ja perinteistä eränkäyntiä. Sarkajakoinen kylä peltovainioineen ja taloineen sellaisena kuin se 1600-luvulla oli, näkyy yleensä vielä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun isojakokartoissa. Talojen tontit pysyivät vuosisatoja samoilla paikoilla siellä, missä asutus oli vanhaa. Halkomisten seurauksena talojen lukumäärä kylissä kasvoi.

Karpanperäntien varressa Saukkolammen kaakkoispuolella on vuonna 1774 perustettu Asumalahden tila. Asumalahti on muodostunut Isoröyhiön Koipelan talosta. Asumalahdesta on 1920-luvulla lohkottu Iso Karppajärven itäpuolella sijaitseva Kuusiniemi sekä kaakkoispuolella sijaitseva Ahola, joka oli alun perin asutustila. 1930-luvulla on lohkottu Saukon koulun tontti sekä Asumalahden eteläpuolella sijaitseva Lahden lohkotila. Myös Luhalahdentien koillispuolella sijaitseva Lehmus on lohkottu Asumalahdesta.

Isoröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Paaston perintötalo on halottu isojaossa, jolloin syntyivät Paasto sekä Penijoenlahden itäpuolella sijaitseva Kujansuu. Paastosta on lohkottu muun muassa Mäntylä vuonna 1927. Kujansuusta on lohkottu muun muassa Luhalahdentien varressa sijaitseva Penijoki vuonna 1905, Sorvanperän suunnassa sijaitseva Särkijoki vuonna 1914 sekä Kujansuun pohjoispuolella sijaitseva Koivikko vuonna 1958.

Harjuntaustan perintötalosta on lohkottu Toivola eli Harjula Hammaren-yhtiölle vuonna 1921. Mansikan perintötalosta on lohkottu Lahdentausta vuonna 1926.

Perimätiedon mukaan Viljakkalasta Luhalahden kautta kulki vanha sotilastie kohti Parkanoa. Se kulki Asumalahden maiden kautta. Tie laskeutui ns. Lasaretinahteesta Penijoen torpan kautta Asumalahden Koiraladon vainiolle. Ylitettyään pehmeän kohdan, jonka kantavuutta oli kiveämällä parannettu, tie nousi Myllyvainion ja Myllysilan kautta Asumalahden talon pihapiiriin. Tästä tie jatkoi Saukonperän kautta Poltinkoskelle ja edelleen kohti Parkanoa. Nykyinen Saukkolampi oli tuohon aikaan osa Kyrösjärven Penijoenlahtea ja sitä kutsuttiin Saukonlahdeksi. Tie oli tärkeä väylä pohjoiseen päin mentäessä ja se oli käytössä siihen asti, kun uusi tie valmistui 1860-luvulla Penijoenlahden ja Piirroslammin väliselle kannakselle Kyrösjärven laskemisen jälkeen.

Kyröskosken perkaamisella laskettiin Kyrösjärven pintaa kolmella eri kerralla 1800-luvun alkupuolella yhteensä yli kaksi metriä. Viimeinen Kyröskosken perkaus tehtiin vuosina 1828-31. Näin Kyrösjärven rannoille saatiin runsaasti vesijättöniittyjä karjan laitumiksi ja niiltä voitiin korjata niittyheiniä talven varalle. Maisema muuttui oleellisesti laskun seurauksena. Kyrösjärven Penijoenlahdesta pistävästä Saukonlahdesta muodostuivat Saukkolampi ja Piirroslampi. Piirroslammen ja Penijoenlahden välille kaivettiin ns. Salminoja parantamaan veden virtausta. Kirkkoveneet, joilla oli aikaisemmin soudettu Asmaspohjaan saakka, siirrettiin Isoröyhiön jakokunnalle yhteisalueeksi muodostetulle paattivalkamalle Penijoenlahden rannalle. Uudelta valkamalta hoidettiin kirkko- ja asiointimatkat kirkolle. Samalla erotettiin veneenpitopaikkoja sellaisille talouksille, joilla ei ollut omaa rantaa. Jakokunnalle jäi myös yhteisiä alueita, muun muassa pieniä saaria sekä alavia vesijättömaita.

Vuonna 1843 järjestettiin katselmus Kyrösjärven laskun seurauksena syntyneiden vesijättömaiden jakamiseksi. Katselmuksen tuloksena Saukkolammen rannoista tuli Asumalahden eli Koipelan omistukseen yli $\frac{2}{3}$ eli noin kaksi kilometriä. Osa Piirroslammen ympäristä sekä pieni osa Saukkolammen rantaa jäivät Vähäröyhiön Iso-Heikkilän osatalolle. Saukkolammen lisäksi Asumalahti sai jakomaita myös Penijoenlahden rannalta. Nykyisin Saukkolammen rannat jakaantuvat Isoröyhiön ja Vähäröyhiön kylille.

Uusi tie Parkanoon ylitti Penijoenlahden ja Piirroslammen kannaksen. Salminoja ylitettiin uudella kiviarkkujen varaan rakennetulla puusillalla. Vanha sotilastie jäi pois käytöstä, mutta Saukonperälle ja Karpanperälle johtava kylätie jäi edelleen kulkemaan Asumalahden talon pihapiiriin läpi. Uusi tie palveli liikennettä kylän kohdalla runsaat sata vuotta, sillä Salmin silta ja noin kilometrin mittainen osuus tietä rakennettiin uudelleen vuosina 1967-68. Uusi tie siirtyi vanhalta uralta noin 50 metriä Penijoenlahden suuntaan. Salmin vanha silta korvattiin uudella betonisillalla.

Eri puolilta tulleet tukkitiet johtivat talvisin Penijoenlahden itärannalle. Monilta suunnilta tulleet tiet yhtyivät Osaran kylän Saukon talon kohdalla ja jatkuivat siitä yhtenä

Isoröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Saukkolammin ja Piirroslammin yli Penijoenlahden plaaneille, Laiskalannokan massaplaanille tai Rakinojan halkoplaanille. Kuorma-autot alkoivat korvata hevoskuljetuksen tukinajossa 1950-luvun loppupuolella ja 1960-luvun alussa.

Kuvaus

Isoröyhiön kylätontti sijaitsee Kyrösjärven itärannalla Luhalahdentien tuntumassa inventoidun alueen kaakkoispuolella. Kylä on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuristoriallinen ympäristö, se on Itä-Ikaalisten vanhinta asutusmaisemaa. Kyläkeskuksen luoteispuolella on rautakautinen kalmisto ja kylän eteläpuolella Majosselän rannalla kohoaa Arasalon muinainen linnavuori, jonka laella on kvivallien jäännöksiä. Itse kylä on seudun parhaiten säilyneitä. Talot ovat tiiviinä rykelmänä kyläraitin varrella Kyrösjärven rannalla.

Suurin osa entiseen Saukon koulupiiriin kuuluvaa Isoröyhiön aluetta sijaitsee Penijoenlahden ja Saukkolammin itäpuolella. Pohjoisessa on Osaran alueita, koillisessa Helteen kylän alueita, lännessä Vähäröyhiö ja luoteessa Sarkkila. Lisäksi Isoröyhiöön kuuluu alue Sorvanperän suunnalta. Se rajautuu idässä Leutolaan, etelässä Vähäröyhiöön rajan kulkiessa Särkijoessa sekä lännessä Miettisiin.

Alueen vanhin rakennuskanta on peräisin 1890-luvulta. Asumalahden tilasta lohkotun, Karpanperällä Iso Karppajärven kaakkoispuolella sijaitsevan Aholan torpan 1½-kerroksinen asuinrakennus on rakennettu vuonna 1895. Luultavasti vuonna 1896 on rakennettu Sorvanperän suunnassa Röyhiönjärven itäpuolella sijaitsevan, Kujansuun tilasta lohkotun Särkijoen piharakennus. Särkijoen pihapiirin vanhaa rakennuskantaa ovat lisäksi 1890-luvulla rakennettu maakellari, kaksi otsa-aittaa sekä 1920-luvulla rakennettu navetta. Päärakennus on 1970-luvulla rakennettu yksikerroksinen tasakattoinen tiilirakennus. Luultavasti 1800-luvun loppupuolella on rakennettu myös Karpanperän suunnassa sijaitsevan, Harjuntaustan perintötalosta lohkotun Toivolan eli Harjulan 1½-kerroksinen asuinrakennus.

1910-luvulla on rakennettu entisen Saukon koulupiirin kaakkoisrajalla sijaitsevan Lahdentaustan paritupatyypinen asuinrakennus, joka on alun perin ollut Mansikan perintötalon torppa.

Alueen vanhimpia asuinpaikkoja on Asumalahden tila, joka on perustettu torppana 1700-luvulla. Asumalahti on 1920-luvulla jaettu kahden veljeksien kesken siten, että muodostui sen eteläpuolella sijaitseva Lahden tila. Jaossa myös tilan rakennukset jaettiin. Päärakennus sekä vanha aittarakennus siirrettiin Lahden tilalle, vieras- ja pakarirakennukset sekä luhti jäivät Asumalahteen. Tilan vanha kavinavetta purettiin ja siitä tehtiin kivijalat molempien tilojen uusiin navettarakennuksiin. Lahden tilalle siirtyneellä alueella sijaitsevat jo ennestään paja sekä pellava- ja mallassauna. Ne jäivät paikoilleen ns. Pajamäkeen, jossa myös Asumalahden mylly aikoinaan sijaitsi. Toinen mallassauna ja vanha navetta- ja tallirakennus jäivät jaossa Asumalahteen, riihi jäi yhteiskäyttöön. Lahden tilan päärakennuksena oli vuoteen 2002 saakka Asumalahden tilalta siirretty, vuonna 1928 rakennettu hirsirakennus. Aittarakennus on edelleen pystyssä. Asumalahden nykyinen päärakennus on rakennettu 1940-luvun lopulla. Vanhaa rakennuskantaa tilalla edustavat 1800-luvulla rakennettu luhti ja maakellari sekä 1920-luvulla rakennettu navetta.

1920-luvun rakennuksia on Asumalahden maalle vuonna 1922 rakennettu Saukon koulu, joka on kaksikerroksinen puurakennus. Koulutilojen lisäksi rakennuksen toisessa päädyssä on

Isoröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

kolme erillistä asuinhuoneistoa. Kujansuun tilan kaakkoispuolella Luhalahdentien varressa sijaitseva, Paaston perintötalosta lohkottu Mäntylän torppa on rakennettu luultavasti 1920- tai 1930-luvulla. Se on 1½-kerroksinen eteiskamarituparakennus.

1930-luvun rakennuskantaa edustavat Karpanperällä Iso Karppajärven itäpuolella sijaitseva Kuusiniemi sekä Luhalahdentien koillispuolella Asumalahdesta lohkotulla maalla sijaitseva Lehmus, jonka ulkorakennus on rakennettu 1960-luvulla. Vuonna 1930 Kyröskosken Osuuskauppa osti Asumalahden tilalta tontin, jolle rakennettiin myymälä. Osuusliike Oman Saukonperän myymälä sijaitsi Karpanperäntien länsipuolella Saukon koululle kääntyvässä tienhaarassa. Rakennus on nykyisin asumiskäytössä.

Paaston perintötalosta halottu, Luhalahdentien ja Penijoenlahden välissä peltoaukean keskellä sijaitseva Kujansuu on ollut saman suvun hallussa 1750-luvulta lähtien. Kujansuun tilan päärakennus on vuonna 1967 rakennettu yksikerroksinen tiilirakennus, jonka paikalla on aiemmin sijainnut vanha päärakennus. Pihapiirissä on myös 1940-luvulla rakennettu 1½-kerroksinen asuinrakennus, tätä aiemmin rakennetut navetta, luhti ja sauna sekä näitä uudempi kalustovaja.

1940-luvulla rakennettuja rakennuksia ovat muun muassa Asumalahden nykyinen päärakennus sekä Kujansuusta lohkottujen Penijoen ja Koivikon päärakennukset. Penijoen puinen karjarakennus on vuodelta 1925.

Saukonperän kulttuurimaisema mainitaan Pirkanmaan kulttuurihistoriallisten kohteiden joukossa. Siihen luetaan kuuluvaksi Saukkolampi rantaniittyineen ja vaihtelevasti kumpuilevine viljelmineen, jotka tarjoavat ympäristöstään poikkeavan maisemakuvan. Saukkolammen pohjoisrannalla, Mäkelän talon länsipuolella ranta on avoin ja siinä on osaksi kivistä peltoa. Osa lammen rannoista on metsittynyt, jolloin avoin maisema on peittynyt.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Arvoluokitus

12.8. 2002

Lisätiedot

Valokuvat

Piirustukset

Kartat

Asiakirjat

Maarekisterikirja vuoteen 1989. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Isoröyhiö

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Kirjalliset lähteet

- Asumalahti, Kaarlo 2001: Asumalahden suvun vaiheita kolmella vuosisadalla. Kirjapaino Painomusti Oy, Ikaalinen.
- Ikaalisten entisen emäpitäjän historia I vuoteen 1640. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1996.
- Ikaalisten entisen emäpitäjän historia II 1641-1721. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1999.
- Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
- Pirkanmaan seutukaavoitus. Pirkanmaan kulttuurhistorialliset kohteet. Julkaisu B 174. Tampereen seutukaavaliitto 1990.
- Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurhistorialliset ympäristöt. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16. Museovirasto, Ympäristöministeriö. Helsinki 1993.
- Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

SAUKONPERÄN KULTTUURIMAISEMA, YLEISKUVIA

Näkymä Saukkolammelle

Näkymä Saukonperältä kyläkeskustaan

Peltomaisemaa Saukonperällä. Taustalla Tervaojan päärakennus.

Saukonperän tiemaisemaa

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isorøyhiö	Kiinteistö id	132
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-
Osoite	Haapasalontie 99 39430 Røyhiö	Alue	3
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyp	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyp	tontti	Rak lkm	
		Inventoitu	1

Kuvaus

Pihapiirissä on asuinrakennuksen lisäksi 1950-luvulla rakennetut navetta, sauna ja puuvaja.

Historia

Ahola on vuonna 1928 Isorøyhiön Koipelan eli Asumalahden perintötilan maille perustettu asutustila. Sen ensimmäinen asukas oli Edvart Ahola. Asutustilaluontoa koskevat merkinnät on poistettu vuonna 1938.

Kiinteistö oli vuoteen 1960 asti pientilana. Tila jaettiin 1990-luvun alussa kahteen osaan nykyisen omistajan ja tämän siskon kanssa.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö sijaitsee Iso Karppajärven kaakkoispuolella Haapasalontien pohjoispuolella. Lähiympäristössä on havumetsää.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet

Suulliset lähteet Antti Ahola, Tampere.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde on tyypillinen rakentamisaikansa edustaja ja se on säilynyt suhteellisen hyvin alkuperäisessä asussaan. Kohde kertoo kylän asutuksen historiasta 1800-luvun loppupuolelta lähtien.

Arvoluokka *maakunnallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1b/2002: 17-24.

Inventoija Ritva Ruponen
16.7.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
30.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	132	Rno	143-
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	190
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1895		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on luonnonkiviset nurkkakivet. Hirsirunkoinen rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylautoituksella ja on väriltään valkoinen. Ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Rakennuksessa on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti.

Historia

Asuinrakennuksen on rakentanut Jooseppi Ahola, joka oli nykyisen omistajan vaari.

Rakennus on ollut vakituksessa asumiskäytössä vuoteen 1989 saakka, nykyisiin se on vapaa-ajan asunto.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Ahola

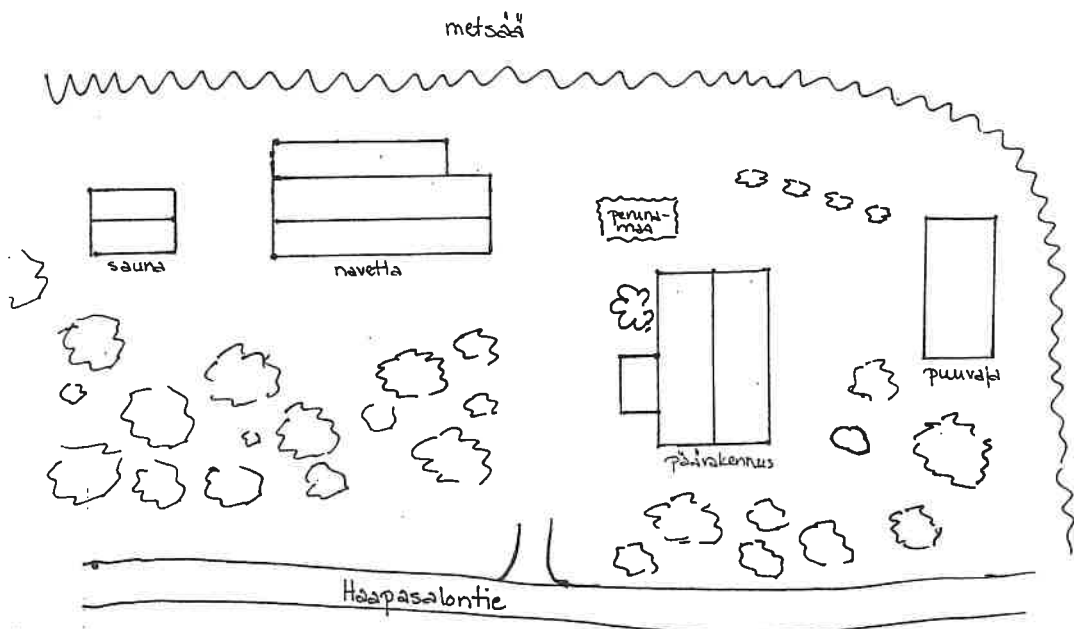
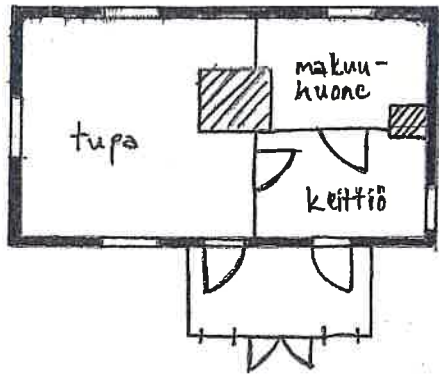
Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	
Arvojen perustelu	Rakennus on aikakautensa tyyppillinen edustaja ja sen alkuperäinen asu on säilynyt hyvin.
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 30.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

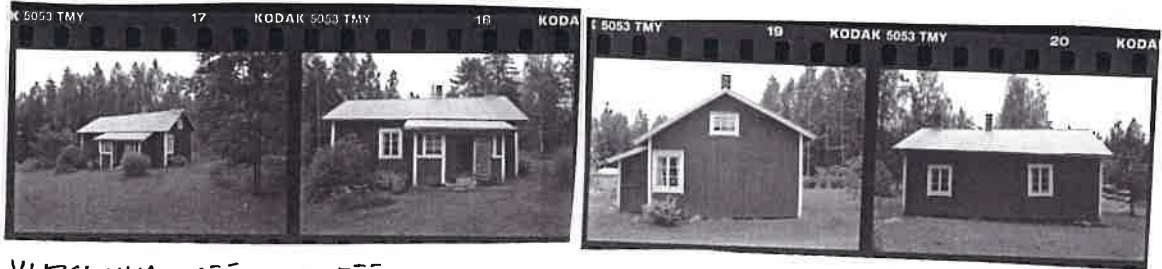
IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/AHOLA

1:7000

FILMI 1B/2002

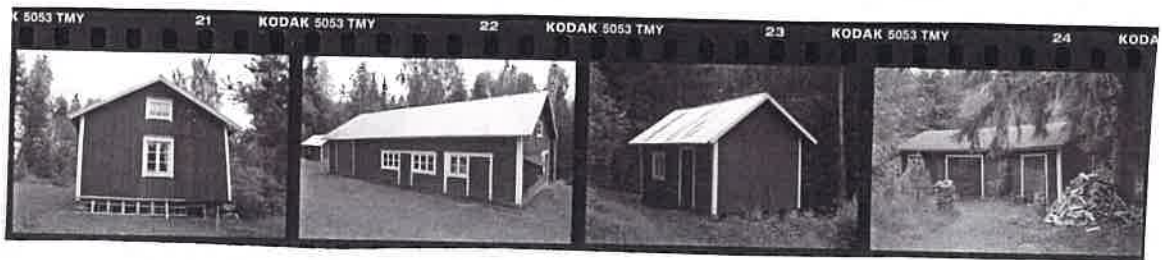

YLEISKUVA PÄÄ-
RAKENNUKSESTA

PÄÄRAKENNUS
ETELÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
IDÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
PÖHJOISESTA

PÄÄRAKENNUS
LÄNNESTÄ

NAVETTA

SAUNA

LIITERI

AHOLA, heinäkuu 2002

Asuinrakennus

1950-luvulla rakennettu navetta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isoröyhiö	Kiinteistö id	129
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-3-119
Osoite	Karpanperäntie 33 39430 Röyhiö	Alue	3
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Rak lkm	6
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	3

Kuvaus

Tilan päärakennus on rakennettu vuonna 1949 ja sen on rakennuttanut Paavo Asumalahti. Rakennusta on peruskorjattu nykyisten omistajien aikana ja sinne on asennettu keskuslämmitys. Vanha päärakennus on sijainnut suunnilleen samalla paikalla. Se on jaettu aikanaan siten, että toinen pää rakennuksesta on jäänyt Asumalahteen, toinen pää on siirretty Karpanperäntien itäpuolella sijaitsevalle Lahden tilalle. Lahden tilalta päärakennus on purettu vuonna 2002.

Tilan ennen 1940-lukua rakennettua rakennuskantaa edustavat luhtiaitta, navetta ja maakellari. Muita rakennuksia ovat mm. vuonna 1912 tai 1943 rakennettu riihi.

Taneli Juhonpojan aikana (1813-49) rakennettiin useita rakennuksia, joista nykyään ovat jäljellä aitta ja luhti. Penijärveen laskuvan ojan varrella pihapiirin eteläpuolella oli 1930-luvulle asti käytössä ollut paja, joka purettiin 1940-luvulla. Pajan yläpuolella Myllysilän vieressä oli vuoteen 1911 saakka käytössä ollut mylly. Kalle Tanelinpojan aikana (1849-80) rakennettiin uusi päärakennus sekä kivi-navetta.

Kalle Nestori Asumalahden aikana (1883-1924) tilan pihapiirissä oli 13 rakennusta. Päärakennuksessa oli pirtti, pakari, eteinen sekä sen takana kaksi kamaria. Päärakennuksen lounaispuolella oli vierasrakennus, joka oli saman suuntainen kuin päärakennus. Siinä oli kuisti, tampuuri, pirtti, tupa ja keittiö. Päärakennuksen luoteispuolella oli pakarirakennus, jossa oli leipomatupa ja maidonsäilytyskuone. Sen luonaispuolella puolestaan oli kellari. Näistä luoteeseen sijaitsi pellavasauna. Karpanperäntie kulki tilan rakennusten välistä. Sen itäpuolella olivat kivi-navetta ja luhti, jonka itäpuolella olivat vanha navetta ja talli. Näiden itäpuolella puolestaan oli riihi sekä aitta. Riihi purettiin ja uusi puimalarakennus valmistui vuonna 1941.

Historia

Asumalahti on Isoröyhiön Koipelan talon torppa. Sen on perustanut Tevaniemestä kotoisin ollut torppari Juho Juhonpoika Ruusi (1744-1813) ensimmäisen vaimonsa Marian kanssa vuonna 1774. Samalla sukunimi muutettiin Asumalahdeksi. Torpan sijaintia ei tiedetä tarkalleen, mutta se on voinut sijaita Saukkolammen ja Penijoenlahden välisellä alueella.

Asumalahti siirtyi perustajan pojalle Tanelille vuonna 1813. Taneli Juhonpoika Asumalahti osti torpan omaksi vuonna 1837. Torppa mukaan lukien kauppa käsitti puolet Koipela-Hakalan tilasta. Uudesta tilasta muodostettiin isojaossa kantatila Koipela (myöh. Asumalahti). Sukunimenä käytettiin Koipelaa, mutta siitä luovuttiin vuosina 1874-97 ja alettiin uudelleen käyttää sukunimeä Asumalahti, joka puhekielessä vääntyi joskus muotoon Asmalahti.

Maarekisterikirjassa puhutaan 1900-luvun alkupuolella Koipelan eli Asmalahden perintötalosta.

Isojaon päätyttyä Isoröyhkössä vuonna 1840 Koipela-Asumalahden asuinpaikaksi vakiintui talon nykyinen sijaintipaikka. Uuden tilan talouskeskus rakentui todennäköisesti torpan rakennusten yhteyteen. Muualta siirrettiin pienempi asuinrakennus sekä mahdollisesti luhti- ja aittarakennus.

Taneli Juhonpojalta tila siirtyi hänen vanhimmalle pojalleen Kallelle vuonna 1849. Kallen kuoltua hänen leskensä Anna Stina emännöi taloa vielä kolme vuotta ennen kuin myi sen vanhemmalle pojalleen Kalle Nestorille vuonna 1883. Hän puolestaan myi talon puoliksi pojilleen Paavo Johannes ja Matti Apeli Kaarlenpojille vuonna 1925.

1920-luvun loppupuolella Matti Asumalahti siirsi jaossa saamansa rakennukset päärakennus mukaan lukien omalle maalleen nykyiselle Lahden tilalle. Iso kivinavetta purettiin ja siitä tehtiin kivijalat Matti ja Paavo Asumalahden uusiin navettarakennuksiin. Vanha aittarakennus siirrettiin myös Lahden tilalle. Talon jaon jälkeen puhuttiin pitkään "Paavon puolesta" ja "Matin puolesta", jolloin tiedettiin kumman talosta kulloinkin oli kyse. Nykyisille omistajille Asumalahden tila on siirtynyt Paavo ja Hilja Asumalahdelta vuonna 1972.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Saukonperällä Karpanperäntien varressa. Karpanperäntie kulkee tilan pihapiirin läpi siten, että päärakennus ja maakellari ovat sen länsipuolella, muut rakennukset itäpuolella. Tila sijaitsee Saukkolammen kaakkoispuolella kumpuilevan peltomaiseman keskellä.

Asumalahden tilalla oli vuosina 1887-1921 seitsmän torppaa ja yksi mäkitupa. Tilan metsälohkolla Karppajärven läheisyydessä sijaitsivat Ahola ja Kuusiniemi, muut sijaitsivat päätalon läheisyydessä. Kolun alueella oli mäkitupa, joka purettiin 1930-luvulla. Torpat myytiin 1920-luvun aikana. Myös Saukon koulun tontti on lohkottu Asumalahden maasta.

Kaava

pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet

Asumalahti, Kaarlo 2001: Asumalahden suvun vaiheita kolmella vuosisadalla. Kirjapaino Painomusti Oy, Ikaalinen.
Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Maarekisterikirja, Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto.

Suulliset lähteet

Toini Asumalahti, 1938, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kiinteistön vanhat maatalousrakennukset ovat säilyneet melko hyvin alkuperäisessä asussaan. Tilan rakennuskanta on osin uusiutunut, esimerkiksi päärakennuksen kohdalta. Kohteella on suuri merkitys kylän asutushistorian kertojana 1700-luvun loppupuolelta lähtien. Se kertoo myös asutuksen siirtymisestä kauemmas kylätontin tuntumasta entisten erä- ja kaskisijojen suuntaan.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 9/2002: 15-20.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
20.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamusco
12.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	129	Rno	143-407-3-119
Rakennustyyppi	luhti	Rakennus id	182
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerros-luku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Nurkkakiville perustetun luhdin alimmat hirsikerrat ovat lahonneet. Hirsipintainen rakennus on pitkänurkkainen ja sen seinät ovat punaiset. Rakennus on kaksikerroksinen ja kaksiosainen. Rakennuksen pitkällä pohjoissivulla ylemmässä kerroksessa on avonainen sola. Rakennuksen huopakaton alla on vanha pärekate.

Historia

Luhti on yli sata vuotta vanha, se on rakennettu joko 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun aluss. Luhti oli kesäisin palvelusväen nukkumapaikka.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Asumalahti

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.7.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	129	Rno	143-407-3-119
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	183
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1927-1929		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen hirsirunko on vuorattu pystylaudoituksella, josta osa on peiterimoitettu. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Keskellä katon pohjoislapetta on satulakattoinen frontoni, jossa on 6-ruutuinen ikkuna. Pohjoisseinällä on kolme ovea. Rakennuksen pitkällä eteläseinällä on pulpettikattoinen lisäosa.

Ikkunat ovat 4- ja 6-ruutuisia. 6-ruutuiset ikkunat ovat vaakaikkunoita. Itäpäädyn päätykolmiossa on 6-ruutuinen, länsipäädyn päätykolmiossa 9-ruutuinen ikkuna.

Historia

Navetta on rakennettu vuosien 1927-1929 aikana. Sen perustuksena olevat lohkokivet ovat peräisin tilan vanhasta navetasta. Tilalla on ollut karjaa vuoteen 1996 saakka, minkä jälkeen

Asumalahti

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

navetta on toimintu varastotilana. Rakennuksen itäpäässä on ollut lato, joka on purettu vuonna 1996.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 12.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	129	Rno	143-407-3-119
Rakennustyyppi	kellari	Rakennus id	184
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1899		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku			
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Kivimuuraus		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti -tiilijäljitelmä		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Maakellarin perustus ja runko ovat lohkokiveä. Rakennuksen yläosa on vuorattu punaiseksi maalatulla pystylaudoituksella.

Historia

Maakellari on rakennettu vuonna 1899. Se on edelleen käytössä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Asumalahti

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

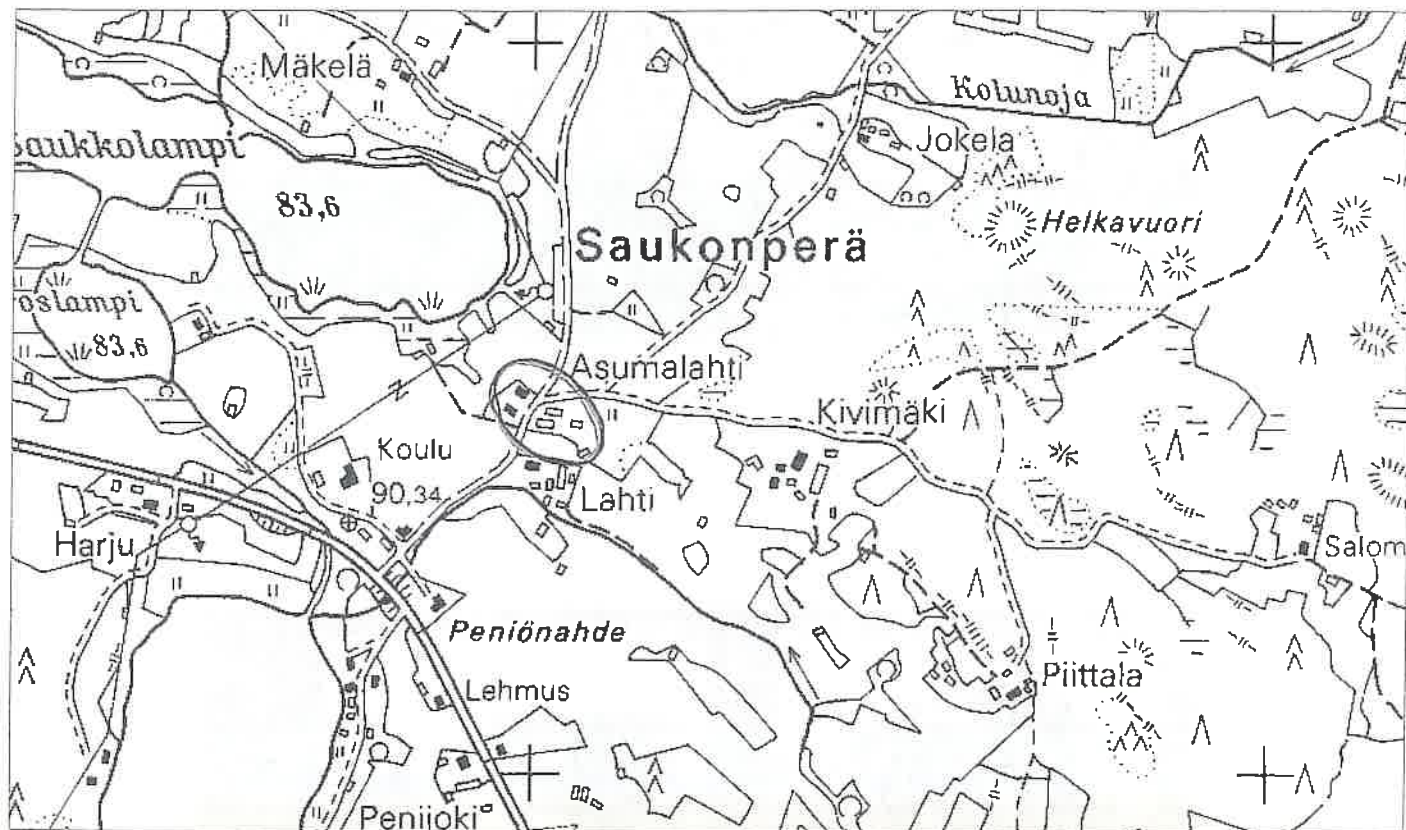
12.7.2002

Kunto

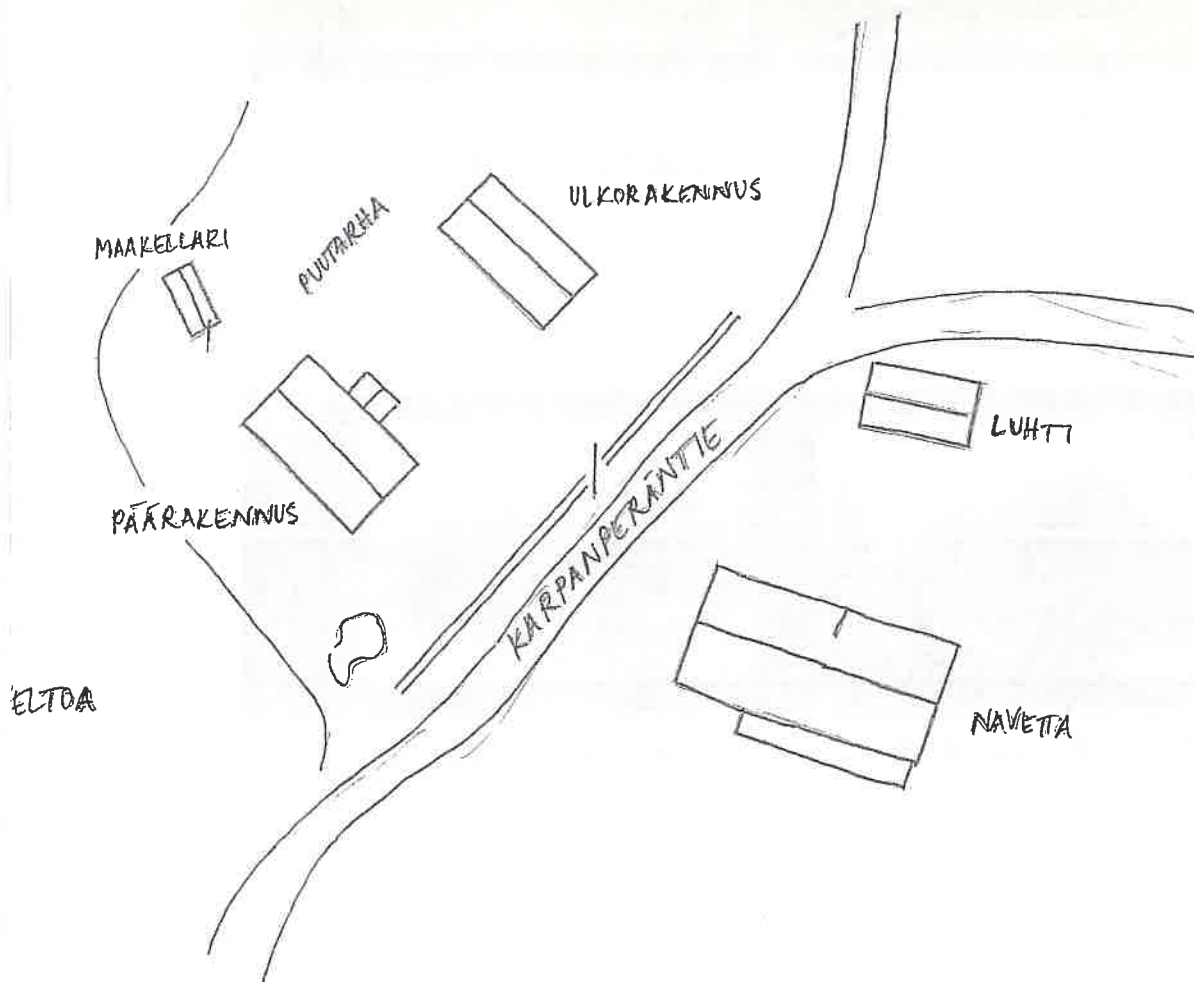
Hyvä

Lisätietoja

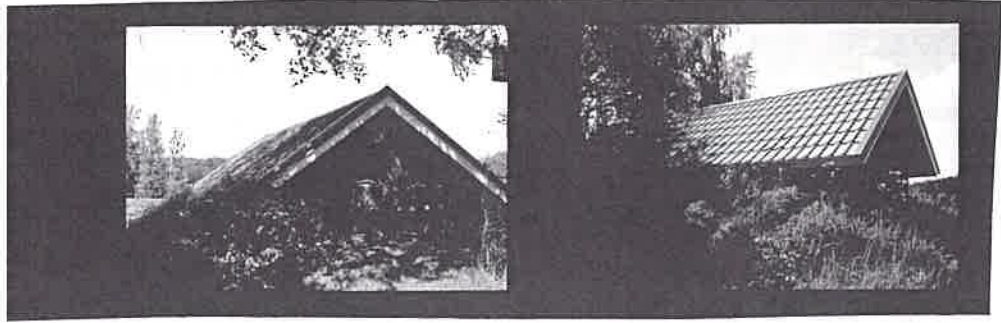
IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/ASUMALAHTI

1:7000

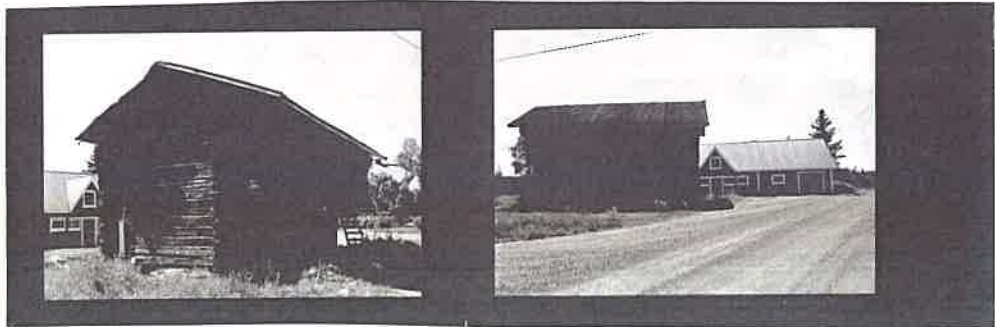

FILMI 9/2002

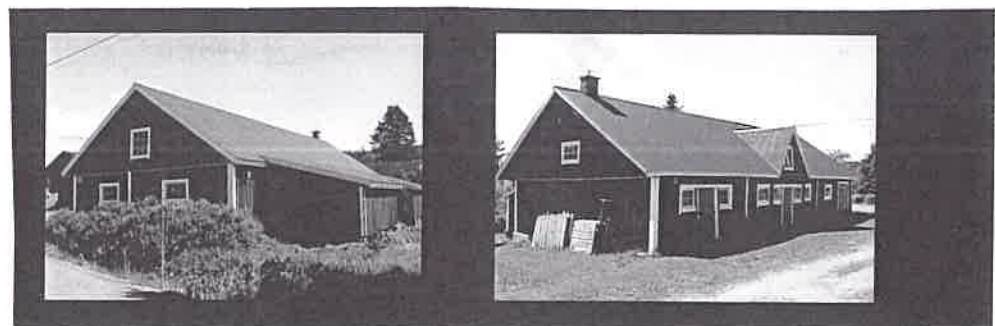
MAAKELLARI KAAKOSTA

MAAKELLARI LUOTEESTA

LUHTIAITTA KOILLISESTA

LUHTIAITTA POHJOISESTA,
TAUSTALLA NAVETTA

NAVETTA LOUNAASTA

NAVETTA KOILLISESTA

ASUMALAHTI, heinäkuu 2002

Näkymä koillisesta. Etualalla luhti, jonka takana navetta. Oik. taustalla päärakennus.

Etualalla luhti, taustalla navetta pohjoisesta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isoröyhiö	Kiinteistö id	133
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-
Osoite	Luhalahdentie 1692/24 39430 Röyhiö	Alue	3
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Rak lkm	
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	3

Kuvaus

Kiinteistöön kuuluu vuonna 1949 rakennetun päärakennuksen lisäksi 1940-luvulla rakennetut navetta- ja puimalarakennus sekä talousrakennus.

Historia

Koivikko on lohkottu Kujansuun tilasta vuonna 1958 Lauri ja Aune Liitiälle. Nykyinen omistaja on saanut sen perintönä täditään Aune Liitiältä, joka oli Kujansuun talon tytär. Päärakennus on ollut tyhjillään vuodesta 1986 lähtien. Tilan pellot ovat vuokraviljelyksessä.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Isoröyhiön kylässä Luhalahdentien länsipuolella ja Penijoenlahden itäpuolella, sieltä on näkymä järvelle. Lähiympäristössä on kumpuilevaa peltomaisemaa sekä metsää. Asuinrakennukselta navetalle johtaa loiva mäki. Tontilla on ollut kaunis puutarha.

Kaava

pvm

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Jorma Kujansuu, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu

Pihapiirin rakennukset ovat tyypillisiä 1940-luvun rakentamistyylin edustajia. Kiinteistö sijaitsee maisemallisesti keskeisellä paikalla vesistön äärellä kumpuilevassa peltomaisemassa. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1940-luvulla sotien jälkeen.

Arvoluokka

maisemallinen/historiallinen

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 2b/2002: 18-24.

Inventoija

Ritva Ruponen

16.7.2002

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

30.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	133	Rno	143-407-
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	191
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1949		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksen hirsirunko on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat vihreät nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Ikkunat ovat 6-ruutuiset.

Rakennuksessa on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti. Se on vuorattu vaakapontilla.

Historia

Asuinrakennuksessa on kellarikerros, johon on rakennettu sauna. Ilmanvaihto on huono ja saunaa on käytetty vain vähän. Vintin portaiden alla on portaat kellariin.

Rakennus on ollut tyhjillään vuodesta 1986 lähtien. Piipun päät ovat huonokuntoiset, kuistin katto vuotaa ja lattia on lahonnut.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Koivikko

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 30.7.2002
Kunto	Huono
Lisätietoja	

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	133	Rno	143.407
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	192
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1940		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen runko on osin hirttä, osin lautaa. Sen alempi kerros on hirsipinnalla, ylempi on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Rakennus on väriltään punainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Rakennuksen ikkunat ovat enimmäkseen 4-ruutuisia.

Historia

Rakennus on rakennettu 1940-luvulla ja siinä on navetta sekä puimala. Puimalan katto on rikki.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Koivikko

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

30.7.2002

Kunto

Huono

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	133	Rno	143-407
Rakennustyyppi		Rakennus id	193
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1949		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1960-luku		
Kerros-luku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Rankorakenne		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	avokuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Lautarakenteinen rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Toisessa päädyssä on yksikerroksinen satulakattoinen avokuisti, jossa on ristikkokaiteet. Alakerran kesähuoneiden edessä on myös ristikkokaiteinen kuisti.

Rakennus on väriltään punainen, sen nurkkalaudat, oven- ja ikkunanpuitteet sekä kuistien pilarit ovat valkoiset. Yläkerrassa räystään alla on 2-ruutuisia haukanikkunoita.

Historia

Talusrakennus on rakennettu vuonna 1949 ja sitä on jatkettu 1960-luvulla. Rakennuksessa on ollut mm. puuliiteri ja varustevaja. Jatketussa osassa on huone viljalaareille, toisessa päädyssä kesähuoneet kahdessa kerroksessa.

Liiteri-talusrakennuksen katto on osittain räystään kohdalta rikki. Yläkerran kesähuoneessa

Koivikko

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

on kosteusvaurioita.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

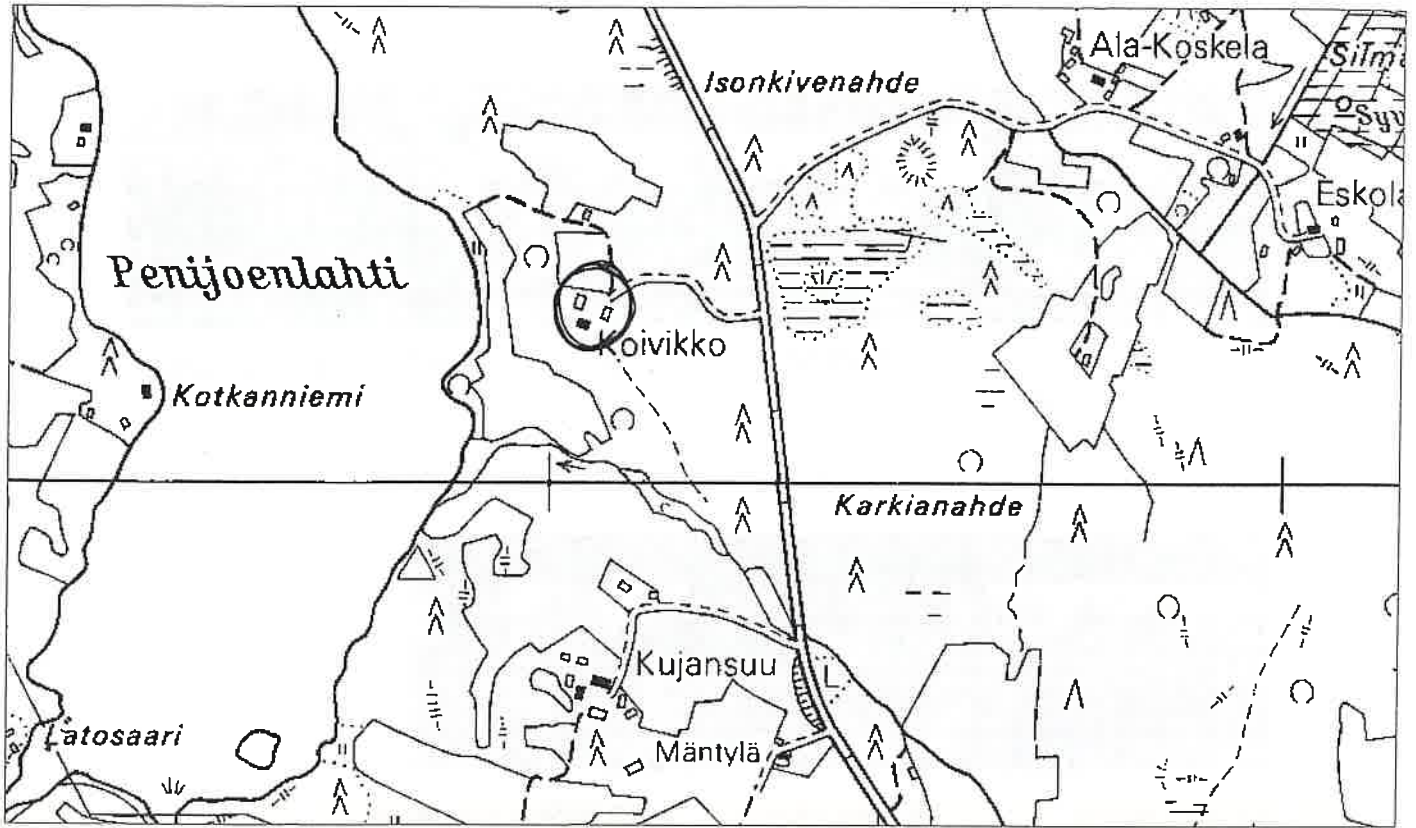
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

30.7.2002

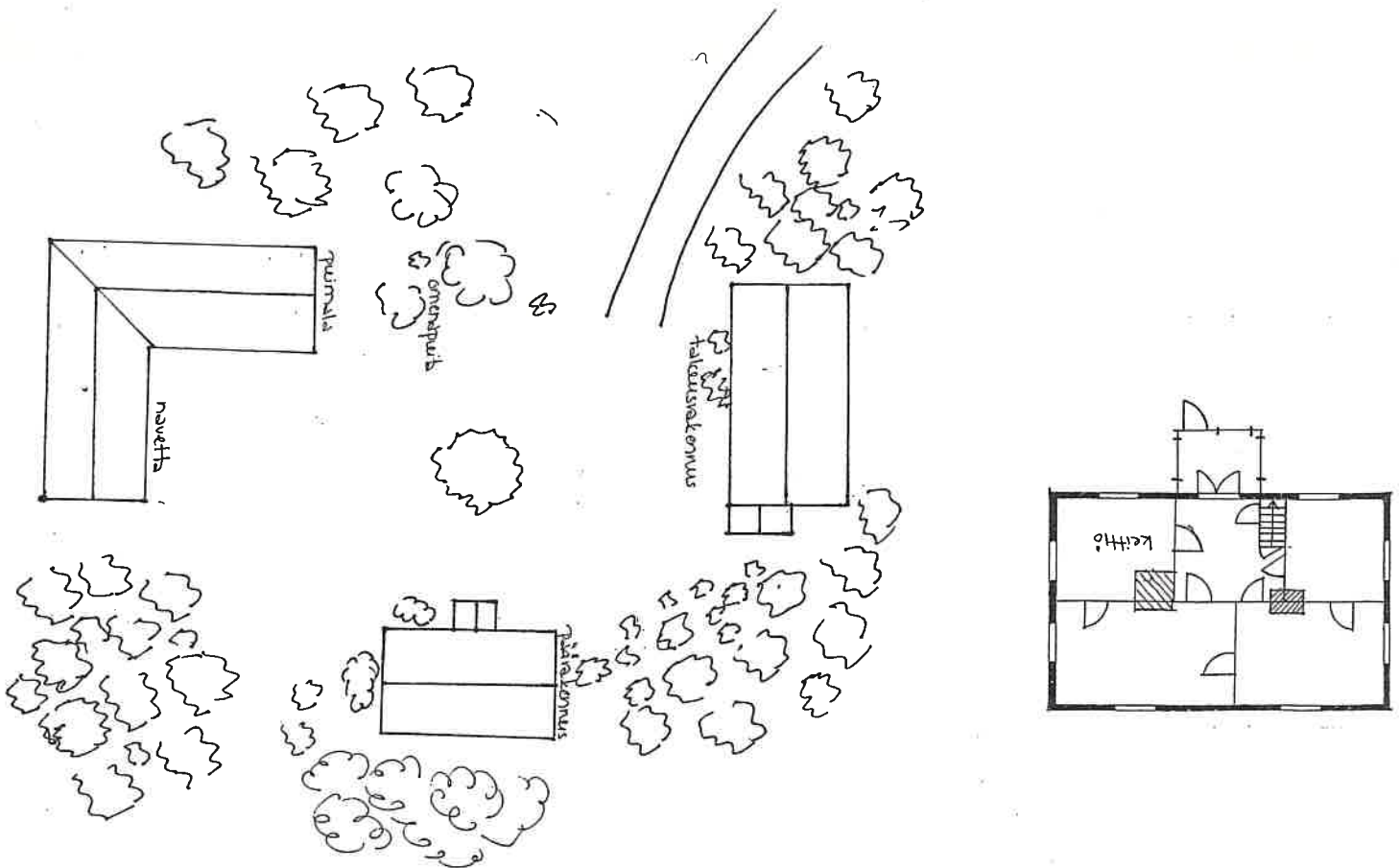
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/KOIVIKKO

1:7000

FILMI 2B/2002

YLEISKUVA ASUIN-
RAKENNUKSESTA

PÄÄRAKENNUS

PÄÄRAKENNUKSEN
PÄÄTY

PÄÄRAKENNUS

PÄÄRAKENNUS

LIITERI/TALOUS-
RAKENNUS

NAVETTA/ PUIMALA

KOIVIKKO, heinäkuu 2002

Päärakennus koillisesta

Navettarakennus

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isorøyhiö	Kiinteistö id	110
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-58-0
Osoite	Luhalahdentie 1740-35 39430 Røyhiö	Alue	3
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Rak lkm	6
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	4

Kuvaus

Tilan päärakennus on vuonna 1967 rakennettu yksikerroksinen, tasakattoinen tiilirakennus. Aiemmin samalla paikalla oli hirsirakenteinen päärakennus, joka oli suunnilleen saman kokoinen kuin nykyinen. Siinä oli viisi huonetta.

Muita rakennuksia ovat vanha asuinrakennus (1941/1942), navetta (1931/1932), sauna, luhtiaitta, puuvaja, 1960-luvulla rakennettu puimala sekä 1970- tai 1980-luvulla rakennettu konehalli.

Nykyisen päärakennuksen pohjoispuolella on ollut kolme pientä aittaa. Niissä säilytettiin mm. lihaa ja polttopuita. Aitat on purettu noin 1940-luvulla. Riviaitan itäpuolella on ollut vilja-aitta, joka on purettu nykyisen konehallin tieltä noin 20-30 vuotta sitten.

Luhalahdentieltä pihaan johtavan tien mutkassa talouskeskuksen pohjoispuolella on ollut riihi, joka on purettu 1950- tai 1960-luvulla.

Historia

Isorøyhiön kylän Paaston perintötalo on halottu isojaossa, jolloin syntyivät Paasto ja Kujansuu. Kujansuu on ollut saman suvun hallussa 1750-luvulta lähtien. Aikaisempia isäntiä olivat mm. Kalle Kujansuu vuosina 1910-51 sekä Efraim Kujansuu ennen häntä. Nykyiset omistajat ovat omistaneet tilaa vuodesta 1951 alkaen. Tila on Toini Kujansuun synnyntila.

Nykyinen Kujansuu on muodostettu vuonna 1989 maanmittauskonttorin päätöksellä yhdistämällä vanha Kujansuun tontti, Tiensuu sekä Riekkolan vesijättömaa.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Isorøyhiön kylään kuuluvalla alueella Luhalahdentien länsipuolella keskellä Penijoenlahden ja Hänhilahden väliin jäävää niemeä. Tilaa ympäröi kumpuileva peltomaisema.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Toini Kujansuu, 1924, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu Vaikka kiinteistön rakennuskanta on varsinkin päärakennuksen osalta uusiutunut, se muodostaa eheän maatalouteen liittyvän kokonaisuuden. Vanhemmat rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Kantatalosta lohkottuna osatalona kohteella on tärkeä osa kylän asutuksen kehittymisessä. Kohde sijaitsee maisemallisesti keskeisellä paikalla peltojen keskellä järven rannalla.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 6/2002: 26-30.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
13.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
8.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	110	Rno	143-407-58-0
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	141
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1941 tai 1942		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	avokuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Peiterimoitetulla pystylaudoituksella vuoratun rakennuksen seinät ovat vaaleat. Nurkkalaudat sekä ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Räystäissä on kissanpenkit. Rakennuksen ikkunat ovat 6-ruutuiset, päätykolmioissa 4-ruutuiset.

Keskellä rakennuksen pitkää itäisivustaa on satulakattoinen avokuisti. Kuistissa on kaksi koristeellista puupilaria.

Historia

Rakennus on rakennettu joko vuonna 1941 tai 1942. Siinä ovat asuneet Toini Kujansuun vanhemmat.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Kujansuu

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	110	Rno	143-407-58-0
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	142
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1931 tai 1932		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetan perustuksena on lohkokivi, joka rakennuksen länsipäädyssä on pilareina. Itäpäädyssä perustus on yhtenäinen.

Rakennuksen itäpää on hirsipinnalla, länsipäässä se on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Rakennuksen ikkunat ovat 4-ruutuisia, räystäään alla matalat 2-ruutuiset ikkunat.

Navetan itäpäädyssä on puinen karjasilta toiseen kerrokseen.

Historia

Navetta on rakennettu joko vuonna 1931 tai 1932. Siinä on ollut navetta, talli, sikala sekä työ ja rehutilat.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Kujansuu

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	110	Rno	143-407-58-0
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	143
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1900		
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Hirsirakenteisen saunan länsipäässä on eteinen, itäpäässä löylyhuone. Eteisen kohdalta rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella, löylyhuoneen kohdalta se on hirsipinnalla.

Historia

Tilalla on aiemmin ollut toinen saunarakennus.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Kujansuu

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	110	Rno	143-407-58-0
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	144
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☒		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen pohjoispään perustuksena on lohkokivipilarit, eteläpäässä kaksi lohkokivikerrosta. Rakennus on hirsirunkoinen ja lähes kokonaan hirsipinnalla. Pitkä länsiseinä on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja oven- sekä ikkunanpuitteet valkoiset.

Rakennuksen pohjoispäässä on kaksiosainen luhtiaitta, eteläpäässä luhtiaitan vieressä puusuoja, jonka eteläpuolella kellari.

Historia

Rakennus on ollut nykyisellä paikallaan ainakin vuonna 1910, jolloin Toini Kujansuun äiti or tullut emännäksi taloon. Rakennusajasta ei ole tarkempaa tietoa.

Rakennuksessa on luhtiaitta, puuliiteri sekä kellari.

Kujansuu

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

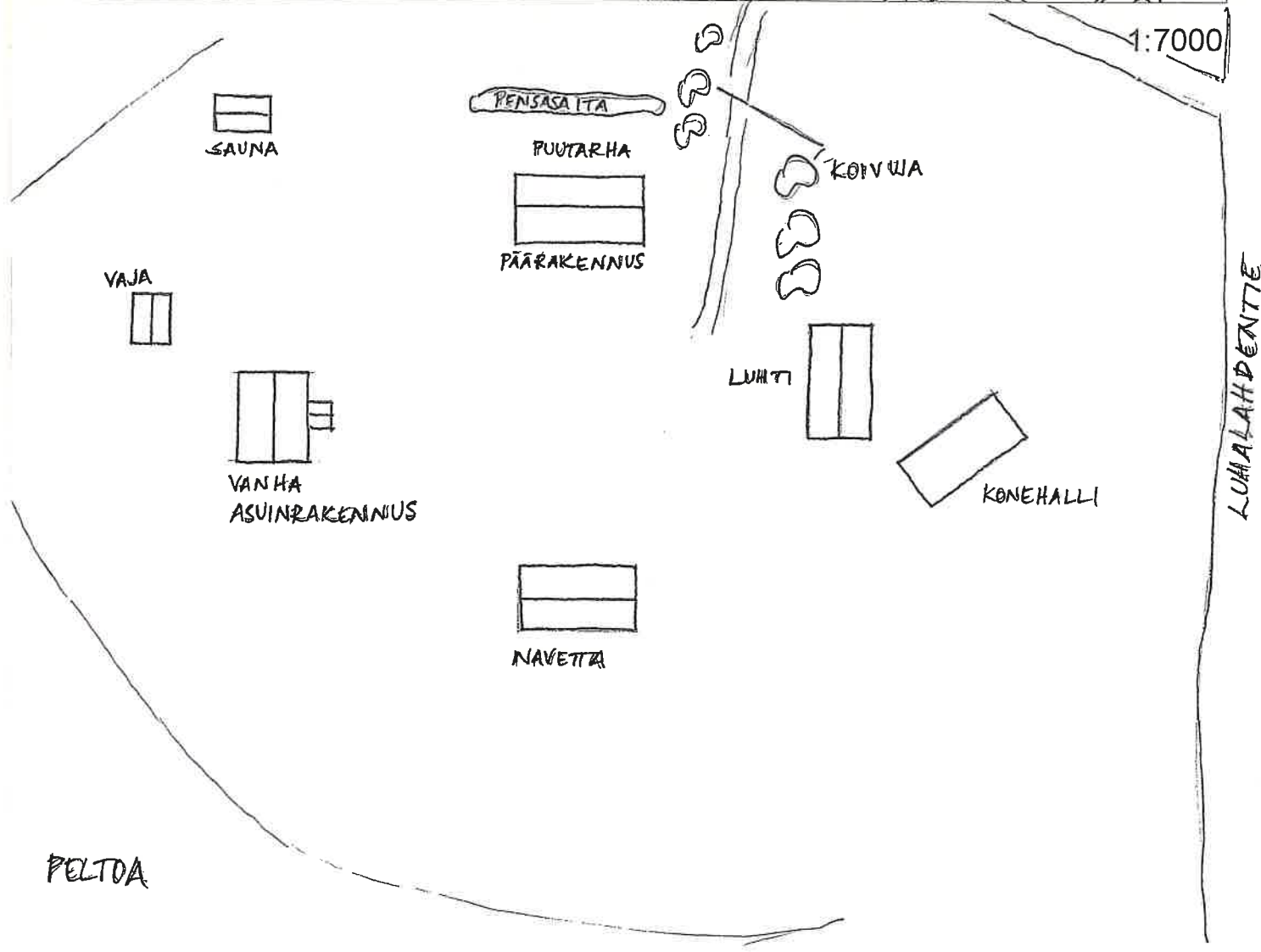
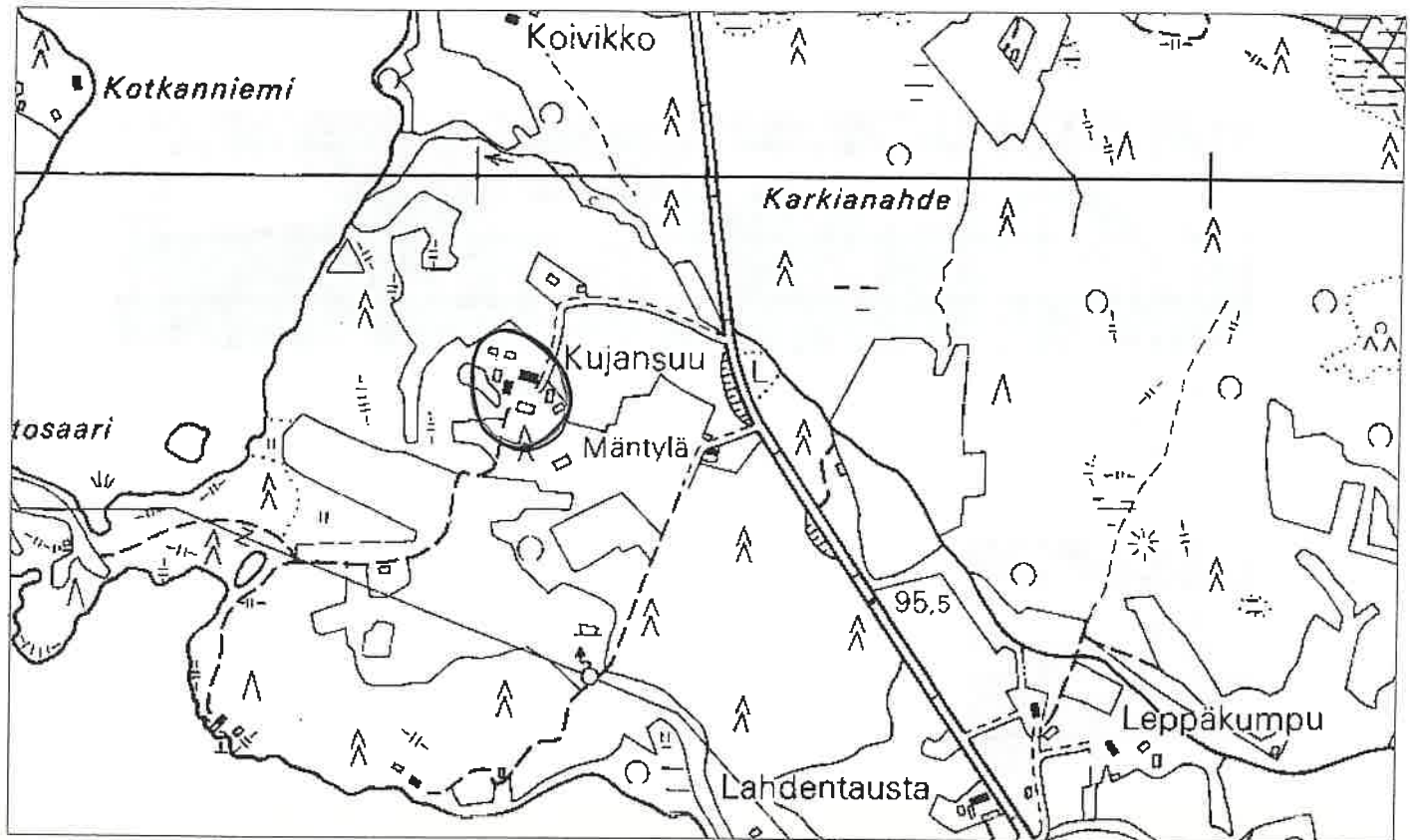
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/KUJANSUU

FILMI 6/2002

VANHEMPI ASUIN-
RAKENNUS
KOILLISESTA

NAVETTA LUO-
TEESTA

SAUNA KAAKOSTA

NAVETTA KAAKOSTA

RIVIAITTA LUOTEESTA

KUJANSUU, heinäkuu 2002

Pihapiiriä pohjoisesta. Taka-alalla navetta.

Pihapiiriä koillisesta. Vas. navetan länsipääty, kesk. 1940-luvulla rakennettu asuinrakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isoröyhiö	Kiinteistö id	137
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-
Osoite	Myllypurontie 5 39430 Röyhiö	Alue	3
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppe	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Rak lkm	
		Inventoitu	3

Kuvaus

Pihapiirissä on päärakennuksen lisäksi lisäksi mm. karjarakennus ja puimala, riviaitta, paja, sauna sekä maakellari.

Vanha paja on purettu 1970-luvulla ja tilalle on rakennettu uusi paja kauemmas aitasta. Riviaittaa on siirretty nykyiselle paikalleen lähempää Haapasalontietä. Aitan alkuperäisen sijaintipaikan vieressä on ollut vaja, joka on purettu.

Pihapiirissä on myös 1½-kerroksinen hirsirunkoinen vaja, jossa on luonnonkiviperustus. Seinät ovat osittain hirsipinnalla, osittain vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne ovat väriltään punaiset. Satula katto on katettu profiloidulla pellillä.

Historia

Kuusiniemi on lohkottu Isoröyhiön Koipelan eli Asumalahden perintötalosta Joonas ja Severiina Ylikoskelle (Kuusiniemi) vuonna 1920. Joonas Kuusiniemi omisti kiinteistöä vuosina 1919-1938. Hänen jälkeensä isännäksi tuli hänen poikansa Matti Kuusiniemi, joka rakennutti tilan rakennukset.

Tällä hetkellä kiinteistö on lähinnä kesäkäytössä, mutta tulee luultavasti jatkossa vakituiseen asuinkäyttöön. Kuusiniemen maista on erotettu joitakin mökkitontteja.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö sijaitsee Isoröyhiön kylässä Karpanperällä Iso Karppajärven itäpuolella. Kaakossa on mäki, muuten ympärillä on metsää ja peltoja.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Esko Kuusiniemi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Kuusiniemi

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolelta lähtien.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 1b/2002: 8-16.

Inventoija Ritva Ruponen
16.7.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.8.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	137	Rno	143-407-
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	197
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1939		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1950-luku; 1960-luku		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset nurkkakivet sekä betoni. Hirsirunko on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja seinät ovat väriltään punaiset.

Historia

Vuonna 1938 isännäksi tullut Matti Kuusiniemi rakennutti asuinrakennuksen vuonna 1939. Siinä oli aluksi neljä huonetta. Rakennusta korotettiin 1950-luvulla, jolloin yläkertaan tehtiin kaksi kesähuonetta. Rakennusta laajennettiin 1960-luvulla siivellä, jossa on saunatilat.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
6.8.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	137	Rno	143-407-
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	198
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1936		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksessa on hirsirunko, sisäpuolella tiili. Vuoraamattomat hirsiseinät ovat väriltään punaiset.

Historia

Karjarakennus ja puimala on rakennettu vuonna 1936. Nykyisin rakennus on varastointikäytössä. Navetan yhteyteen on siirretty suuli noin 50 vuotta sitten.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo**Arvojen perustelu**

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

6.8.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	137	Rno	143-407
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	199
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö			
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset nurkkakivet. Hirsirunko on salvottu lamasalvoksella. Seinät ovat vuoraamattomat ja maalaamattomat.

Historia

Riviaitta on siirretty nykyiselle paikalleen lähempää Haapasalontietä noin 50 vuotta sitten.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo**Arvojen perustelu**

Kuusiniemi

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

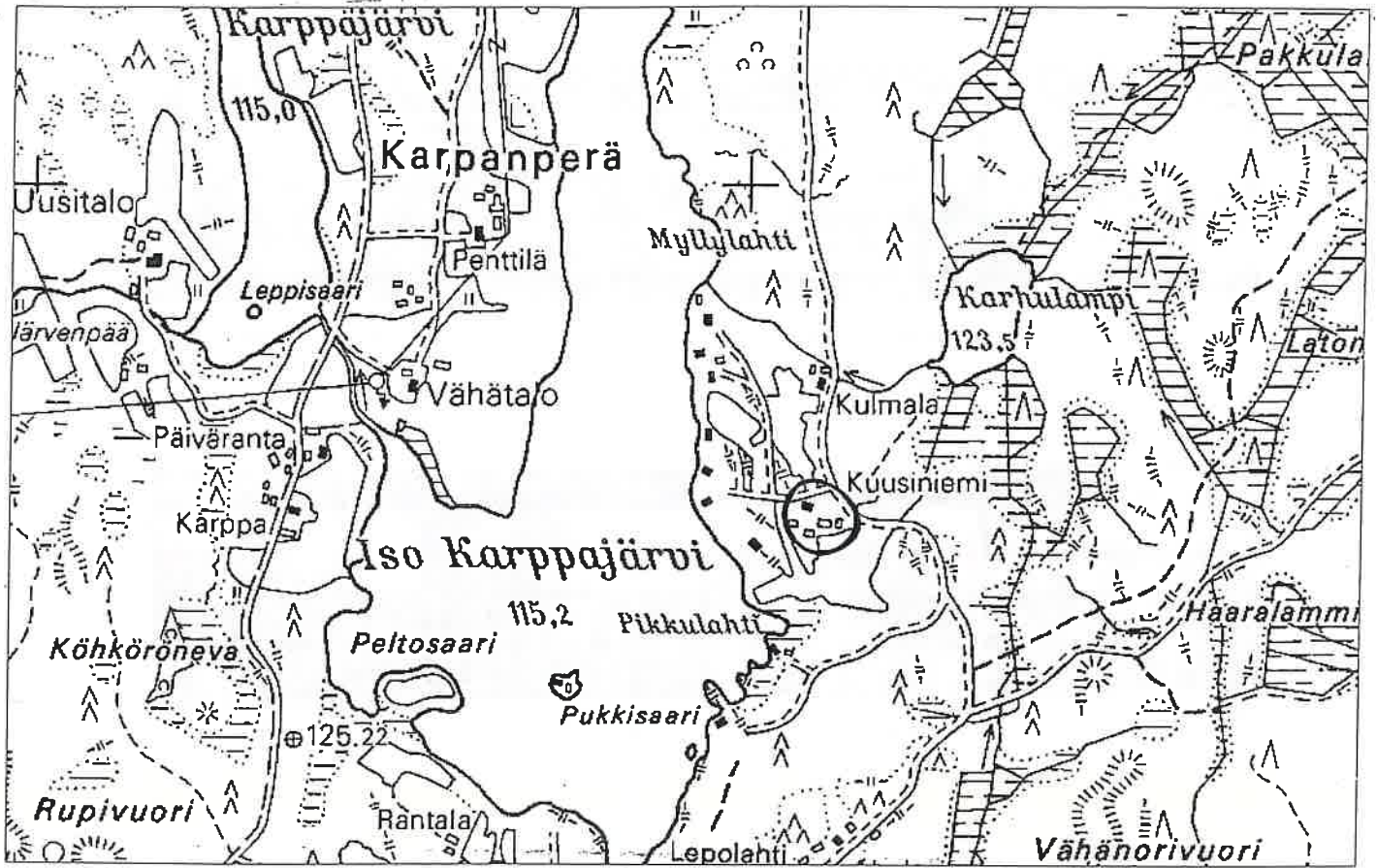
6.8.2002

Kunto

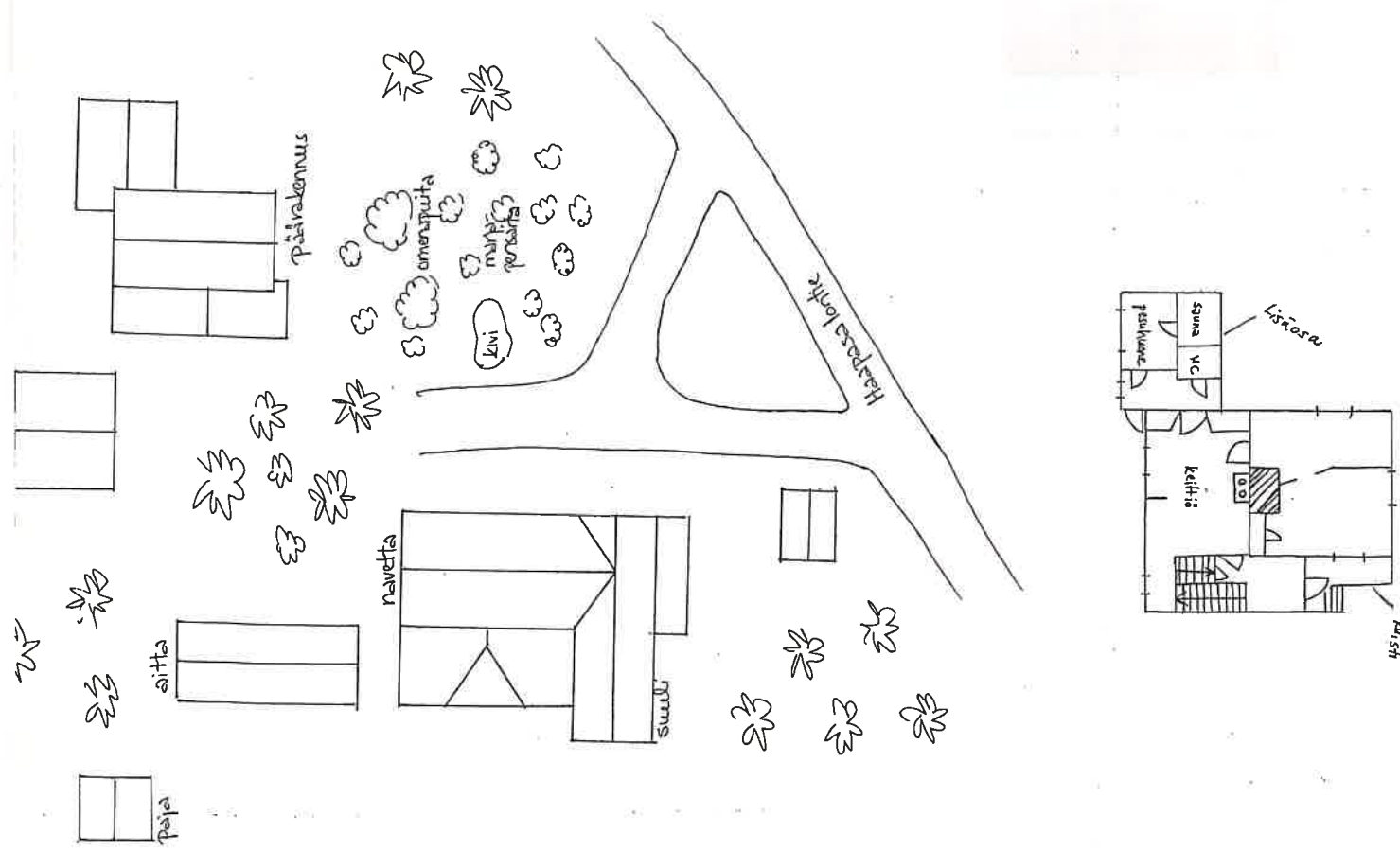
Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/KUUSINIEMI

1:7000

FILMI 1B/2002

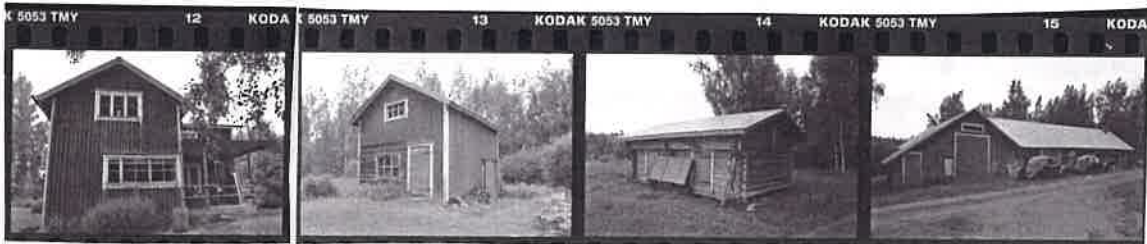

PÄÄRAKENNUS

PÄÄRAKENNUKSEN
ETELÄPÄÄTY

PÄÄRAKENNUS
IDÄSTÄ

PÄÄRAKENNUS
POHJOISESTA

PÄÄRAKENNUS
LÄNNESTÄ

VAJA

PARIAITTA

KARJARAKENNUS

PAJA

KUUSINIEMI, heinäkuu 2002

Asuinrakennus

Pariaitta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isoröyhiö	Kiinteistö id	88
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-7-15
Osoite	Luhalahdentie 1816 39430 Röyhiö	Alue	3
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on mm. asuinrakennus ja ulkorakennus, jossa on puuliiteri sekä autotalli. Puimasuuli on rakennettu vuoden 1950 jälkeen.

Tontilla on ollut vuonna 1933 rakennettu hirsinavetta, joka on purettu noin vuonna 1987 sekä riihi ja sauna, jotka on purettu 1970-luvulla.

Historia

Isoröyhiön Mansikan perintötalosta on lohkottu Lahdentausta Edvard Lahdentaustalle vuonna 1926. Torpan on perustanut hänen isänsä Simson Lahdentausta, asuinrakennus on rakennettu joko vuonna 1912 tai 1913. Edvard Lahdentaustan poika Antti ja hänen vaimonsa Suoma ottivat tilan haltuunsa vuonna 1953. Nykyisin sen omistaa heidän poikansa.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Isoröyhiön kylään kuuluvalla alueella Luhalahdentien länsipuolella tien tuntumassa. Se on entisen Saukon koulupiirin rajalla. Luhalahdentien itäpuolella Lahdentaustan kohdalla on 1940-luvulla syntyneitä asutusta sekä entisille pelloille istutettua koivikkoa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Antti Lahdentausta, 1925, Ikaalinen.
Suoma Lahdentausta, 1931, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde on säilyttänyt alkuperäisen asunsa melko hyvin lukuunottamatta asuinrakennuksen päätyyn rakennettua lisäosaa.

Lahdentausta

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kohde kertoo asutuksen leviämisestä kyläkeskustan tuntumasta hieman kauemmas.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 3/2002: 31, 32.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
7.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
28.6.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	88	Rno	
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	83
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1912/1913		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1955; 1970-1975; 2001		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivipilari		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Asuinrakennus on paritupatyypinen, siinä on neljä asuinhuonetta. Molemmissa päädyissä on iso tupa, keskellä on eteinen, jonka takana on kaksi kamaria. Yläkerrassa on avovintti.

Keskellä rakennuksen pitkää eteläsivustaa on pulpettikattoinen umpikuisti. Kuistissa on pariovet, joiden yläpuolella pulpettikatossa on pieni satulakattoinen frontoni. Kuistin edessä on lohkokiviportaati.

Asuinrakennus on perustettu lohkokivipilarien varaan. Peiterimoitetulla pystylaudoituksella vuoratut seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Huopakaton alla on alkuperäinen pärekatto.

Historia

Asuinrakennus on rakennettu joko vuonna 1912 tai 1913 ja sen on rakennuttanut nykyisen

Lahdentausta

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

omistajan isoisan isä Simson Lahdentausta. Rakennusta on peruskorjattu vuonna 1955.

Länsipäätyyn rakennettiin sauna ja wc 1970-luvun alkupuolella. Itäpäädyssä on aiemmin asunut Antti Lahdentaustan äiti, länsipäädyssä Antti Lahdentaustan perhe.

Lännenpuoleisen tuvan uuni on muurattu noin 35 vuotta sitten (1960-luvun loppupuolella). Edellinen uuni on ollut suunnilleen samanlainen kuin nykyinen, jossa on leivinuuni sekä hellän sivussa.

Rakennukseen on uusittu ikkunat vuonna 2001. Ikkunat ovat 6-ruutuiset.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

28.6.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	88	Rno	
Rakennustyyppi	ulkorakennus	Rakennus id	84
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija			
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1949		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1978, 1990-luvun alkupuoli		
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on ainakin neliosainen. Pohjoispääty on hirsirakenteinen, eteläpääty lautarakenteinen. Rakennuksessa on puuliiteri sekä autotalli. Aiemmin puuliiterin lisäksi oli kolme aittaa, jotka on purettu.

Historia

Vanhin osa ulkorakennusta eli puuliiteri on yli 50 vuotta vanha. Sitä on jatkettu noin vuonna 1978, jolloin rakennuksen eteläpäätyyn tehtiin lautarakenteinen autotalli. Ulkorakennus on katettu aaltopellillä noin kymmenen vuotta sitten eli 1990-luvun alkupuolella. Sen alla on edelleen pärekatto.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Lahdentausta

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

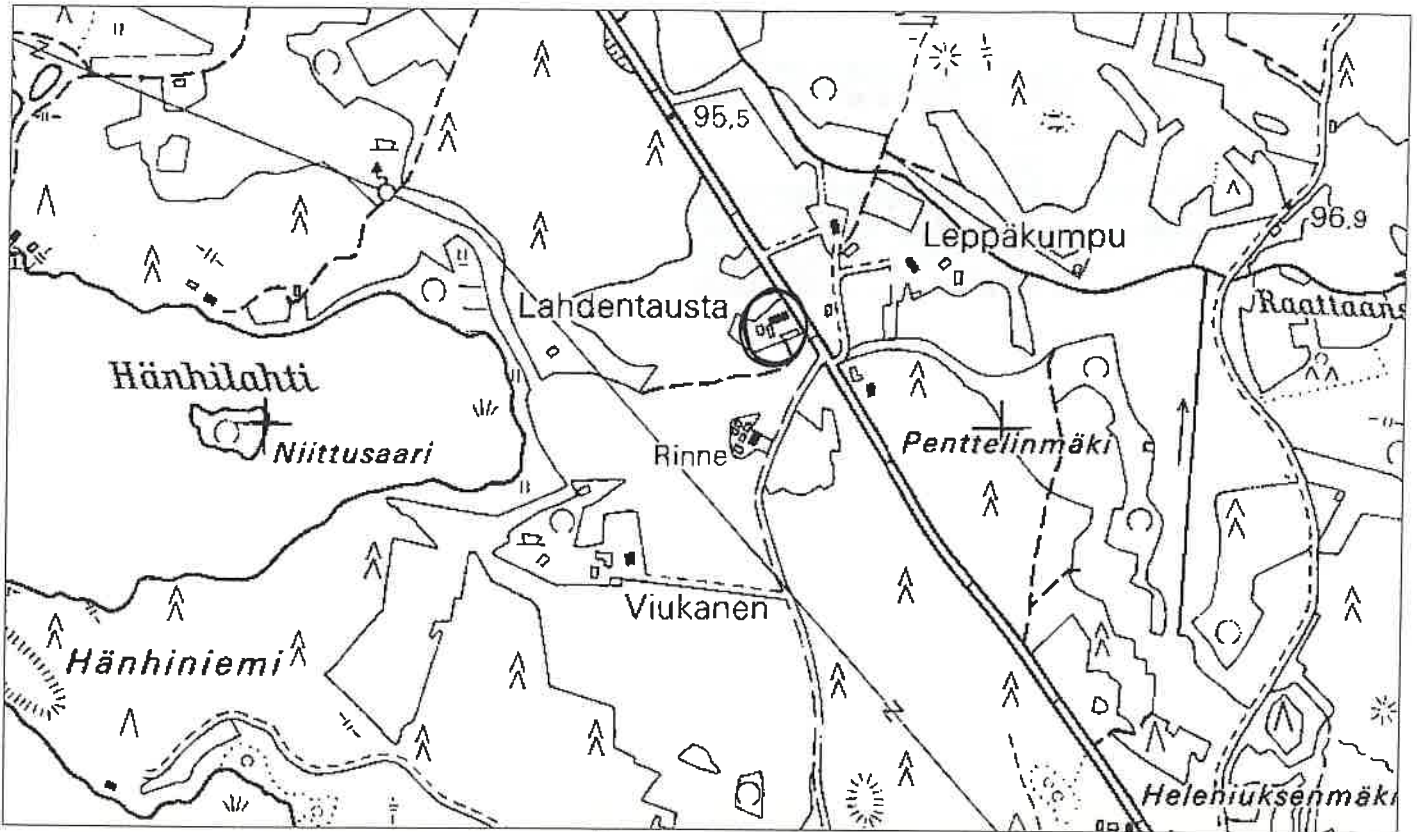
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

28.6.2002

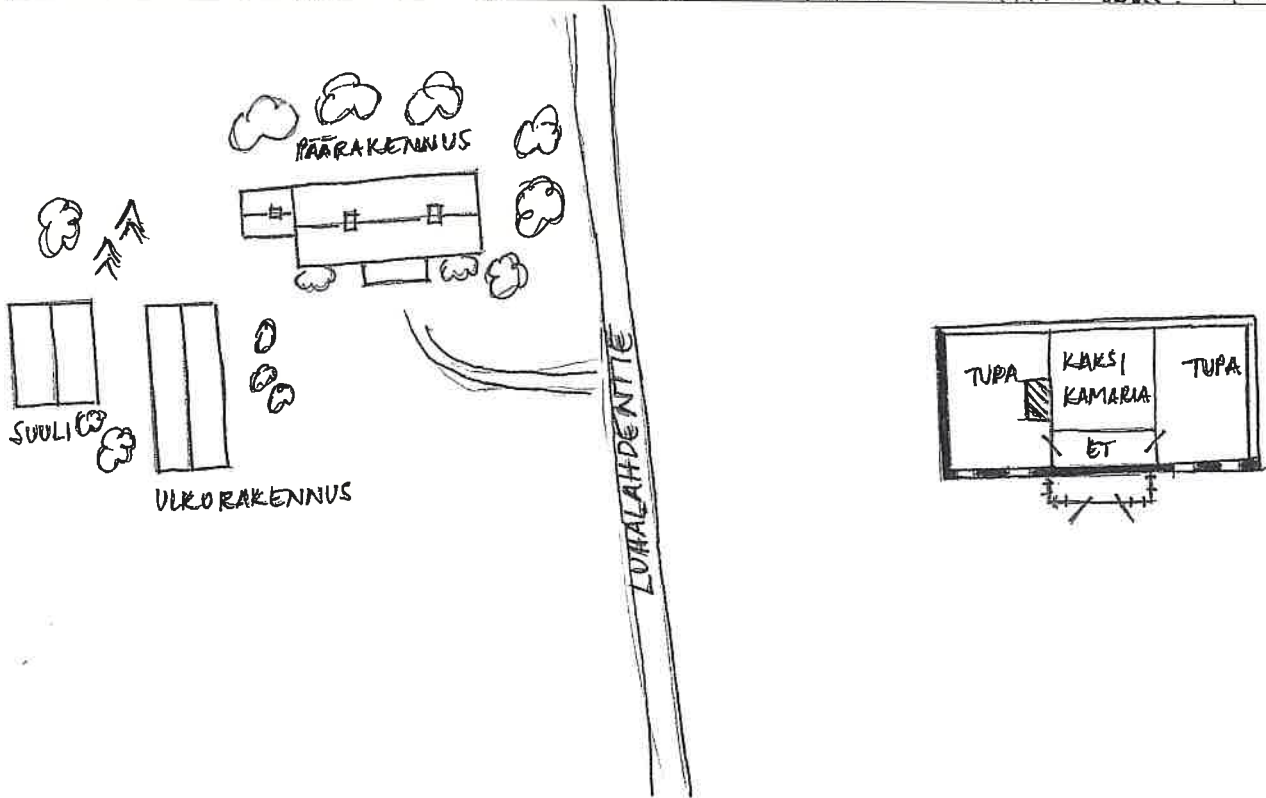
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/LAHDENTAUSTA

1:7000

FILMI 3/2002

ASUINRAKENNUS
ETELÄSTÄ

ULKORAKENNUS
IDÄSTÄ

LAHDENTAUSTA, heinäkuu 2002

Päärakennus kaakosta

Pihapiiriä idästä. Kesk. ulkorakennus, oik. päärakennusta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isoröyhiö	Kiinteistö id	135
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-
Osoite	Luhalahdentie 1752/6 39430 Röyhiö	Alue	3
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi		Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asumaton asuinrakennus sekä ulkorakennus. Asuinrakennus on 1½-kerroksinen ja pohjakaavaltaan todennäköisesti eteiskamaritupa. Rakennuksessa on mahdollisesti avovintti. Rakennuksen perustana on lohkokiviset nurkkakivet. Hirsirunko on vuorattu peiterimoitetulla pystyautoituksella. Keskellä rakennuksen pitkää pohjoisseinää on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti, jossa oven kohdalla on frontoni. Oven yläpuolella on 4-ruutuinen kamanaikkuna. Rakennuksen ikkunat on uusittu ja pitkällä eteläseinällä ollut ikkuna on tukittu. Rakennus on väriltään punainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Satulakatto on katettu kolmiorimahuovalla.

Yksikerroksisen ulkorakennuksen perustuksena on luonnonkiviset nurkkakivet. Lautarakenteinen runko on vuoraamaton ja väriltään punainen. Satulakatto on katettu aaltopellillä. Rakennus on huonokuntoinen.

Historia

Mäntylä on lohkottu Isoröyhiön Paaston perintötalosta Johannes ja Maria Mäntylälle vuonna 1927. Asuinrakennus on rakennettu mahdollisesti 1920- tai 1930-luvulla. Rakennus on tyhjillään ja kiinteistön pellot ovat vuokraviljelyssä.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö sijaitsee Isoröyhiössä Luhalahdentien länsipuolella mäen päällä. Mäen rinteessä on peltoa, kiinteistön länsipuolella havumetsää. Lähistöllä Mäntylän luoteispuolella on Kujansuun osatalo.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Jorma Kujansuu

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Mäntylä

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Perustelu Asuinrakennus edustaa 1900-luvun alkupuolen torpparakentamista mutta sen alkuperäinen asu on jonkin verran muuttunut. Kiinteistö sijaitsee maisemallisesti näkyvällä paikalla mäen rinteessä Luhalahdentien varrella. Se kertoo osaltaan kylän asutushistoriasta 1900-luvun alkupuolelta lähtien.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

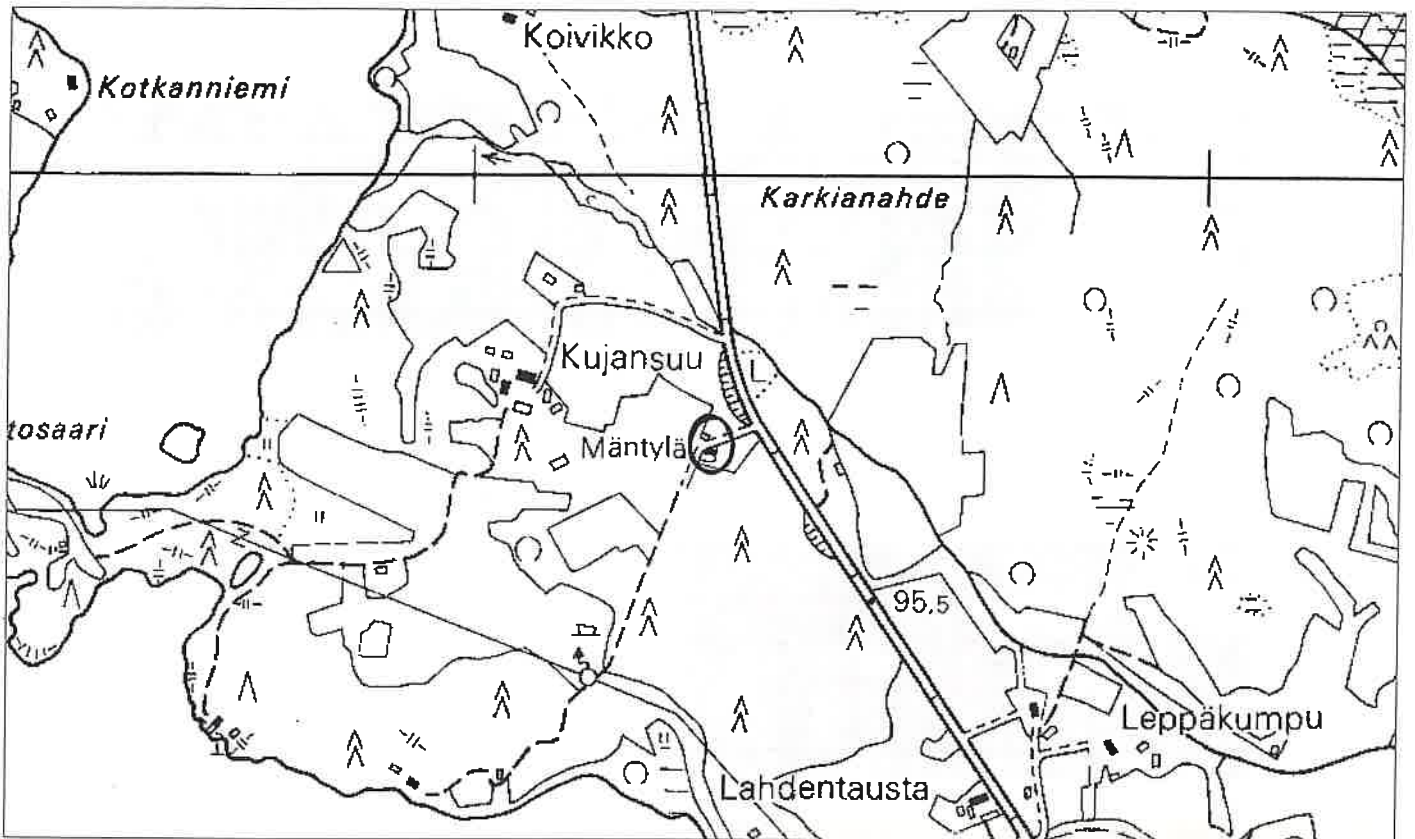
Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 2b/2002: 25-30.

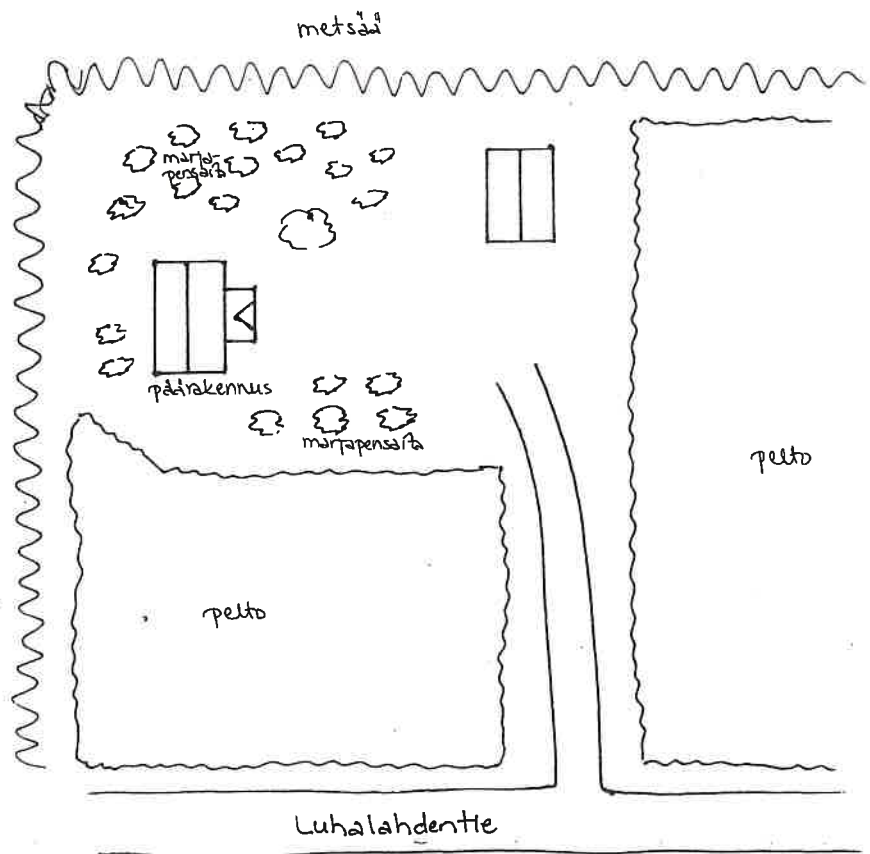
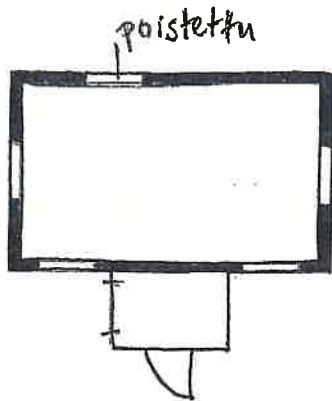
Inventoija Ritva Ruponen
16.7.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
30.7.2002

IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/MÄNTYLÄ

1:7000

FILMI 2B/2002

YLEISKUVA PÄÄ-
RAKENNUKSESTA

PÄÄRAKENNUS
POHJOISESTA

PÄÄRAKENNUKSEN
LÄNSIPÄÄTY

PÄÄRAKENNUS
ETELÄSTÄ

PÄÄRAKENNUKSEN
ITÄPÄÄTY

ULKORAKENNUS

MÄNTYLÄ, heinäkuu 2002

Asuinrakennus pohjoisesta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isoröyhiö	Kiinteistö id	130
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-3-20
Osoite	Karpanperäntie 5/10 39430 Røyhiö	Alue	3
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	opetus	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi		Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	1

Kuvaus

Koulurakennuksen länsipuolella on yksikerroksinen ulkorakennus, jossa on mm. sauna- ja pesutilat sekä varastoja. Rakennus on rakennettu luultavasti 1960- tai 1970-luvulla.

Historia

Vuonna 1880 alkoi Ikaalisissa kahden opettajan kiertokoulu. Røyhiö muodosti kiertokoulupiirin, jossa opetus kesti aluksi kuusi viikkoa. Vuonna 1898 julkaistiin piirijakoasetus, jonka mukaan kunnat oli jaettava kansakoulupiireihin siten, ettei kenenkään koulumatka muodostuisi yli viiden kilometrin pituiseksi harvaan asuttuja seutuja lukuunottamatta. Kunnan oli perustettava kansakoulu, jos piirissä ilmoitautui 30 kouluun halukasta lasta. Heinäkuussa 1900 Vähäröyhiön piirissä oli 87 kouluiässä olevaa lasta.

Koulu ehti toimia useassa paikassa ennen kuin sitä varten vuokrattiin huoneita Yli-Nikkilän piharakennuksesta. Sekakoulu aloitti toimintansa syksyllä 1901. Vuokra-aika Ylinikkilän talossa päättyi kesällä 1920. J. E. Ylinikkilä jatkoi sopimusta vielä vuodella. Seruaavana kesänä koulu muutettiin pääosin Saukon taloon, mutta ensimmäinen osasto sijoitettiin yksinään Alanikkilän vanhusten tuparakennuksessa olleeseen "salihuoneistoon".

Koulun keittolatoiminta alkoi lukuvuonna 1911-1912. Alanikkilältä vuokratulla maalla kasvatettiin juureksi. Keittämisestä huolehti Pauliina Alanikkilä. Toiminnan rahoittamiseen saatiin varoja kunnalta, valtiolta ja Koulukeittoyhdistykseltä. Lisärahoitusta koulun johtokunta hankki keräämällä kyläläisiltä rahaa ja elintarvikkeita. Kansalaissota katkaisi keittolatoiminnan, jota yritettiin jatkaa muutamana vuonna. Syksyllä 1922 siirryttiin antamaan maitoannoksia varattomille oppilaille. Lukuvuodesta 1942-1943 keittola oli jatkuvasti toiminnassa.

Oma koulurakennus valmistui keväällä 1922 Kaarle Nestori ja Tekla Asumalahden myymälle tontille. Koulun vihkiäisjuhlaa vietettiin 8.6. Samana vuonna koulupiiri muutettiin Saukon koulupiiriksi.

Syksystä 1927 lähtien Saukon kansakoulussa oli kolme opettajaa. Pienentyneen oppilasmäärän vuoksi koulu muutettiin kaksiohjoitukseksi kesällä 1972. Koulun pitkäaikaisin opettaja oli livari Mattila, joka toimi Vähäröyhiön kansakoulun opettajana vuosina 1915-1960. Opettaja Mattila osallistui monipuolisesti Ikaalisten yhdistysten toimintaan, kunnalliselämään sekä seurakunnan toimintoihin.

Koululle palkattiin vahtimestari vuonna 1938. 1990-luvun alkupuolella koululla oli

Saukon koulu

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

sivutoiminen talonmies, jonka tehtäviin kuuluivat mm. lämmityskattilan nuohous sekä koulun ympäristön siistimiseen kuuluvat työt.

1990-luvulla koulun oppilasmäärä vaihteli 10 ja 20 välissä. Koulu lakkautettiin vuonna 2000. Viimeisinä vuosina siellä opiskelivat vain 1-2-luokkalaiset, ylemmät luokat siirtyivät Tevaniemen kouluun.

Ympäristö ja pihapiiri

Koulu sijaitsee Saukonperällä Karpanperäntien länsipuolella ja Luhalahdentien pohjoispuolella. Pihaan johtaa Karpanperäntieltä pienen metsikön läpi kulkeva tie. Pohjoispuolella on kumpuilevaa peltomaisemaa.

Nykyisen ulkorakennuksen koillispuolella on ollut ulkorakennuksia, joista on maassa näkyvissä osa kivijalasta.

Kaava

pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Lammi, Leo A. 1997: Mänttikujalta Koulupolulle. Ikaalisten koululaitoksen historia vuoteen 1992. Kirjapaino Painomusti Oy, Ikaalinen.

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Rakennus on tyypillinen 1920-luvun koulurakennus, joka on säilynyt alkuperäisessä asussaan suhteellisen hyvin. Opetus- ja kokoontumistilana sillä on merkittävä osa kylän sivistys- ja sosiaalishistoriassa. Vaikka rakennuksen alkuperäinen funktio on muuttunut, se on edelleen tärkeä tekijä kylän sosiaalisessa elämässä.

Arvoluokka *maakunnallinen*

Lisätietoja Kiinteistön on omistanut Ikaalisten kaupunki, mutta siitä on tehty kaupat kesällä 2002. Kaupalla Röyhiön kyläyhdistys ostaa kiinteistön.

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 2/2002: 36. Ikaalinen 9/2002: 9-13.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
20.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	130	Rno	143-407-3-20
Rakennustyyppi	koulu	Rakennus id	185
Nykyinen käyttö	kokoontuminen		
Alkuperäinen käyttö	opetus		
Suunnittelija	Tyyppi/mallipiirustus		
Signeeraus/vuosil	Toivo Salervo		
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1922		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	n1935; 1966-1967		
Kerrosuku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti -saumattu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on L-kirjaimen muotoinen. Luokkahuoneet ovat itä-länsi suunnassa. Rakennuksen pohjoispäässä on asuntolaosa, jossa on kolme asuntoa. Alakerrassa on kolme huonetta ja keittiö. Yläkerrassa on kaksio sekä yksiö. Näiden väliin pohjois-etelä -suuntaisesti jäävät alakerrassa keittiö ja ruokailutila, yläkerrassa opettajanhuone ja varasto.

Koulun alakerrassa on iso luokkahuone, joka nykyisin on kokoontumistilana, veistosali, jossa toimii kansalaisopiston piiri sekä keittiö ja ruokailutila. Yläkerrassa on liikuntasali, luokkahuone sekä entinen opettajien huone.

Rakennuksen perustuksena on lohkokivi. Keskellä koulun eteläseinää on matala satulakattainen kuisti, josta on kulku kellariin. Seinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne ovat punaiset. Nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Asuntojen ikkunat ovat 3- ja 6-ruutuisia. Luokkahuoneiden ikkunat ovat 8-ruutuisia. Opettajanhuoneessa sekä yläkerran portaikossa on 4-ruutuiset ikkunat. Päätykolmioissa on 6-kulmaiset koristeikkunat, joiden alareuna on tasainen. Katon itä- ja länsilapissa on yksi, etelälapissa kaksi 6-kulmaista frontonia, joissa on samanlainen koristeikkuna kuin päätykolmiossa.

Sisäänkäynti kouluun on rakennuksen itä-länsi -suunnassa kulkevan osan pohjoisseinältä. Ulko-oven edessä on paalujen varassa oleva avonainen, loivasti satulakattoinen katos. Aiemmin ulko-oven edessä oli pulpettikattoinen katos. Ulko-ovi on vaihdettu luultavasti 1970-luvulla. Aiemmin siinä oli pariovi, jonka yläpuolella oli puolikaaren muotoinen koristeikkuna. Nykyinen ovi on puuta ja sen vieressä on kapea ikkuna.

Asuntolasiivessä kerrosten puolivälissä on ollut puukaiteinen parveke, jonka oven ikkunoissa on ollut ristikkokoristeet. Parvekkeen alapuolella on ollut ovi, jossa oli päällekkäin kaksi ristikkokoristeista ikkunaa. Nykyisin ulko-ovi on umpinainen ja sen yläpuolella on pieni pulpettikatteinen katos. Ulko-oven yläpuolella on pieni tuuletusparveke, jonka ovi on alkuperäistä kapeampi.

Historia

Koulurakennus valmistui keväällä 1922. Uudessa rakennuksessa oli kaksi luokkahuonetta, käsityösali sekä asunnot kolmelle opettajalle. Rakennuksen piirustukset olivat arkkitehti Toiv Salervon piirustuskokoelmasta. Rakennuksen perustukset teki kivimies K. Silen, puutyöt urakoi Werner Asell.

Hirsirakennus jätettiin joksikin aikaa hirsiseinäiseksi myös sisäpuolelta. Muutamia vuosia valmistumisen jälkeen huoneisiin laitettiin seinäpaperit ja ne viimeisteltiin muutenkin. 1930-luvun puolivälin tienoilla pärekatteen tilalle laitettiin peltikate.

Koulu toimi opetuksen lisäksi kyläläisten kokoontumispaikkana. Koululla pidettiin vaalit sek kylän yhteiset kokoukset. Pitäjän papit pitivät hartaushetkiä ja ompeluseuroja järjestettiin. Koululla järjestettiin monia juhlia kuten äitienpäiväjuhlat.

Koululla tehtiin peruskorjaus vuosina 1966-1967. Sen yhteydessä taloon asennettiin keskuslämmitys ja rakennettiin erillinen lämpökeskus.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen
Historiallinen sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

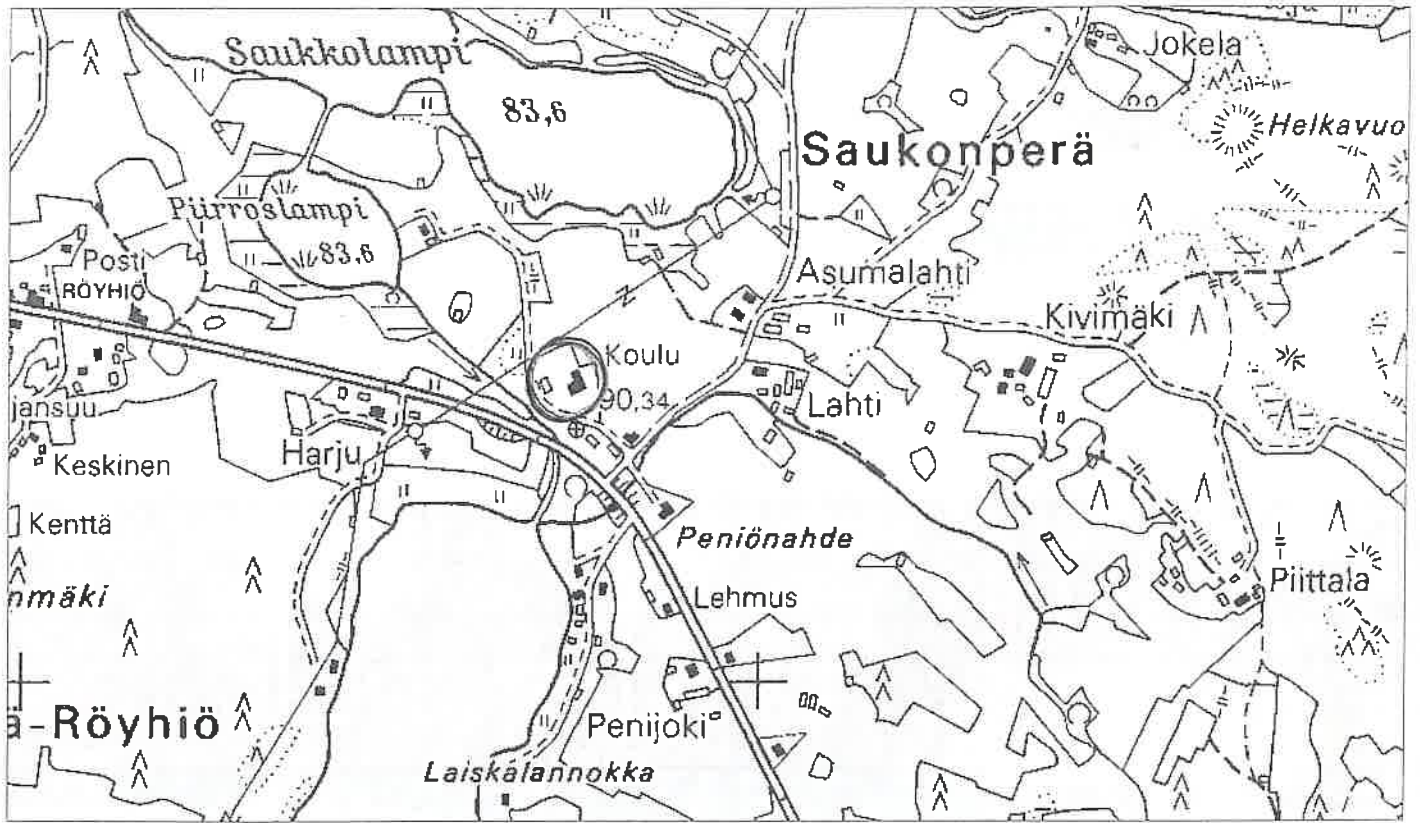
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.7.2002

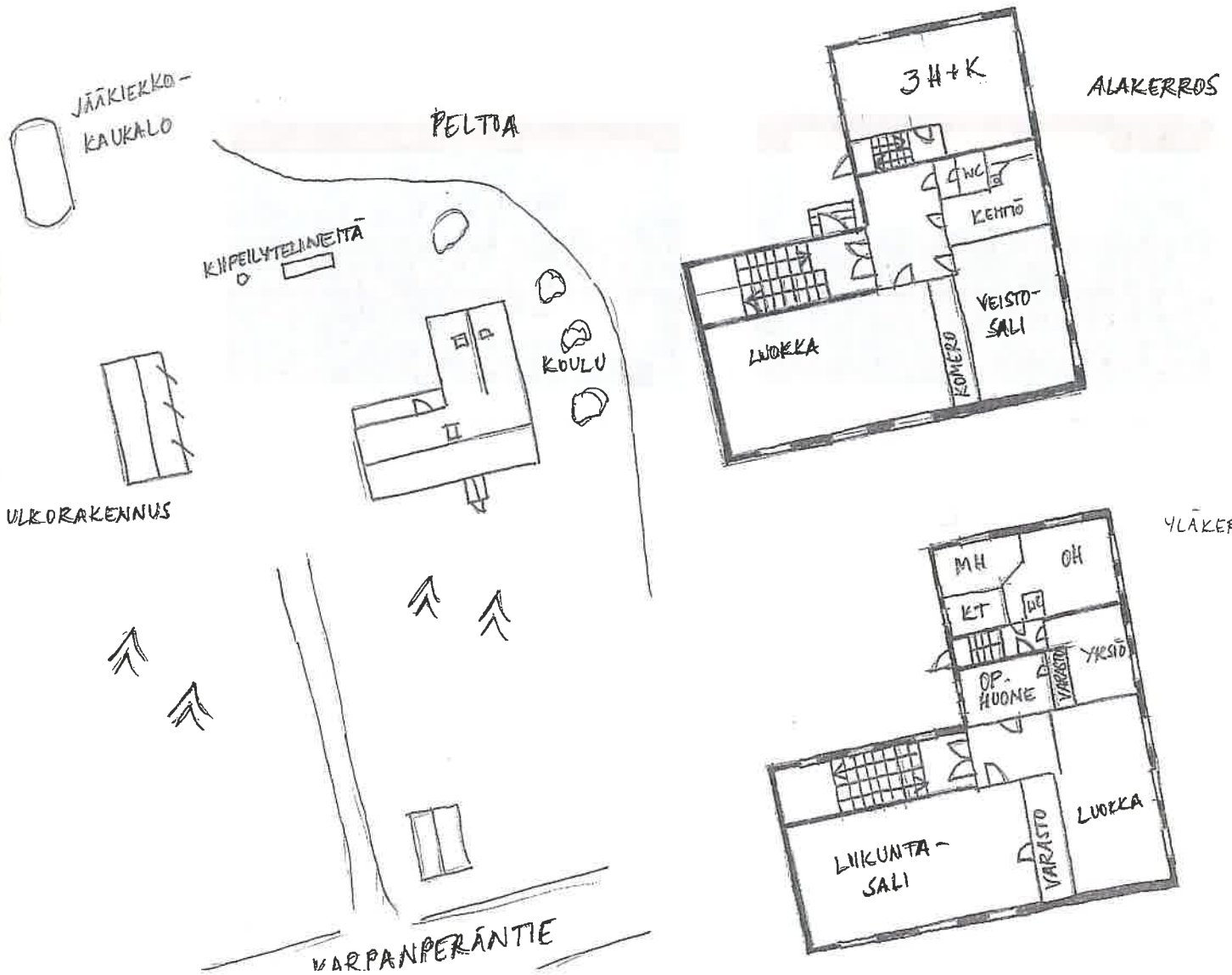
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/SAUKON KOULU

1:7000

FILMI 2/2002

KOULU LUOTEESTA

FILMI 9/2002

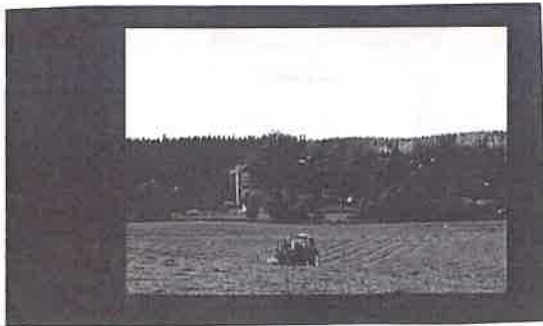
ALAKERRAN VEISTOSALIN
LAUTALATTIAA

KOULU POHJOISESTA

KOULU IDÄSTÄ

NÄKYMÄ KARPANTIERÄNTIELTÄ
KOULULLE

KOULU LÄNNESTÄ

SAUKON KOULU, heinäkuu 2002

Koulurakennus lännestä

Koulurakennus lounaasta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isoröyhiö	Kiinteistö id	108
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-2-6
Osoite	Tuuliniementie 21 39430 Röyhiö	Alue	3
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Rak lkm	9
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	5

Kuvaus

Pihapiirissä on vuonna 1970 rakennettu nykyinen päärakennus. Se on yksikerroksinen, tasakattoinen tiilitalo. Sen koillispuolella on koko rakennuksen mittainen kiviaita. Muita rakennuksia ovat piharakennus (1896), maakellari (1895), navetta (1921), kaksi otsa-aittaa 1800-luvun loppupuolelta, vanha autotalli mahdollisesti 1950-luvulta, muutamia vuosia sitten rakennettu uusi autotalli sekä ulkorakennus.

Pihapiirissä nykyisen päärakennuksen luonaispuolella sen suuntaisesti on ollut vuonna 1905 rakennettu kolmihuoneinen päärakennus, joka on purettu. Vanhan päärakennuksen luoteispuolella on ollut pirtti- ja pakarirakennus, jossa oli suuri muuri sekä iso lasikuisti.

Pihapiirissä on myös ollut useampia aittoja, joita on myöhemmin purettu. Nykyisen ulkorakennuksen lounaispuolella on ollut talli. Sen pohjoispuolelta on kulkenut tie pihapiirin itäpuolella sijainneelle kaivolle. Suuli eli lautarakenteinen lato oli rakennettu vuonna 1939. Se on sijainnut vanhemman autotallin kohdalla pihapiirin lounaispuolella.

Historia

Isoröyhiön kylän Paaston perintötalo on halottu isojaossa, jolloin syntyivät Paasto ja Kujansuu. Särkijoki on lohkottu Kujansuusta vuonna 1914.

Tyyne Kinola (s. 1909) on tullut taloon emännäksi vuonna 1932. Hänen miehensä Martti (1907-1945) osti tilan isoisältään Oskari Särkijoelta. Nykyisin talon omistavat Tyyne Kinolan keskimäinen tytär ja hänen miehensä, joille se on siirtynyt vuonna 1961. Tilalla on ollut lypsykarjaa vuoteen 1988 ja lihakarjaa vuoteen 1992 saakka.

Ympäristö ja pihapiiri

Särkijoki sijaitsee Sorvanperällä Sorvanperäntiestä koilliseen erkanevan Tuuliniementien varressa. Tuuliniementie kulkee pihan läpi päärakennuksen kaakkoispuolelta. Tuuliniementien kaakkoispuolelle jäävät navetta, ulkorakennus ja vanha autotalli. Pihapiirin muut rakennukset ovat tien luoteispuolella. Pihapiirin lounaispuolella tien molemmin puolin on Tyyne Kinolan vuonna 1932 istuttamia koivuja. Tilan eteläpuolella on kumpuilevaa peltomaisemaa, jota reunustaa puusto. Pohjoispuolella on metsää.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-

Särkijoki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa.
Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Tyyne Kinola, 1909, Ikaalinen.
Anja Lahti, 1938, Ikaalinen.
Antti Lahti, 1935, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Vaikka pihapiirin rakennuskanta on osin uusiutunut, se muodostaa eheän, eri-ikäisistä rakennuksista muodostuvan kokonaisuuden. Myös uudemmat rakennukset sijoittuvat luontevasti pihapiiriin varsinkin värityksensä puolesta. Rakennukset ovat tyypillisiä aikakautensa edustajia. Kohde kertoo asutuksen kehittymisestä 1800-luvulla ja siirtymisestä kyläkeskustan tuntumasta lähemmäs entisiä erä- ja kaskisijoja.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 6/2002: 11-17.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
13.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
8.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	108	Rno	143-407-2-6
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	133
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1896		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1920-luku?		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Vaakalauta		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Piharakennus eli puoli on todennäköisesti paritupatyypinen ja sen yläkerrassa on mahdollisesti avovintti. Rakennus on vuorattu vaakalaudalla, päätykolmioissa on peiterimoitettu pystylaudointus. Rakennuksen ikkunat ovat 6-ruutuiset. Päätykolmioissa on 12-ruutuiset ikkunat, joiden yläosa noudattaa katon päädyn muotoa.

Keskellä rakennuksen pitkää kaakkoissivustaa on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti, joka on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudointuksella. Ulko-oven molemmin puolin on kapeat 6-ruutuiset ikkunat. Oven yläpuolella on matala oven levyinen ikkuna.

Historia

Piharakennus on rakennettu mahdollisesti vuonna 1896, sillä yhteen perustuksen lohkokivistä on hakattu kyseinen vuosiluku.

Särkijoki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennus on alun perin sijainnut Tuuliniementien kaakkoispuolella saman suuntaisesti kuin nykyisinkin. Se on käännetty ympäri, sillä aiemmin ovi on ollut rakennuksen pitkällä luoteissivustalla kun se nykyisin on kaakkoissivustalla. Rakennus on siirretty nykyiselle paikalleen Tuuliniementien luoteispuolelle mahdollisesti 1920-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	108	Rno	143-407-2-6
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	134
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluvu	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on luonnonkivet sekä hirsi. Aitta on pitkänurkkainen ja sen poskihirret lyhenevät perustusta kohti. Hirsipinnalla olevat seinät on maalattu punamullalla.

Aitan kaakkoispäädyssä katon harjan kohdalla lähes räystäään alla on pieni nelikulmainen aukko.

Historia

Aitta on todennäköisesti rakennettu 1800-luvun loppupuolella. Sen peltikaton alla on pärekat

---

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Särkijoki

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	108	Rno	143-407-2-6
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	135
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on luonnonkivet sekä hirsi. Aitta on pitkänurkkainen ja sen poskihirret lyhenevät perustusta kohti. Hirsipinnalla olevat seinät on maalattu punamullalla.

Aitan kaakkoispäädyssä katon harjan kohdalla lähes räystään alla on pieni nelikulmainen aukko.

Historia

Aitta on todennäköisesti rakennettu 1800-luvun loppupuolella. Sen peltikaton alla on pärekat. Aitasta käytetään nimitystä ylinen aitta, sillä pihapiirin kahdesta vierekkäisestä otsa-aitasta se sijaitsee lounaispuolellaan olevaa aittaa hieman ylempänä rinteessä. Aitta on ollut vilja-aitta, sillä siellä on ollut käsin veistetyt viljalaarit. Nykyisin rakennus on säilytystilana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Särkijoki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
8.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	108	Rno	143-407-2-6
Rakennustyyppi	kellari	Rakennus id	136
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1895		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke			
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Kivimuuraus		
Vuoraus			
Katemateriaali			
Katon muoto			
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Maakellari sijaitsee keskellä pihaa pienessä rinteessä omenapuun alla. Sen yläpuolella on pihanurmikko, joka kattaa myös kellarin katon. Kellari on lohkokivirakenteinen ja siinä on puuovi. Ovi avautuu lounaaseen ja sen edessä on kasvillisuutta.

Historia

Maakellarin oven yläpuolella olevaan lohkokiveen on hakattu vuosiluku 1895.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto

Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	108	Rno	143-407-2-6
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	137
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1921		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on hirsipintainen, lounaispäädyn päätykolmiossa on pystyaukko. Rakennus on väriltään punainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Navetan ikkunat ovat pääosin 6-ruutuisia vaakaikkunoita.

Navetan koillispäätyyn rakennettu talli on sen runkoa hieman korkeampi. Sen pitkällä luoteissivustalla on liukuovi.

Rakennuksen pitkällä kaakkoissivustalla on matala lisäosa, jonka yli rakennuksen rungon katto jatkuu pulpettimaisena.

Historia

Navetan rakennuspuut on saatu kruununmaasta.

Rakennuksen koillispäädyssä on ollut maitohuone, jonka tilalle on rakennettu talli. Navetassa

Särkijoki

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

on ollut tiilikatto, joka on myöhemmin vaihdettu aaltopeltikatteeseen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

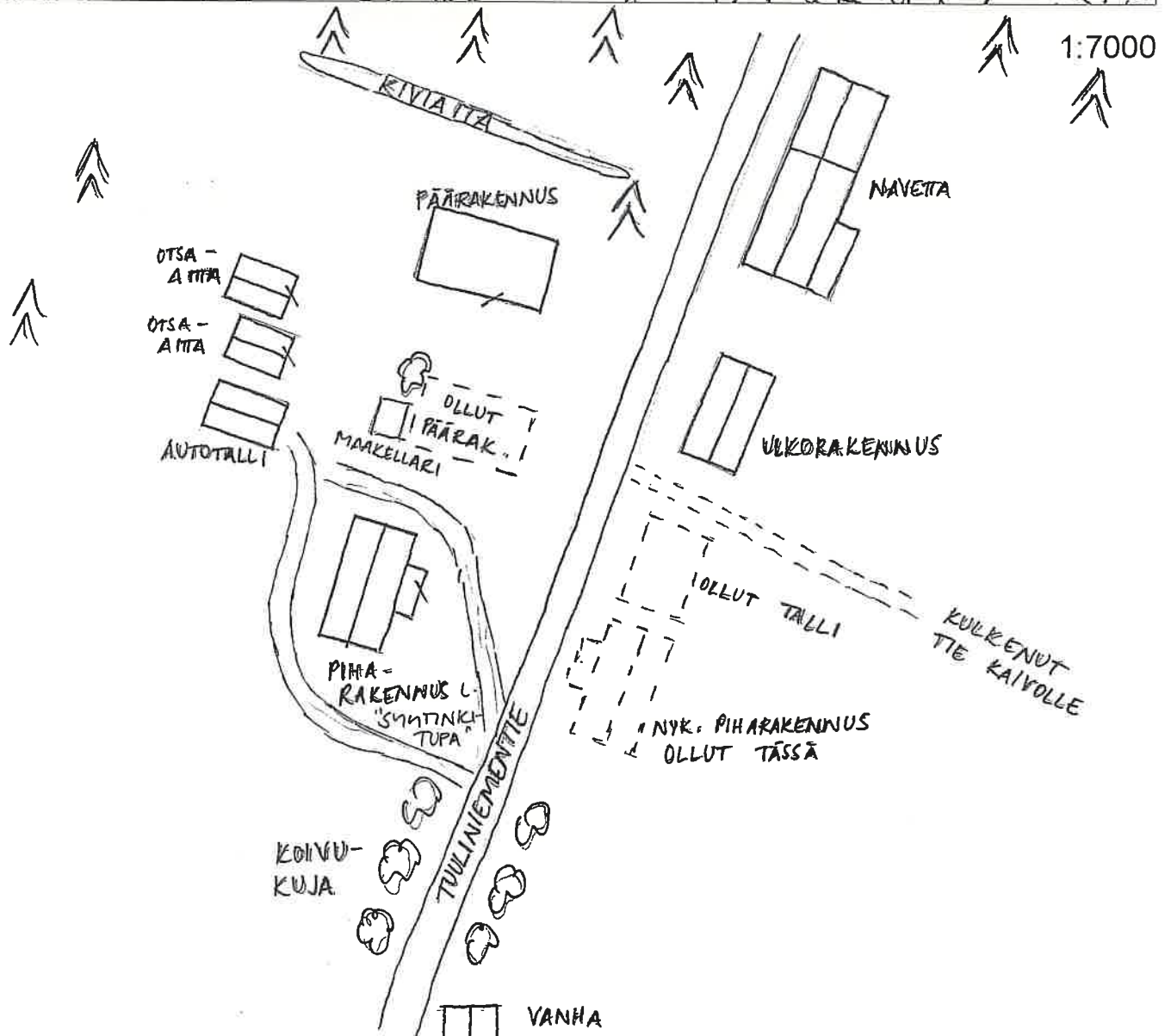
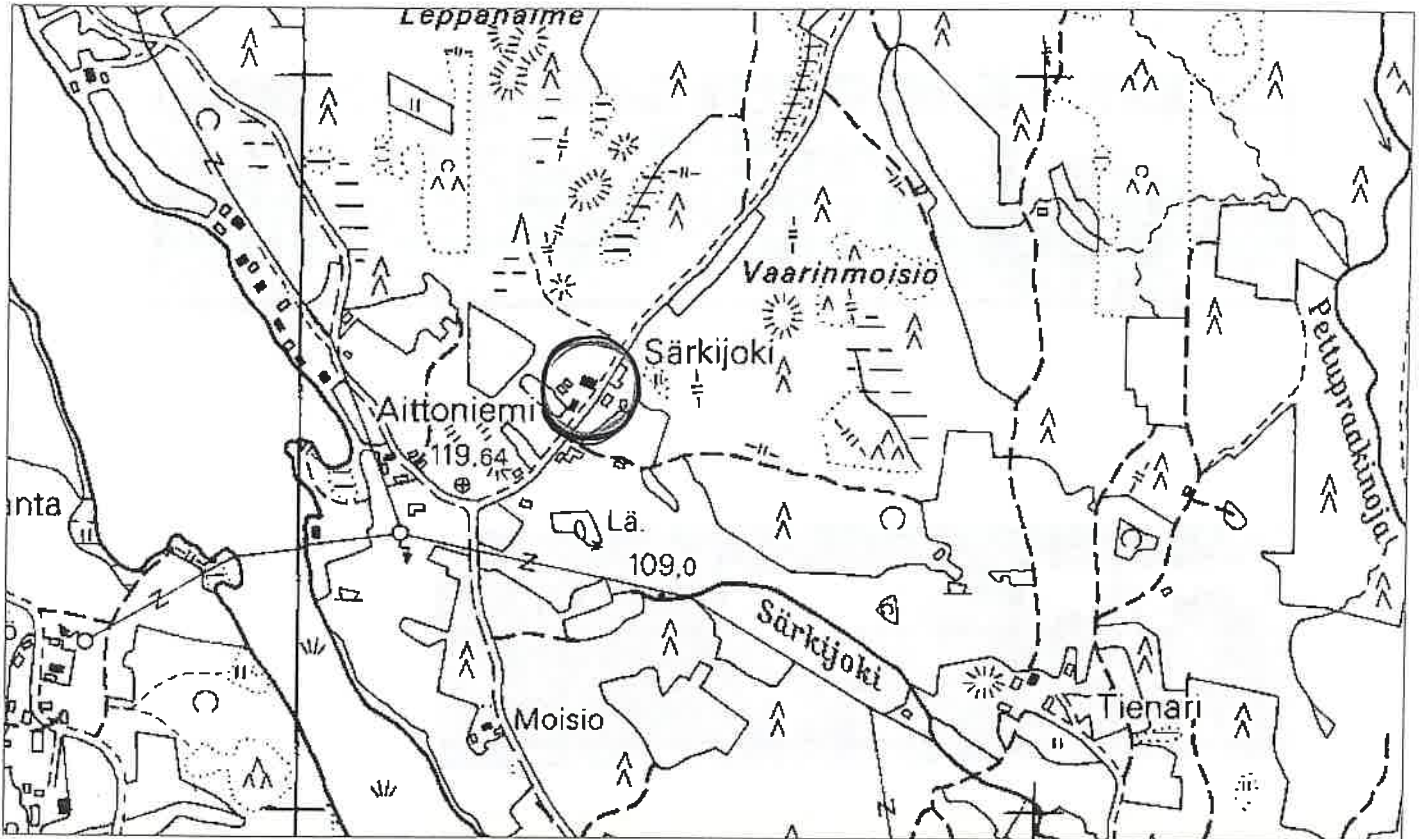
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/SÄRKIJOKI

FILMI 6/2002

"SYHTINKITUPA"
LOUNAASTA

"SYHTINKITUPA"
KOILLISESTA

KAKSI OTSA-AITAA
ETELÄSTÄ

MAKELLARI
ETELÄSTÄ

NAVETTA ETELÄSTÄ

NAVETTA POHJOISESTA

KIVIAITAA
KOILLISESTA

SÄRKIJOKI, heinäkuu 2002

Piharakennus idästä

Pihapiiriä etelästä. Vas. piharakennus, taustalla päärakennus 1970-luvulta, oik. navetta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Isoröyhiö	Kiinteistö id	112
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-407-19-13
Osoite	Karpanperäntie 499 39430 Röyhiö	Alue	3
		Peruskartta	
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi		Rak lkm	6
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1

Kuvaus

Asuinrakennus on rakennettu luultavasti 1800-luvulla ja siinä on alun perin ollut kolme huonetta. Rakennusta on peruskorjattu vuosina 1952 ja 1979. Rakennuksen pohjoispuolelle rakennettiin sauna vuonna 1993. Rakennus on yksikerroksinen, maalaamaton hirsirakennus. Sen pitkällä eteläseinällä on satulakattoinen umpikuisti.

Tontilla on myös mm. vuonna 1920 rakennettu hirsinen karjarakennus sekä pienempiä ulkorakennuksia.

Historia

Toivolan maat on lohkottu Harjuntaustan perintötalosta vuonna 1921 Hammaren-yhtiölle. Ida ja Kalle Toivola ostivat tilan vuonna 1920. Ida Toivola omisti tilaa vuodesta 1934 alkaen. Vuonna 1973 kiinteistö siirtyi heidän Ida ja Kalle Toivolan tyttärille Helmi ja Lahja Toivolalle. Nykyisen omistajan haltuun kiinteistö on tullut vuonna 1987. Talossa on ollut karjaa, jonka pidosta on luovuttu vuonna 1998.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Karpanperällä Karpanperäntien länsipuolella. Sen eteläpuolella on osittain rehevöitynyttä peltomaisemaa, pohjoispuolella havupuumetsikköä.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Tuula Kulmala, 1941, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Asuinrakennus edustaa 1800-luvun pienrakentamista. Sen

Toivola (Harjula)

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

alkuperäinen asu on hieman muuttunut laajennusosan myötä. Laajennusosa sopii alkuperäiseen osaan materiaalivalintansa puolesta. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1800-luvulta lähtien ja sen siirtymisestä kylätontin tuntumasta kauemmas entisten erä- ja kaskisijojen suuntaan.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

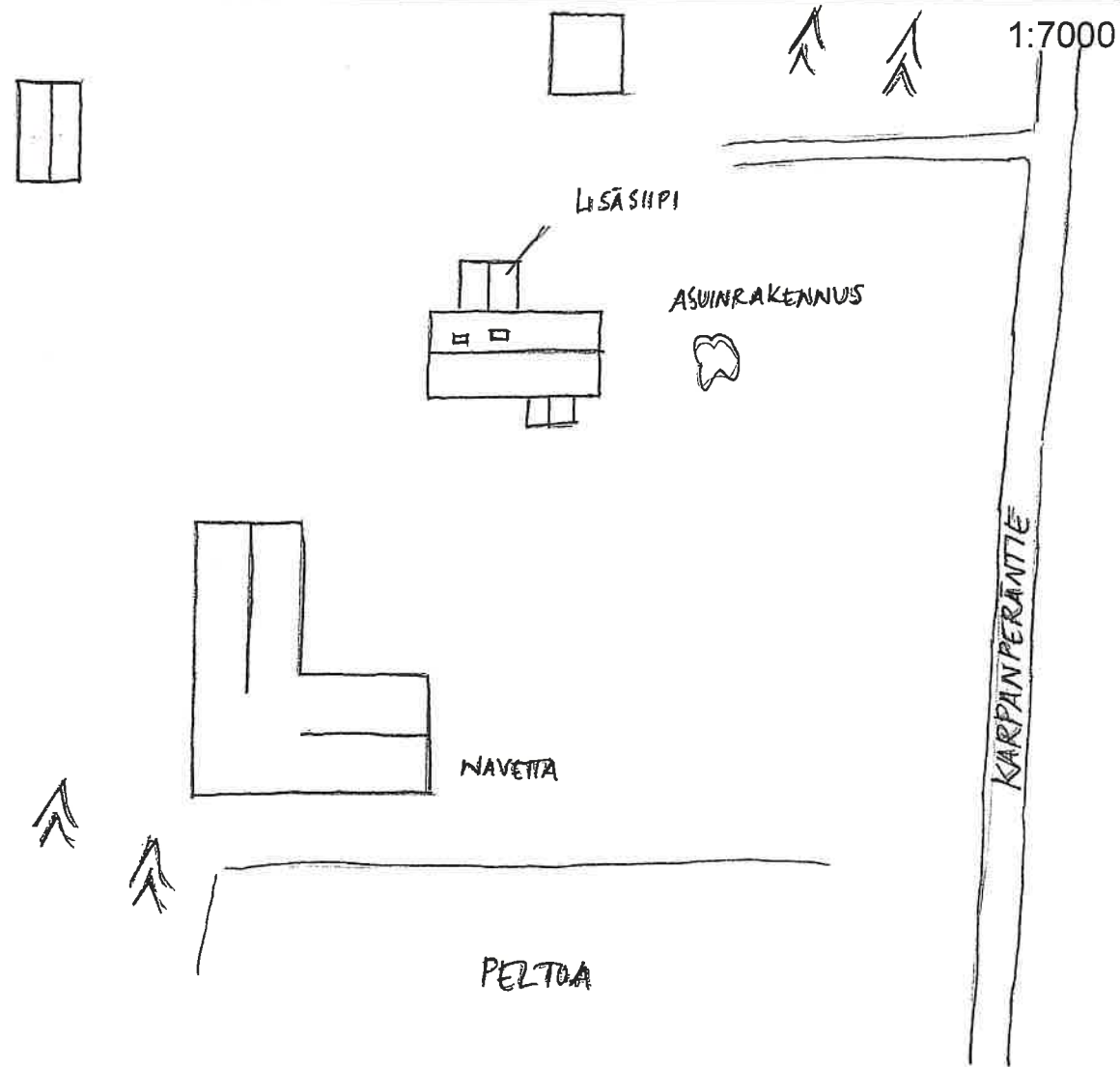
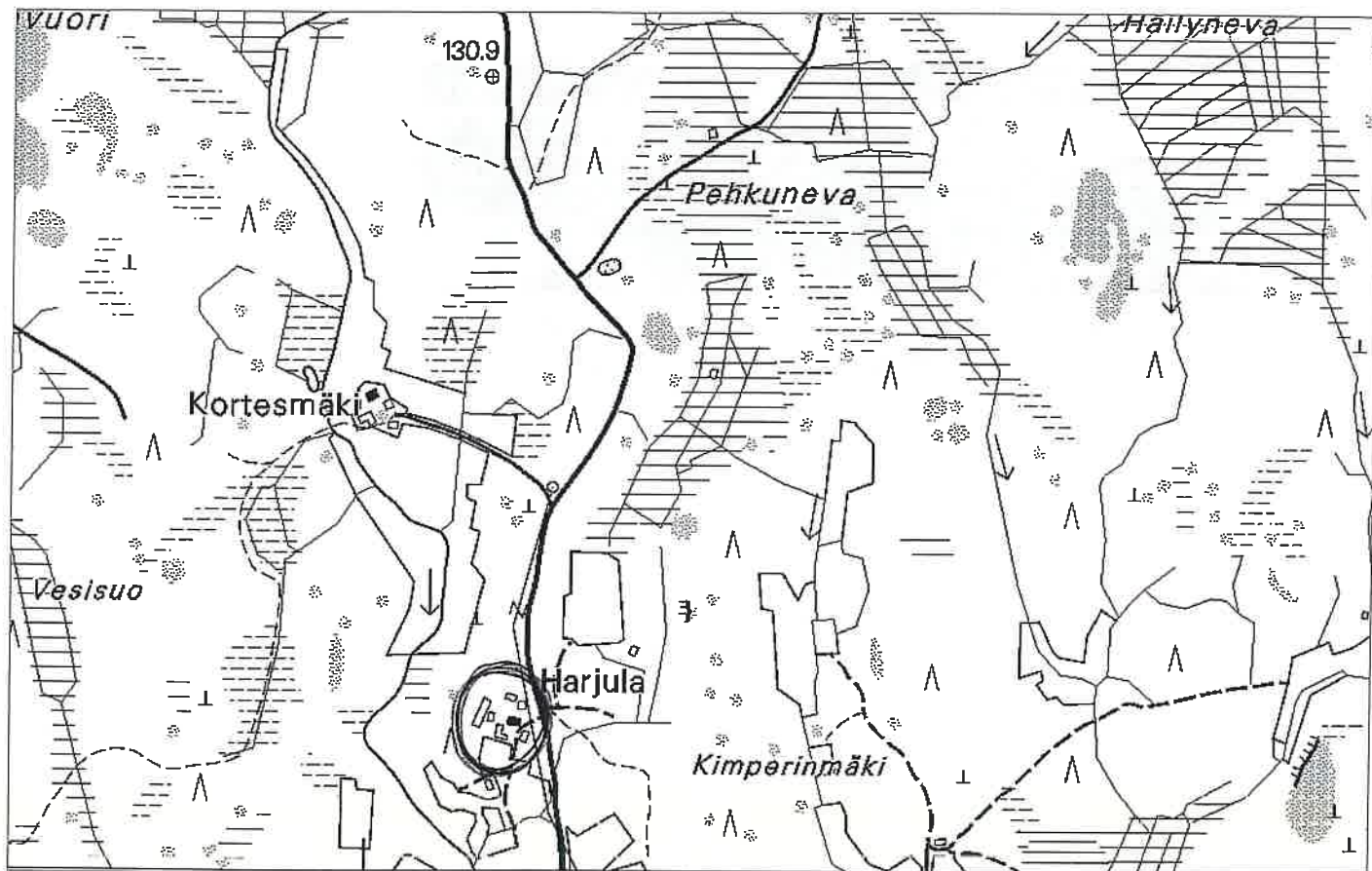
Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 7/2002: 33-35.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
18.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
9.7.2002

IKAALINEN/ISORÖYHIÖ/TOIVOLA (HARJULA)

FILMI 7/2002

ASUINRAKENNUS
KOILLISESTA

ULKORAKENNUS
KOILLISESTA

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

TOIVOLA (HARJULA), heinäkuu 2002

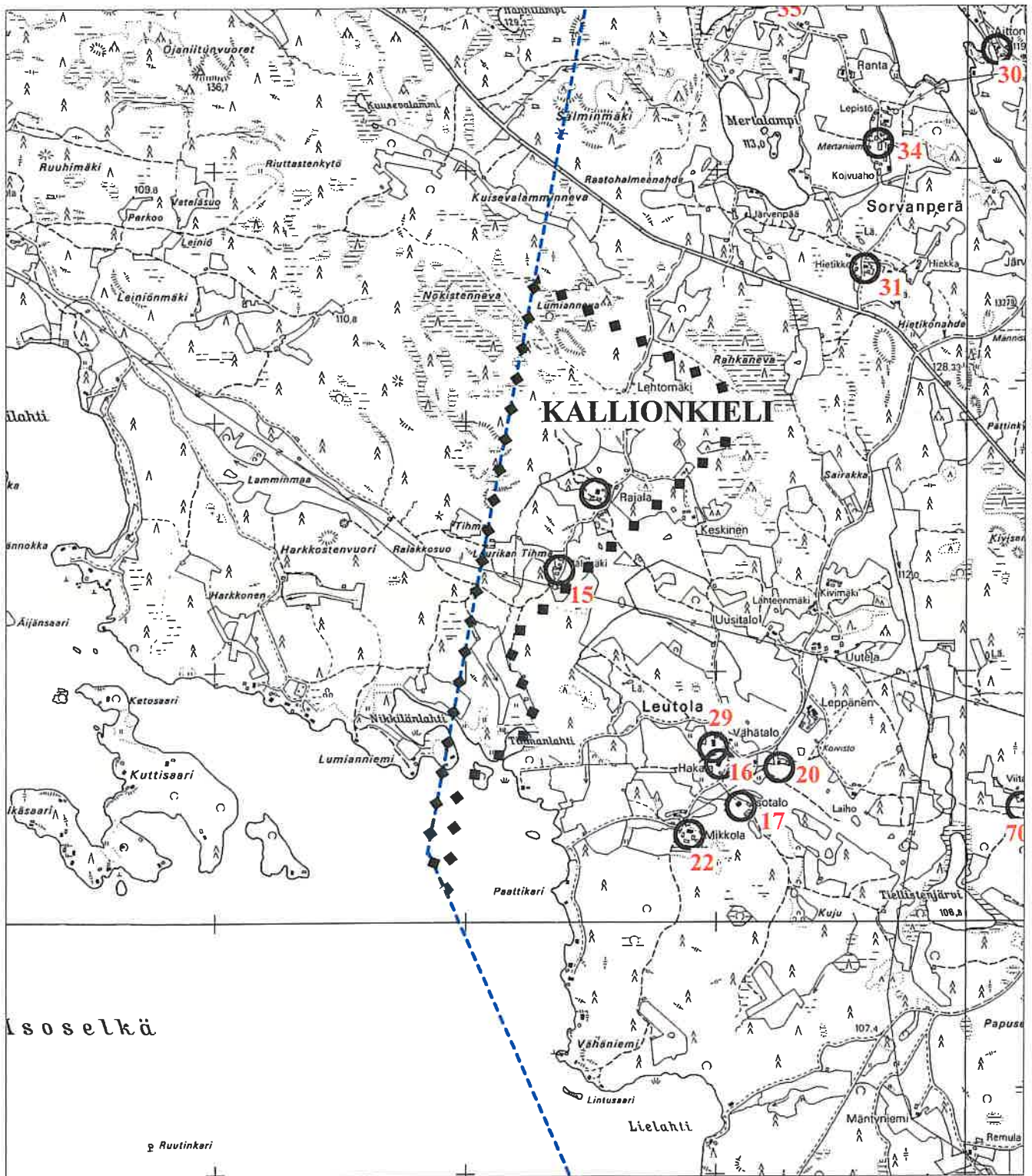

Asuinrakennus etelästä

Asuinrakennus idästä

ALUEINVENTOINTI KALLIONKIELI

1:15 000

Peruskartta Copyright Maanmittaushallitus/PiSa lupa 75/4033/1999

Kallionkieli

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Aluetyyppi

maarekisterikylän osa

alue-id 4

Historia

Kallionkielen kylä Kyrösjärven itärannalla on vanha asuinpaikka. Sieltä on tehty kivistä irtolöytöjä, esimerkiksi Mäkelän talon pellosta on löytynyt oikokirves ja Lumian talon maalta hioin. Kallionkielestä on löydetty myös nuoremalta rautakaudelta oleva kirves. Hiitelän kantatalon nimestä voi päätellä, että asuttaminen on tapahtunut mahdollisesti jo pakanuuden aikana. Nimivertailujen perusteella Kyrösjärven ympäristöön tuli asukkaita etelästä, esimerkiksi Lumia lienee tullut Lempäälästä.

Kallionkieli on ollut iso, seitsentaloinen kylä jo 1500-luvulla. Varhaisin uuden ajan alusta säilynyt paikallishistoriallinen tietolähde on vuoden 1540 maakirja eli kruunun maaveroluettelo. Siinä mainitaan kantatalot Uljas, Hiitelä, Lumia, Kuortti, Suomalainen sekä pienemmät tilat Rääkkä ja Laurikka. Kylän erikoispiirteenä on ollut se, että kaikki seitsemän kantatila sijaitsivat vierekkäin samalla kalliolla. 1640-luvulla asutustilanne jatkui kantatalojen osalta lähes samanlaisena kuin se oli ollut keskiajalta lähtien. Ainoastaan Suomalainen oli 1570-luvulla yhdistetty naapuritaloihin.

Kaskiviljely sai ikaalisissakin alkunsa jo esihistoriallisena aikana. Kun asutus rautakaudella vakiintui ja taajeni, kylien lähistöllä syntyi puutetta kaskettavaksi kelpaavista metsistä. Kyrösjärven rannoille syntyneiden kylien lähiympäristössä olevien kotitarvemetsien taakse muodostui viimeistään keskiaikana laajoja, nimiltään ja rajoiltaan tunnettuja ”maita” (urfjäll), joskus yksittäisen talon, muutaman naapuruksen tai kokonaisen kylän omistamia alueita, joita käytettiin pääasiassa kaskeamiseen. Asutusta niille ei pitkiin aikoihin syntynyt, mutta niiden rajat pysyivät voimassa monilta osin vielä isojaon jälkeinkin. Ikaalisissa näitä erillisiä takamaita oli muuan muassa Kyrösjärven itäpuolella suurta Suomenselän eräaluetta vasten. Suurin yhtenäinen kaskimetsien eli ”maiden” vyöhyke ulottui Röyhiöjärven pohjoispuolelta Viljakkalan rajalle saakka. Kallionkielellä erämaat, Majanmaa ja Lintuharjunmaa, sijaitsivat Kovelahden länsipuolella.

Vuonna 1613 annettiin suuri läänitys sotilassäätyyn kuuluneelle Jakob Hastferille. Se käsitti yli 30 taloa Parkanon, Heittolan, Tevaniemen, Miettisten, Kallionkielen ja Helteen kylistä. Kallionkielen Peijari (spejare=tiedustelija) on nimensä perusteella vanha, ehkä keskiaikainen sotilastila.

Ikaalinen kuului Länsi-Suomen peltoviljelyalueeseen, jossa oli vallalla sarkajako. Kylien talot sijaitsivat lähekkäin yhteisellä kylätontilla, jonka ympärillä kotipellot levittäytyivät. Kauempana sijaitsivat ulkopellot, niityt ja laidunmaat. Ne samoin kuin kylänmetsät kuuluivat kylien rintamaihinkin. Sen ulkopuolella sijaitsivat ulkomaat ja -palstat, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana. Erämaat, joilla harjoitettiin eränkäyntiä, olivat kaukonautinnan ja -omistuksen varhaisimmat kohteet. 1600-luvun lopulla talojen kaukonautinnat olivat pääosin niittyjen käyttöä, vähäisemmässä määrin kaskeamista ja perinteistä eränkäyntiä. Sarkajakoinen kylä peltovainioineen ja taloineen sellaisena kuin se 1600-luvulla oli, näkyy yleensä vielä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun isojakokartoissa. Talojen tontit pysyivät vuosisatoja samoilla paikoilla siellä, missä asutus oli vanhaa. Halkomisten seurauksena talojen lukumäärä kylissä ajan mittaan kasvoi.

Kallionkieli

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Laurikan kantatilasta lohkottiin vuonna 1923 Välimäki. Lumian kantatilasta puolestaan lohkottiin Rajala vuonna 1922 ja Lehtomäki vuonna 1924.

Kuvaus

Kallionkieli sijaitsee Miettisten kylän eteläpuolella Aureenloppenlahden suulla. Kylä rajautuu pohjoisessa Miettisiin, idässä Leutolaan sekä etelässä ja lännessä Kyrösjärveen. Kallionkielen itäisimmät talot Lehtomäki, Rajala ja Välimäki kuuluvat entiseen Saukon koulupiiriin.

Alueellisesti kylä on laaja, osia siitä sijaitsee Kyrösjärven länsipuolella Myllykartussa, Mansoniemessä, Kovelahdessa ja Tuhkurilla. Maiden hajasijoitus on peräisin ajalta, jolloin Kyrösjärvi kesäisin vesitienä ja talvisin jäätienä yhdisti hajallaan oleva metsäpalstat, niityt ja vesijätöt.

Rajalantien varressa sijaitsevat inventoidut kohteet Lehtomäki, Rajala ja Välimäki on lohkottu kantatiloista 1920-luvun aikana. Rakennuskanta on osittain tätä vanhempaa. Rajalan tilan päärakennuksen alkuperäinen osa on peräisin luultavasti 1800-luvulta ja sitä on myöhemmin jatkettu. Frigårdin eli Lehtomäen entisen torpan asuinrakennus on rakennettu vuonna 1900. Tienvarren taloista nuorimman eli Välimäen pientilan asuinrakennus on rakennettu luultavasti 1930-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Arvoluokitus

Lisätiedot

Valokuvat

Piirustukset

Kartat

Asiakirjat

Maarekisterikirjat vuoteen 1989. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Kirjalliset lähteet

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia I vuoteen 1640. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1996.

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia II 1641-1721. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1999.

Koskelo, Jaakko – Lammi, Leo (toim.) 1991: Kyliltä kerrottua. Ikaalisten kyläkirja. Ikaalinen-

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Kallionkieli	Kiinteistö id	101
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-411-6-69
Osoite	Rajalantie 67 39430 Røyhiö	Alue	4
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Rak lkm	2
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus ja ulkorakennus. Piha on hoidettu ja asuinrakennuksen eteläpuolella on mm. marjapensaita.

1960-luvulta peräisin olevan lähdekirjallisuuden mukaan tontilla on erillisinä rakennuksina ollut aitta, puimala ja sauna. Nämä ovat mahdollisesti sijainneet Rajalantien länsipuolella ja ne on todennäköisesti purettu.

Historia

Tontti on lohkottu Kallionkielen Lumian kantatilasta vuonna 1924 Juho ja Hulda Lehtomäelle, jotka mahdollisesti omistivat kiinteistöä vuosina 1896-1927. Tämän jälkeen sitä omistivat Taavetti ja Saima Tienari. Heidän jälkeensä kiinteistö on myyty Härkönen -nimiselle henkilölle. Nykyiset omistajat ovat ostaneet sen vuonna 1997 Inga-Marita Härköselältä.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Kallionkielen kylässä Leutolan länsipuolella, Rajalantien itäpuolella ja on tien varren pohjoisin kiinteistö. Pohjoispuolella on korkea havupuumetsikköä, hieman edempänä eteläpuolella peltoja sekä Rajalan tila.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Rauni Koljonen, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Asuinrakennus on hyvä esimerkki 1900-luvun alkupuolen rakentamistavasta. Se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Osa pihapiirin rakennuskannasta on kadonnut. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa ja

Frigård

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

asutuksen siirtymisestä kyläkeskustan tuntumasta harvemmin asutulle kylän laidalle.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 5/2002: 13-15.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
3.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	101	Rno	143-411-6-69
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	111
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1900		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on luonnonkiviset nurkkakivet. Lisäksi varsinkin pitkällä eteläsivustalla perustusta on tuettu luonnonkivipilareilla.

Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Sen seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Keskellä rakennuksen pitkää eteläsivustaa on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti. Kuisti on vuorattu vaakalaudoituksella.

Ikkunat ovat 6-ruutuiset, länsipäädyn ikkuna on 9-ruutuinen. Länsipäädyn päätykolmiossa on 4-ruutuinen ikkuna.

Historia

Frigård

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Hirsinen, kolme asuinhuonetta käsittävä asuinrakennus rakennettiin vuonna 1900.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

3.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	101	Rno	143-411-6-69
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	112
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku			
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Yksikerroksisen ulkorakennuksen eteläpäädyssä on kaksi mahdollisesti aittahuonetta. Niiden pohjoispuolella rakennuksessa on avonainen puusuoja, jonka pohjoispuolella on mahdollisesti sauna. Pohjoispäädyssä on pieni yksiruutuinen ikkuna.

Rakennuksen eteläpääty on hirsipinnalla, päätykolmioissa on peiterimoitettu pystylaudoitus. Pohjoispääty on vuorattu pystylaudoituksella. Rakennuksen seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Historia

Rakennus on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Frigård

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

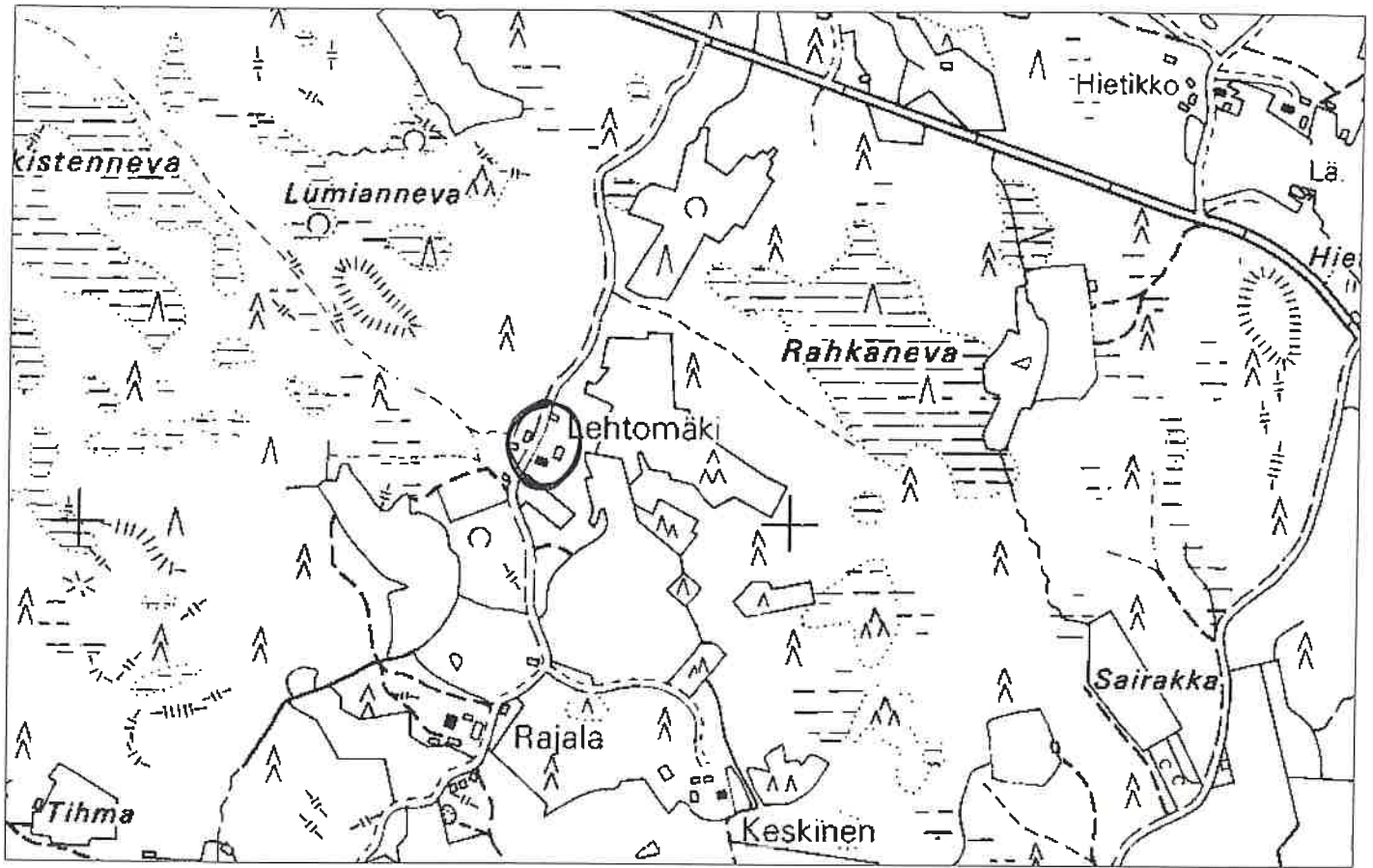
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

3.7.2002

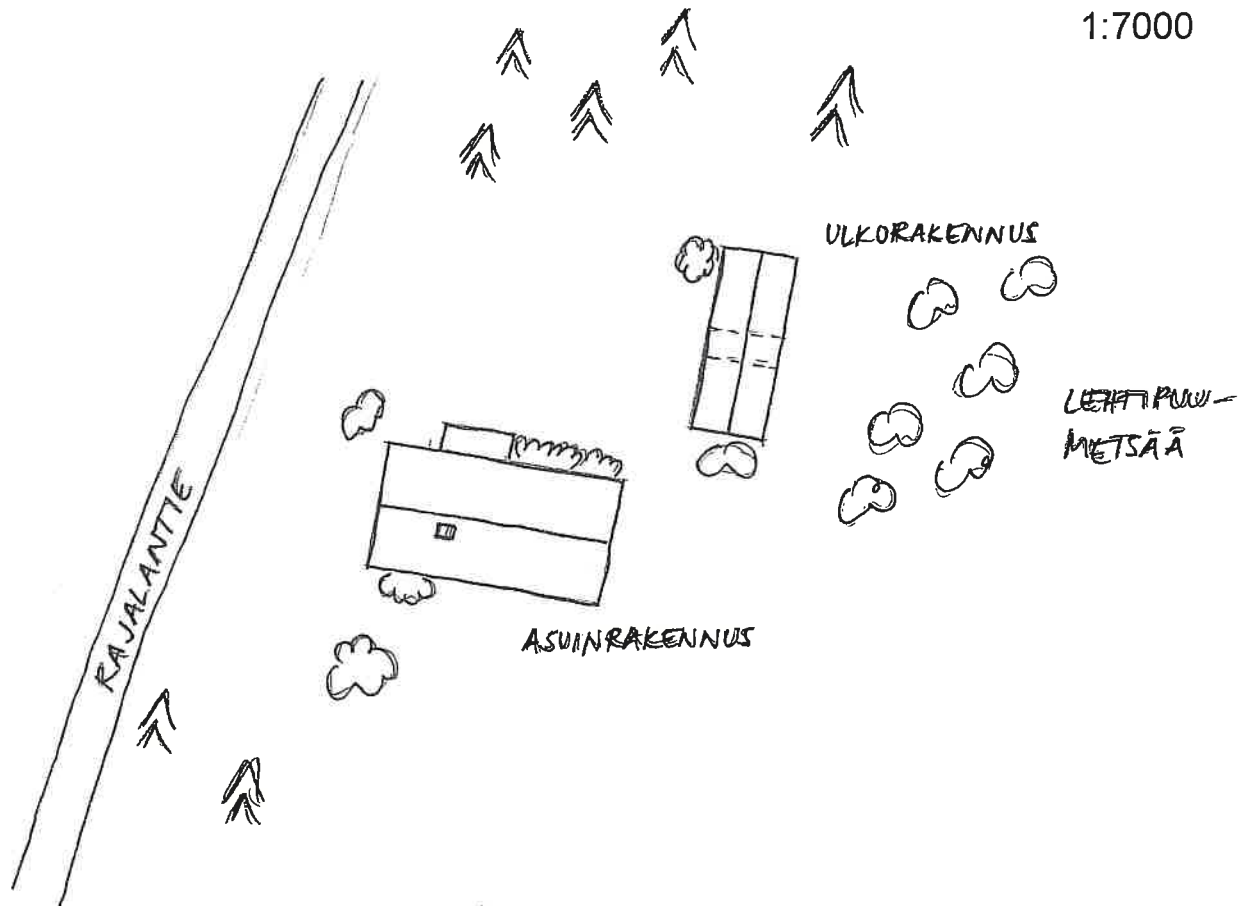
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/KALLIONKIELI/FRIGÅRD (LEHTOMÄKI)

1:7000

FILMI 5/2002

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

ASUINRAKENNUS
KOILLISESTA

ULKO RAKENNUS
LUOTEESTA

FRIGÅRD (LEHTOMÄKI), heinäkuu 2002

Pihapiiri luoteesta. Vas. ulkorakennus, oik. asuinrakennus.

Pihapiiri lännestä. Vas. ulkorakennus, oik. asuinrakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Kallionkieli	Kiinteistö id	99
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-411-6-13
Osoite	Rajalantie 110 39430 Röyhiö	Alue	4
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	8
		Inventoitu	4

Kuvaus

Tontilla on päärakennus, pikkutupa, navetta, riviaitta. Lisäksi siellä on mm. kuivaamo, puimala ja vuonna 1985 rakennettu autotalli. Puimalassa on ollut kaksi riieä.

Kuivausriieä on 1950-luvulla siirretty lounaaseen.

Pihapiirissä on ollut savusauna, joka on tulipalovaaran vuoksi ollut kauempana pihapiiristä. Saunassa on mm. tehty maltaita ja kuivattu pellavia.

Rajalantien varressa on ollut kaivo.

Historia

Rajala on lohkottu Kallionkielen Lumian kantatilasta vuonna 1922 Taavetti ja Lyydia Rajalalle. Tila on lunastettu itsenäiseksi vapaaehtoisella kaupalla. Tilalla on pidetty mm. liha- ja maitokarjaa.

Rajalan omistivat vuodesta 1960 alkaen Toivo Koljonen ja vaimonsa Rauni, joka on Rajalan talon tytär. Tuolloin tila oli emännän suvulla viidennessä polvessa. Aikaisempia isäntiä olivat mm. Venni Rajala vuosina 1936-58 sekä Taavetti Rajala vuosina 1907-36. Nykyiset omistajat ovat Rauni ja Toivo Koljosen perhetuttuja. He ovat tehneet tilakaupan, jossa tapahtui ns. sukupolvenvaihdos vieraan kanssa.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö sijaitsee Kallionkielen kylässä Leutolan kylän länsipuolella, Rajalantien länsipuolella. Tietä on 1970-luvulla siirretty hieman itään päin kulkemaan aiempaa kauempaa nykyisen navetan takaa. Tilan koillis- ja kaakkoispuolella on kumpuilevia peltoja.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Rauni Koljonen, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohteen rakennukset sijaitsevat pääosin alkuperäisillä paikoillaan ja niiden sijoittelu kertoo 1900-luvun alkupuolella perustetun maatalan kehittymisestä. Päärakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut useiden korjausten yhteydessä. Kohden kertoo kylän asutuksen kehittymisestä ja asutuksen siirtymisestä kyläkeskustasta harvemmin asutulle kylän laidalle.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 5/2002: 2-8.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
2.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	99	Rno	143-411-6-13
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	105
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet	1910-1929; 1960/1961; 1970; 1992		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti -profiloitu		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	avokuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivi, uudemmassa osassa betonivalu.

Rakennuksen pitkällä itäisivustalla on ollut pulpettikattoinen umpikuisti. Sen keskellä on ollut pariovi, jonka kohdalla katossa oli satula. Oven molemmin puolin oli kaksi 9-ruutuista ikkunjaa. Kuistin alaosassa oli pystylauditus, ikkunoiden kohdalla vaakalauditus.

Nykyisin keskellä rakennuksen pitkää itäisivustaa on satulakattoinen poikkipääty, jossa on sauna ja huone. Sen yläkerrassa on myös huone. Poikkipäädystä on pulpettikattoinen avokuisti. Portaat kulkevat rakennuksen pitkän sivun mukaisesti pohjoisen suuntaan ja niiden vieressä on umpinainen puukaide.

Rakennuksen asuinkerros on väriltään punainen, päätykolmiot ovat keltaiset. Nurkkalaudat sekä ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Rajala

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historia

Päärakennus on ollut nykyistä pienempi ja mahdollisesti sen alkuperäinen osa on peräisin 1800-luvulta. Alun perin rakennuksessa oli porstua, tupa ja kamari. Koillispäätä on jatkettu 1910- tai 1920-luvulla. Tuolloin tehtiin myös pulpettikattoinen umpikuisti, jossa oven kohdalla oli satula ja johon johti ovi rakennuksen jokaisesta huoneesta.

Rakennuksessa on alun perin ollut pärekatto. Leipomispäivinä se kasteltiin, jotta tuli ei leviä kattoon. Huopakatto laitettiin joko vuonna 1960 tai 1961.

1960-luvulla rakennuksessa oli neljä huonetta. Myöhemmin huoneluku on kasvanut ja huonejako muuttunut.

Rakennus on peruskorjattu vuonna 1970. Tuolloin mm. muutettiin huonejakoja, tehtiin wc- ja pesutilat, vaihdettiin ikkunat sekä vuorattiin sisäseinät lastulevyllä.

Vuonna 1992 tehtiin ns. ulosveto. Tuolloin keskelle rakennuksen pitkää kaakkoissivustaa tehtiin uusi osa, johon tuli sauna ja pikkuhuone. Uuden osan yläkertaan tehtiin huone. Kuisti muutettiin avokuistiksi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	99	Rno	143-411-6-13
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	106
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1935		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1950-luku		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava	Eteiskamaritupa		
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	hariakatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustana on lohkokivipilarit. Seinät ovat todennäköisesti hirsiset. Asuinkerroksen ulkoseinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne ovat punaiset. Päätykolmioissa on pystylaudointu ilman peiterimoja ja ne ovat väirltään keltaiset. Nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja on värltään punainen.

Alakerrassa on 6-ruutuiset ikkunat. Päätykolmioiden ikkunat ovat myös 6-ruutuiset, mutta pienemmät kuin alakerran ikkunat. Kuistissa on 3-ruutuiset pystyikkunat.

Rakennuksessa on kolme huonetta, joten se on todennäköisesti eteiskamaritupa.

Historia

Mummula eli pikkutupa rakennettiin vuonna 1935. Samalla paikalla on aiemmin ollut toinen,

Rajala

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

harvarakenteinen rakennus. Pikkutuvan kuisti on tehty 1950-luvun alussa. Nykyisten asukkaiden aikana keittiöstä on otettu hella pois, uuni on yhä jäljellä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	99	Rno	143-411-6-13
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	107
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen länsipäädyssä on kolmiosainen riviaitta, jonka edessä on ristikkokaiteinen avokuisti. Rakennusta on jatkettu myöhemmin itään ja siinä on liiteriosa, jossa on pariovet. Rakennuksen itäpäädyssä yläosassa on 4-ruutuinen ikkuna.

Liiteriosa on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella, aittaosa on hirsipinnalla. Rakennus on punainen, nurkkalaudat, ristikkokaiteet pilareineen sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

Riviaitta on rakennettu mahdollisesti 1800-luvun loppupuolella. Se on aiemmin ollut nykyiseltä paikaltaan koilliseen hieman nykyistä ylempänä. Se on siirretty nykyiselle paikalleen ja jatkettu mahdollisesti 1910-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rajala

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	99	Rno	143-411-6-13
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	108
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1946		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1962		
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kaksikerroksisen rakennuksen alaosa on hirsirakenteinen ja se on hirsipinnalla. Yläosa on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Ovet ovat vihreät.

Rakennuksen pohjoispäädyssä on yläkertaan kulkeva karjasilta. Sen itäpuolella on pyöreä rehutorni, jonka alaosa on muurattu mahdollisesti betoniharjoista, yläosa on vuorattu pystylaudoituksella. Keskellä rakennuksen pitkää länsisivustaa on pulpettikattoinen tonkkateline.

Historia

Ennen nykyistä navettaa samalla paikalla on ollut talli ja navetta. Rajalantie on kulkenut noin nykyisen navetan koilliskulmalta, mutta sitä on myöhemmin siirretty itään päin.

Rajala

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Navetta on rakennettu vuonna 1946, jolloin sinne valmistuivat navetta, talli, sikala, sauna sekä työ-, rehu- ja kalustotilat. Saunan viereen rakennettiin kellari ja kalustusuoja vuonna 1962 ja myöhemmin se toimi apulantavarastona. Lantala on nykyisin tyhjillään.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

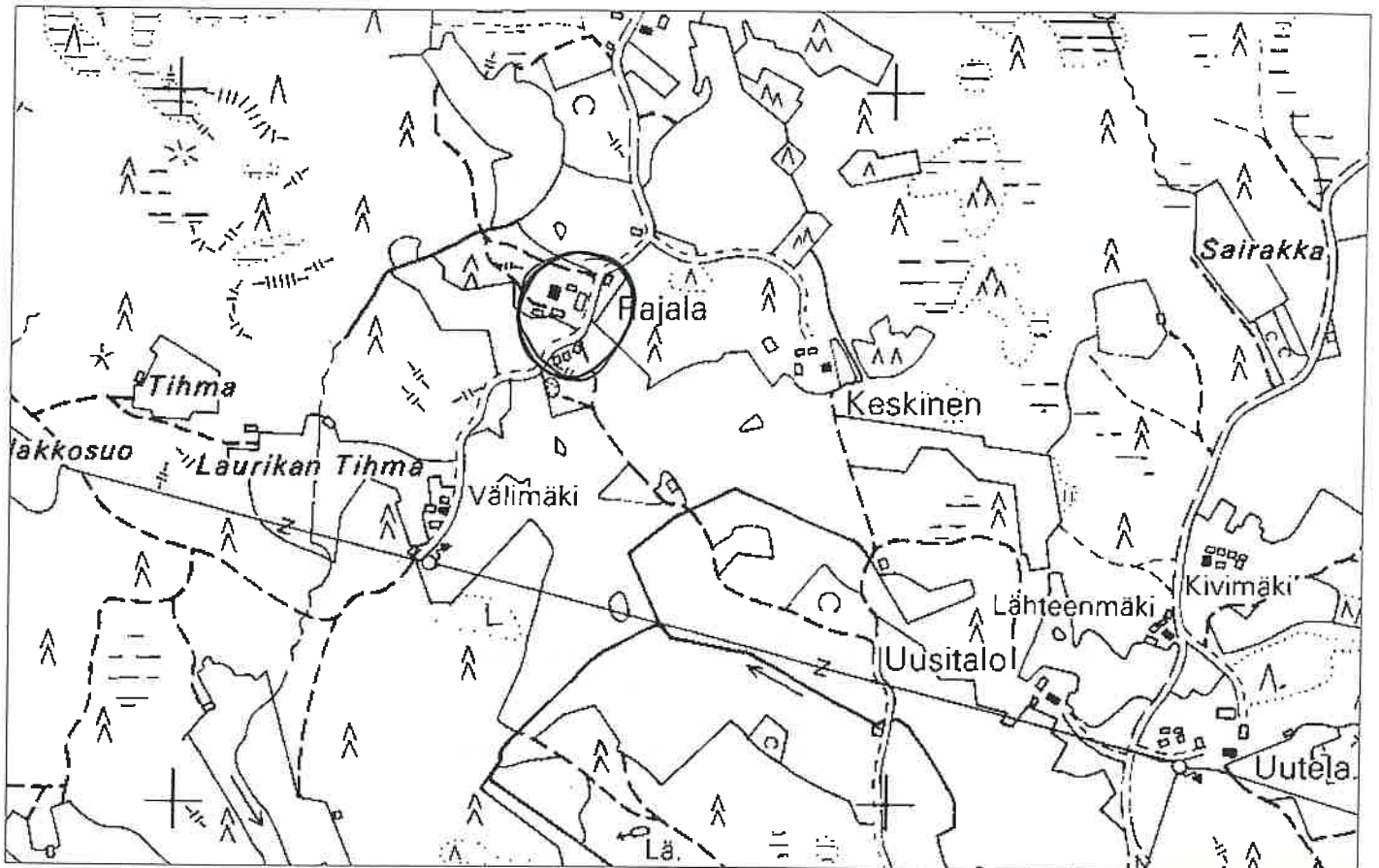
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

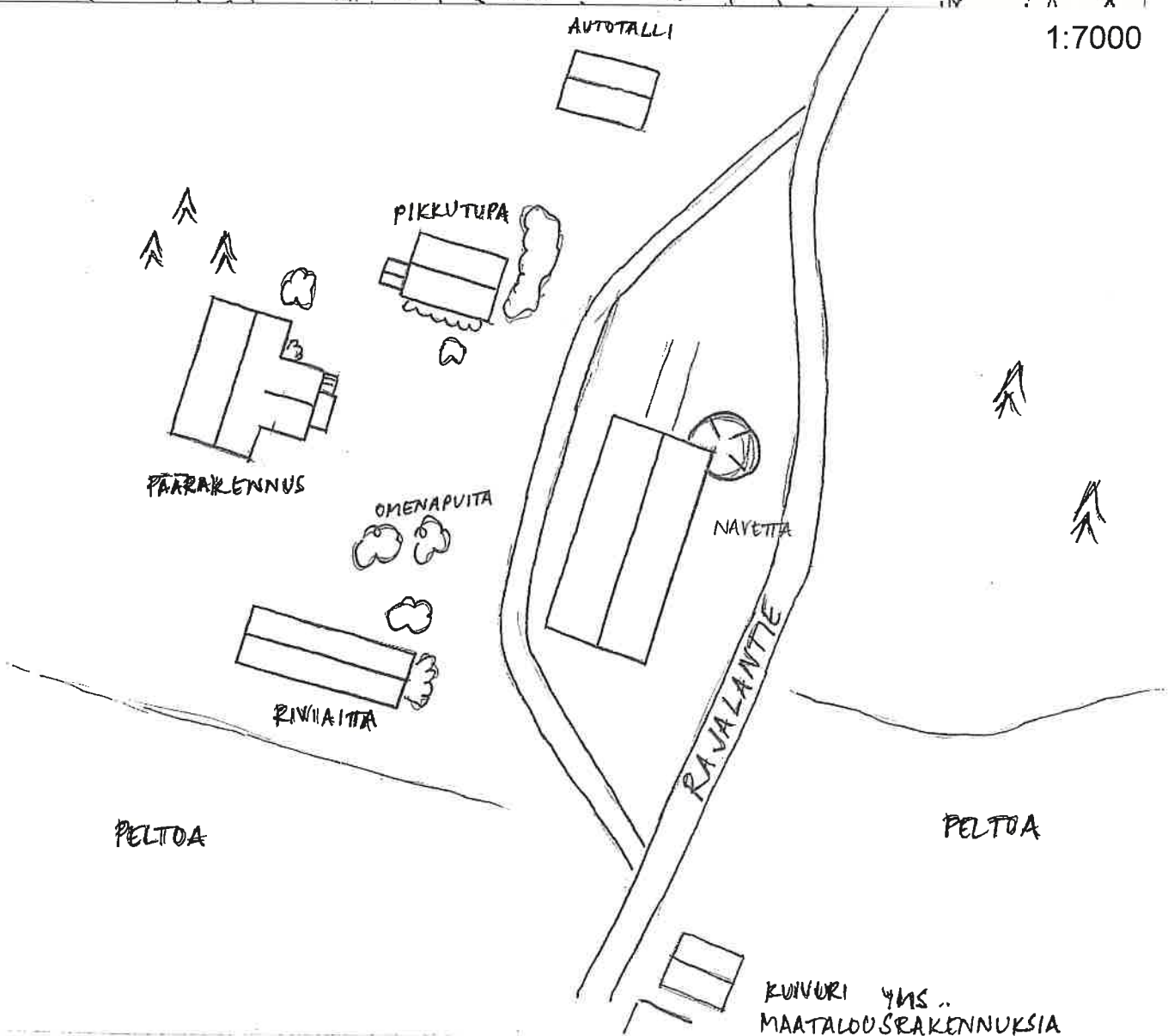
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/KALLIONKIELI/RAJALA

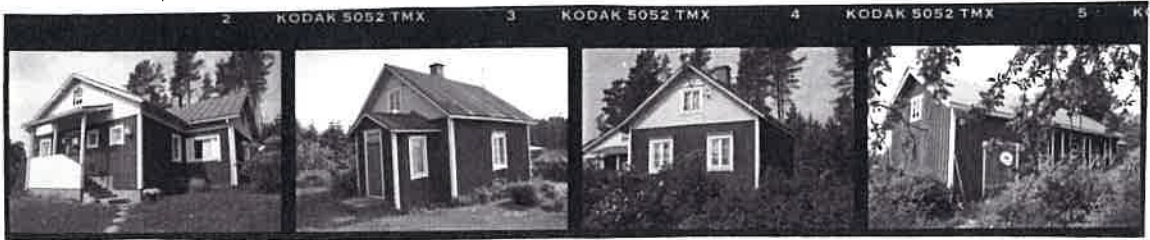

1:7000

FILMI 5/2002

PÄÄRAKENNUS
IDÄSTÄ

MUMMOLA L.
PIKKUTUPA
LÄNNESTÄ

MUMMOLA L.
PIKKUTUPA
IDÄSTÄ

RIVIAITTA KOILLISESTA

NAVETTA POHJOISESTA

NAVETTA LÖÖ-
NAASTA

ULKORAKENNUKSI
POHJOISESTA

IKAALINEN
Röyhkön kyläalueen
RAKENNUSINVENTOINTI 2002
OSA 1

TAMPEREEN MUSEOT
MAAKUNNALLINEN YKSIKKÖ
FM Nina Rinta-Pörkkönen

RAJALA, heinäkuu 2002

Pihapiiriä kaakosta. Vas. päärakennus, oik. pikkutupa

Pihapiiriä koillisesta. Vas. riviaitta, oik. päärakennusta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Kallionkieli	Kiinteistö id	98
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-411-2-31
Osoite	Rajalantie 137 39430 Röyhiö	Alue	4
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Rak lkm	2
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, ulkorakennus sekä kauempana näistä riihi. Kaikki rakennukset on rakennettu Aleks Vällimäen aikana.

3-osainen, yksikerroksinen ulkorakennus on osin hirsi-, osin lautarakenteinen. Rakennuksen itäpääty on hirsirakenteinen ja se on ollut vilja-aitta. Rakennuksessa on myös ollut puuliiteri. Rakennus on osin vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinien punainen maali on haalistunut. Satulakatto on katettu huovalla, jonka alla on edelleen päre. Rakennus on kohtalaisessa kunnossa.

Asuinrakennuksen luoteispuolella itä-länsi -suunnassa on ollut vuonna 1954 rakennettu sementtitiilinavetta, joka on palanut toukokuussa 2002. Karjarakennuksessa oli myös sauna. Osa rakennuksen rungosta säilyi palolta ja on pystyssä.

Historia

Välimäki on lohkottu Kallionkielen Laurikan kantatilasta Taavetti ja Eliina Välimäelle vuonna 1923. Heidän jälkeensä sitä omisti heidän poikansa Aleks Vällimäki 1920-luvulta alkaen. Talossa on asunut myös Anna Välimäki, joka oli joko hänen sisarensa tai veljen-/sisarentyttärensä.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Kallionkielen kylässä Rajalantien länsipuolella. Rakennukset ovat hyvin lähellä tietä. Asuinrakennuksen ja Rajalantien itäpuolella on marjapensaita ja omenapuita. Asuinrakennuksen länsiseinustalla on hoitamattomia marjapensaita ja muuta kasvillisuutta.

Tontin koillis- ja itäpuolella Rajalantien itäpuolella on kumpuilevaa peltomaisemaa, länsipuolella havupuumetsikköä.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Pentti Keskinen, 1931, Ikaalinen.
Rauni Koljonen, Ikaalinen.
Pekka Visala.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohteen alkuperäinen asu on hieman muuttunut. Kohde kertoo osaltaan asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolella ja asutuksen siirtymisestä kyläkeskustan tuntumasta kylän harvemmin asutulle laidalle.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 4/2002: 32-34.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
2.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	98	Rno	143-411-2-31
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	104
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1935		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1980-luku		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Mineriitti		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	katos		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennus on L-kirjaimen muotoinen. Siinä on eteinen, tupa ja mahdollisesti kaksi kamaria. Yläkerrassa on avovintti.

Rakennuksen alkuperäinen osa on itä-länsi -suuntainen, vinkkeli pohjois-etelä -suuntainen. Ulko-ovi on uudemman osan pitkällä itäsivustalla.

Sen yläpuolella on satulakattoinen katos. Portaiden vieressä on rautakaide.

Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat, joiden puitteet sisällä ovat koristeelliset. Rakennus on vuorattu kellertävällä mineriitillä, nurkkalaudat ovat valkoiset.

Tuvassa sisäkatossa on helmipontti. Keskellä tupaa on leivinuuni.

Historia

Välimäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Asuinrakennus on rakennettu vuonna 1935. Siinä on alun perin ollut tupa ja kamari. Myöhemmin rakennukseen tehtiin pohjois-etelä -suuntainen vinkkeli, jossa on kamari ja eteinen. Sen tekivät Kalle Mäkinen ja hänen poikansa. Ulkoportaiden päälle on tehty katos 1980-luvulla lumen kinostumisen estämiseksi.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

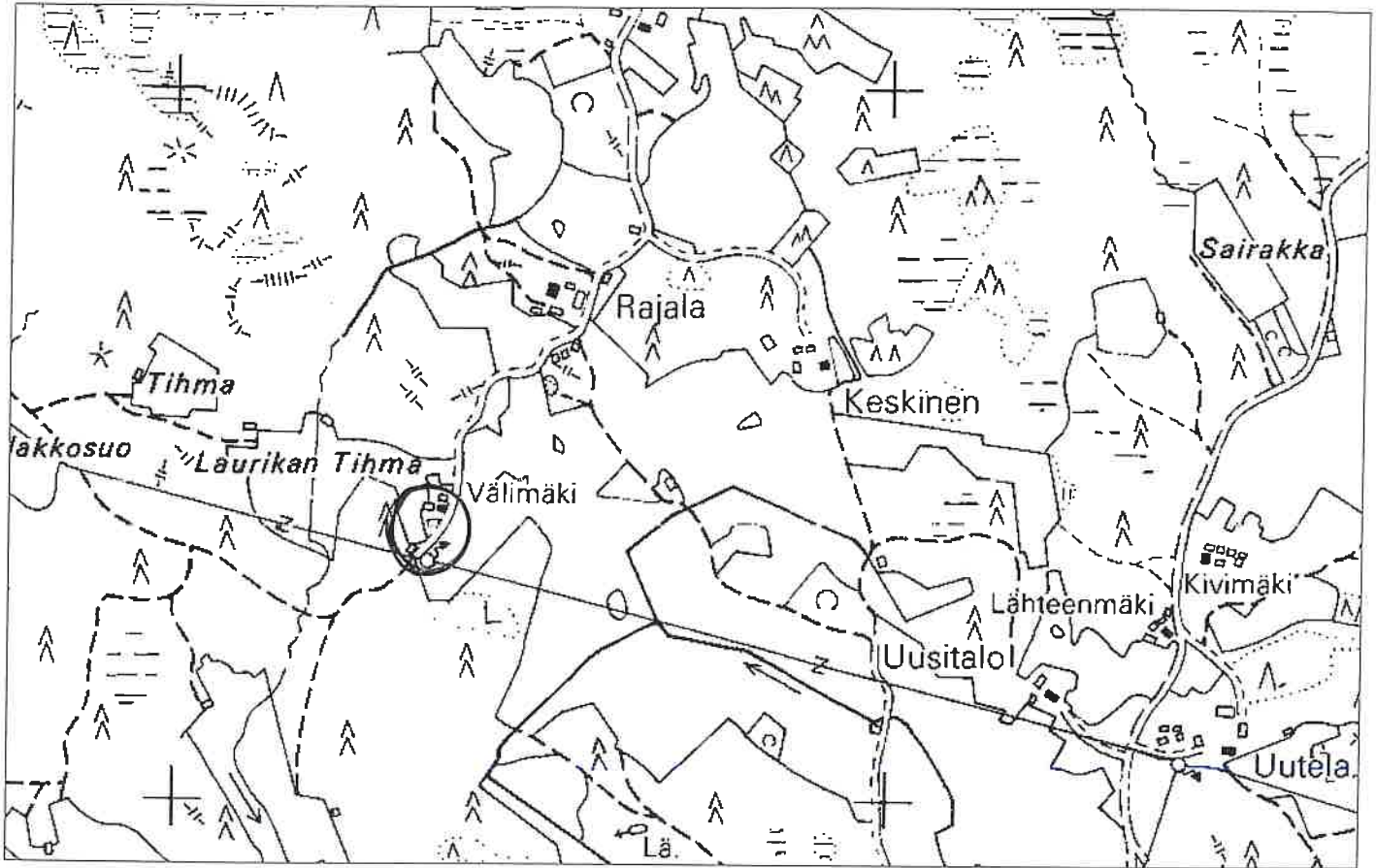
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

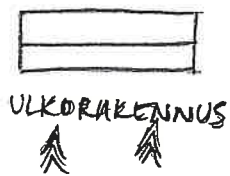
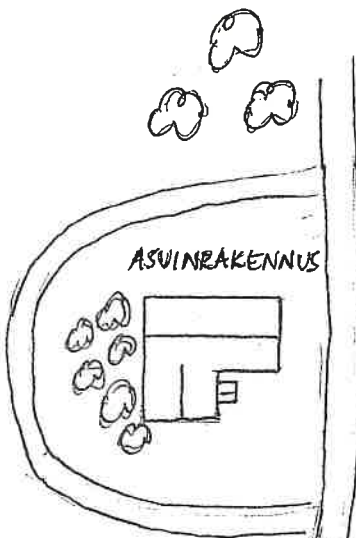
Lisätietoja

IKAALINEN/KALLIONKIELI/VÄLIMÄKI

1:7000

 PALANUT NAVETTA,
 OSA RUNGOSTA
 PYSYSSÄ

PELTOA

PELTOA

RIIH-I

FILMI 4/2002

ASUINRAKENNUS
ETELÄSTÄ

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

ULKORAKENNUS
POHJOISESTA

NÄKYMÄ RAJALAN-
TIELTÄ KOILLISEEN

NÄKYMÄ RAJALANTIelta
LOUNAASEEN

VÄLIMÄKI, heinäkuu 2002

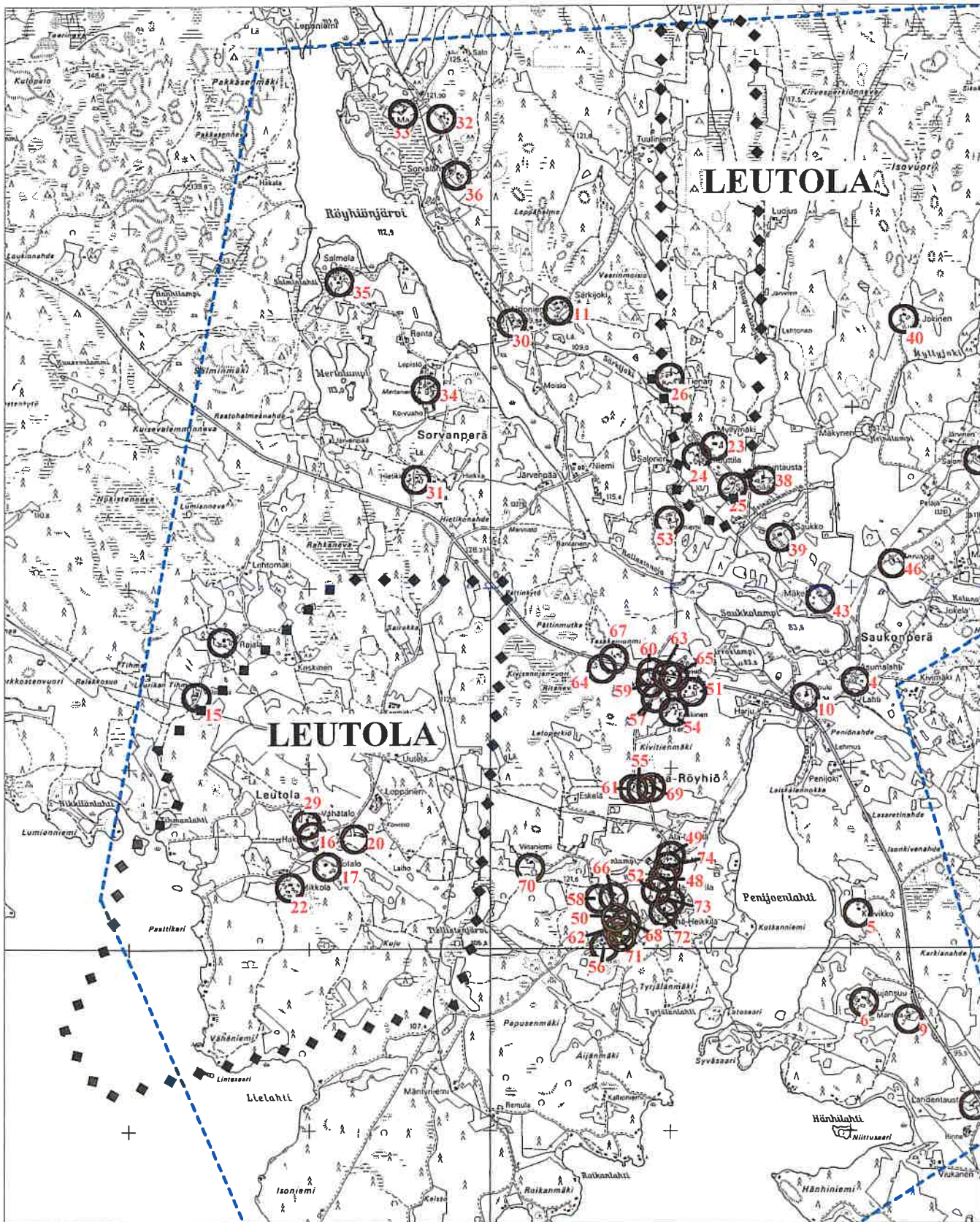

Asuinrakennus kaakosta

Asuinrakennus koillisesta

ALUEINVENTOINTI LEUTOLA

1:15 000

Peruskartta Copyright Maanmittaushallitus/PiSa lupa 75/4033/1999

Leutola

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Aluetyyppi

maarekisterikylä

alue-id 2

Historia

Leutolasta ei ole tehty paljonkaan esihistoriallisia esinelöytöjä. Isotalon osatalon maalta on 1880-luvulla löydetty länsisuomalainen kirves. Eräät keskiajan tutkijat ovat kiinnittäneet huomiota runsaaseen saksalaisperäiseen henkilönnimistöön Pirkkalan ja Kangasalan pitäjissä ja katsovat sen osoitukseksi alasaksalaisten kauppiaiden ja käsityöläisten asettumisesta alueelle. Näin lienee tapahtunut jo nuoremmalta rautakaudelta lähtien, mutta paikalliseen väestöön sulautuessaankin tulijat ovat yleensä säilyttäneet vierasperäiset nimensä. Osaksi ne voivat olla myös kulttuurilainoja. Leutolan nimen saksalaisperäisyyttä on pidetty joko varmana tai ainakin mahdollisena. Se voisi olla muunnos saksankielisistä nimistä Leuda tai Leudi.

Vähäinen taloluku ja pienet viljelykset kertovat mahdollisesti siitä, että Leutolan kylä on nuorempi kuin muut Kyrösjärven itäpuolella sijaitsevat ns. Seläntaustan kylät. Sen on arveltu syntyneen keskiajan lopulla Kallionkielen takamaalle. Leutola oli melko pitkän asumattoman taipaleen päässä, yli viisi kilometriä Kallionkielestä, lähellä Vähäröyhiön eli Röyhiöniemen kylää. Varhaisin uuden ajan alusta säilynyt paikallishistoriallinen tietolähde on vuoden 1540 maakirja eli kruunun maaveroluettelo. Sen mukaan Leutolassa oli kolme taloa ja koko kylä oli suuruudeltaan noin 5,5 hehtaaria. Talot olivat Kaapia eli Leutola, Rotko sekä Patanen, myöhemmin Partanen. Nämä nimet eivät ole säilyneet kylän nimistössä nykyaikaan asti.

1570-luvulta alkaen erämaiden asutustilat alkoivat autioitua katovuosien, kulkutautien, sotaverojen, väenottojen ja linnaleirirasitusten vuoksi. Autiolla tarkoitettiin veronmaksukyvyttömäksi köyhtynyttä taloa, jonka verot olivat rästissä ainakin kolmelta vuodelta. Vuonna 1575 Matti Partasen tila Leutolassa merkittiin autioksi. Myös Rotko autioitui ja se merkittiin myöhemmin Hämeenkyrön Urjaisissa asuneen Matti Harvian nimiin. 1500-luvun loppupuolella ratsumies eli ryttäri Tuomas Jaakonpoika yhdisti tilat ensin kahden ja myöhemmin kolmen tilan rälssiksi. Siitä ei kuitenkaan tullut pysyvää rusthollia, Tuomas Jaakonpoika isännöi Leutolan taloa vuosina 1600-1641. Vuoden 1641 asutustilanne jatkui Ikaalisten vanhoissa kylissä kantatalojen osalta lähes samanlaisena isonjaon aikoihin saakka. Leutolassa oli tuolloin Leutolan yksinäistalo.

Vuonna 1684 talojen halkomiselle asetettiin täsmällinen raja. Sen mukaan talon sai halkoa enintään neljännesmanttaalin osiin. Ikaalisissa kantatalojen jakoja alkoi vähäisessä määrin esiintyä 1660-luvulla ja enin osa jaoista tapahtui veljesten kesken. Vuosina 1697-1719 Leutolan yksinäistalo on ollut jaettuna kahtia, sillä isäntäluettelossa mainitaan Leutola 1, jonka isäntänä oli Samuel Juhonpoika sekä Leutola 2, jonka isäntänä oli Tuomas Juhonpoika. Henkikirjojen perusteella Leutolan talo pysyi jaettuna vielä isonvihan jälkeen 1720-luvulla. Leutolan yksinäistalo jaettiin jälleen vuonna 1766, jolloin muodostuivat nykyiset osatalot Hakala, Isotalo ja Vähätalo.

Kaskeaminen oli Ikaalisissa alkuperäisin viljelytapa ja sai alkunsa jo esihistoriallisena aikana. Asutuksen vakiintuessa kylien lähistöllä syntyi puutetta kaskettavaksi kelpaavista metsistä. Kyrösjärven rannoille syntyneiden kylien lähiympäristössä olevien kotitarvemetsien taakse muodostui viimeistään keskiaikana laajoja, nimiltään ja rajoiltaan tunnettuja ”maita” (urfjäll), joskus yksittäisen talon, muutaman naapuruksen tai kokonaisen kylän omistamia alueita, joita

Leutola

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

käytettiin pääasiallisesti kaskeamiseen. Asutusta niille ei pitkiin aikoihin syntynyt, mutta niiden rajat pysyivät voimassa monilta osin vielä isojaon jälkeenkin. Näitä erillisiä takamaita oli Ikaalisissa muun muassa Kyrösjärven itäpuolella suurta Suomenselän eräaluetta vasten. Suurin yhtenäinen kaskimetsien eli ”maiden” vyöhyke ulottui Röyhiönjärven pohjoispuolelta Viljakkalan rajalle saakka. Ensimmäisenä oli tevaniemeläisille kuulunut Veholamminmaa, sitä lähinnä Miettisten Järventakustanmaa, sitten Isoröyhiön ja Leutolan Vehkojanmaat, Osaran Saukonmaa, Sarkkilan ja Osaran Karpanmaat, Helteen Marjamäenmaa, Isoröyhiön laaja-alainen Sisätönmaa, Juurijärvenmaa, Mämmin- ja Joentaustan maat, Hihkiön- ja Koksalon maat, Seitsemisten (Seitämistön) maa sekä sipsiöläisten Aivuksenmaa ja Kantostenmaa.

Sitä mukaa kun eränkäynnin ja kalastuksen merkitys väheni, sai maa- ja karjatalous yhä tärkeämmän sijan. Keskiajan lopulta 1570-luvulle saakka Ikaalisten talonpojat siirsivät tuotannon painopistettä pelto- ja karjatalouteen. Ikaalinen kuului Länsi-Suomen peltoviljelyalueeseen, jossa oli vallalla sarkajako. Kylien talot sijaitsivat lähekkäin yhteisellä kylätontilla, jonka ympärillä kotipellot levittäytyivät. Kauempana sijaitsivat ulkopellot, niityt ja laidunmaat. Ne samoin kuin kylänmetsät kuuluivat kylien rintamaihin. Sen ulkopuolella sijaitsivat ulkomaat ja -palstat, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana. Erämaat, joilla harjoitettiin eränkäyntiä, olivat kaukonautinnan ja -omistuksen varhaisimmat kohteet. 1600-luvun lopulla talojen kaukonautinnat olivat pääosin niittyjen käyttöä, vähäisemmässä määrin kaskeamista ja eränkäyntiä. Sarkajakoinen kylä peltovainioineen ja taloineen sellaisena kuin se 1600-luvulla oli, näkyy yleensä vielä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun isojakokartoissa. Talojen tontit pysyivät vuosisatoja samoilla paikoilla siellä, missä asutus oli vanhaa. Halkomisten seurauksena kylän taloluku kasvoi.

1500-luvun loppupuolella kolmesta talosta yhdistetty Leutolan yksinäistalo oli perintötaloksi, joka jaettiin vuosina 1765-66 tehdyssä isojaossa. Tuolloin syntyivät nykyiset osatalot Hakala, Isotalo ja Vähätalo. Leutolan kylästä noin kuuden kilometrin päässä olevan Vehkojanmaan palstajako tehtiin vuosina 1803-1804. Isojaon järjestelyä varten Leutolassa tehtiin tilusjärjestelyt vuonna 1895 ja jakorajat määriteltiin vuonna 1897. Vuonna 1899 Isotalon osatalosta lohkottiin Mikkolan lohkotila. Lohkojaon jälkeen talojen sijainteja muutettiin edemmäs toisistaan.

Hakala on ostettu perintötaloksi vuonna 1763. Isojaon järjestelyssä vuonna 1899 sen alat muuttuivat. Maarekisterin mukaan Hakala oli palstatila, joka itsenäistyi vuonna 1927. Vuonna 1902 Hakalasta lohkottiin Saukonperällä sijaitseva Tienari talon tyttärelle ja hänen miehelleen. 1920-luvun alkupuolella siitä lohkottiin ainakin Koiviston, Virtasen, Niemisen, Lähteenmäen ja Kivimäen torpat. Vuonna 1937 Hakalasta lohkottiin Uutela yhdelle Hakalan talon pojista.

Isotalo on ostettu perintötaloksi vuonna 1766. Maarekisterikirjan mukaan sekä Isotalo että siitä lohkottu Mikkola olivat palstatiloja, joista tuli itsenäisiä tiloja vuonna 1927. Isotalon osatalosta on vuonna 1921 lohkottu mm. Leppäsen pientila asutustilaksi, Laiho sekä Saukonperällä sijaitsevat Sillanpää ja Myllymäki.

Vähätalo on ostettu perintötaloksi vuonna 1763. Sen alat muuttuivat isojaon järjestelyissä vuonna 1899. Maarekisterikirjan mukaan Vähätalo oli palstatila, josta tuli itsenäinen vuonna 1927. Vähätalosta on vuonna 1910 palstoitettu Keskisen palstatila, joka itsenäistyi vuonna

Leutola

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

1927. Vähätalosta on lohkottu mm. Saukonperällä sijaitseva Nuutila vuonna 1924 sekä Leutolantien itäpuolella sijaitseva Laine vuonna 1957. Seuraavana vuonna siitä halottiin Uusitalo.

Kuvaus

Leutolan kylä rajautuu idässä Vähäröyhiöön, lännessä Kallionkieleen ja pohjoisessa Miettisiin. Eteläpuolella on niemi, jonka maat ovat jakautuneet Isoröyhiön, Vähäröyhiön, Sarkkilan ja Kalmaan kylien kesken. Leutolan kylään kuuluu myös pieni alue Saukonperällä. Siellä kylän taloja ovat Myllymäki, Nuutila, Sillanpää ja Tienari. Saukonperällä oleva alue rajautuu etelässä Vähäröyhiön, lännessä Isoröyhiön ja idässä Osaran kyliin.

Oletettavasti vanhan kylätontin kohdalla Leutolantien eteläpäässä sijaitsevat isojaossa vuonna 1766 Leutolan yksinäistalosta halotut osatalot Hakala, Isotalo ja Vähätalo. 1500-luvun loppupuolella kolmesta tilasta yhdistetty Leutolan yksinäistalo on todennäköisesti sijainnut näillä main. Vanhan kylätontin paikka muodostaa maisemallisesti ja historiallisesti merkittävän arvoalueen. Osatalojen lounaispuolella sijaitsee Isotalosta lohkottu Mikkolan lohkotila.

Osatalojen vanhinta rakennuskantaa edustaa Vähätalon luultavasti 1800-luvun lopulla rakennettu päärakennus sekä pihapiirissä sijaitseva yksinäisaitta. Muut rakennukset, luhti, ulkorakennus ja navetta on rakennettu viimeistään 1950-luvulla. Hakalan vanha päärakennus on rakennettu joko vuonna 1912 tai 1913 ja navetta 1930-luvulla. Hakalan muu rakennuskanta on uusiutunut, vanhoja rakennuksia on purettu ja viimeisimpänä pihapiiriin on rakennettu uusi asuinrakennus 1990-luvun alkupuolella. Isotalon päärakennus on rakennettu vuonna 1954. Pihapiirin vanhempaa rakennuskantaa ovat luhti- ja tallirakennus sekä navetta.

Hakalan osatalon itäpuolella tien risteyksessä on pieni 1800-luvulla rakennettu Oksasen torpparakennus, jota on peruskorjattu vuonna 1963. Oksanen on erotettu Vähätalon osatalosta. Tontille on vuonna 1975 rakennettu uusi asuinrakennus.

Mikkolan lohkotilan päärakennus on rakennettu vuonna 1923. Pihapiirissä oleva aittarivi on mahdollisesti peräisin 1800-luvun puolivälistä. Uudempaa rakennuskantaa on luultavasti 1960- tai 1970-luvulla rakennettu tasakattoinen piharakennus. 1920-luvulla on rakennettu myös Vähätalosta vuonna 1910 palstoitettun Keskisen asuinrakennus, joka sijaitsee Rajalantiestä itään erkanevan pienen tien päässä. Rakennusta on jatkettu 1950-luvulla. Pihapiirissä on myös pariaitta sekä sauna. Vähätalosta on 1920-luvulla lohkottu Saukonperällä sijaitseva Nuutila eli Knuutila, jonka paritupatyypinen asuinrakennus on valmistunut luultavasti samalla vuosikymmenellä.

Osa Leutolan taloista on luultavasti 1920-luvulla rakennettuja entisiä torppia. Hakalan osatalosta lohkotun, Leutolantien pohjoisosassa sijaitsevan Kivimäen entisen torpan pihapiirissä on jäljellä useita alkuperäisellä paikallaan olevia rakennuksia kuten esimerkiksi eteiskamaritupa-tyyppinen asuinrakennus, aitta, navetta ja maakellari. Hakalasta lohkotun, Leutolantien itäpuolella ja Uutelan tilan länsipuolella sijaitsevan Virtasen asuinrakennus on kylän ja koko inventoidun alueen ainoa mansardikattoinen asuinrakennus. Sen pihapiirissä on lisäksi sauna sekä uudempi ulkorakennus.

Vuonna 1939 on rakennettu Leutolantien itäpuolella, osataloista koilliseen sijaitsevan Uutelan

Leutola

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

päärakennus. Uutela on lohkottu Hakalan osatalosta ja muun muassa päärakennus on rakennettu Hakalan tilalta purettujen rakennusten hirsistä. Pihapiirissä on lisäksi vanha aitta, jonka yhteydessä on kuivuri, navetta sekä ulkorakennus.

Hakalan osatalosta vuonna 1902 lohkottu Tienari sijaitsee Saukonperällä Saukonperäntien päässä. Paikka on asutettu 1890-luvun alkupuolella. Tilan vanhin rakennuskanta on purettu, nykyinen päärakennus on rakennettu 1950-luvulla. Navetta ja pariaitta on rakennettu ennen 1940-lukua. Leutolantien länsipuolella vanhasta kylätontista koilliseen sijaitsee Hakalasta lohkottu Lähteenmäki, jonka nykyinen eteiskamaritupa -tyyppinen asuinrakennus on rakennettu vuonna 1952. Vanha pirttirakennus on purettu. Pihapiirin vanhasta rakennuskannasta on jäljellä kaksikerroksinen hirsiaitta.

Isotalosta on 1920-luvun alkupuolella lohkottu Saukonperällä Saukonperäntien itäpuolella sijaitseva Myllymäki, jonka vanhan päärakennuksen rakentamisajankohdasta ei ole täyttä varmuutta. Se on mahdollisesti rakennettu vuonna 1950. Pihapiirissä on 1930-luvulla rakennettu navetta. Uudempaa rakennuskantaa ovat muun muassa mahdollisesti 1980-luvulla tai sen jälkeen rakennettu uusi päärakennus sekä uusi navetta. Myöskään Leutolantien varressa sijaitsevan, Vähätalosta 1950-luvulla lohkotun Laineen torpan rakennusajasta ei ole täyttä varmuutta. 1½-kerroksinen eteiskamaritupa-tyyppinen asuinrakennus on mahdollisesti rakennettu 1920- ja 1950-lukujen välisenä aikana.

Uudempaa rakennuskantaa on esimerkiksi Saukonperällä sijaitseva, Isotalosta 1920-luvun alkupuolella lohkottu Sillanpää, jonka yksikerroksinen päärakennus on rakennettu vuonna 1965. Tilan ulkorakennuksia on rakennettu 1950-luvulla, jolloin vanha rakennuskanta on alkanut uusiutua. Myös Isotalosta 1920-luvun alussa lohkottu, Leutolantiestä erkanevan Laihontien päässä sijaitsevan Laihon vanha rakennuskanta on uusiutunut.

Vanha asuinpaikka on osatalojen koillispuolella Leutolantien itäpuolella sijaitseva Leppänen. Se on lohkottu Isotalon ja Mikkolan maista ja on ollut nykyisen omistajasuvun hallussa yli 200 vuotta. Sen on vuonna 1740 perustanut Juho Jaakonpoika. Tilalla on ollut muun muassa vuonna 1870 rakennettu päärakennus, kolmihuoneinen piharakennus, vuonna 1929 rakennettu puinen navetta, talousrakennus, sauna, vilja-aitta ja kuivaamo. Vanhat rakennukset on purettu. Nykyinen päärakennus on yksikerroksinen 1960- tai 1970-luvulla rakennettu tiilitalo.

Vähätalosta on vuonna 1958 halottu Leutolantien länsipuolella Uutelan ja Virtasen kiinteistöjen kohdalla sijaitseva Uusitalo. Sen rakennuskanta on peräisin 1960-luvulta, yksikerroksinen lautarakenteinen päärakennus sekä navetta valmistuivat vuonna 1961.

Vuoden 1899 uusjakokartassa näkyy Vähätalon itäpuolella ja Hakalan koillispuolella Mattila-niminen kiinteistö, joka on myöhemmin kadonnut. Sitä ei enää näy esimerkiksi vuodelta 1961 olevassa peruskartassa. Kivimäen torpan eteläpuolella on vuoden 1899 uusjakokartan mukaan ollut Saloniemi -niminen kiinteistö, luultavasti torppa. Nykyisen Uutelan tilan tienoilla uusjakokartassa on Kujansuu -niminen kiinteistö. Nämä molemmat ovat myöhemmin hävinneet, niitä ei enää näy vuoden 1961 peruskartassa. Hakalasta 1920-luvulla lohkotut Niemisen ja Koiviston torpat ovat myös hävinneet. Niemisen rakennukset on purettu ja tontista tehty peltoa 1950-luvun lopulla. Leutolantien itäpuolella Leppäsen ja Laihon kiinteistöjen puolivälissä sijainnut Koiviston rakennusryhmä on hävinnyt vuoden 1961 jälkeen, sillä se näkyy ainakin vielä vuoden 1961 peruskartassa, mutta ei enää nykyisessä

Leutola

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

peruskartassa.

Kyrösjärven rannalla kylän lounaisosassa on runsaasti kesäasutusta.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Arvoluokitus

13.8. 2002

Lisätiedot

Valokuvat

Piirustukset

Kartat

Uusjakokartta vuodelta 1899. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.
2122 12 (1961)
2122 12

Asiakirjat

Maarekisterikirja vuoteen 1889. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Kirjalliset lähteet

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia I. Vuoteen 1640. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1996.

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia II 1641-1721. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1999.

Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Leutola

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Arvoalueet

Arvoalue	Leutolan kylätontti (1)	Alue	2	Arvoalue
----------	-------------------------	------	---	----------

Kuvaus

Oletettu kylätontti on suunnilleen paikalla, jolla nykyisin sijaitsevat Leutolan yksinäistalosta vuonna 1766 halotut Hakalan, Isotalon ja Vähätalon osatalot.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Kylätontti liittyy kylän asuttamiseen liittyvään historialliseen tapahtumasarjaan, jossa taloja on yhdistetty Leutolan yksinäistaloksi ja jälleen erotettu osataloiksi. Osatalot muodostavat myös maisemallisen kokonaisuuden.

Arvoluokitus maisemallinen/historiallinen

LEUTOLA, YLEISKUVIA

Näkymä Leutolantieltä pohjoiseen. Vas. Hakalan navetta.

Leutolan viljelysmaisemaa

Leutolan kylänraittia

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	91
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-91
Osoite	Leutolantie 200 39430 Røyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	3
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on 1920-luvulla rakennettu vanha päärakennus, uusi asuinrakennus sekä navetta 1930-luvulta. Uusi päärakennus on yksikerroksinen ja se on valmistunut 1990-luvun alkupuolella. Se sijaitsee vanhan päärakennuksen koillispuolella kaakko-luode -suunnassa. Uuden asuinrakennuksen koillispuolella on ollut kärryvaja, joka on purettu paloturvallisuuden vuoksi uuden asuinrakennuksen valmistuttua.

Vanhan päärakennuksen kaakkoispuolella sitä vastapäätä on ollut mummun ja taatan pirttirakennus, jossa oli malkakatto. Rakennus jäi tyhjilleen ja se on purettu 1930-luvulla. Rakennuksen hirsistä tehtiin pieni aitta, joka myös on jo purettu.

Pihapiirissä vanhan päärakennuksen lounaispuolella on ollut luhtiaitta, jossa oli liha- ja jauhopuoli (l. puoti l. puori). Yläkerrassa oli kaksi luhtia, joihin johti tikapuut. Rakennus on purettu sota-aikana.

Tilaan on kuulunut suuri riihi sekä vilja-aitta, jotka on siirretty Martti Hakalan veljen Erkin lunastamalle Uutelan tilalle. Se sijaitsee Leutolantien varressa Hakalan tilasta koilliseen. Riiehen hirsistä on rakennettu Uutelan päärakennus vuonna 1939.

1960-luvulta olevien lähdetietojen mukaan tilalla on ollut päärakennuksen lisäksi sauna, kuivaamo, vilja-aitta ja myllyhuone. Tilalla on ollut myös viljankuivuri ja kotitarvemylly. Entinen viljankuivaus ja -säilytyspaikka on Leutolantien itäpuolella lähes vanhaa päärakennusta vastapäätä. Siinä on nykyisin kellari ja autotalli.

Historia

Vuonna 1766 Leutolan yksinäistalosta jaettiin, jolloin muodostuivat Hakalan), Isotalon ja Vähätalon osatalot. Hakalan tila on perustettu vuonna 1721 ja on ollut siitä lähtien saman suvun hallussa. Se on ostettu perintötaloksi vuonna 1763. Isojaon järjestelyissä vuonna 1899 sen samoin kuin kahden muun osatalon alat muuttuivat. Maarekisterikirjan mukaan Hakala oli palstatila, joka itsenäistyi vuonna 1927.

Tilan ovat vuodesta 1979 lähtien omistaneet Hannu ja Viivi Hakala. Sitä ennen sen omisti vuosina 1930-1979 Martti Hakala, vuodesta 1936 vaimonsa Elman kanssa. Heitä edeltävä isäntä oli Martti Hakalan kansalaissodan aikana kuollut isä Taavetti Hakala vuosina 1900-1918, jonka jälkeen isännyyttä hoiti Martti Hakalan isäpuoli.

Taavetti Hakalan kuoleman jälkeen kiinteistö oli perikunnan omistuksessa eikä Taavetti Hakalan vaimolla ollut siihen oikeuksia. Hän kuoli vuonna 1930, jolloin Martti Hakala oli 21-vuotias. Martti Hakala oli vanhin viidestä sisaruksesta ja hän otti talon hoitoonsa. 1930-luvun loppupuolella hän lunasti suurimman osan tilasta, osan lunasti hänen veljensä.

Hakalasta on lohkottu mm. Saukonperällä sijaitseva Tienari vuonna 1902 sekä Leutolan kylässä sijainneet torpat Koivisto, Virtanen, Nieminen, Lähteenmäki ja Kivimäki vuonna 1923. Martti Hakala osti noin 700 metrin päässä Hakalasta Luhalahdentien suuntaan sijainneen Niemisen torpan. Sen rakennukset purettiin ja tontista tuli peltoa 1950-luvun lopulla.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö sijaitsee Leutolan kylässä Leutolantien varressa pääosin sen länsipuolella kumpuilevassa peltomaisemassa paikalla, jossa vanha kylätontti todennäköisesti on sijainnut. Lähialueella Leutolantien varressa on kaksi muuta Leutolan yksinäistalosta aikanaan erotettua osataloa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Martti Hakala, 1908, Ikaalinen.
Viivi Hakala, 1960, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Vanhan kylätontin tuntumassa sijaitsevana osatalona kohteella on tärkeä osa kylän asutuksen kehittymisessä. Vanha päärakennus on hyvä esimerkki aikakautensa rakennustyylistä ja se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Pihapiirin rakennuskanta on vähitellen uusiutunut, vanhoja rakennuksia on purettu pois ja uusia rakennettu tilalle.

Arvoluokka paikallinen

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 4/2002: 4-7.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
11.6.2002

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

1.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	91	Rno	143-420-1-91
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	89
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1912 tai 1913		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1954, 1979		
Kerrosuku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Tiili -betoni		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

1960-luvulta peräisin olevan lähdekirjallisuuden mukaan talossa on viisi huonetta ja mukavuudet. Yläkerrassa on käyttämätön avovintti.

Rakennuksen pitkällä kaakkoissivustalla on pitkä pulpettikattoinen umpikuisti, jossa on kahdet pariovet sekä pieniruutuiset ikkunat. Pariovien kohdalla pulpettikatossa on pienet satulakattoiset frontonit.

Ikkunat ovat t-ruutuiset. Ulkoseinät ovat vaaleat, ikkunanpuitteet tummanruskeat.

Historia

Hakala

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Vanha päärakennus on rakennettu joko vuonna 1912 tai 1913. Nykyisin siinä asuvat Martti Hakala ja poikansa Markku.

Rakennuksen koillispääty on valmistunut ensin, lounaspääty oli aluksi jonkin aikaa kehällä. Koillispäädyssä on ollut iso pirtti ja tupa sekä kamareita. Pirtissä on asuttu, nykyisessä kuistin puoleisessa kamarissa on aiemmin ollut keittiö. Lounaspääty valmistui asuttavaan kuntoon 1930-luvulla. Rakennusta on peruskorjattu vuosina 1954 ja 1979.

Pirtissä on ollut iso muuri, jonka kylkeen tehtiin hella. Myöhemmin hella on purettu pois.

Keskukslämmitys on asennettu Martti Hakalan isännöyden aikana. Pannuhuone rakennettiin navetan karjakeittiöön. Samalla tavalla lämpiää myös 1990-luvun alkupuolella rakennettu uusi asuinrakennus.

Rakennuksen koillispäädyssä on ollut pieni kuisti, joka on purettu 1990-luvun alkupuolella uuden asuinrakennuksen rakentamisen aikoihin.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

1.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	91	Rno	143-420-1-91
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	90
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1938		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Tiilimuuraus		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on L-kirjaimen muotoinen. Rakennus on kaksikerroksinen ja sen pitkällä luoteissivustalla alempi kerros on muurattu sementtitiilestä, ylempi kerros vuorattu pystylaudoituksella. Kaakko-luode -suuntainen vinkkeliosa on vuorattu kokonaan peiterimoitetulla pystylaudoituksella.

Keskellä rakennuksen pitkää luoteissivustaa on pyöreä, sementtitiilistä muurattu viljasiilo. Pitkällä sivustalla lähellä lounaispäätyä on yksikerroksinen lautarakeneteinen ja pulpettikattoinen lisäosa.

Rakennuksen ulkoseinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Historia

Tiilinen karjarakennus on rakennettu vuonna 1938. Siinä on ollut navetta, talli, sikala, puimal

Hakala

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

sekä työ- ja rehutilat. Rakennuksessa oli alun perin pärekatto. Navettarakennusta on jatkettu myöhemmin. Navetan takana sen kaakkoispuolella on ollut laidun, jossa on laidunnettu vasikoita.

Tilalla on harjoitettu lypsykarjataloutta 1970-luvun puoliväliin saakka. Sen jälkeen navetta on mahdollisesti ollut jonkin aikaa tyhjillään. 1970-luvun lopulla navetassa oli emakkosikala. Myöhemmin siellä on ollut hevonen, poni ja lammas.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

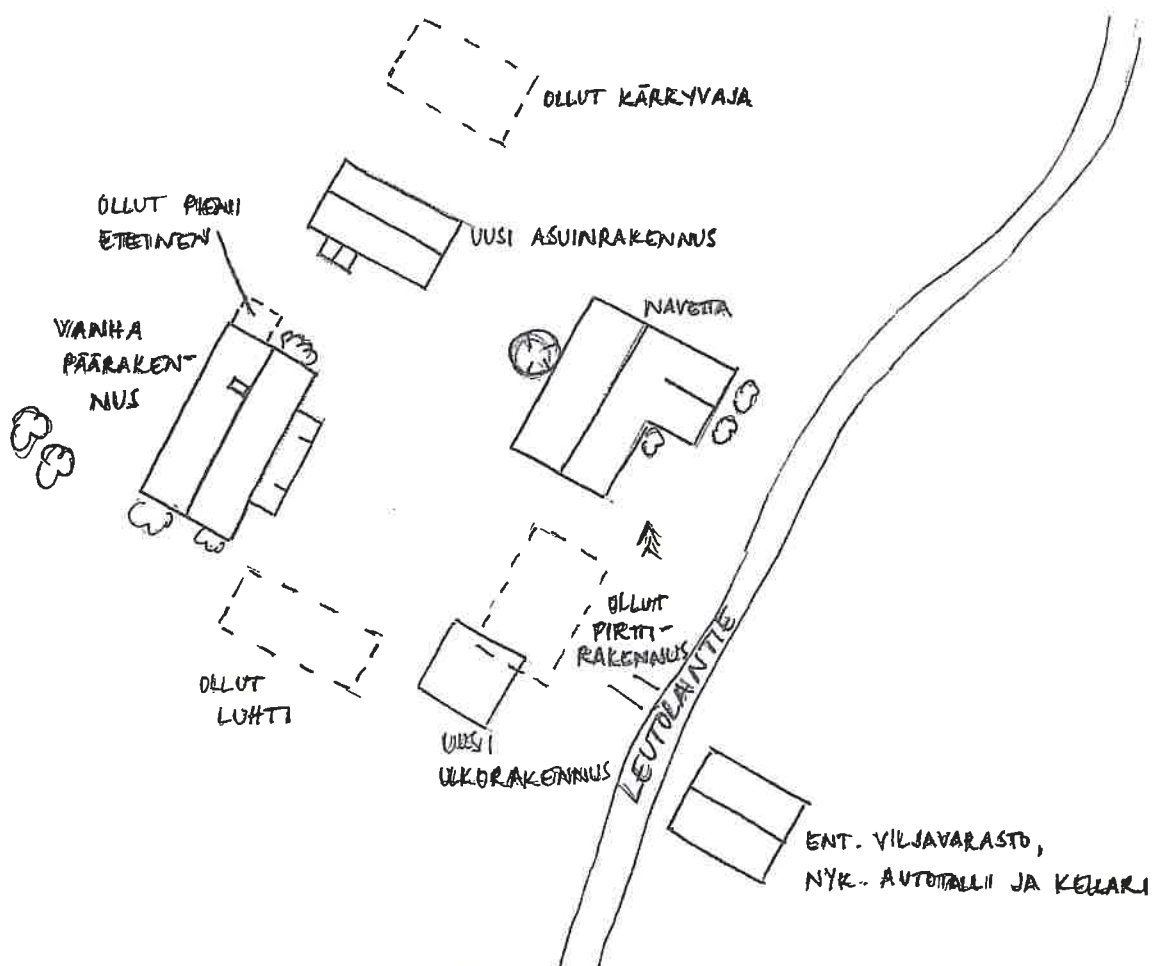

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 1.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

IKAALINEN/LEUTOLA/HAKALA

1:7000

FILMI 4/2002

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

PÄÄRAKENNUS
LUOTEESTA

NAVETTA LÖU-
NAASTA

NAVETTA KOILLISESTA

HAKALA, heinäkuu 2002

Päärakennus idästä. Oik. 1990-luvulla rakennettua asuinrakennusta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	90
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-80
Osoite	Leutolantie 207 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	3
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tilan kaksikerroksinen lautarakenteinen päärakennus on rakennettu vuonna 1954. Siinä on ollut valmistuessaan seitsemän asuinhuonetta. Päärakennuksen lisäksi tilalla on mm. pitkä ulkorakennus, jonka luoteispäädysssä on kaksiosainen riviaitta sekä navettarakennus.

1960-luvulta peräisin olevien lähdetietojen mukaan tilalla on ollut puimala, jonka yhteydessä kuivuri sekä 3-huoneinen asuinrakennus.

Historia

Vuonna 1766 Leutolan yksinäistalo jaettiin, jolloin syntyivät Isotalon, Vähätalon ja Hakalan osat. Isotalo on ostettu perintötaloksi vuonna 1766. Isotalosta halottiin vuonna 1899 isojaon järjestelyjen yhteydessä sen lounaispuolella sijaitseva Mikkolan lohkotila. Maarekisterikirjan mukaan Isotalo oli palstatila, josta tuli itsenäinen tila vuonna 1927.

Isotalon osatalosta on 1920-luvulla lohkottu mm. Leutolassa sijaitsevat Leppänen ja Laiho sekä Saukonperällä sijaitsevat Sillanpää ja Myllymäki.

Tilan ovat vuodesta 1960 alkaen omistaneet Eero ja Raija (o.s. Isotalo) Seppälä. Edellinen omistaja oli Kalle Isotalo vuosina 1933-60. Tila on ollut Isotalon suvun hallussa vuodesta 1740 alkaen.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee asfalttoimattoman Leutolantien itäpuolella kumpuilevassa peltomaisemassa. Päätieltä pihaan johtaa pitkä, osin koivujen reunustama tie. Lähialueella Leutolantien varressa on myös muita Leutolan yksinäistalosta aikanaan erotettuja tiloja.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet

Isotalo

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Vanhan kylätontin tuntumassa sijaitsevana osatalona kohteella on tärkeä osa kylän asutushistorian kertojana. Vanha rakennuskanta on uusiutunut varsinkin päärakennuksen osalta, luhti- ja tallirakennus on hyvä esimerkki aikakautensa rakentamistavasta.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 4/2002: 2, 3.

Inventoiija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
11.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
1.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	90	Rno	143-420-1-80
Rakennustyyppi	ulkorakennus	Rakennus id	87
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1900		
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen luoteispäädyssä on kaksiosainen riviaitta. Alemmassa kerroksessa ovien edessä on ristikkokaiteinen kuisti. Yläkerrassa on 4-ruutuiset ikkunat. Aittaosa on muuten hirsipintainen, mutta päätykolmiossa on peiterimoitettu pystylaudoitus.

Rakennus on mahdollisesti rakennettu kahdessa osassa. Sen kaakkoispäädyssä on talli tai liiveri tms., joka on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Päädyn katetta on jatkettu siten, että se ulottuu päätyseinän yli.

Keskellä rakennusta on mahdollisesti autotalli, sillä siinä on pariovet.

Rakennus on väriltään punainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

Isotalo

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennus on rakennettu luultavasti 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

1.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	90	Rno	143-420-1-80
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	88
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1900		
Korjausvuodet	1935		
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustana on mahdollisesti lohkokivi, jonka vieressä on osin lautta. Rakennuksen koillispääty on kaksikerroksinen, lounaispääty jatkuu yksikerroksisena. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Maali on hieman haalistunut.

Historia

Kivi-, tiili- ja puurakenteinen karjarakennus on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Sitä on peruskorjattu vuonna 1935.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Historiallinen asutushistoria

Isotalo

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

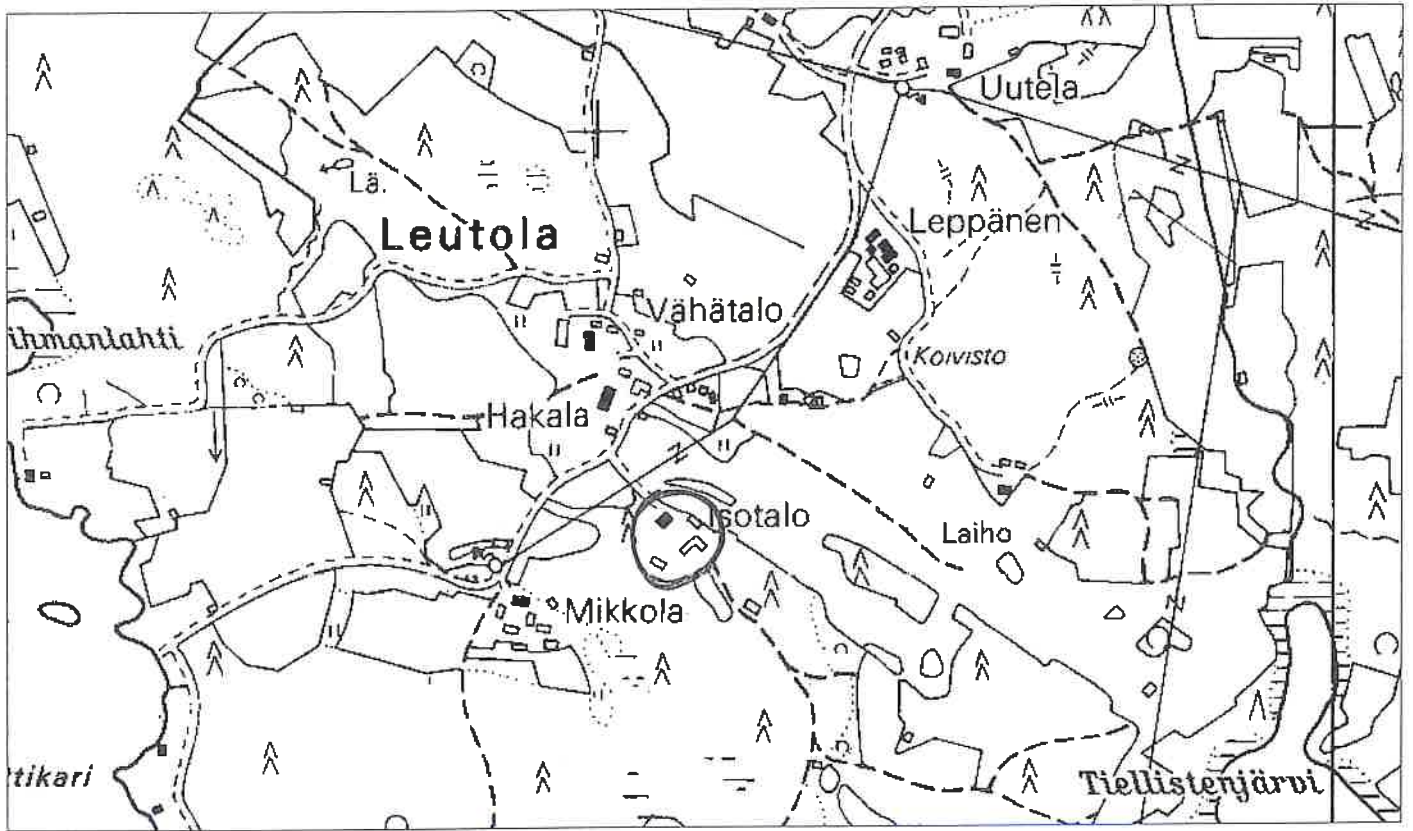
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

1.7.2002

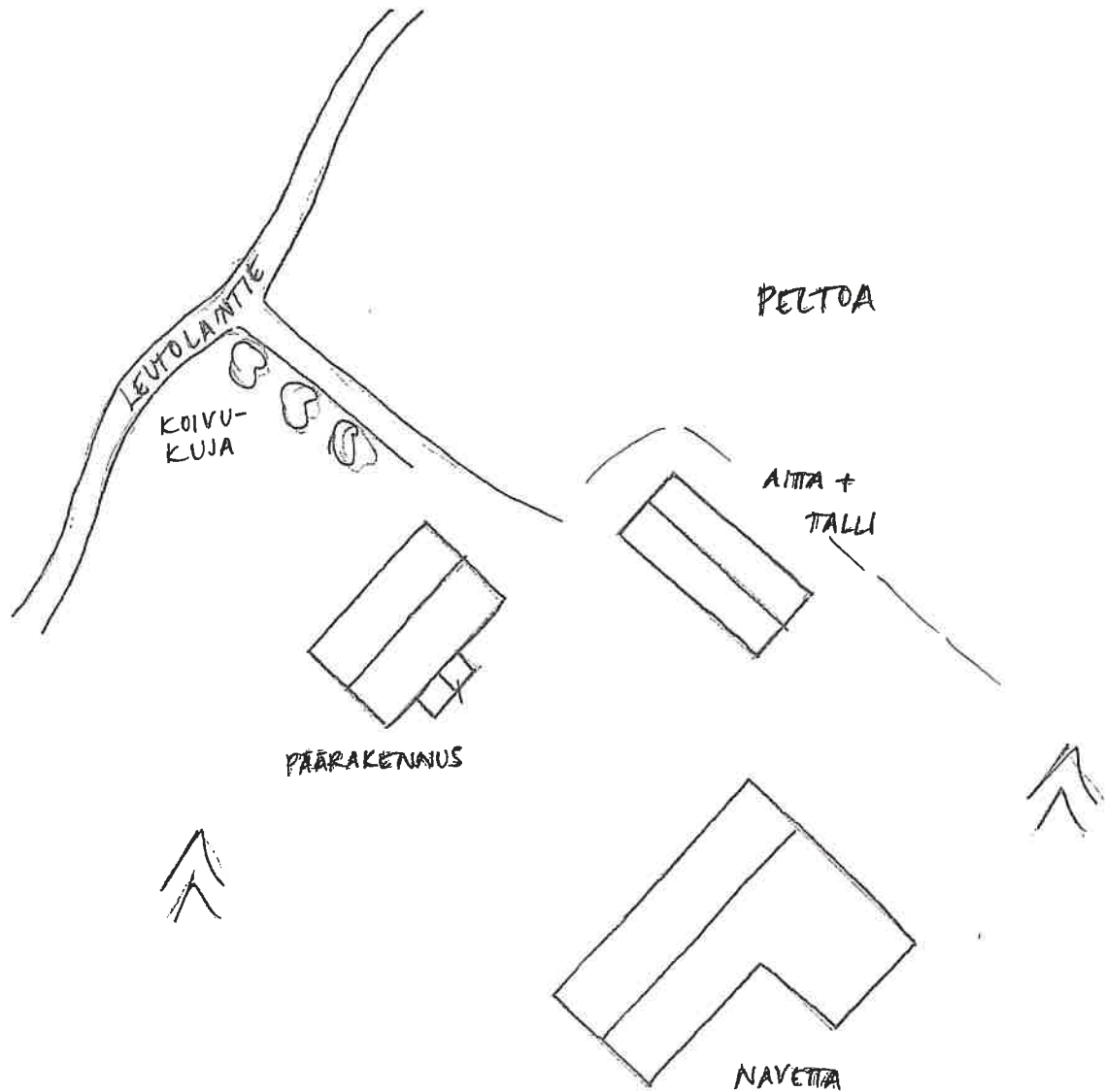
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKKAALINEN/LEUTOLA/ISOTALO

1:7000

FILMI 4/2002

UUKORAKENNUS
LOUNAASTA

NAVETTA POHJOISESTA

ISOTALO, heinäkuu 2002

Luhti ja talli lounaasta

1950-luvulla rakennettu päärakennus idästä

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	100
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-11
Osoite	Rajalantie 99/36 39430 Röyhiö	Alue	2
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyp	palstatila	Rak lkm	3
Nykyinen tilatyyp	tontti	Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, pariaitta sekä vuonna 1946 rakennettu sauna- ja liiterirakennus. Pihapiirin itä- ja eteläosassa on riukuaitaa.

Asuinrakennuksen länsipuolella pohjois-etelä -suuntaisesti on ollut navetta. Sen kivijalassa oli vuosiluku 1922. Osa kivijalasta on edelleen nähtävissä. Nykyisin rakennuksen paikalla kasvaa koivuja.

Historia

Tontti on palstatila, johon on ostettu lisää maata vuonna 1900. Sen maat ovat alun perin kuuluneet Vähätalon kantatilaan. Kiinteistöstä tuli palstatila vuonna 1910 ja se itsenäistyi vuonna 1927.

Nykyinen omistaja on ostanut kiinteistön kesäasunnoksi vuonna 1956. Emännyyttä hoiti vuodesta 1925 lähtien hänen äitinsä Signe Keskinen (s. 1898), joka asui talossa 90-vuotiaaksi saakka. Edellinen omistaja oli Kalle Keskinen, minkä jälkeen hänen perikuntansa vuosina 1925-56. Nykyisen omistajan isän ja isoisän sukunimi on ollut Heinonen, mutta he ottivat uuden sukunimen paikannimen mukaan.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Leutolan kylässä Rajalantiestä itään kääntyvän pienen tien päässä. Tie kulkee pellon reunaan ja pienen metsikön läpi. Välittömässä lähiympäristössä ei ole muita rakennuksia. Päärakennuksen länsipäädystä kasvaa korkea, omistajan mukaan Ikaalisten kolmanneksi suurin koivu.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Pentti Keskinen, 1931, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Keskinen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Entisenä osatalosta palstoitettuna tilana kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolella. Päärakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut laajennusosan rakentamisen myötä.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 5/2002: 9-12.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
3.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	100	Rno	143-420-1-11
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	109
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1924		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1958-59		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Lohkokivi; Betoni - valettu		
Runko	Hirsi; Lauta		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen alkuperäisessä osassa eli länsipäädyssä on todennäköisesti lohkokiviperustus. Siinä on hirsirunko. Myöhemmin tehdyn itäpäädyn perustuksena on betonivalu ja siinä on lautarunko. Rakennuksen runko on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella, päätykolmioissa on pystylaudointus ilman rimoja.

Rakennuksen pitkällä pohjoissivustalla on kaksi pulpettikattoista yksikerroksista umpikuistia. Länsipäädyn kuisti ulottuu rakennuksen nurkkaan saakka, itäpäädyn kuisti ei. Kuistit on vuorattu vaakalaudoituksella. Niiden seinät ovat keltaiset, rakennuksen rungon punaiset. Nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Rakennuksessa on 2-ruutuiset ikkunat.

Historia

Keskinen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennus on siirretty nykyiselle paikalleen Kiviniemen nokasta vuonna 1924 tai 1925.

Rakennusta on jatkettu itään vuonna 1958, jolloin tehtiin päädyn asuinhuoneet sekä talous- ja perunakellari. Seuraavana vuonna muurattiin uuden asuinosan muurit.

Rakennuksen alkuperäisessä osassa oli iso pirtti, josta 1950-luvun lopun remontissa tehtiin kaksi huonetta. Keittiöstä tehtiin läpikäytävä, jotta vanhasta asuinosaasta tuli kulku laajennusosaan.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

3.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	100	Rno	143-420-1-11
Rakennustyyppi	pariaitta	Rakennus id	110
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on yksikerroksinen ja kaksiosainen. Sen pitkällä eteläsivustalla on pystykaiteinen avokuisti. Kynnykset ovat kahden hirren korkuisia, joten ovet ovat pieniä ja korkealla.

Rakennus on perustettu nurkkakivien varaan. Se on hirsipinnalla. Seinät ja avokuistin pystykaiteet ovat punaiset, kuistin pilarit valkoiset.

Historia

Rakennus on siirretty nykyiselle paikalleen muualta. Aitta on nykyisin säilytystilana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Keskinen

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

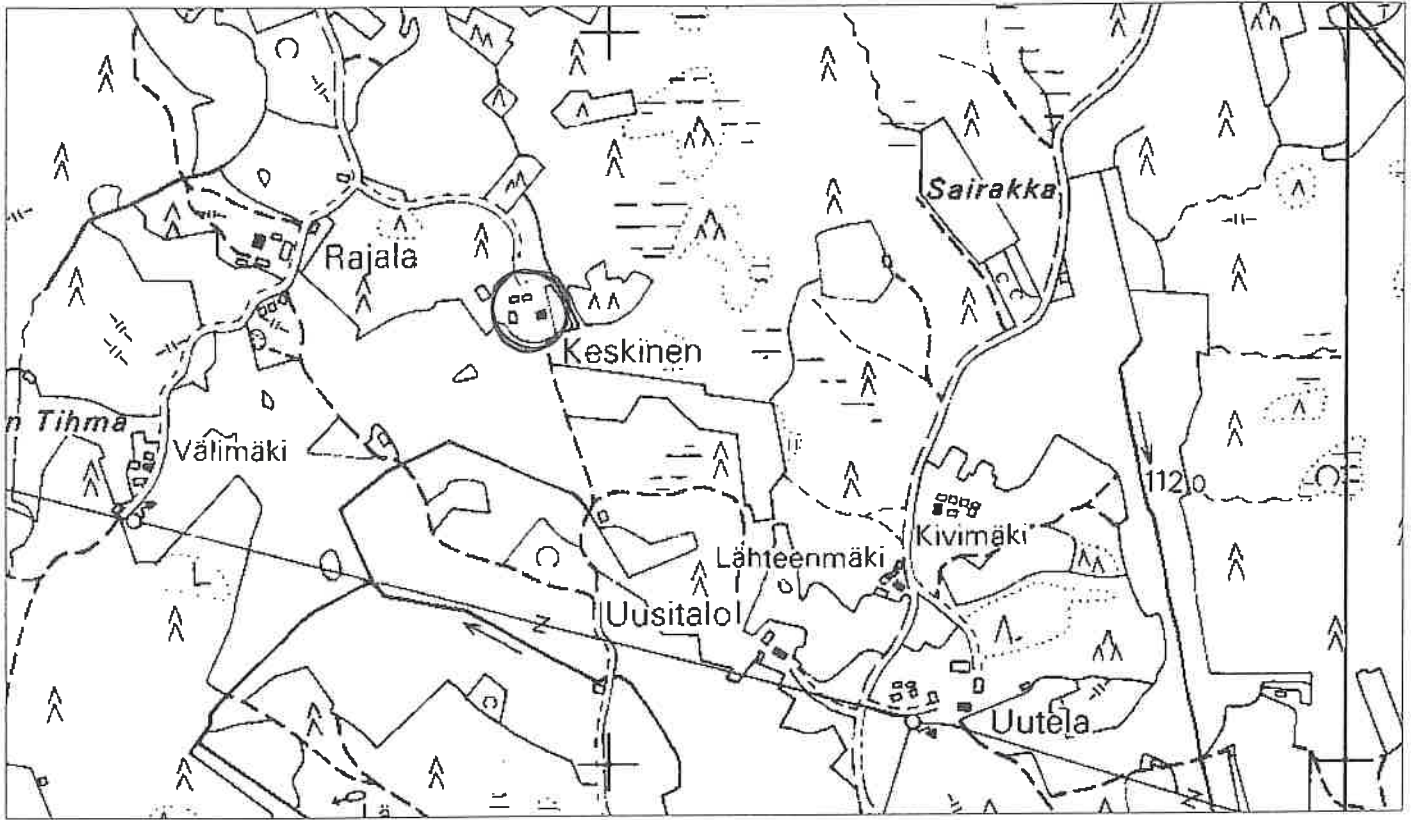
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

3.7.2002

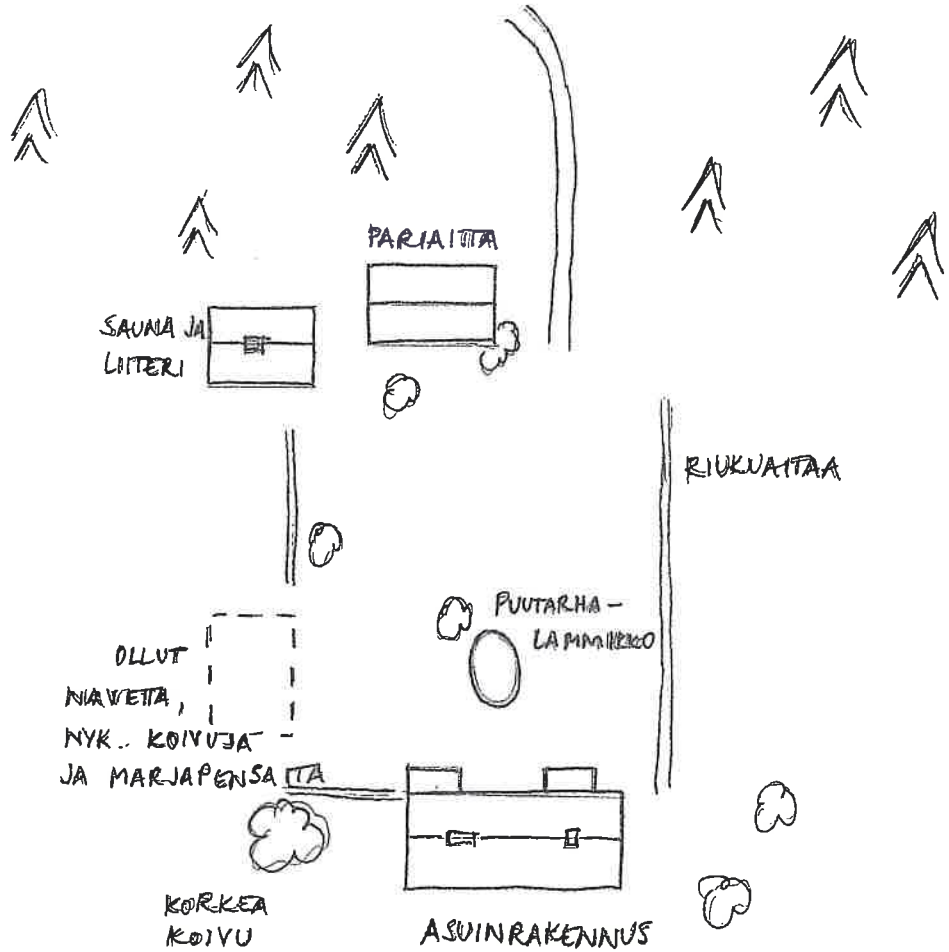
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/LEUTOLA/KESKINEN

1:7000

FILMI 5/2002

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

PARIAITTA
KAAKOSTA

VAS. SAUNA, OIK.
PARIAITTA
ETELÄSTÄ

ASUINRAKENNUS
JA PIHAPIIKI
POHJOISESTA

KESKINEN, heinäkuu 2002

Asuinrakennus pohjoisesta

Pihapiiriä etelästä. Vas. sauna, oik. pariaitta.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	96
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-75
Osoite	Leutolantie 105 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	6
		Inventoitu	5

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi pariaitta, entinen keittiö- , nykyinen vierasrakennus, entinen navetta, lato sekä savusauna. Lato on hirsirakenteinen, maalaamaton ja se on tehty harvaksi. Sen satulakatto on katettu pellillä. Ladon pohjoisen puoleinen lape on pidempi kuin etelän puoleinen.

Pariaitan ja navetan välissä itä-länsi -suuntaisesti on ollut talli, joka on purettu nykyisten omistajien aikana. Näiden lisäksi pihan perällä sen itäosassa on muita rakennuksia uudempi pikkumökki. Asuinrakennuksen luoteispuolelle on lautaseinäinen, asuinrakennuksen väriseksi maalattu maakellari. Siinä on aaltopellillä katettu satulakatto.

1960-luvun alusta peräisin olevassa peruskartassa asuinrakennuksen länsipuolella näkyy lisäksi ainakin neljä muuta ulkorakennusta, jotka myöhemmin on purettu.

Asuinrakennuksen länsipuolella Leutolantien vieressä ja sen suuntaisesti on kiviaita. Pihapiirin rakennusjärjestyksessä näkyy edelleen torpan rakennusten sijoittelu.

Historia

Tontti on lohkottu Hakalan osatalosta Matti ja Rosa Kivimäelle vuonna 1923. Kiinteistö on ollut nykyisten omistajien hallussa noin 20 vuotta, he ovat ostaneet sen Mauno ja Sirkka Lähteenmäeltä, jotka omistavat Kivimäen lounaispuolella sijaitsevan Lähteenmäen entisen torpan. Kivimäki on nykyisin vapaa-ajan asunto. Aiemmin talossa asui Kalle Mäkinen.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Leutolan kylässä Leutolantien itäpuolella peltoalueen eteläreunalla. Kivimäki on Leutolantien varren pohjoisin asuintontti. Lähistöllä on kaksi muutakin mahdollisesti entistä torppaa. Kylän osatolot sijaitsevat Leutolantien varressa Kivimäestä lounaaseen.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu**Kirjalliset lähteet**

Suulliset lähteet Sylvi Lahti

Kulttuurihistoriallinen arvo

Kivimäki

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennushist.	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	
Perustelu	Kiinteistö edustaa tyypillistä 1900-luvun alkupuolen torppariasutusta. Vaikka osa rakennuksista on purettu, pihapiirissä on säilynyt useita rakennuksia alkuperäisillä paikoillaan. Rakennusten alkuperäinen asu on säilynyt suhteellisen hyvin. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittämisestä 1900-luvun alkupuolella.
Arvoluokka	<i>maakunnallinen</i>
<hr/>	
Lisätietoja	
Liitteet	Karttaote, asemapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 4/2002: 22-29.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 11.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 2.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	96	Rno	143-420-1-75
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	99
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennus on pieni, joten se on todennäköisesti eteiskamaritupa. Yläkerrassa on luultavasti avovintti.

Perustuksena on lohkokivi nurkkien ja kantavien seinien kohdalla. Näiden väliin jääviä aukkoja on ainakin pitkällä länsisivustalla peitetty laudoilla.

Rakennuksen pitkällä itäsivustalla on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti. Kuisti on mahdollisesti rakennettu myöhemmin.

Rakennuksessa on t-ruutuiset ikkunat. Ikkunanpuitteissa on koristeellinen leikkaus. Peiterimoitetulla pystylaudoituksella vuoratussa rakennuksessa on tummankeltaiset seinät, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat ruskeat.

Historia

Kivimäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennus on rakennettu luultavasti 1900-luvun alkupuolella. Se on toiminut nykyisen omistajan vapaa-ajan asuntona noin 20 vuotta. Aiemmin siinä on asunut mm. Kalle Mäkinen.

Rakennukseen on todennäköisesti rakennettu wc-tilat, sillä pohjoispäädyssä on ainoastaan yksi pieni ikkuna.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	96	Rno	143-420-1-75
Rakennustyyppi	pariaitta	Rakennus id	100
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli tai 1900-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on yksikerroksinen pariaitta. Sen nurkkien alla on luonnonkivet. Nurkat ovat pitkät sahanurkat. Rakennus on maalaamaton, pitkällä eteläsivustalla olevat kaksi ovea ovat puaniset ja niiden pielet ovat valkoiset.

Historia

Rakennus on rakennettu mahdollisesti 1800-luvun loppupuolella tai 1900-luvun alkupuolella. Se on nykyisin mahdollisesti varastotilana.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 2.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	96	Rno	143-420-1-75
Rakennustyyppi		Rakennus id	101
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi ja tiili		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksessa on mahdollisesti eteneinen ja huone. Ovi on rakennuksen pitkällä pohjoissivustalla lähellä länsipäättyä.

Rakennuksen perustana ovat luonnonkivet, joiden väliin jääneitä aukkoja on osin täytetty tiilillä. Rakennuksen seinät ja nurkkalaudat ovat punaiset, oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Ikkunat ovat kaksiruutuiset.

Historia

Rakennus on rakennettu luultavasti 1900-luvun alkupuolella. Se on entinen keittiö, nykyinen kesäkäytössä oleva vieraskamari.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Kivimäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	96	Rno	143-420-1-75
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	102
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on joko hirsi- tai lautarakenteinen. Se on vuorattu maalaamattomalla pystylaudoituksella. Keskellä rakennuksen pitkää eteläsivustaa on ovi, jonka molemmin puolin oven yläosan tasalla on kolmiruutuinen vaakaikkuna.

Rakennuksen taustalla sen pitkällä pohjoissivustalla on pulpettikattoinen ulko-wc. Rakennuksen itäpäädyssä on pieni pulpettikattoinen puusuoja.

Huopakate on hieman sammaloitunut. Huovan alla on nähtävissä pärekatto.

Historia

Navetta on rakennettu luultavasti 1900-luvun alkupuolella. Siinä on ollut kaksi tai kolme partta. Nykyisin se on puuvarasto.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Kivimäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	96	Rno	143-420-1-75
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	103
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1900		
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto			
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen pitkällä itäsivustalla on rakennuksen pituinen lisäosa, jonka yli katon lape ulottuu. Sen vuoksi katon itälape on leveämpi kuin länsilape. Saunan ovi sijaitsee rakennuksen pohjoispäädyssä.

Rakennus on vuorattu pystylaudoituksella. Sen seinät ovat punaiset, ikkunanpuitteet valkoise

Historia

Sauna on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Se on alkuperäisessä käytössään.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Historiallinen asutushistoria

Kivimäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

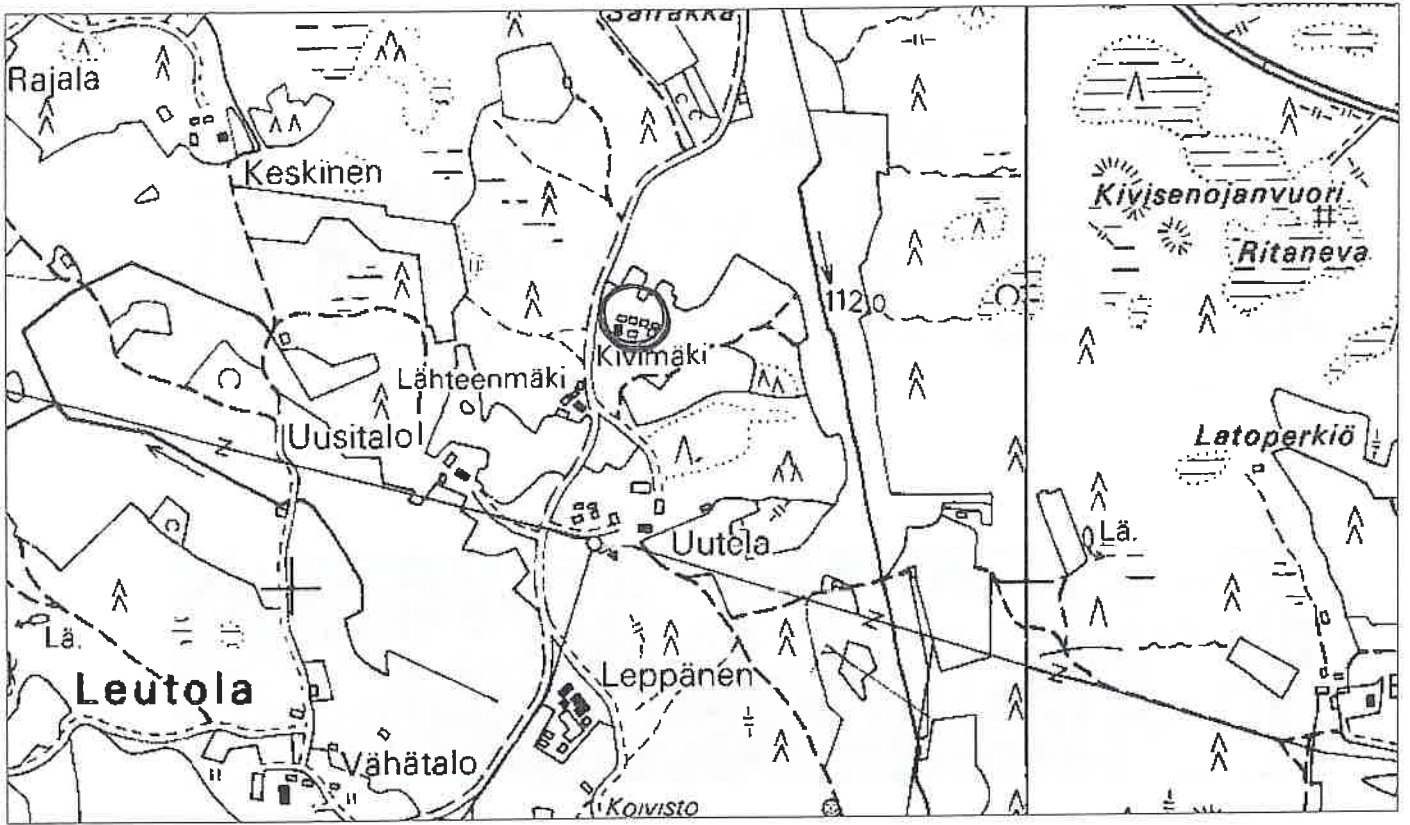
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

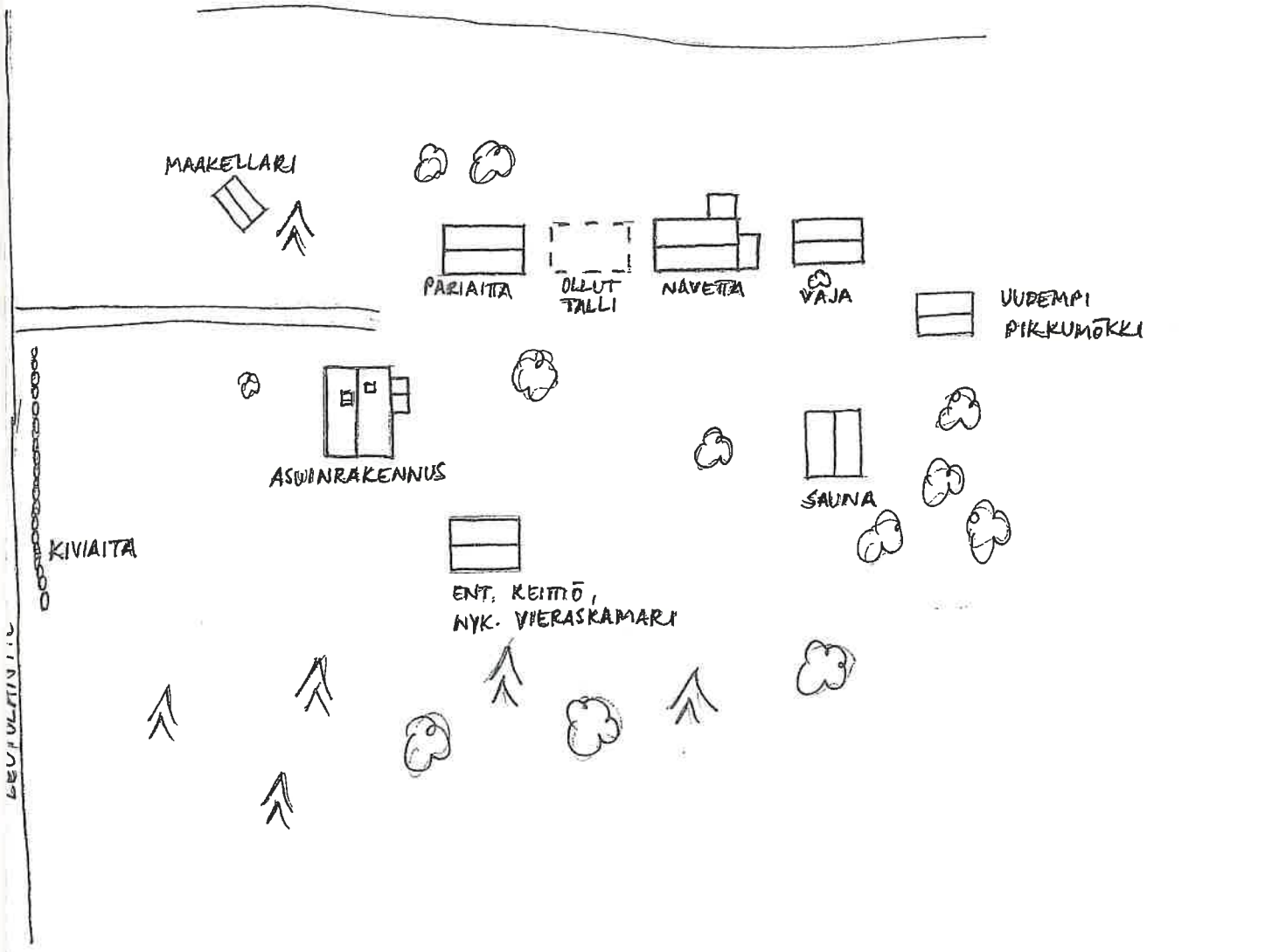
Lisätietoja

IKKAALINEN/LEUTOLA/KIVIMÄKI

1:7000

PELTOA

FILMI 4/2002

ASUINRAKENNUS
KOILLISESTA

ASUINRAKENNUS
LOUNAASTA

PARIITTA
KAAKOSTA

KEITÖRAKENNUS
KOILLISESTA

VAS. NAVETTA, OIK.
VAJA LOUNAASTA

SAVUSAUNA
LUOTEESTA

VAS. NAVETTA, OIK.
VAJA KAAKOSTA

KIVIAITAA
LUOTEESTA

KIVIMÄKI, heinäkuu 2002

Asuinrakennus idästä

Pihapiiriä lännestä. Vas. pariaitta, oik. asuinrakennusta

Entinen keitto- , nykyinen vierasrakennus. Taustalla asuinrakennuksen eteläpäätä.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	93
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-43
Osoite	Leutolantie 179 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	2
		Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on mahdollisesti 1920-1950-luvulla rakennettu asuinrakennus sekä ulkorakennus.

Asuinrakennus on pieni, siinä on todennäköisesti tupa, kamari ja keittiö. Rakennus on 1½-kerroksinen. Seinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä ikkunanpuitteet valkoiset. Ikkunat ovat 2-ruutuiset. Perustusta on mahdollisesti myöhemmin tuettu betonivalulla.

Rakennuksen pitkällä eteläsivustalla on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti, joka on todennäköisesti rakennettu myöhemmin. Se on vuorattu lomalaudoituksella.

Ulkorakennus on maalaamaton ja lautarakenteinen yksikerroksinen rakennus, joka sijaitsee asuinrakennuksen itäpuolella.

Historia

Tontti on lohkottu Vähätalon osatalosta Taavetti Laineelle vuonna 1957.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Leutolan kylässä Leutolantien itäpuolella kumpuilevan peltoalueen reunalla. Lounaassa ja lännessä ovat kylän osatalot.

Piha on hoidettu ja rakennuksen pohjoispuolisella piha-alueella kasvaa useita marjapensaita.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu**Kirjalliset lähteet****Suulliset lähteet****Kulttuurihistoriallinen arvo**

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Rakennuksen alkuperäinen ulkoasu on säilynyt suhteellisen hyvin.

Vaikka se ei ole iältään yhtä vanha kuin kylän useimmat torpat, se edustaa tyyliltään tyypillistä torpparakentamista. Kohde kertoo osaltaan kylän asutuksen kehitymisestä.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

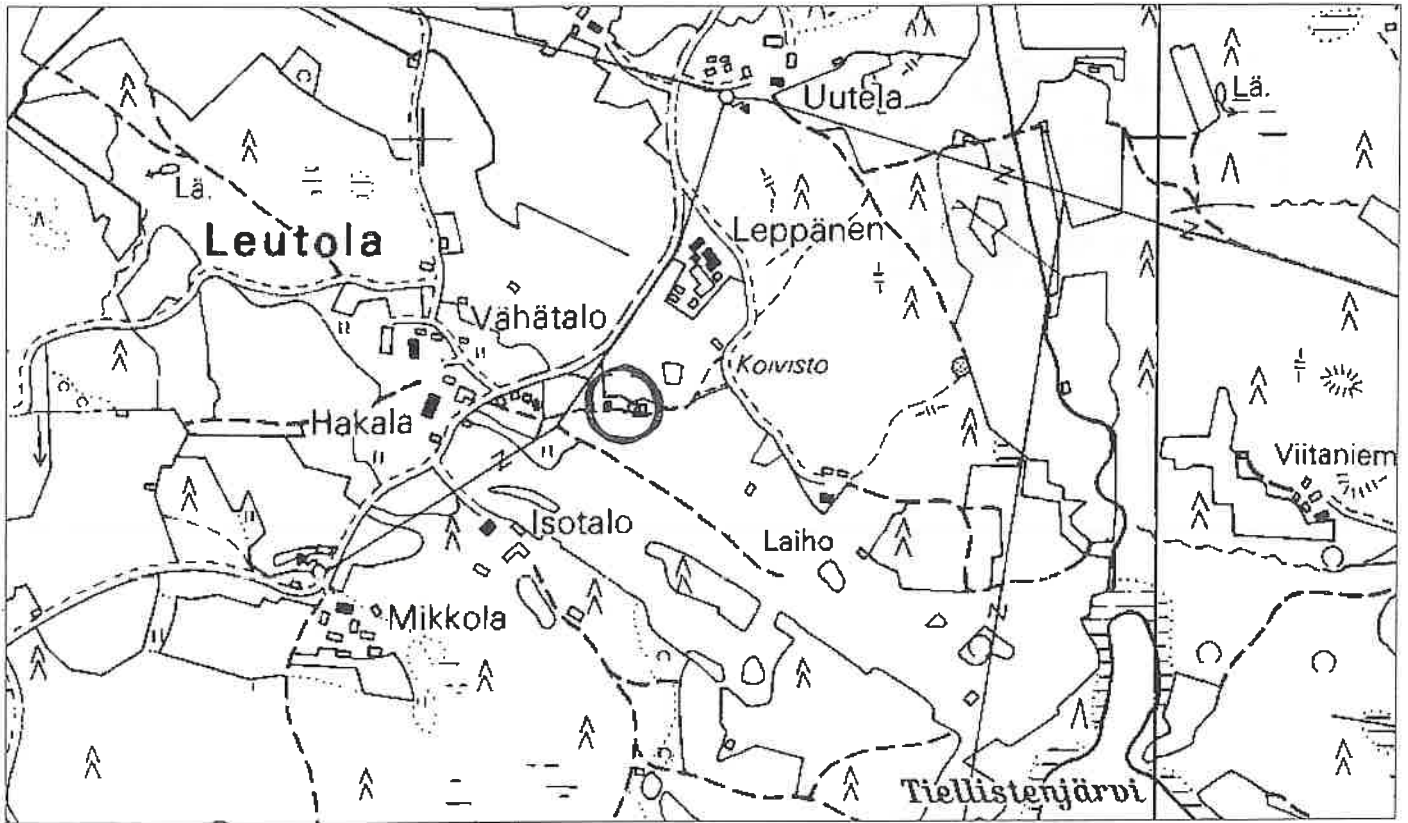
Valokuvat Ikaalinen 4/2002: 13, 14.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
11.6.2002

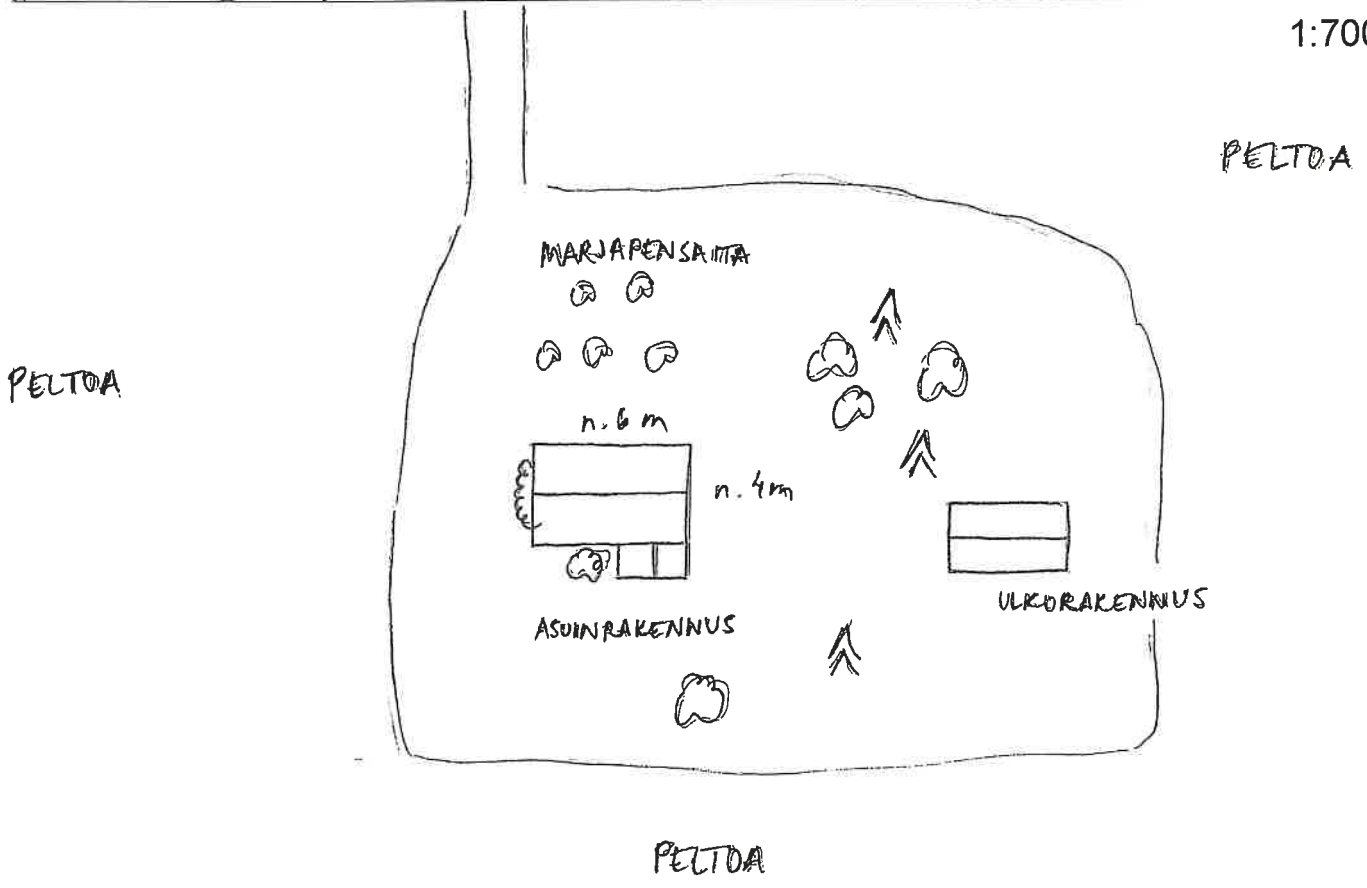
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
2.7.2002

IKKAALINEN/LEUTOLA/LAINE

1:7000

FILMI 4/2002

ASUINRAKENNUS
KAAKOSTA

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

LAINNE, heinäkuu 2002

Asuinrakennus lounaasta

Asuinrakennus luoteesta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	97
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-29
Osoite	Leutolantie 116 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyp	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyp	tontti	Rak lkm	3
		Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on vuonna 1952 rakennettu asuinrakennus eli pirtti, navetta sekä 1800-luvulla rakennettu otsa-aitta. Siinä on todennäköisesti tupa, kamari ja eteinen sekä yläkerrassa avovintti. Aiemmin tontilla oli vanha asuinrakennus, jossa oli pirtti, kamari ja porstua.

Nykyinen navetta on rakennettu asuinrakennuksen rakentamisen jälkeen. Aiemmin tontilla on ollut pienempi navetta kulmittain nykyiseen, joka on kaakko-luode -suunnassa.

Aitta on hirsirakenteinen, kaksikerroksinen ja maalaamaton. Siinä on pitkät sahanurkat. Pieni ovi on aitan eteläpäädyssä kolmen hirren korkeudella. Yläkerrassa sekä pohjois- että eteläpäädyssä on hyvin pieni avonainen luukku. Aitan satulakatto on katettu huovalla.

Historia

Lähteenmäki on lohkottu Hakalan osatalosta vuonna 1923 Taavetti ja Hilda Lähteenmäelle. Kiinteistön edellisiä omistajia olivat Lauri ja Olga Lähteenmäki. Lauri Lähteenmäki oli perinyt sen äidiltään vuonna 1952. Kiinteistö on ollut saman suvun hallussa perustamisestaan asti.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Leutolan kylässä Leutolantien länsipuolella aivan tien vieressä. Sen koillispuolella Leutolantien itäpuolella on Kivimäen entisen torpan rakennukset. Etelässä Leutolantien itäpuolella on Uutelan tila sekä Virtasen entinen torpparakennus. Kylän osatalot sijaitsevat Leutolantien varressa Lähteenmäestä lounaaseen.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Olga Lähteenmäki, Ikaalinen

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushist.**

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Lähteenmäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Perustelu Kohteen alkuperäinen rakennuskanta on uusiutunut niin, että siitä on vain osa jäljellä. Entisenä osatalon torppana kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolella.

Arvoluokka

Lisätietoja

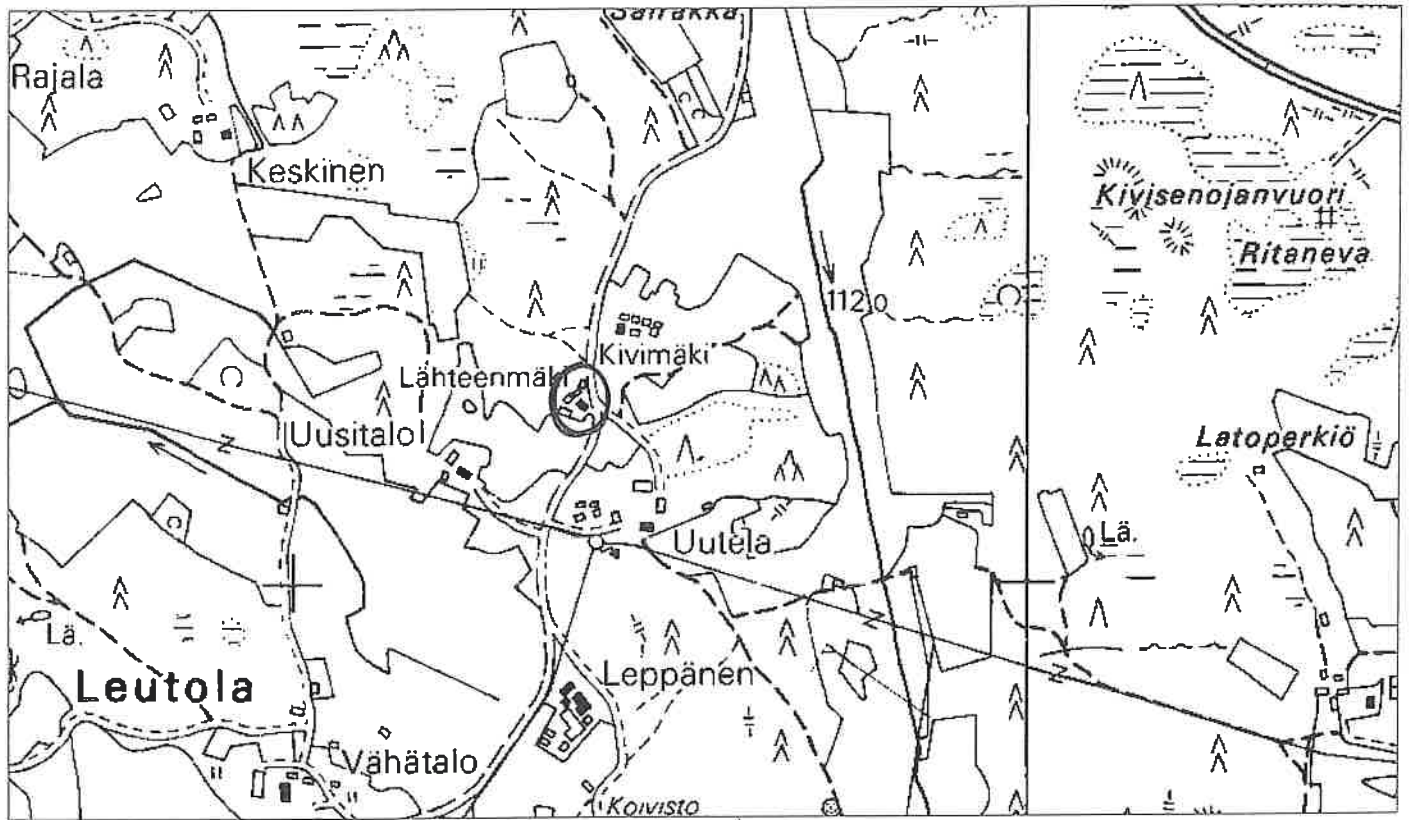
Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 4/2002: 30, 31.

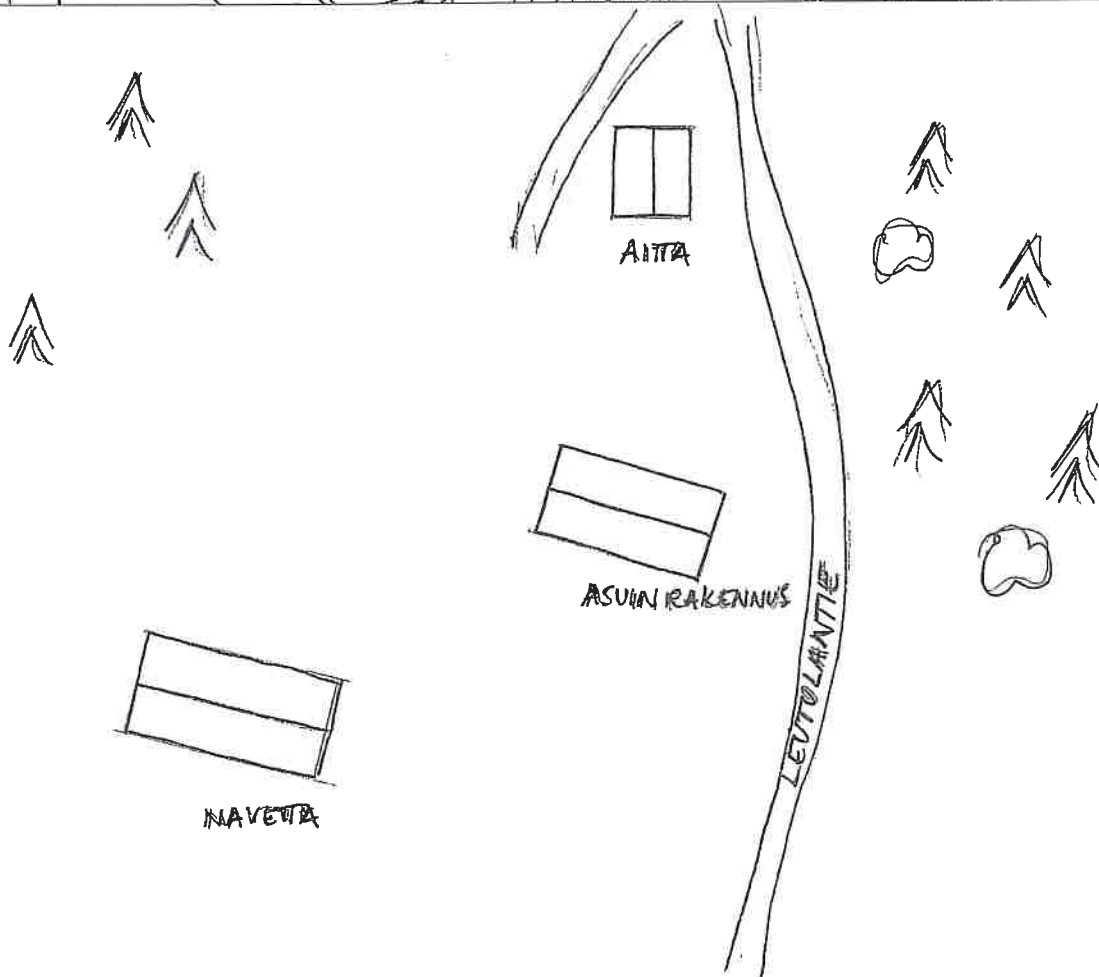
Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
11.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
2.7.2002

IKAALINEN/LEUTOLA/LÄHTEENMÄKI

1:7000

FILMI 4/2002

OTSÄ - AITTA
LOUNAASTA

VAS. ASUINRAKENNUS,
OIK. OTSÄ - AITTA
KOILLISESTA

LÄHTEENMÄKI, heinäkuu 2002

1950-luvulla rakennettu asuinrakennus pohjoisesta

Aitta lounaasta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	89
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-88
Osoite	Leutolantie 230 39430 Röyhiö	Alue	2
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Rak lkm	5
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on 1920-luvulla rakennetun päärakennuksen lisäksi kaksikerroksinen ulkorakennus, vaja tms. sekä tasakattoinen, päärakennuksen kanssa saman värinen mökkirakennus luultavasti 1960- tai 1970-luvulta. Vaja on hirsirakenteinen ja maalaamaton. Sen satulakatto on katettu huovalla. Vaja sijaitsee ulkorakennuksen itäpuolella. Hieman kauempana pihapiiristä sen itäpuolella on maalaamaton hirsirakenteinen lato tms. Sen satulakatto on katettu pellillä.

1960-luvulta peräisin olevan lähdekirjallisuuden mukaan pihapiirissä on ollut piharakennus vuodelta 1880 ja siinä on ollut viisi huonetta. Vuonna 1937 rakennettiin karjarakennus, jossa oli navetta, talli, sikala, talousaitta sekä työ- ja rehutilat. Aittarivi on lähdekirjallisuuden mukaan peräisin vuodelta 1843 ja vilja-aitta vuodelta 1870. Lisäksi pihapiirissä oli sauna.

Historia

Leutolan yksinäistalo jaettiin vuonna 1766, jolloin syntyivät Isotalon, Vähätalon ja Hakalan osatalot. Isotalon osatalosta halottiin Mikkolan lohkotila vuonna 1899 isojaon järjestelyjen yhteydessä.

Tila on ollut Mikkolan suvun hallussa vuodesta 1740 alkaen. Vuodesta 1953 lähtien tilaa omisti Eero Mikkola. Aikaisempia isäntiä olivat mm. Taavetti Mikkola 1913-53 sekä Vilhelm Mikkola 1874-1913.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Leutolan kylässä Leutolantien eteläpäässä. Leutolantien varressa Mikkolan länsi- ja pohjoispuolella on aikanaan Leutolan yksinäistalosta erotetut kolme osataloa.

Kiinteistön piha on hyvin hoidettu. Sen pohjoislaita päärakennuksen länsipuolelta on aidattu puuaidalla. Aidan vieressä on korkeita kuusia.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Päärakennus on hyvä esimerkki aikakautensa rakennustyylistä. Se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Vanhan kylätontin tuntumassa sijaitsevana lohkotilana se kertoo hyvin kylän asutuksen kehityksestä.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 3/2002: 33-35.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
11.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
1.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	89	Rno	143-420-1-88
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	85
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1923		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Vaakalauta		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksen pitkällä eteläsivustalla on kaksi pulpettikattoista umpikuistia, joiden kattoja on hieman aumattu. Kuisteissa on pariovet sekä ulkona että sisällä. Kuistien edessä on lohkokiviportaati. Kuistien välissä on satulakattoinen poikkipääty. Keskellä rakennuksen pohjoissivustaa on satulakattoinen frontoni, jossa on t-ruutuinen ikkuna.

Vaakalautoitetut seinät ovat vaaleanruskeat, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet tummanruskeat. Laudoituksessa on räystään alla koristeleikkauksia.

Ikkunat ovat mukailtuja t-ruutuisia ikkunoita ja niitä on kahden levyisiä. Kaikissa ikkunoissa t-ruudun yläosa on jakaantunut useisiin pieniin ruutuihin. Osa ikkunoista on normaalia leveämpiä, jolloin alaosan muodostaa kolme isompaa ruutua. Ikkunanpuitteiden yläosassa on vinoneliökoristeita, jotka ovat saman värisiä kuin rakennuksen ulkoseinät.

Rakennuksen ulkoasua voisi verrata Vähäröyhiön Iso-Heikkilän päärakennukseen.

Mikkola

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennus on todennäköisesti paritupatyypinen ja siinä on 1960-luvun tietojen mukaan seitsemän huonetta.

Historia

Asuinrakennus on rakennettu vuonna 1923.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

1.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	89	Rno	143-420-1-88
Rakennustyyppi	ulkorakennus	Rakennus id	86
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1840-luku?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen itäpäädyssä on kaksiosainen, kaksikerroksinen aitta. Alakerran ovien edessä on avokuisti. Rakennuksen länsipäädyssä on liukuovella varustettu säilytystila. Rakennusta on mahdollisesti jatkettu myöhemmin lännen suuntaan.

Ylemmässä kerroksessa on 4-ruutuiset ikkunat. Rakennus on maalattu punamullalla, mutta sen väri on haalistunut. Oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

1960-luvulta peräisin olevan lähdekirjallisuuden mukaan aittarivi on peräisin vuodelta 1843.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Mikkola

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

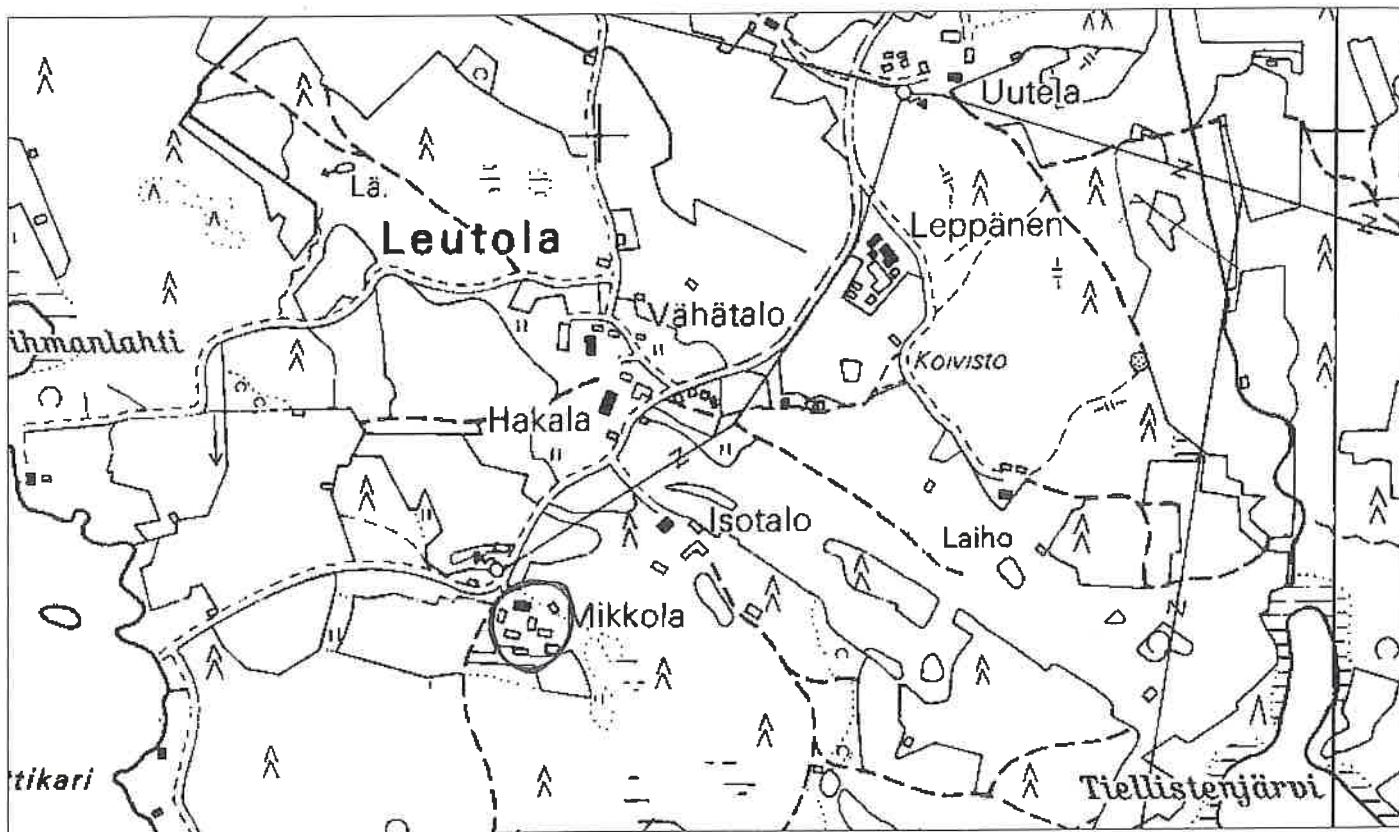
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

1.7.2002

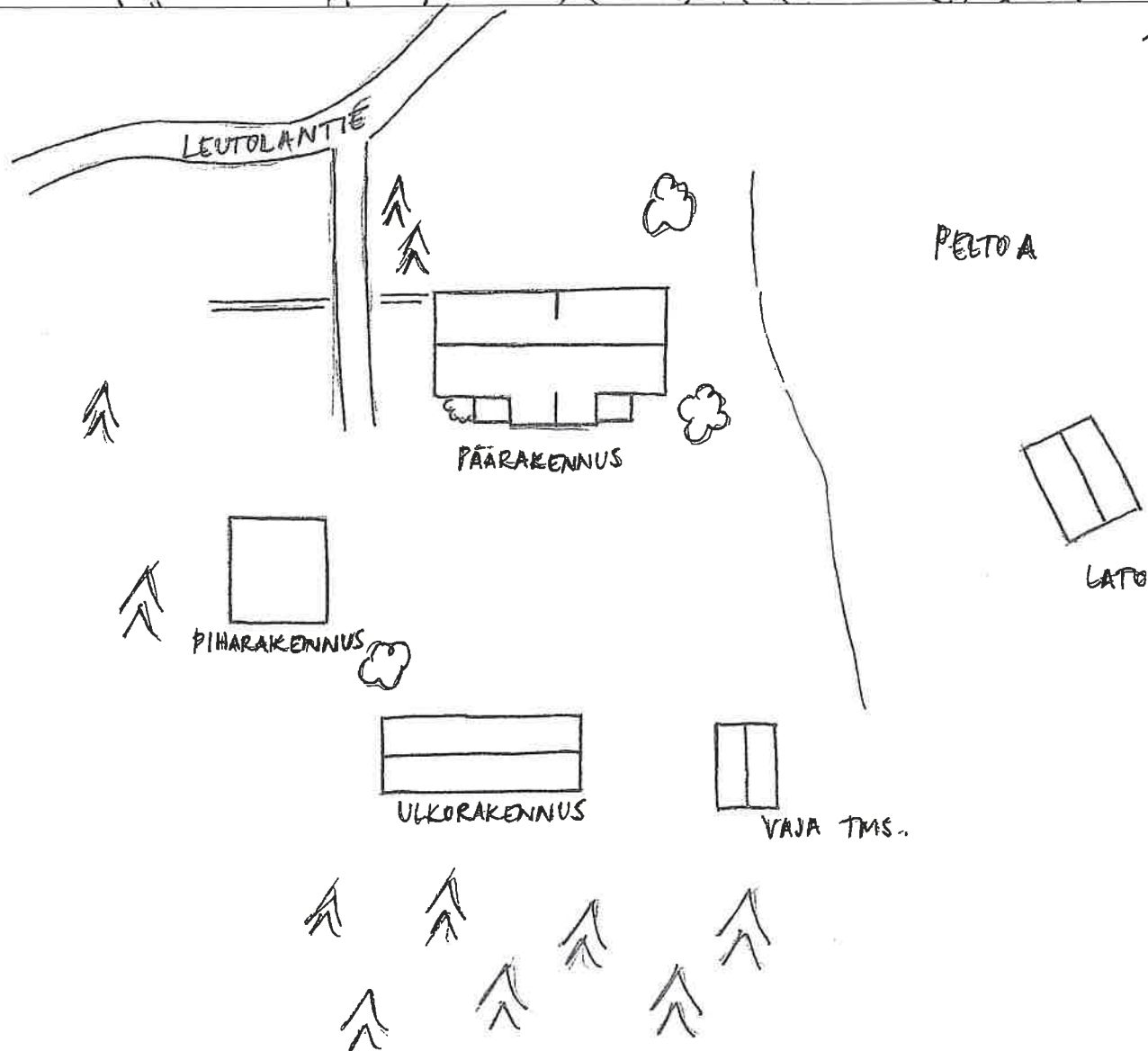
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/LEUTOLA/MIKKOLA

1:7000

FILMI 3/2002

PÄÄRAKENNUS
IDÄSTÄ

ULKORAKENNUS
LÄNNESTÄ

PÄÄRAKENNUS
LÄNNESTÄ

MIKKOLA, heinäkuu 2002

Päärakennus etelästä

Pihapiiriä luoteesta. Vas. päärakennusta, oik. ulkorakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	121
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-22
Osoite	Saukonperäntie 140 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tilalla on mm. vanha ja uusi asuinrakennus, vanha navetta/muu ulkorakennus sekä uudempi navetta.

Uudemmassa asuinrakennuksessa asuu nykyinen omistaja perheineen. Rakennus on yksikerroksinen satulakattoinen omakotitalo, joka on rakennettu luultavasti 1980-luvulla tai sen jälkeen. Rakennus sijaitsee vanhan päärakennuksen koillispuolella ylempänä rinteessä.

Uudemman navetan yhteydessä on myös kalustосуoja. Se on rakennettu 1950-luvun jälkeen.

Historia

Tila on lohkottu Leutolan kylän Isotalon osatalosta vuonna 1921. Sen ovat perustaneet Taavetti ja Miina Myllymäki. Seuraavina tilaa isännöivät Juho ja Hanna Myllymäki, sen jälkeen Juho Myllymäen perikunta. Edellinen isäntäpari Pentti ja Irene Myllymäki ottivat tilan haltuunsa vuonna 1957. Heiltä tila on siirtynyt vuonna 1990 Jouko ja Ritva Myllymäelle.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Leutolan kylässä Saukonperällä Saukonperäntien itäpuolella. Saukonperäntiestä erkane kapeampi tie, joka johtaa pihaan pienen metsikön läpi. Tonttia ympäröi metsikkö. Eteläpuolella metsikön jälkeen on kumpuilevia peltoaukeita.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet**Kulttuurihistoriallinen arvo****Rakennushist.**

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Myllymäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Perustelu Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolelta lähtien sekä asutuksen siirtymisestä kauemmas kylätontin tuntumasta. Kohteen rakennuskanta on uusiutunut ja vanhan päärakennuksen alkuperäinen asu on muuttunut lisäosan rakentamisen myötä.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 8/2002: 29-32.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
19.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
10.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	121	Rno	143-420-1-22
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	165
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1939?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1970-1979		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	aumakatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokiviset nurkkakivet. Perustusta on mahdollisesti myöhemmin tuettu betonivalulla. Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Päätykolmioissa peiterimoitus on tiheämpää kuin rakennuksen rungossa. Seinät ovat vaaleat, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset. Ikkunat ovat pääasiassa 6-ruutuisia.

Keskellä katon etelälapetta on satulakattoinen frontoni, jossa on ikkuna. Frontonin kohdalla rakennuksen rungossa on yksikerroksinen aumakattoinen umpikuisti. Ulko-ovi avautuu itään rakennuksen pitkän eteläsivun suuntaisesti.

Rakennuksen itäpäässä on yksikerroksinen satulakattoinen lisäsiipi. Sen perustuksena on betonivalu. Seinät on vuorattu vaakalaudoituksella ja ne ovat väriltään ruskeat.

Historia

Myllymäki

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennus on luultavasti rakennettu 1900-luvun alkupuolella. Rakennuksen itäpäätyyn on rakennettu yksikerroksinen lisäsiipi luultavasti 1970-luvulla. Nykyisin rakennuksessa asuu tilan edellinen isäntäpari.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	121	Rno	143-420-1-22
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	166
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1936		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen länsipäässä on lohkokiviperustus. Länsipää on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja on väriltään kellanruskea. Oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Ikkunat ovat 8-ruutuisia vaakaikkunoita.

Rakennuksen itäpäässä on todennäköisesti kalustosuoja. Pitkällä pohjoisseinällä on korkea liukuovi.

Historia

Rakennus on rakennettu vuonna 1936. Sen itäpäätyä on mahdollisesti jatkettu myöhemmin.

Kulttuurihistoriallinen arvo**Rakennushistoriallinen**

Historiallinen asutushistoria

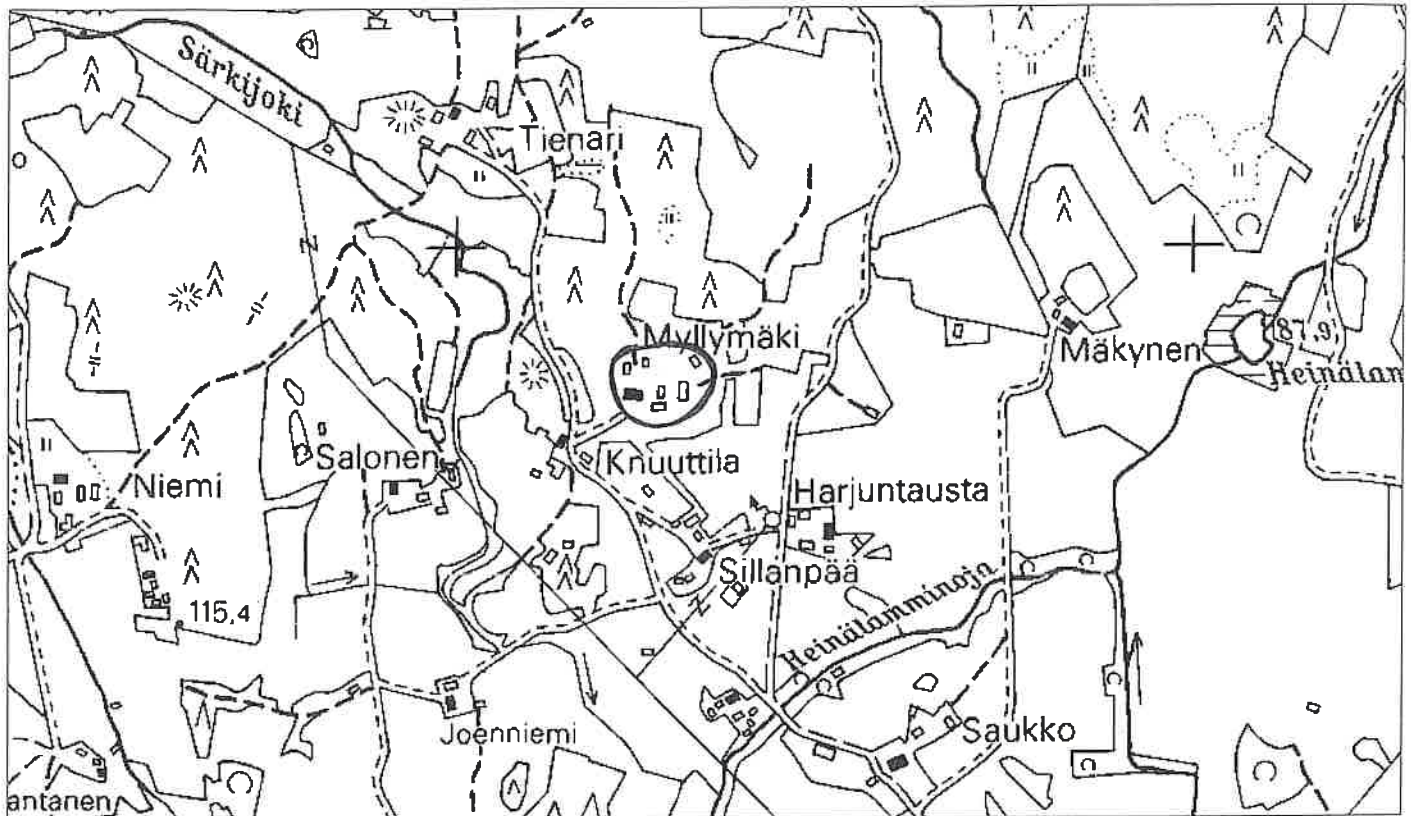
Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

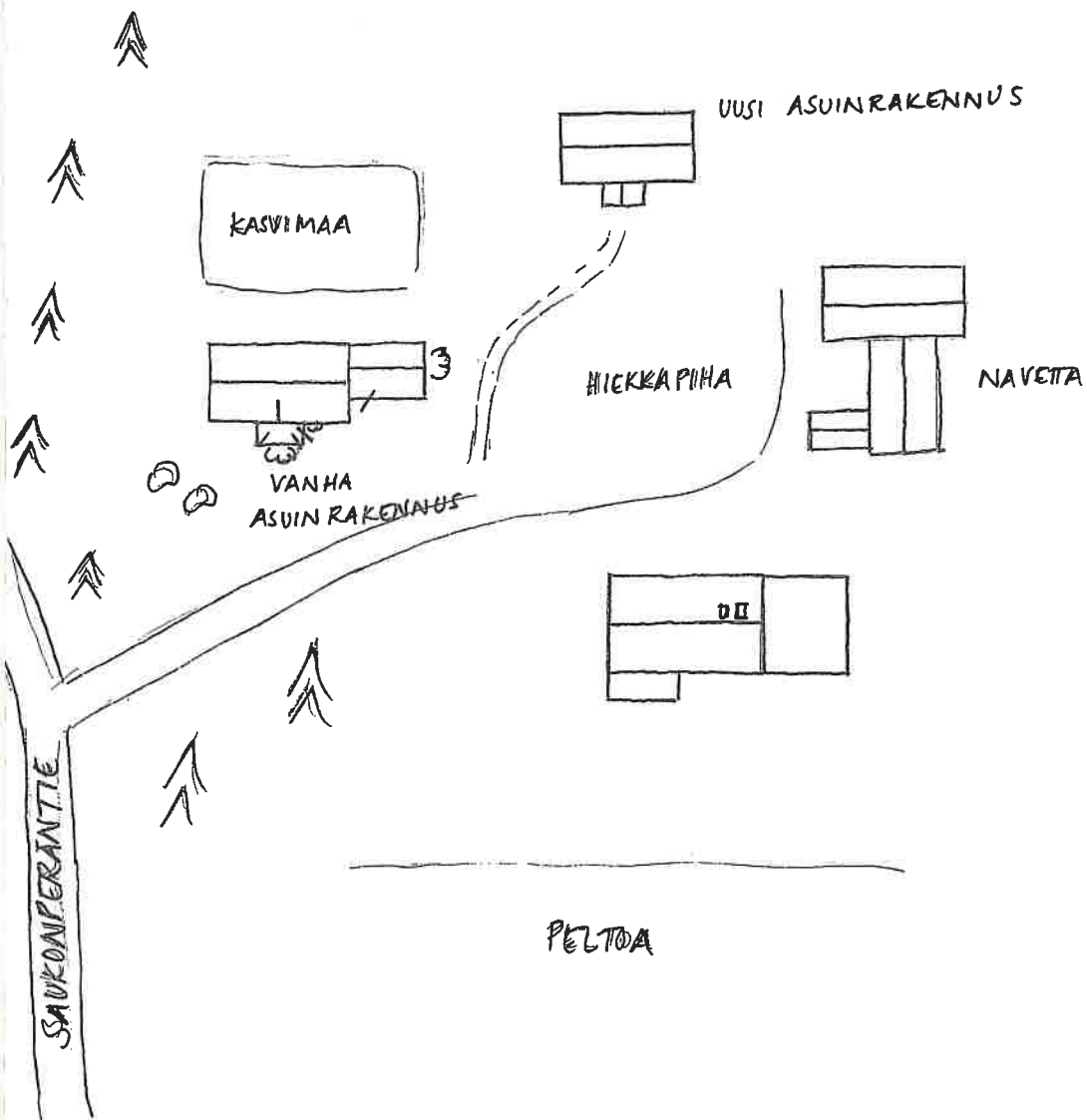

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 10.7.2002
Kunto	Kohtalainen
Lisätietoja	

IKAALINEN/LEUTOLA/MYLLYMÄKI

1:7000

FILMI 8/2002

VANHA PÄÄRAKENNUS
POHJOISESTA

VANHA PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

VANHA NAVETTA LUO-
TEESTA

VANHA PÄÄRAKENNUS
LOUNAASTA

MYLLYMÄKI, heinäkuu 2002

Vanha päärakennus etelästä

Pihapiiriä kaakosta. Etualalla uusi päärakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	122
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-32
Osoite	Saukonperäntie 139 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	5
		Inventoitu	1

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennuksen lisäksi navetta (1967), maakellari (1959), 1990-luvulla rakennettu autotalli- ja liiterirakennus sekä vanha sauna, joka on tarkoitus purkaa kesällä 2002. Maakellarissa on betoniseinät. Sen on rakentanut Pentti Leino.

Tilaan on kuulunut Saukonperäntien itäpuolella sijainnut aittarakennus. Se on purettu 1990-luvulla (noin viisi tai kuusi vuotta sitten).

Historia

Tila on lohkottu Leutolan kylän Vähätalon kantatalosta Edvard ja Lempi Knuutilalle vuonna 1924. Heidän jälkeensä tila siirtyi Pentti ja Eine Lehdolle vuonna 1958. Eine Lehto (k. 1998) oli Edvard ja Lempi Knuutilan tytär. Tila on siirtynyt Pentti ja Eine Lehdon pojan omistukseen vuonna 2002.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Leutolan kylässä Saukonperällä Saukonperäntien länsipuolella. Itä- ja länsipuolella on kumpuilevia peltoaukeita. Koillisessa on Myllymäen, kaakossa Sillanpään ja luoteessa Tienarin tilat, jotka myös kuuluvat Leutolan kylään.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Pentti Leino, 1929, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Päärakennus edustaa 1920-luvun rakentamistapaa. Sen alkuperäinen asu on säilynyt melko hyvin, ainoastaan kuistin korjaaminen on

Nuutila (Knuutila)

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

aiheuttanut pieniä muutoksia ulkoasuun. Sisätilat ovat hieman muuttuneet. Kohde kertoo kylän asutuksen historiasta 1900-luvun alkupuolelta alkaen sekä asutuksen siirtymisestä kauemmas kylätontin tuntumasta.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 8/2002: 27, 28.

Inventoija

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
19.6.2002

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
10.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	122	Rno	143-420-1-32
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	167
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1920-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1950; 1980-1999		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	aumakatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivipilarit, joiden väliin jäävä tila on peitetty laudalla. Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja se on väriltään punainen. Päätökolmiot ja kuisti ovat keltaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Rakennuksen ikkunat ovat 6-ruutuisia.

Keskellä rakennuksen pitkää kaakkoisseinää on yksikerroksinen aumakattoinen umpikuisti, jossa on kaksi ulko-ovea. Niiden yläpuolella on kolmiruutuiset kamanaikkunat. Kuistissa on sisäportaat.

Rakennuksen lounaispäässä on iso tupa. Sen vieressä on keittiö, jonka luoteispuolella on kamari. Koillispäädyssä on sauna- ja pesutilat sekä wc.

Historia

Nuuttila (Knuuttila)

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Talon on rakennuttanut Edvard Knuuttila 1920-luvulla. Sitä on remontoitu vuonna 1950 sekä 1980-luvun lopulla tai 1990-luvun alussa. Tuolloin koillispäädyn yhdestä kamarista tehtiin sauna, wc ja pesutilat. Mahdollisesti muutamaa vuotta aiemmin tehtiin keittiö rakennuksen keskelle. Rakennuksen lounaispäässä olevaa tupaa sekä keittiön luoteispuolella olevaa kamaria remontoitiin samaan aikaan.

Kuistin perustuksena on aiemmin ollut (luonnon?)kivet. Kuistia on korjattu siten, että nykyisi perustuksena on betonivalu.

Rakennus on ollut väriltään vaalea. Nykyisen värinsä se sai 1990-luvulla (noin viisi tai kuusi vuotta sitten).

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

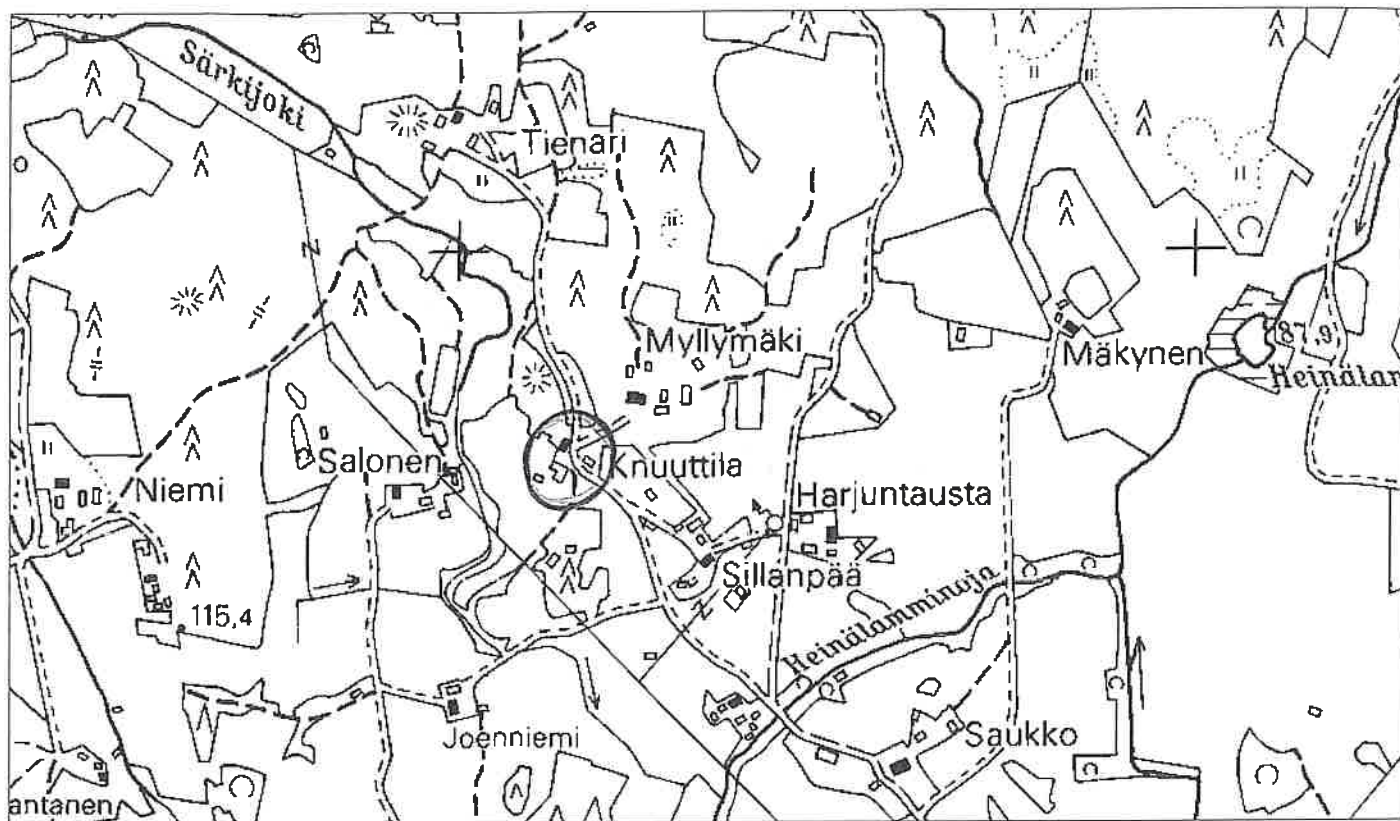
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.7.2002

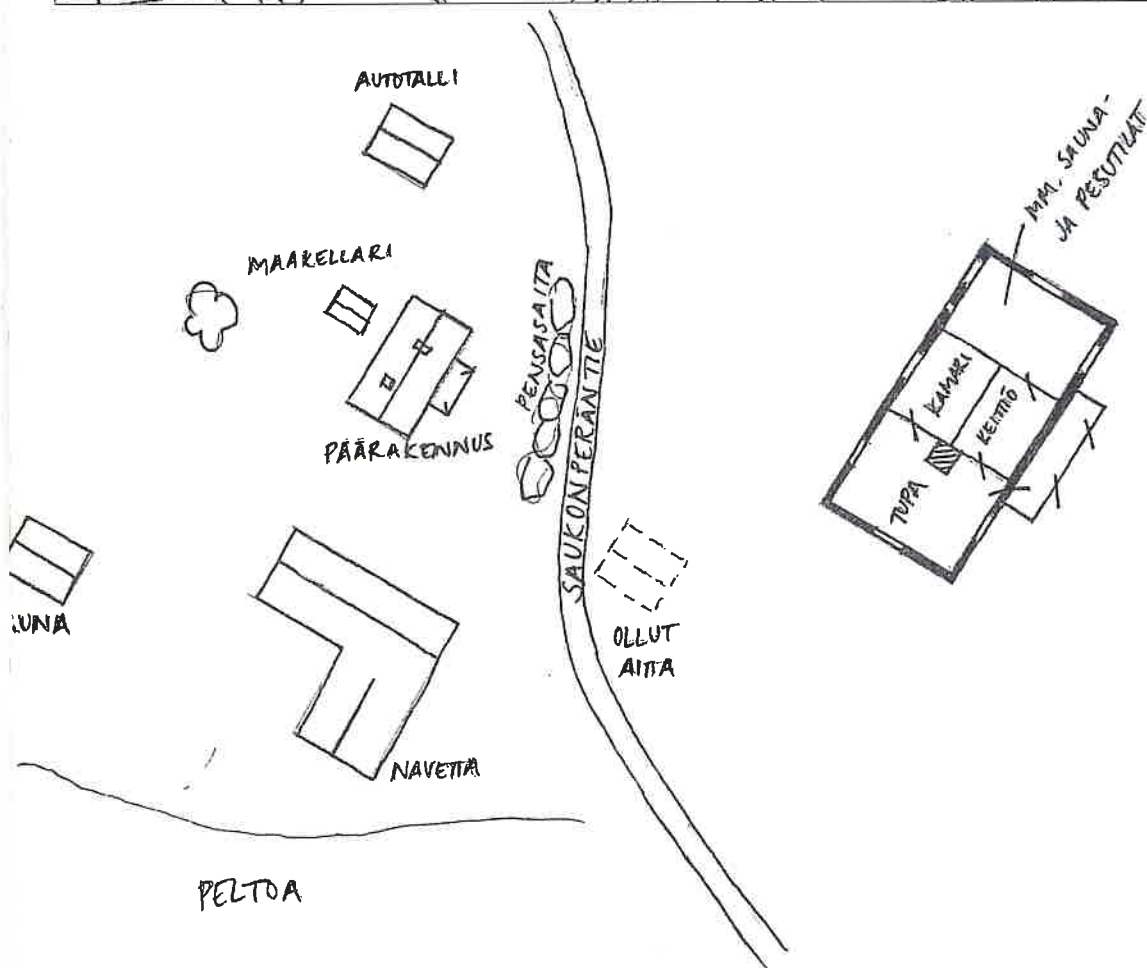
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/LEUTOLA/NUUTTILO (KNUUTTILO)

1:7000

FILMI 8/2002

NÄKYMÄ KAAKKOON
SAUKONPERÄNTIELLE

ASUINRAKENNUS ETELÄSTÄ

ASUINRAKENNUS LUOTEES

NUUTTILA (KNUUTTILA), heinäkuu 2002

Päärakennus etelästä

Pihapiiriä etelästä. Vas. navetan nurkka, taustalla päärakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	123
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-21
Osoite	Saukonperäntie 128 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	
		Inventoitu	

Kuvaus

Tilalla on vuonna 1965 rakennettu yksikerroksinen, lautarakenteinen ja mineriitillä vuorattu satulakattoinen päärakennus. Sen paikalla on aiemmin ollut hirsirakenteinen pariaitta, jossa säilytettiin lihaa ja vaatteita.

Tilan vanha pirtti on ollut vinkkelissä nykyiseen asuinrakennukseen nähden sen luoteispuolella. Pirtti oli rakennettu kahdessa osassa ja siinä oli kolme huonetta sekä iso välieteinen eli rakennuksen levyinen huone. Vanha pirtti purettiin vuonna 1965.

Pihapiirissä on myös mm. liiteri, navetta (1954) ja sauna. Liiterirakennuksessa on myös autotalli. Rakennuksen paikalla on aiemmin ollut vanha navetta, joka on purettu 1950-luvun lopussa tai 1960-luvun alussa. Sauna on aiemmin sijainnut pihatien lounaispuolella.

Historia

Tila on lohkottu Leutolan kylän Isotalon kantatalon maista vuonna 1921. Tilan perustivat Matti ja Maria Sillanpää, seuraava isäntäpari oli Taavetti ja Elli Sillanpää vuosina 1921-44. Nykyisille omistajille tila siirtyi vuonna 1962.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Leutolan kylässä Saukonperällä Saukonperäntien itäpuolella hieman tietä korkeammalla. Pihapiiriä ympäröivät kumpuilevat peltoaukeat. Lähin naapuri on idässä oleva, Osaran kylään kuuluva Harjuntaustan tila. Lounaassa sijaitsevat mm. Nuutila, Myllymäki ja Tienari, jotka myöskin kuuluvat Leutolan kylään.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Matti Sillanpää, 1932, Ikaalinen.
Pirkko Sillanpää, 1937, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Sillanpää

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolelta alkaen sekä asutuksen siirtymisestä kauemmas kylätontin tuntumasta. Kohteen rakennuskanta on lähes kokonaan uusiutunut.

Arvoluokka

Lisätietoja

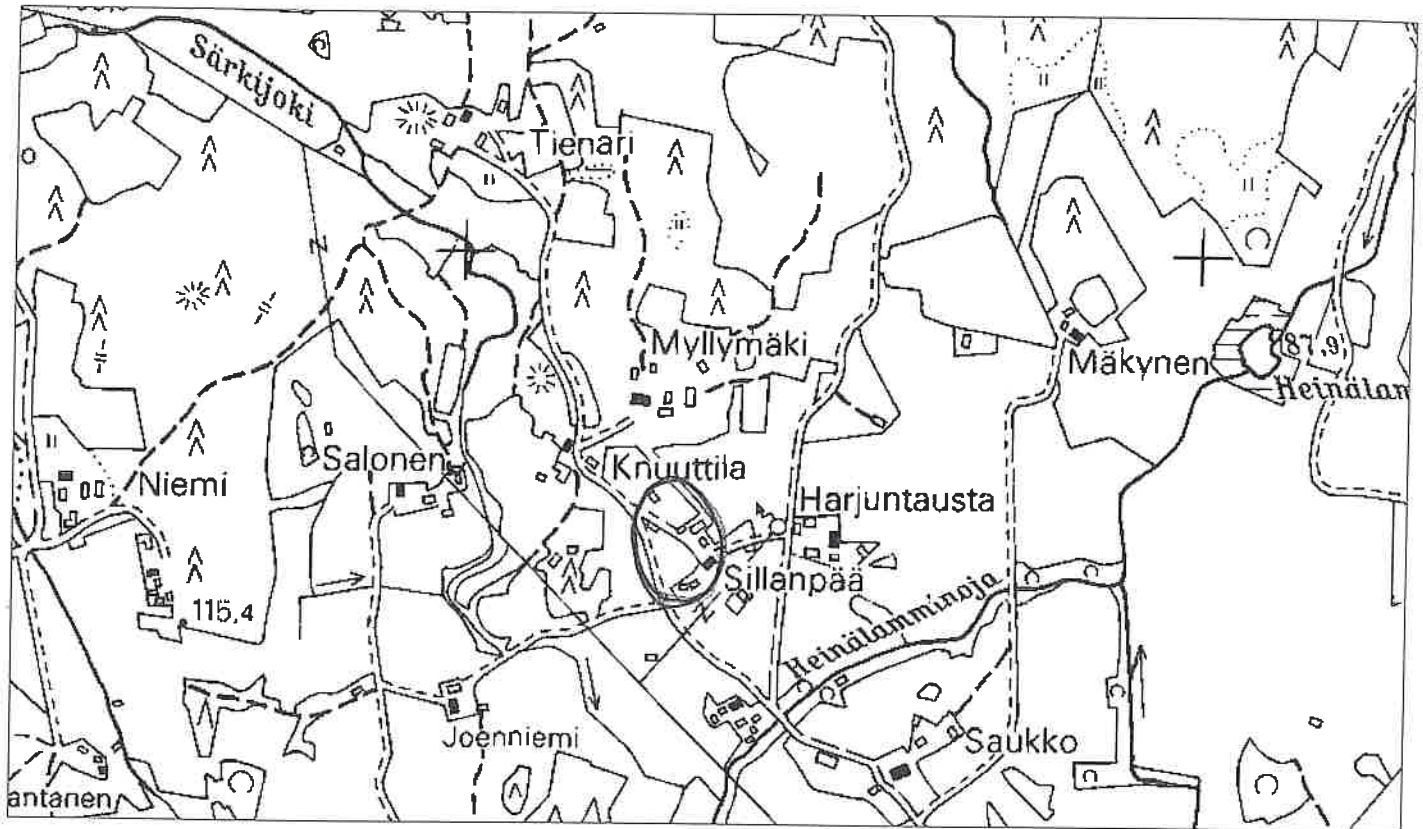
Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 8/2002: 25.

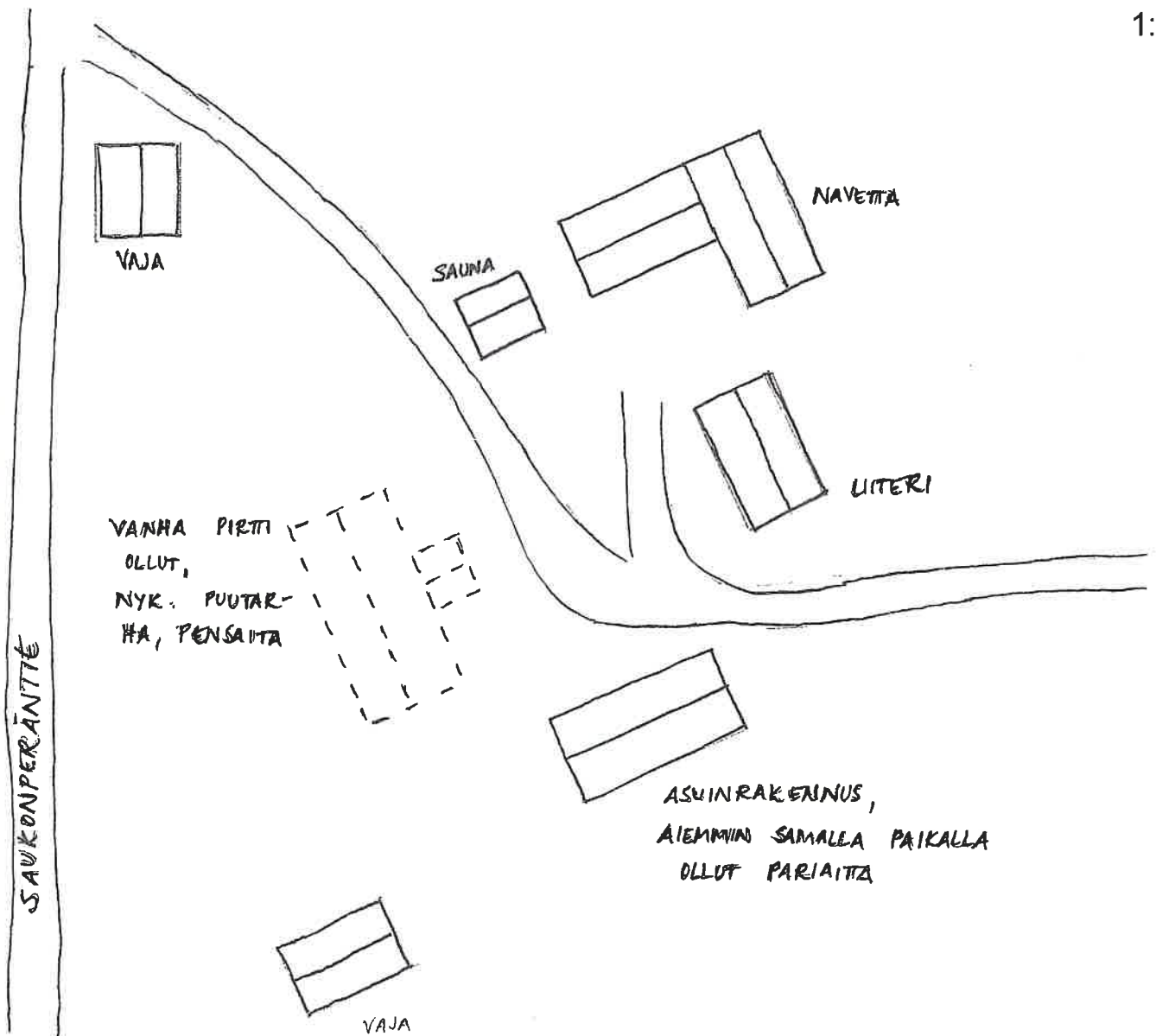
Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
19.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
10.7.2002

IKAALINEN/LEUTOLA/SILLANPÄÄ

1:7000

FILMI 8/2002

ULKORAKENNUKSIDA ETELÄSTÄ

SILLANPÄÄ, heinäkuu 2002

Pihapiiriä luoteesta. Vas. ulkorakennus, taustalla päärakennus.

Pihapiiriä lännestä. Vas. päärakennus, keskellä pensaiden paikalla ollut vanha pirtti.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	120
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-6
Osoite	Saukonperäntie 190 39430 Röyhiö	Alue	2
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Rak lkm	4
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	2

Kuvaus

Tilan 1½-kerroksinen päärakennus on rakennettu vuonna 1952. Se on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja on väriltään vaalea. Nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat ruskeat. Perustuksena on betonivalu. Rakennuksen pitkällä itäseinällä on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti.

Tilan edellinen päärakennus sijaitsi itä-länsi -suunnassa nykyisen päärakennuksen koillispuolella. Se oli rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alussa.

Pihapiirissä on myös navetta, pariaitta sekä kuivuri. Puisessa karjarakennuksessa on ollut navetta, talli sekä työ- ja rehutilat. Pihapiirin vanhin rakennus on kaksiosainen vilja-aitta.

Historia

Tila on ollut suvulla perustamisestaan, vuodesta 1893 lähtien. Se on lohkottu Leutolan kylän Hakalan osatalosta vuonna 1902. Sen perustivat Albert (k. 1937) ja Hilda (k. 1948) Tienari, jotka isännöivät taloa vuosina 1893-1925. Hilda Tienari oli Hakalan talon tytär, joka avioiduttuaan Albert Tienarin kanssa sai Hakalasta ns. Vehkaan maan. Nestori Hakala myi tilan maat Hilda ja Albert Tienarille vuonna 1923.

Vuosina 1925-1958 tilaa isännöi ensimmäisen isäntäparin poika Arvid Venner (Venni) Tienari vaimonsa Tyynen kanssa. Vuonna 1942 tilasta tehtiin kauppakirja, johon sisältyi syytinkisopimus. Sen mukaan myyjällä oli oikeus asua talossa neljä vuotta.

Vuonna 1958 tila siirtyi Heikki ja Irja Tienarille. Heidän pojalleen tila on sirtynyt vuonna 1990.

Tilalla on ollut karjaa, josta luovuttiin vuonna 1998.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee Leutolan kylässä Saukonperällä Saukonperäntien päässä. Tilaa ympäröivät kumpuilevat pellot. Tienarin kaakkoispuolella on Myllymäen, Nuutilan ja Sillanpään tilat, jotka myös sijaitsevat Leutolan kylään kuuluvilla mailla.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Tienari

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa.
Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Heikki Tienari, 1925, Ikaalinen.
Irja Tienari, 1938, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1800-luvun lopulta lähtien sekä asutuksen siirtymisestä kauemmas kylätontin tuntumasta. Kohteen rakennuskanta on uusiutunut.

Arvoluokka

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 8/2002: 33-35.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
19.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
10.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	120	Rno	143-420-1-6
Rakennustyyppi	pariaitta	Rakennus id	163
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1939?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi; Laut		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kaksiosaisen aitan pohjoispää on hirsirakenteinen ja hirsipinnalla. Eteläpää on hieman pidempi. Se on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat olleet punaiset, maali on haalistunut.

Historia

Aitta on pihapiirin vanhin säilynyt rakennus, se on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Se on rakennettu kahdessa osassa, hirsirakenteinen pohjoispää on vanhempi kui eteläpää.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Tienari

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	120	Rno	143-420-1-6
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	164
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1900		
Korjausvuodet	1948		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐		Kellari ☐	
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Navetta on L-kirjaimen muotoinen. Varsinainen navettaosa on pohjois-etelä -suuntainen. Se on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja on väriltään punainen. Nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Navetan ikkunat ovat 6-ruutuiset vaakaikkunoita sekä pystypuilla kolmeen ruutuun jaettuja vaakaikkunoita. Päätykolmioissa on pieni 9-ruutuinen ikkuna.

Navetan eteläpäädyssä itä-länsi -suuntaisesti on lautarakenteinen lato eli suuli. Sen länsipäädyssä on korkea pariovi.

Historia

Navetta on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Sitä on uusittu vuonna 1948. Sen eteläpäätyyn on rakennettu suuli, jonka rakentamisen jälkeen tilan vanha riihi on purettu.

Tienari

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

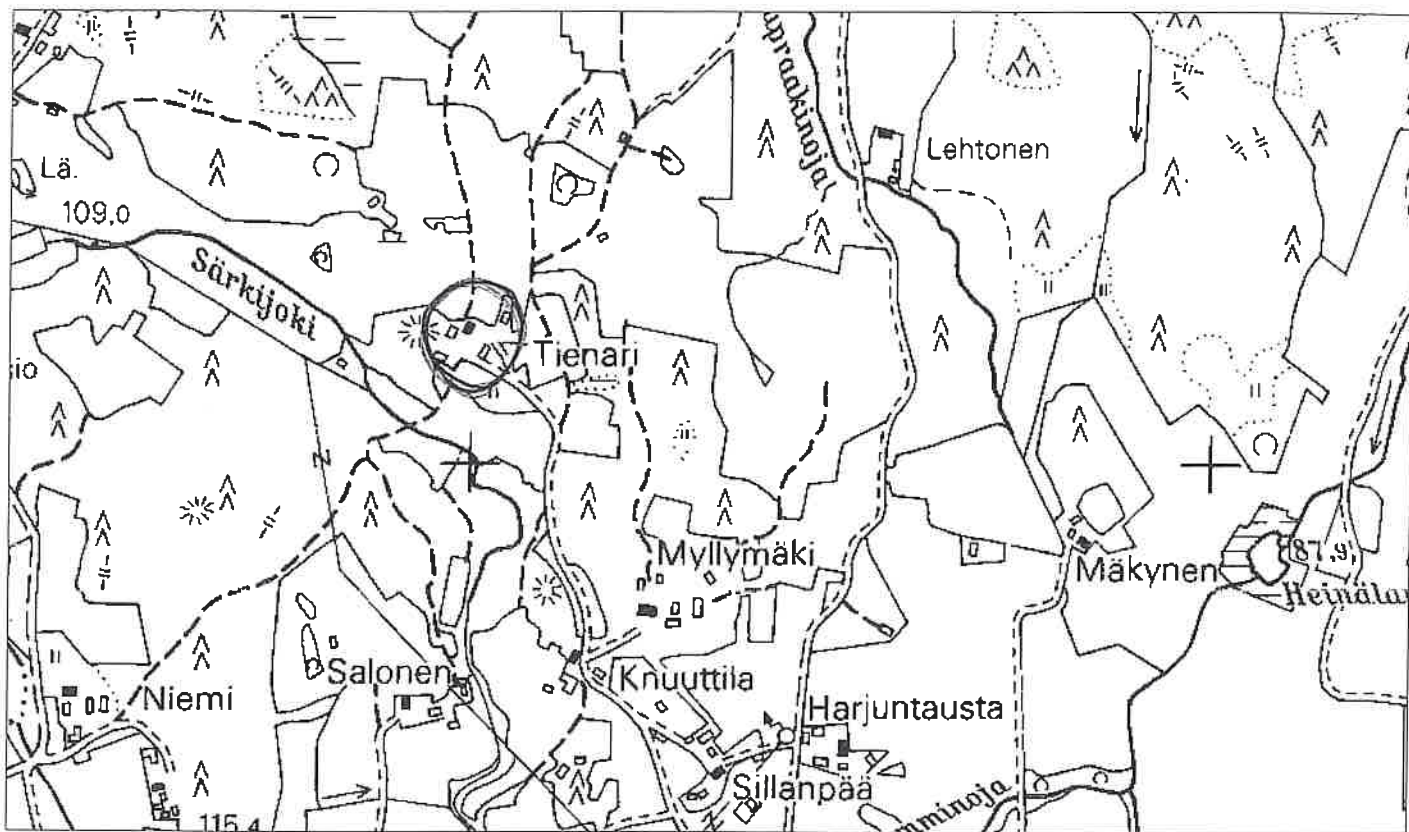

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
10.7.2002

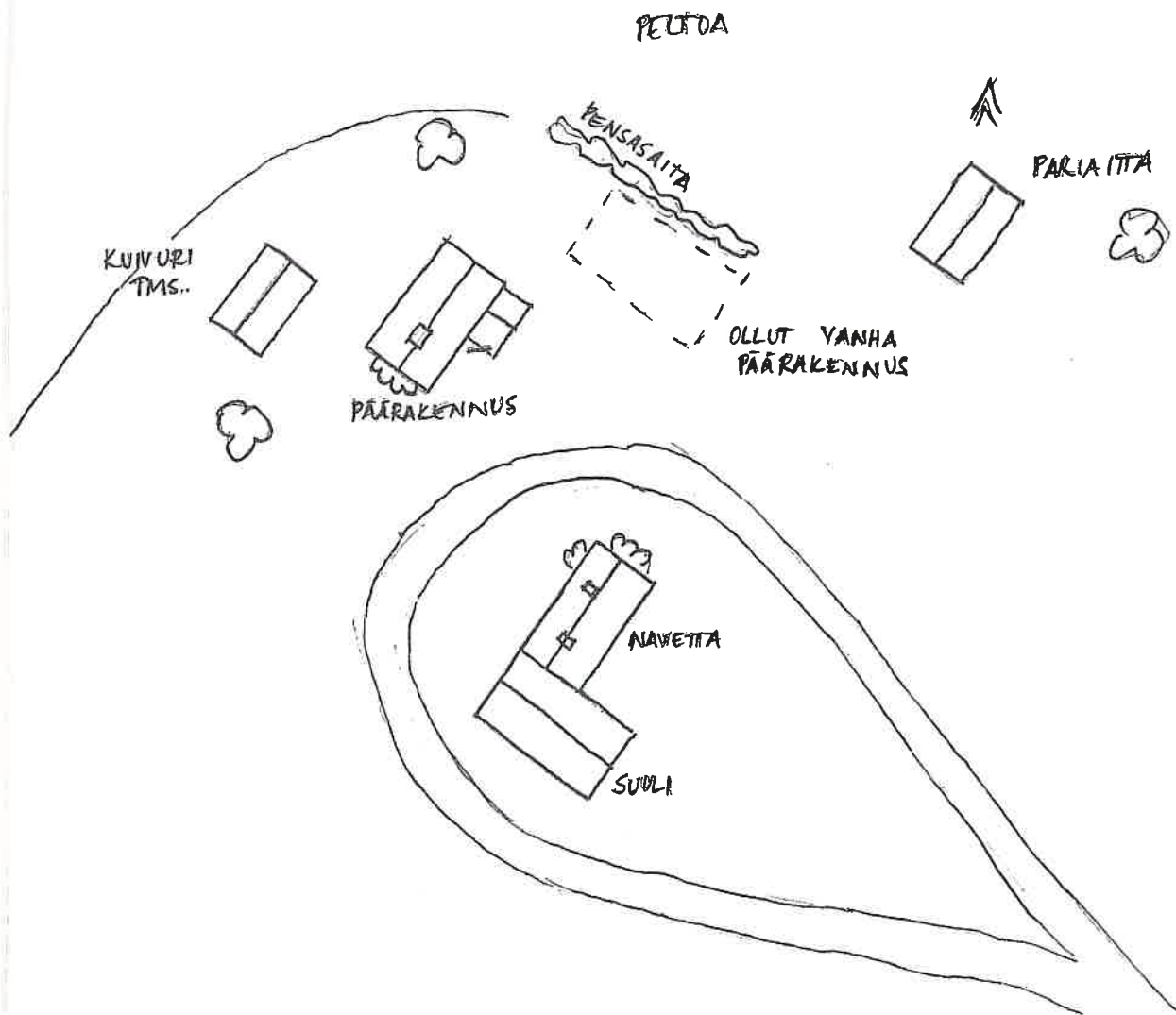
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/LEUTOLA/TIENARI

1:7000

FILMI 8/2002

PARIAITTA LUNAASTA

NAVETTA POHJOISESTA

PÄÄRAKENNUS KAAKOSTA

TIENARI, heinäkuu 2002

Pihapiiriä idästä. Vas. navetta, oik. päärakennus.

Navetta pohjoisesta. Taustalla suuli.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	94
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-17
Osoite	Leutolantie 117/20 39430 Röyhiö	Alue	2
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Rak lkm	4
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	3

Kuvaus

Tilalla on päärakennuksen lisäksi tiilinen karjarakennus, vilja-aitta ja kuivaamo sekä ulkorakennus.

Ulkorakennus on rakennettu mahdollisesti samaan aikaan kuin päärakennus ja navetta vuonna 1939 tai myöhemmin 1940-luvulla. Rakennus on yksikerroksinen, mahdollisesti lautarakenteinen. Sen perustana on betonivalu. Seinät on laudoitettu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja ne on maalattu punaisiksi. Nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Satulakatto on katettu huovalla.

Historia

Uutela on lohkottu Hakalan osatalosta vuonna 1935. Hakala on perustettu vuonna 1721 ja on siitä lähtien ollut saman suvun hallussa. Hakalan osatalo jäi perheen vanhimman pojan Martin omistukseen. Hänen veljelleen Erkille (1914-1997) lohkottiin Uutelan maat vuonna 1935.

Erkki Hakalan poika Juhani ryhtyi isännöimään tilaa vuonna 1974. Sen jälkeen Erkki ja Ester Hakala jäivät asumaan tilalle. Tila toimi sekä karja- että sikatilana vuoteen 1990 asti.

Ympäristö ja pihapiiri

Tila sijaitsee asfaltoimattoman Leutolantien itäpuolella pienen pihatien päässä. Uutelan länsipuolisella tontilla sen välittömässä läheisyydessä on Virtanen-niminen tontti, joka on mahdollisesti entinen torppa. Leutolan kantatalot sijaitsevat Leutolantien varressa Uutelasta lounaaseen.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Martti Hakala, 1908, Ikaalinen

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennustekninen

Uutela

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Päärakennuksen kuistin koristeelliset yksityiskohdat ovat harvinaisia inventoidun alueen 1930-luvulla rakennetuissa rakennuksissa. Rakennuksen alkuperäinen asu on säilynyt suhteellisen hyvin. Kohde kertoo alueen nuoremman asutuskerrostuman kehittymisestä.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 4/2002: 15-17.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
11.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
2.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	94	Rno	143-420-1-17
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	94
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1939		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1984		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksen pitkällä pohjoissivustalla on satulakattoinen umpikuisti. Ulko-oven molemmin puolin on kaksi valkoiseta puupilaria. Kuistin ikkunat ovat pieniruutuiset ja koristeelliset. Kuistin edessä on betoniportaati.

Rakennuksen ikkunat ovat 6- ja 9-ruutuisia. Yläkerran päätykolmioissa on vierekkäin kaksi 6 ruutuista ikkunaa, jotka ovat pienempiä kuin alakerran ikkunat. Räystäään alla on 3-ruutuisia vaakaikkunoita.

Rakennus on väriltään vaalea ja sen oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

Päärakennus on rakennettu vuonna 1939. Hakalan kantataloon on kuulunut suuri riihi sekä vilja-aitta, jotka on siirretty Uutelaan. Päärakennus on rakennettu Hakalan vanhan riiehen

Uutela

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

hirsistä.

Rakennusta on peruskorjattu vuonna 1984. Siellä on ollut kuusi huonetta, autotalli sekä kellarit.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	94	Rno	143-420-1-17
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	95
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1939		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Ei tietoa		
Runko	Tiilimuuraus		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Kaksikerroksisen rakennuksen itäpäädyn alaosa on muurattu sementtitiilestä, yläosassa on pystylaudoitus. Rakennuksen länsipäädyssä on pystylaudoitus. Keskellä rakennuksen pitkää eteläsivustaa on puukaiteinen vinttisilta yläkertaan.

Itäpäädyn sementtirungossa on 6-ruutuisia vaakaikkunoita. Rakennuksen laudoitetut seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Historia

Navetta on rakennettu vuonna 1939 samoin kuin päärakennus. Siellä on ollut navetta, talli, sikala, rehusuojat sekä AIV-torni.

Navetan pitkälle eteläsivustalle lähelle länsipäätyä on mahdollisesti myöhemmin lisätty suure aaltopeltiset liukuovet. Rakennuksessa säilytetään mm. leikkuupuimuria.

Uutela

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	94	Rno	143-420-1-17
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	96
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1979		
Kerrosluke	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Otsa-aitan perustana on betonipilarit, joiden päällä on hirsikerta. Hirret on maalattu punamullalla, mutta ne ovat haalistuneet. Nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunaluukun puitteet ovat valkoiset. Eteläpäädyssä yläkerrassa on luukulla peitetty ikkuna-aukko.

Rakennuksen pohjoispäätyyn on rakennettu kiinni aitan kanssa saman korkuinen viljankuivaamo, jossa on korkea torni. Kuivaamon alaosa on muurattu tiilistä, yläosassa on pystylaudoitus. Kuivaamossa on satulakatto.

Historia

Erään lähdetiedon mukaan vilja-aitta on peräisin vuodelta 1718. Toisaalta se voi olla myöhemmältä ajalta ja siirretty nykyiselle paikalleen Hakalan kantatalon pihapiiristä.

Aitan pohjoispäätyyn kiinni on vuonna 1979 rakennettu viljankuivaamo.

Uutela

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

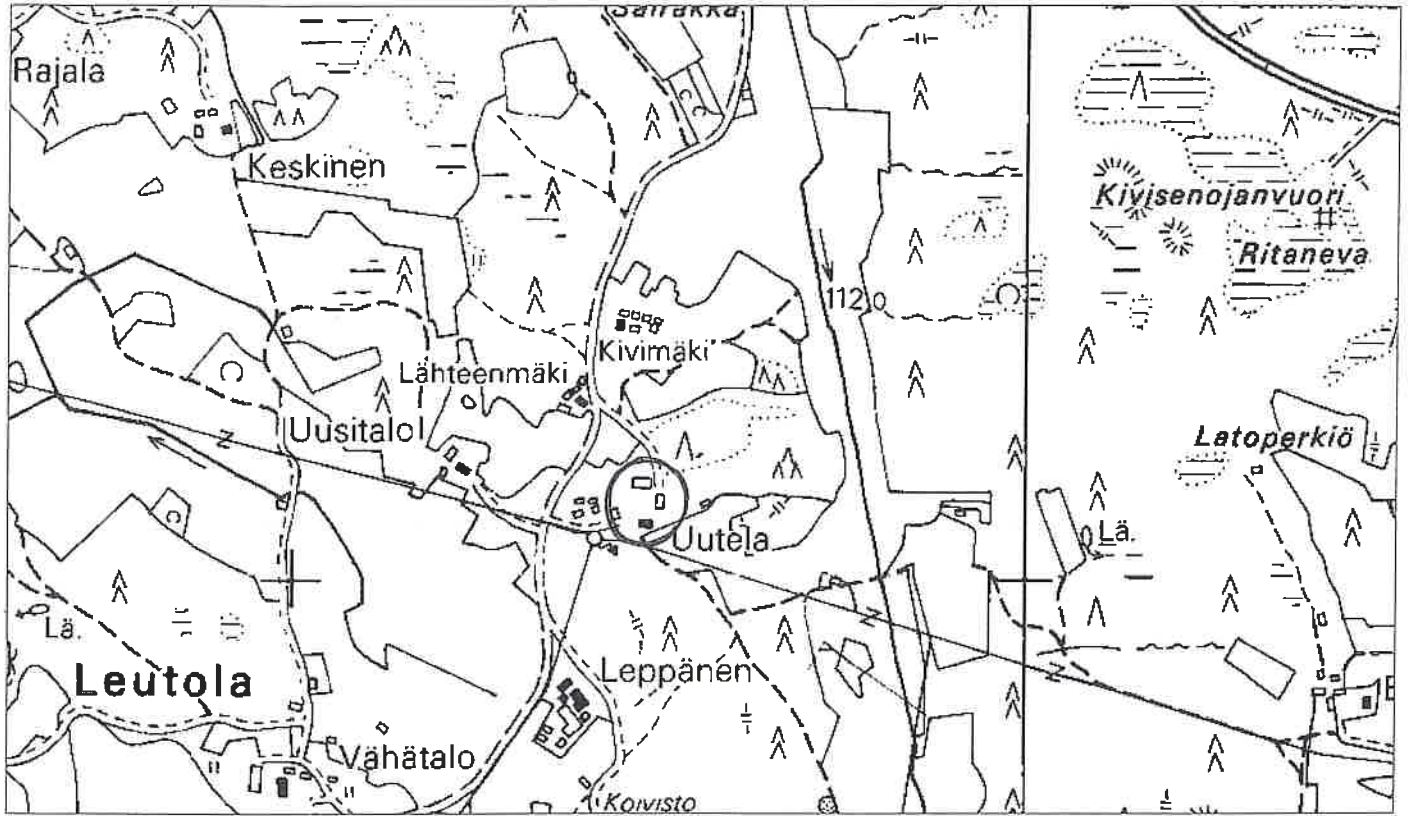
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

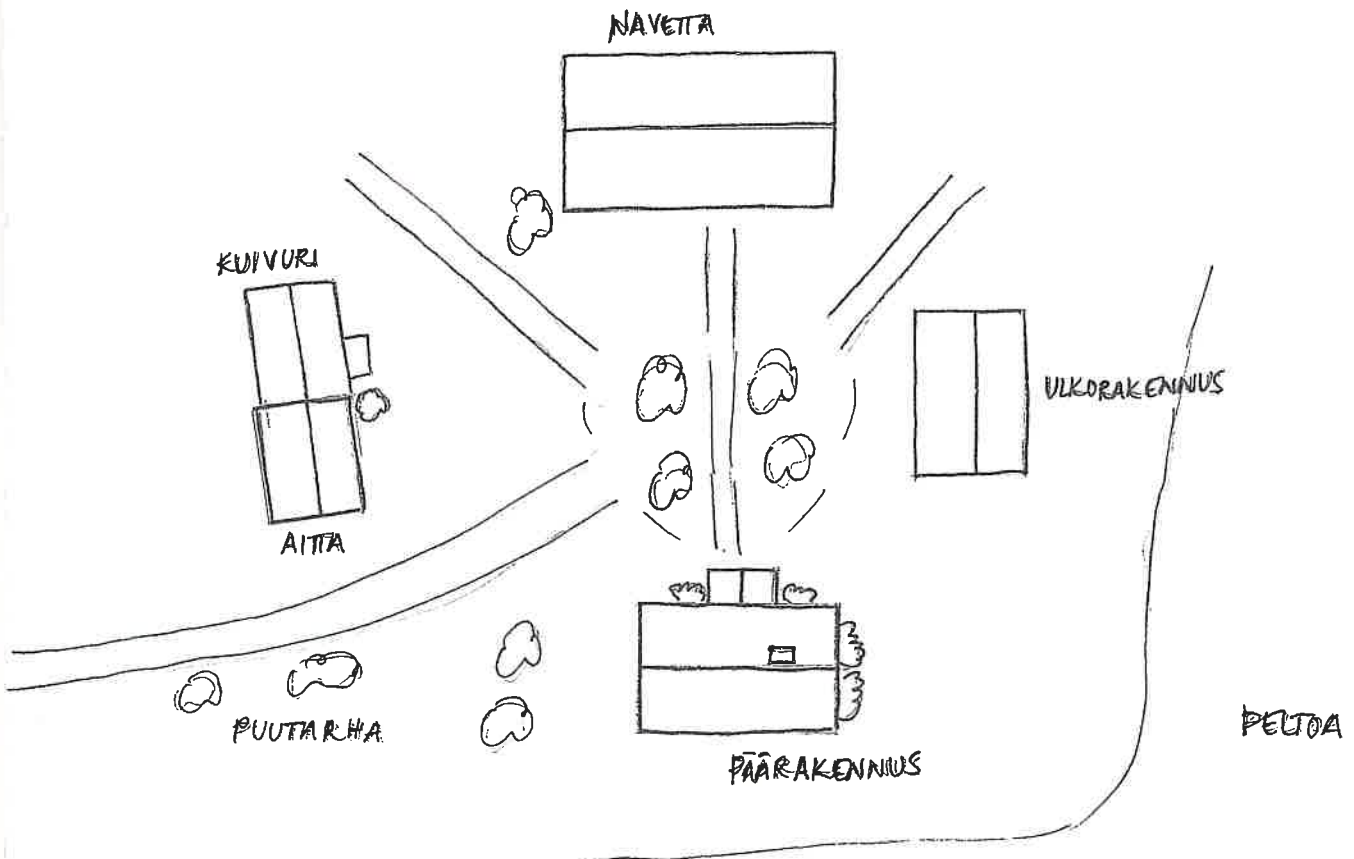
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/LEUTOLA/UUTELA

1:7000

FILMI 4/2002

PÄÄRAKENNUS
KOILLISESTA

NAVETTA ETELÄSTÄ

OISA-AITTA JA
KUIVURI IDÄSTÄ

UUTELA, heinäkuu 2002

Päärakennus pohjoisesta

Ulkorakennus lännestä

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	95
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-27
Osoite	Leutolantie 137 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyp	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyp	tontti	Rak lkm	3
		Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on luultavasti 1920-luvulla rakennetun asuinrakennuksen lisäksi sauna sekä myöhemmin rakennettu vaja, joita yhdistää matala katos. Vaja on yksikerroksinen, mahdollisesti lautarakenteinen. Siinä on peiterimoitettu pystyvuoraus, seinät ovat punaiset ja nurkkalaudat valkoiset.

Vuoden 1961 peruskartan mukaan pihapiirissä on ollut lisäksi kaksi muuta ulkorakennusta, jotka sen jälkeen on purettu.

Historia

Tontti on lohkottu Hakalan osatalosta Vihtori ja Hilja Virtaselle vuonna 1923. Sukutila on siirtynyt nykyiselle omistajalle vuonna 1970. Vuodesta 1976 alkaen se on ollut vapaa-ajan asuntona.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Leutolan kylässä Leutolantien varressa sen itäpuolella. Välittömässä läheisyydessä sen itäpuolella on Uutelan tila. Rakennusten ja Leutolantien välissä on kasvustoa näköesteenä. Kylän osatalot sijaitsevat Leutolantien varressa Virtasesta lounaaseen.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet**Kulttuurihistoriallinen arvo**

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Asuinrakennus edustaa aikakaudelleen tyypillistä rakentamista. Harvinainen yksityiskohta on rakennuksen mansardikatto, jollaista ei inventoidun alueen muissa rakennuksissa enää ole. Entisenä osatalon torppana kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun

alkupuolella.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 4/2002: 18-21.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
11.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
2.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	95	Rno	143-420-1-27
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	97
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Mansardi		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	pulpettikatto		

Kuvaus

Rakennuksessa on loivalappeinen mansardikatto. Rakennus on perustettu lohkokivien päälle ja ne on osittain peitetty pystyлаudoilla.

Rakennuksen pitkällä luoteissivustalla on yksikerroksinen pulpettikattoinen umpikuisti. Rakennuksen ikkunat, myös kuistissa, ovat t-ruutuiset ja niiden yläosassa pystypuun molemmin puolin on kaksi pienempää ruutua.

Rakennus on punainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Historia

Rakennus on luultavasti rakennettu 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Virtanen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
2.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	95	Rno	143-420-1-27
Rakennustyyppi	sauna	Rakennus id	98
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1929?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Eteinen on rakennuksen luoteispäädyssä, joka on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Löylyhuone on rakennuksen kaakkoispäädyssä, joka on hirsipinnalla. Rakennus on punainen, sen nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Saunan luoteispäädyssä on matala katos, joka yhdistää koillis-luode -suunnassa olevan vajan saunarakennukseen.

Historia

Rakennus on luultavasti rakennettu 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Virtanen

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

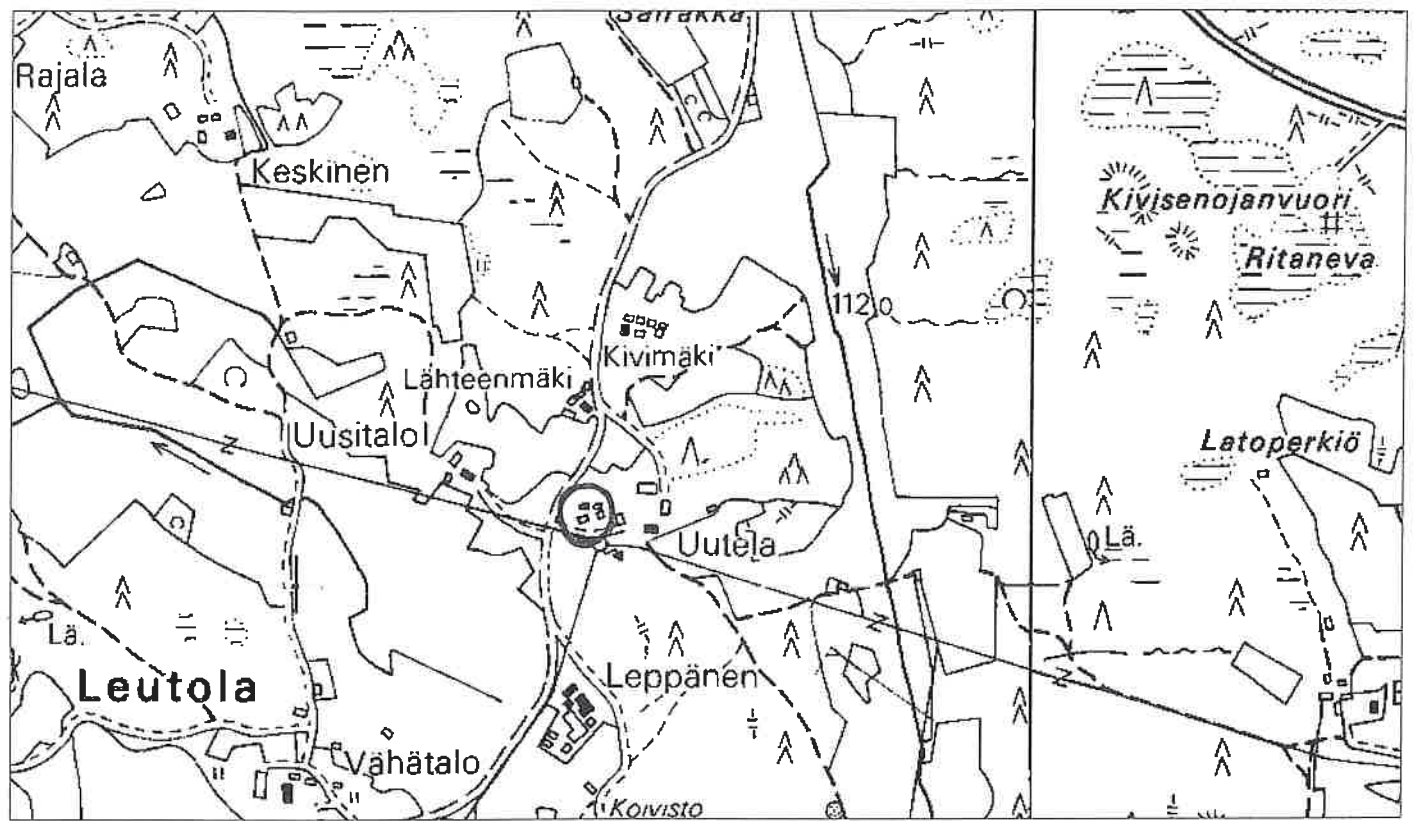
2.7.2002

Kunto Hyvä

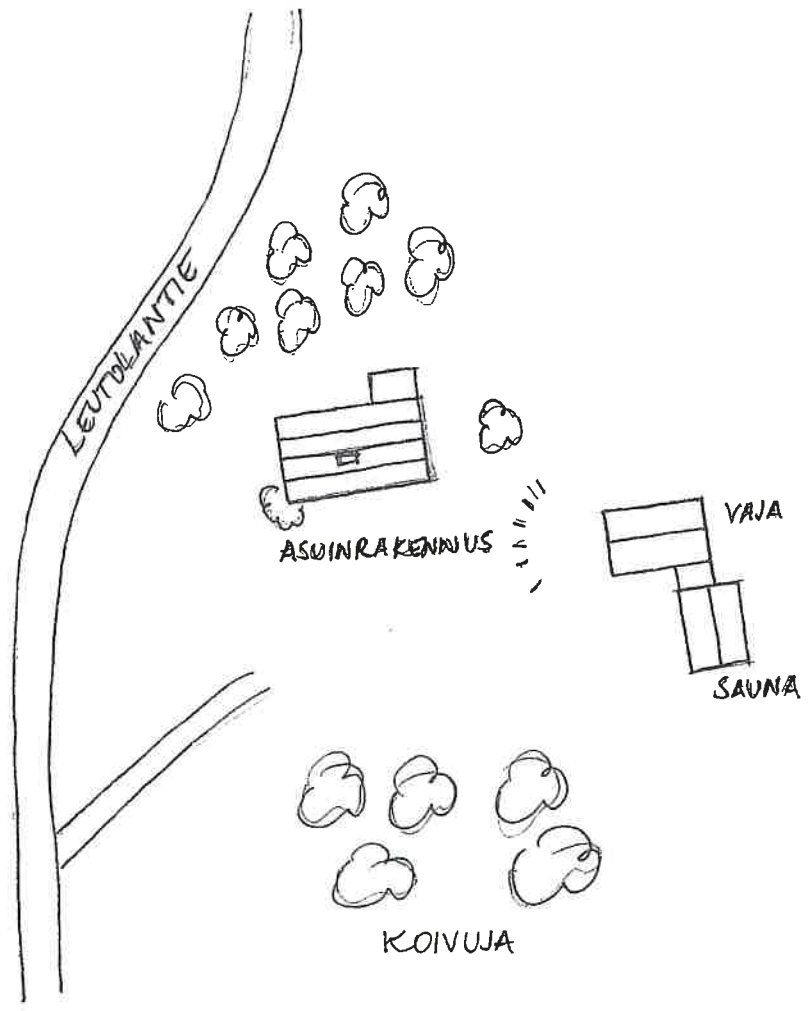
Lisätietoja

IKAALINEN/LEUTOLA/VIRTANEN

1:7000

FILMI 4/2002

ASUINRAKENNUS
ETELÄSTÄ

ASUINRAKENNUS
POHJOISESTA

ASUINRAKENNUS
IDÄSTÄ

SAUNA LÄNNESTÄ

VIRTANEN, heinäkuu 2002

Pihapiiri etelästä. Vas. asuinrakennus, kesk. ulkorakennus, oik. sauna.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Leutola	Kiinteistö id	92
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-420-1-84
Osoite	Leutolantie 190/7 39430 Röyhiö	Alue	2
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	5
		Inventoitu	3

Kuvaus

Kiinteistöön kuuluvat päärakennuksen lisäksi tiilinen karjarakennus vuodelta 1956, luhtiaitta, ulkorakennus sekä otsa-aitta. Pihapiirissä voi havaita jäänteitä vanhasta rakennusjärjestyksestä mies- ja karjapihoineen.

Tiilinen karjarakennus päärakennuksen länsipuolella on rakennettu vuonna 1956. Se on kaksikerroksinen, alempi kerros on muurattu sementtitiileistä, ylempi kerros vuorattu pystylaudoituksella. Rakennuksessa on ainakin autotalli.

Luhtiaitan itäpuolella on yksikerroksinen ulkorakennus. Siinä on lohkokiviperusta, se on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja sen satulakatto on katettu aaltopellillä. Ulkoseinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Vuoden 1961 peruskartan mukaan tilalla on mahdollisesti ollut myös toinen asuinrakennus, joka on sijainnut itä-länsi-suunnassa nykyisen päärakennuksen eteläpuolella.

Historia

Vuonna 1766 Leutolan yksinäistalo jaettiin ja siitä muodostuivat Vähätalon, Isotalon ja Hakalan osatalot. Vähätalo on ostettu perintötaloksi vuonna 1763. Sen alat samoin kuin kahden muun osatalon alat muuttuivat vuoden 1899 isojaon järjestelyissä. Vähätalo oli palstatila, joka itsenäistyi vuonna 1927.

Ainakin 1920-luvulla Vähätaloa omistivat Iivari ja Selma Vähätalo. Vuodesta 1944 lähtien tilaa omisti Toivo Vähätalo (s. 1906). Tila oli ollut hänen huvunsa vuodesta 1896. 1950-luvulla tilan omistajiksi maarekisterikirjaan on merkitty Toivo, Anna, Iida, Aina ja Elli Vähätalo. Osatalosta halottiin Uusitalo-niminen kiinteistö Elli, Anna, Iida ja Aina Vähätalolle vuonna 1958 ja osatalo jäi Toivo Vähätalolle.

Nykyiset omistajat ovat ostaneet tilan vuonna 1986. Heitä ennen sitä omistivat Teuvo ja Ulla Mäntysalo.

Vähätalosta on 1920-luvulla lohkottu Saukonperällä sijaitseva Nuuttila sekä 1950-luvulla Leutolassa sijaitsevat Laine ja Uusitalo.

Ympäristö ja pihapiiri

Vähätalo

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Kiinteistö sijaitsee Leutolan kylässä Leutolantien länsipuolella kumpuilevassa peltomaisemassa paikalla, jossa vanha kylätontti todennäköisesti on sijainnut. Välittömästi Vähätalon eteläpuolella on Hakalan osatalo.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhiön kyläkirja. Röyhiön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Vanhan kylätontin tuntumassa sijaitsevana osatalona kohde on tärkeä kylän asutushistorian kertoja. Kiinteistön yksittäisten rakennusten alkuperäinen ulkoasu on osittain muuttunut, mutta rakennusten sijoittumisessa pihapiiri muodostaa eheän ja perinteisen kokonaisuuden.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 4/2002: 9-12.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
11.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
1.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	92	Rno	143-420-1-84
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	91
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1955, 1970-luvun loppupuoli, 1980-84		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☒		
Perustus	Luonnonkivi; betoni		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennuksessa on osin luonnonkiviperusta, osin lohkokivipilari, osin perustusta on vahvistettu betoniharkoilla varsinkin rakennuksen pohjoispäädyssä. Pohjoispäätyyn on todennäköisesti tehty sauna- ja pesutilat, sillä päädyn ikkunat ovat kapeat ja korkealla.

Ulkoseinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Rakennuksen pitkällä itäsivustalla on kaksi yksikerroksista satulakattoista umpikuistia. Sekä rakennuksen ovet että ikkunat on uusittu. Ikkunat näyttävät 6-ruutuisilta.

Historia

Rakennus on rakennettu todennäköisesti 1800-luvun loppupuolella. Päärakennusta on korjattu ainakin vuonna 1955, jatkettu 1970-luvun lopussa ja peruskorjattu vuosina 1980-84.

Vähätalo

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Rakennuksen alkuperäinen ulkoasu on muuttunut.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

1.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	92	Rno	143-420-1-84
Rakennustyyppi	luhti	Rakennus id	92
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Pääosa rakennuksesta on hirsipinnalla, päätykolmiot sekä osa sivuseinistä on laudoitettu peiterimoitetulla pystylaudoituksella.

Luhdin alaosassa on ristikkokaiteinen kuisti. Yläosa on umpinainen ja siinä on kaksi kaksiruutuista haukanikkunaa. Rakennus on punainen, nurkkalaudat, ristikkokaiteet ja pilarit sekä ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

Rakennus saattaa olla peräisin 1800-luvun loppupuolelta tai 1900-luvun alkupuolelta. Sitä on mahdollisesti korjattu myöhemmin, sillä sen perustukseen on valettu betonivalu.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Vähätalo

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

1.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	92	Rno	143-420-1-84
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	93
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Maalaamaton hirsirakennus on kaksikerroksinen otsa-aitta, joka levenee ylöspäin. Toisessa kerroksessa lännenpuoleisella oviseinällä on pieni neliön muotoinen, avonainen aukko. Aitassa on pitkänurkka. Satulakatto on katettu aaltopellillä.

Historia

Otsa-aitta on rakennettu mahdollisesti 1800-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Vähätalo

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

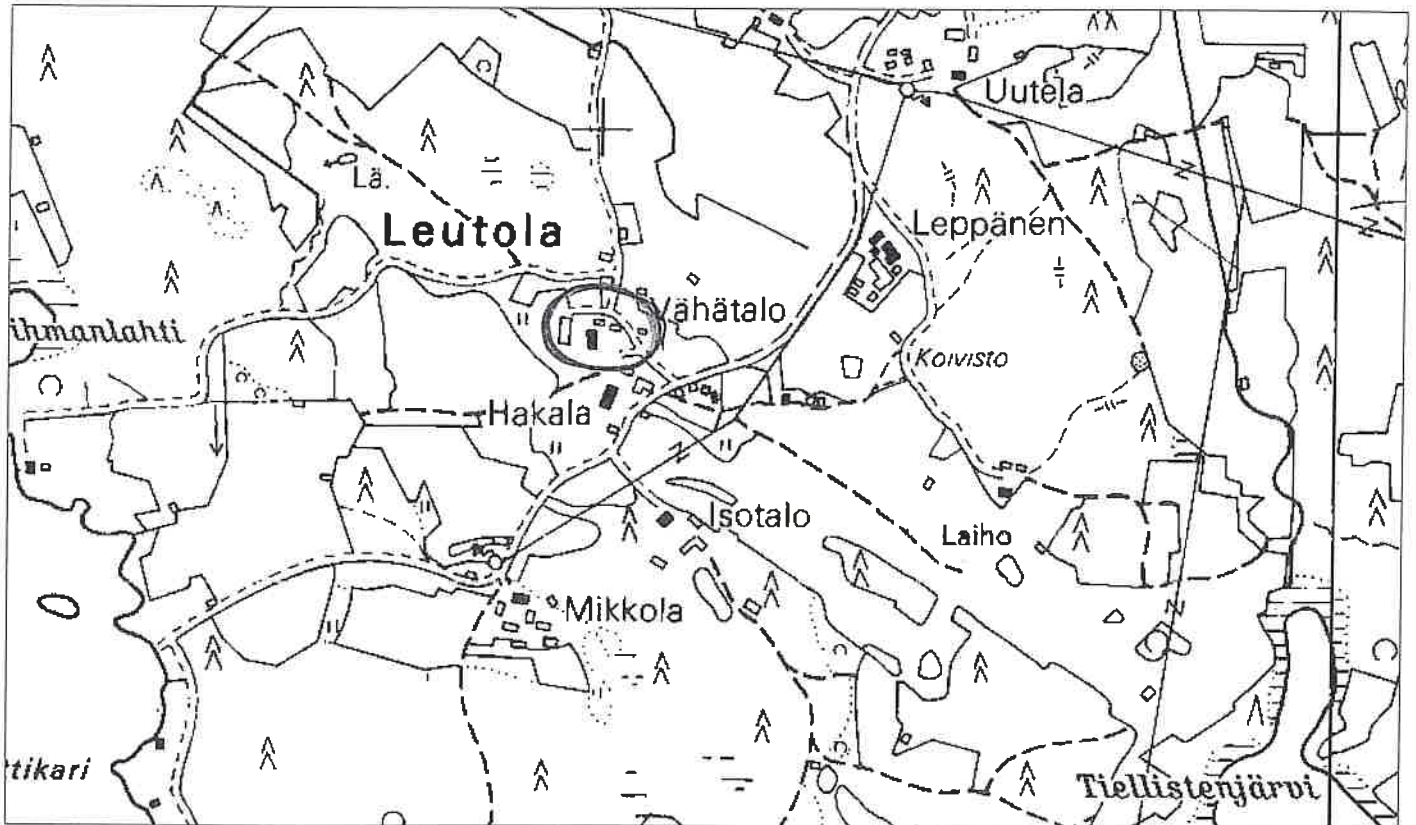
1.7.2002

Kunto

Hyvä

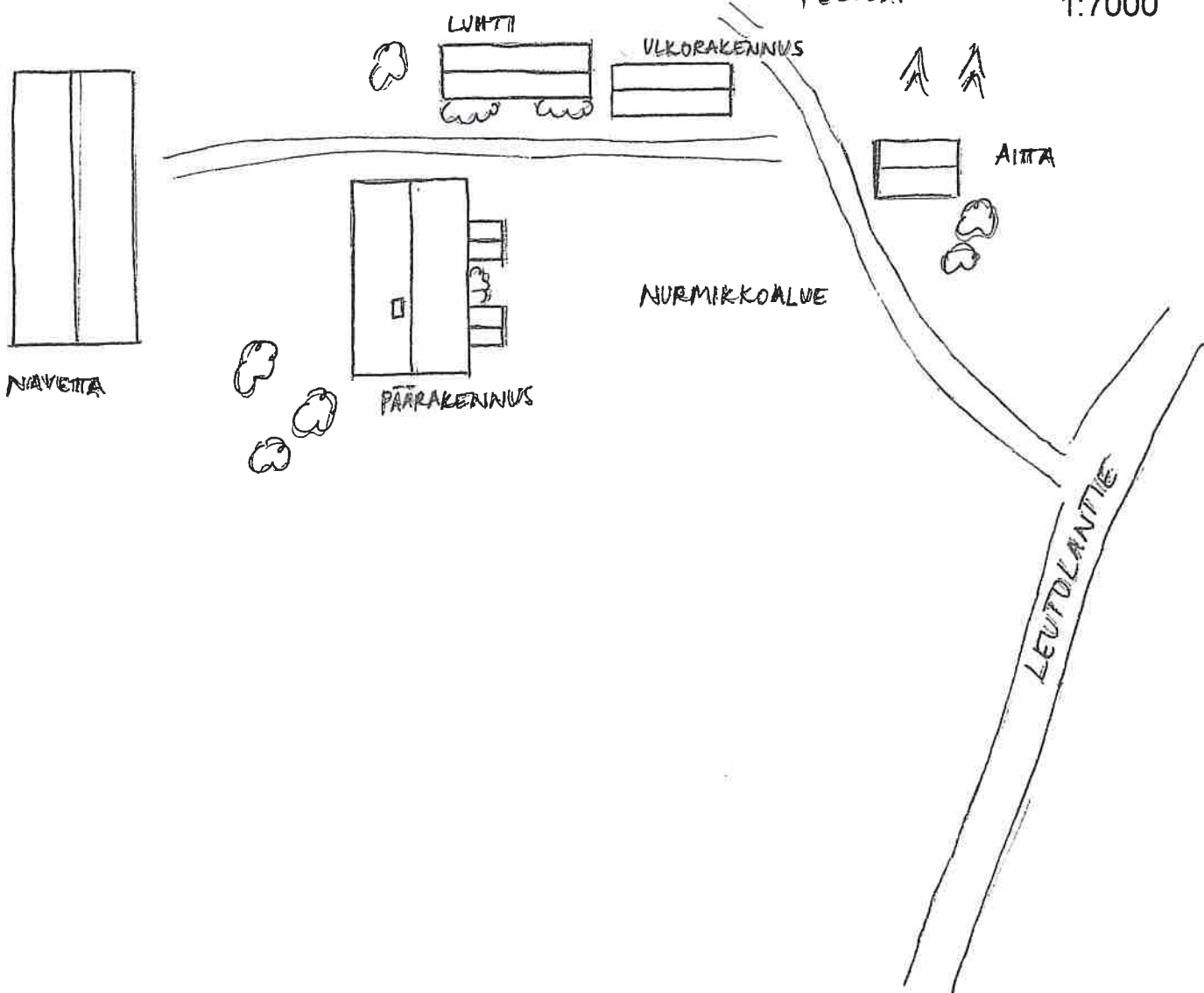
Lisätietoja

IKAALINEN/LEUTOLA/VÄHÄTALO

PELTOA

1:7000

FILMI 4/2002

PÄÄRAKENNUS
IDÄSTÄ

RIVIAITTA
IDÄSTÄ

OTSAAITTA
LÄNNESTÄ

PIHAPIIRI IDÄSTÄ

VÄHÄTALO, heinäkuu 2002

Pihapiiri lännestä. Etualalla luhti, taustalla ulkorakennus

Päärakennus idästä

Miettinen

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Aluetyyppi

maarekisterikylän osa

alue-id 5

Historia

Ikaalisten entisen emäpitäjän alueen järvien synty on ollut riippuvainen Itämeren kehitysvaiheista. Yoldiamerestä (10 200 – 9500 vuotta sitten) kuroutuivat kaikki ne järvet, jotka nykyisin sijaitsevat 140 metrin korkeuskäyrän yläpuolella. Niistä on esimerkkinä Röyhiönjärvi.

Miettisistä on tehty kivistä irtolöytöjä. Teuhon talon maalta Mertakangas -nimisestä paikasta on löydetty pohjalainen tasataltan Maanviljelijä Taavetti Leppiniemi löysi tilansa pelloilta pohjalaisen kirveen. Torppari Taavetti Koivula löysi peltotöissä painokiven. Sorvalahden talon pellolta on löydetty vanhemmalta rautakaudelta peräisin oleva soikea tuluskivi.

Miettinen oli jo keskiajan lopulla suuri ryhmäkylä, joka lienee saanut nimensä muinaisen uudisasukkaan nimestä. Kylän korkeaan ikään viittaa paitsi sen suuruus, myös eränkäynti muun muassa Nerkoossa sekä osaksi pakanuuden aikainen nimistö: Hiitti, Hiitten neva, Kyöpelä, kenties myös Vihtien ranta (vihti merkitsi noitaa). Miettisillä oli myös harvinaisen paljon kaukaisia ulkoniittyjä eri kylien alueilla.

Eräät keskiajan tutkijat ovat kiinnittäneet huomiota runsaaseen saksalaisperäiseen henkilönnimistöön Pirkkalan ja Kangasalan pitäjissä ja katsovat sen osoitukseksi alasaksalaisten kauppiaiden ja käsityöläisten asettumisesta alueelle. Näin lienee tapahtunut jo nuoremmalta rautakaudelta lähtien, mutta paikalliseen väestöön sulautuessaankin tulijat ovat yleensä säilyttäneet vierasperäiset nimensä. Osaksi ne voivat olla myös kulttuurilainoja. Miettisen nimen saksalaisperäisyyttä on pidetty joko varmana tai ainakin mahdollisena. Se voi olla muunnos nimestä Mieto tai Med. Myös joidenkin Miettisten kylän kantatalojen nimen voi päätellä juontuvan saksan kielestä. Haveri voi olla muunnos nimestä Hawirih, Hawart ja Uikki nimestä Wick.

Varhaisin uuden ajan alusta säilynyt paikallishistoriallinen tietolähde on vuoden 1540 maakirja eli kruunun maaveroluettelo. Sen mukaan Miettisissä oli seuraavat kantatalot: Villi, Pakkanen, Ala-Haveri, Uikki, Teuho, Vilppo, Hiitti, Yli-Haveri, sittemmin hävinnyt Kiisoi sekä Piipari. Vuonna 1585 sattuneen tulipalon takia Hiitti ja Piipari yhdistettiin mutta myöhemmin nekin ovat olleet itsenäisiä taloja. Vanhin käyttökelpoinen kartta Ikaalisista noin vuodelta 1650 esittää kyläkeskukset yllättävän tarkoin samoilla paikoilla missä ne nykyäänkin sijaitsevat.

1570-luvulta alkaen erämaiden asutustilat alkoivat autioitua katovuosien, kulkutautien, sotaverojen, väenottojen ja linnaleirirasitusten vuoksi. Autiolla tarkoitettiin veronmaksukyvyttömäksi köyhtynyttä taloa, jonka verot olivat rästissä ainakin kolmelta vuodelta. Miettisten talot läänitettiin vuonna 1613 yhdessä Heittolan, Tevaniemen ja Kallionkielen talojen kanssa ratsuväen upseeri Jaakko Hastfehrille, mutta autioitumisesta huolimatta niitä ei pyritty yhdistelemään suurtiloiksi. Poikkeuksena oli Teuhon tila, johon liitettiin autiomaata vuonna 1607 erään sotamiehen otettua sen haltuunsa. 1640-luvulla Miettisissä oli yhdeksän taloa: Ala-Haveri, Yli-Haveri, Inkinen, Pakkanen, Piipari, Teuho, Uikki, Villi ja Vilppo eli Vilppula.

Miettinen

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhiön rakennusinventointi

Erätalous antoi Kyrön pohjoisosille selvän, muista erottuvan leimansa vielä 1500-luvun puolivälissä. Seitsemällä Miettisten kantatalolla oli eräsijoja vuosina 1550-1570. Niistä käytiin säännöllisesti kalastamassa ja linnustamassa Nerkoonjärvellä. Kun uudisraivaajia alkoi saapua idästä päin, joutivat nämä vanhat omistukset vaaravyöhykkeeseen. Miettisläiset ilmoittivatkin vuonna 1589 viranomaisille, että savolaiset olivat vieneet heiltä erämaat. 1600-luvulla Ikaalisissa monia vanhoja erämaita käytettiin entiseen tapaan metsästykseseen ja kalastukseen, kaskiviljelyyn ja heinäntekoon. Monipuolinen nautinta auttoi talonpoikia liittämään eräsijansa ikään kuin normaaleina takamaapalstoina entistä kiinteämmin muihin tiluksiinsa. Sitä mukaan kuin eränkäynnin ja kalastuksen merkitys väheni, sai maa- ja karjatalous yhä tärkeämmän sijan. Keskiajan lopulta 1570-luvulle saakka Ikaalisten talonpojat siirsivät tuotannon painopistettä pelloille, niityille ja navettoihin.

Kaskiviljely sai Ikaalisissakin alkunsa jo esihistoriallisena aikana. Kun asutus rautakaudella vakiintui ja taajeni, kylien lähistöllä syntyi puutetta kaskettavaksi kelpaavista metsistä. Kyrösjärven rannoille syntyneiden kylien lähiympäristössä olevien kotitarvemetsien taakse muodostui viimeistään keskiaikana laajoja, nimiltään ja rajoiltaan tunnettuja ”maita” (urfjäll), joskus yksittäisen talon, muutaman naapuruksen tai kokonaisen kylän omistamia alueita, joita käytettiin pääasiallisesti kaskeamiseen. Asutusta niille ei pitkiin aikoihin syntynyt, mutta niiden rajat pysyivät voimassa monilta osin vielä isojaon jälkeenkin. Ikaalisissa näitä erillisiä takamaita oli muuan muassa Kyrösjärven itäpuolella suurta Suomenselän eräaluetta vasten. Suurin yhtenäinen kaskimetsien eli ”maiden” vyöhyke ulottui Röyhiöjärven pohjoispuolelta Viljakkalan rajalle saakka. Ensimmäisenä oli tevaniemeläisille kuulunut Veholamminmaa, sitä lähinnä Miettisten Järventakustanmaa, sitten Isoröyhiön ja Leutolan Vehkojanmaat, Osaran Saukonmaa, Sarkkilan ja Osaran Karpanmaat, Helteen Marjamäenmaa, Isoröyhiön Sisätönmaa, Juurijärvenmaa, Mämmin- ja Joentaustan maat, Hihkiön- ja Koksalon maat, Seitsemisten (Seitämistön) maa sekä viimeisinä sipsiöläisten Aivuksenmaa ja Kantostenmaa. Miettisillä oli lisäksi Vivunsuonmaa ja Soukonmaa Kovelahden länsipuolella. Vaho- ja Leppäsjärven suunnalla olivat Soljajärven- ja Härkiahteenmaa.

Ikaalinen kuului Länsi-Suomen peltoviljelyalueeseen, jossa oli vallalla sarkajakko. Kylien talot sijaitsivat lähemmäs yhteisellä kylätontilla, jonka ympärillä kotipellot levittäytyivät. Kauempana sijaitsivat ulkopellot, niityt ja laidunmaat. Ne samoin kuin kylänmetsät kuuluivat kylien rintamaihin. Sen ulkopuolella sijaitsivat ulkomaat ja -palstat, jotka saattoivat olla hyvinkin kaukana. Erämaat, joilla harjoitettiin eränkäyntiä, olivat kaukonautinnan ja -omistuksen varhaisimmat kohteet. 1600-luvun lopulla talojen kaukonautinnat olivat pääosin niittyjen käyttöä, vähäisemmässä määrin kaskeamista ja perinteistä eränkäyntiä. Sarkajakoinen kylä peltovainioineen ja taloineen sellaisena kuin se 1600-luvulla oli, näkyy yleensä vielä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun isojakokartoissa. Talojen tontit pysyivät vuosisatoja samoilla paikoilla siellä, missä asutus oli vanhaa. Halkomisten seurauksena talojen lukumäärä kylissä kasvoi.

Vilpon perintötalo on halottu vuonna 1895, jolloin syntyivät (Vanha) Vilppo sekä Sorvanperällä sijaitseva Sorvalahti (Uusi Vilppo). Sorvalahdesta on vuonna 1905 lohkottu Sorvanperällä sijaitseva Mertaniemi, josta puolestaan vuonna 1937 on lohkottu sen eteläpuolella sijaitseva Koivuaho. Sorvalahdesta on lohkottu myös Aittoniemi 1920-luvun lopulla ja Kallio 1930-luvun lopulla.

Miettinen

ALUELOMAKE

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Teuhon perintötalosta on vuonna 1922 lohkottu Hietikko. Se puolestaan on halottu vuonna 1937, jolloin syntyivät Hietikko ja sen itäpuolella sijaitseva Hiekka. Alahaverin perintötalo on lohkottu neljään osaan vuonna 1929. Yksi syntyneistä lohkotiloista oli Maja. Uikin perintötalo on lohkottu kahdeksaan osaan vuonna 1927. Yksi lohkotiloista oli Salmela.

Røyhiönjärveä on laskettu 1900-luvun alkupuolella, jolloin Aittoniemen tilan kohdille tuli joki. Joen varressa oli mylly.

Kuvaus

Miettinen sijaitsee Kyrösjärven pohjoispuolella ja Aureenloppenlahden itäpuolella. Sen eteläpuolella on Kallionkielen ja pohjoispuolella Tevaniemen kylä. Entiseen Saukon koulupiiriin kuulunut osa Miettisten kylää rajautuu idässä Isorøyhiöön ja Vähärøyhiöön, etelässä Leutolaan ja lounaassa Kallionkielcn.

Alueen vanhinta rakennuskantaa edustaa Salmelan kiinteistö. Sen päärakennus on valmistunut joko 1850-luvulla tai vuonna 1895. Pihapiirin muut rakennukset, riviaitta, navetta ja pienempi asuinrakennus ovat valmistuneet päärakennuksen jälkeen. Salmelasta on lohkottu Yli-Salmela -niminen kiinteistö, jolle valmistui asuinrakennus 1930-luvun alkupuolella.

1910-luvulla on rakennettu Mertaniemen asuinrakennus.

1930-luvun rakennuskantaa edustaa mm. Teuhon kantatilasta erotettu Hiekan talo Salminientien itäpuolella. Sen päärakennus ja navetta ovat valmistuneet vuonna 1930. Saman aikakauden rakennuksia ovat Aittoniemen, Kallion ja Majan päärakennukset.

Nuorempaa rakennuskantaa on mm. Mertalammin itäpuolella sijaitsevalla Koivuahon tilalla. Sen yksikerroksinen tiili- ja lautarakenteinen asuinrakennus on valmistunut vuonna 1965. Sementtitiilinen navetta on vuodelta 1941. Tila on erotettu sen pohjoispuolella sijaitsevasta Mertaniemen tilasta. Vuonna 1965 on rakennettu myös Mertaniemen talon pohjoispuolella sijaitseva yksikerroksinen Lepistön talo. Sen sementtitiili- ja lautarakenteinen karjarakennus on rakennettu vuonna 1952. Tila on erotettu Inkisen kantatalon maista. Ala-Haverin kantatilasta on erotettu Salminientien varrella sijaitseva Ranta, jonka yksikerroksinen päärakennus on rakennettu luultavasti 1960-luvun jälkeen. Punatiili- ja lautarakenteinen karjarakennus on rakennettu vuonna 1963.

Sorvanperäntien varren 1960-luvulla rakennettuja rakennuksia edustavat mm. Sorvalahden yksikerroksinen päärakennus 1960-luvun alkupuolelta sekä Salon kiinteistö, jonka lautarakenteinen päärakennus on rakennettu vuonna 1960. Hirsinen karjarakennus on peräisin vuodelta 1935. Tontti on erottu Sorvalahden tilan maista.

Røyhiönjärven rannoilla on myöhemmin syntynyttä kesäasutusta.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Miettinen

ALUELOMAKE

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Arvojen perustelu

Arvoluokitus

12.8.2002

Lisätiedot

Valokuvat

Piirustukset

Kartat

Asiakirjat

Maarekisterikirja vuoteen 1989. Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto, Hämeenlinna.

Kirjalliset lähteet

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia I vuoteen 1640. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1996.

Ikaalisten entisen emäpitäjän historia II 1641-1721. Honkajoen kunta, Ikaalisten kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Kihniön kunta, Parkanon kaupunki. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1999.

Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhön kyläkirja. Röyhön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999.

Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Miettinen	Kiinteistö id	109
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-423-7-46
Osoite	Sorvanperäntie 748 39430 Röyhiö	Alue	5
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	vapaa-aika	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	6
		Inventoitu	3

Kuvaus

Tontilla on mm. päärakennus, riviaitta, navetta, riihi, liiteri sekä kaksi pientä ulkorakennusta. Riihi ja riviaitta ovat mahdollisesti 1800-luvulta, muut rakennukset on rakentanut Sulo Erik Aittoniemi.

Riihi sijaitsee pihapiirin eteläpuolella pellolla. Se on L-kirjaimen muotoinen rakennus. Hirsinen riihiosa on pohjois-etelä -suuntainen, lautarakenteinen lato itä-länsi -suuntainen.

Sorvanperäntiestä erkanevan pihatien itäpuolella on kaksi pientä vajarakennusta. Toinen on mahdollisesti paja, toinen pulpettikattoinen, yksikerroksinen lato.

Historia

Miettisten kylän Vilpon perintötalo on halottu vuonna 1895, jolloin syntyivät (vanha) Vilppo sekä Sorvalahti (uusi Vilppo). Sorvalahdesta halottiin Aittoniemi vuonna 1928.

Aittoniemen perusti Sulo Aittoniemen isoisä Taavetti Liitiä avioituttuaan Sorvalahden talon tyttären Matildan kanssa 1800-luvun lopulla. Nykyisten omistajien haltuun tontti on tullut vuonna 1966 ja se on nykyisin vapaa-ajan käytössä. Aiemmin kiinteistön omistivat Sulo Erik ja Lempi Aittoniemi.

Ympäristö ja pihapiiri

Aittoniemi sijaitsee Miettisten kylässä Sorvanperällä Sorvanperäntien länsipuolella Röyhönjärven rannalla pienen lahdenpohjukan tuntumassa. Tontilla on hoidettu puutarha. Tontin eteläpuolella on kumpuilevaa peltomaisemaa. Pohjoispuolella Röyhönjärven rannalla on kesäasutusta sekä metsikköä.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet**Kulttuurihistoriallinen arvo**

Rakennushist. rakennusperinteinen

Aittoniemi

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen	asutushistoria
Ympäristöarvo	
Perustelu	Päärakennus edustaa tyypillistä aikakautensa rakentamista ja on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Myös pihapiirin muu rakennuskanta on säilyttänyt alkuperäisen asunsa. Kohde kertoo kylän asutuksen historiasta 1900-luvun alkupuolelta alkaen.
Arvoluokka	<i>paikallinen</i>

Lisätietoja

Liitteet	Karttaote, asemapiirros
Valokuvat	Ikaalinen 6/2002: 18-22.
Inventoija	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 13.6.2002
Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 8.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	109	Rno	143-423-7-46
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	138
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1939		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1986		
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	hariakatto		

Kuvaus

Rakennuksen perustuksena on lohkokivi, jonka edessä on osin lautoja. Hirsirakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Päätykolmioissa on pystylauditus ilman peiterimoja. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Keskellä rakennuksen pitkää eteläsivustaa on 1½-kerroksinen satulakattoinen umpikuisti. Kuisti on vuorattu vaakalaudoituksella, sen päätykolmio pystylaudoituksella.

Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat. Päätykolmioissa 6-ruutuiset ikkunan molemmin puolin on lisäksi pienet vinoneliön muotoiset koristeikkunat.

Rakennuksessa on mahdollisesti kolme huonetta.

Historia

Aittoniemi

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Asuinrakennuksen on rakennuttanut tontin edellinen omistaja Sulo Erik Aittoniemi luultavasti vuonna 1939. Rakennuksessa on tehty peruskorjausta vuonna 1986.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	109	Rno	143-423-7-46
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	139
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Luonnonkivi - kylmämuuraus		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen pohjoispäässä on kaksi aittaa, jotka ovat hirsipinnalla. Eteläpäässä on liiteri, vaja tms., joka on laudoitettu. Siinä on pariovet.

Rakennus on punainen, ovenpielet ovat valkoiset.

Historia

Riviaitta on mahdollisesti rakennettu 1800-luvulla. Sitä on luultavasti jatkettu myöhemmin etelän suuntaan. Rakennus on käyttökunnossa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Aittoniemi

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	109	Rno	143-423-7-46
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	140
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1939		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on mahdollisesti hirsirunkoinen ja se on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Rakennuksessa on 6-ruutuisia vaakaikkunoita, länsipäädyn päätykolmiossa 6-ruutuinen pystyikkuna. Osa länsipään alakerran ikkunoista on vaihdettu uusiksi yksiruutuisiksi ikkunoiksi.

Historia

Navetan on rakentanut Sulo Erik Aittoniemi vuonna 1939. Rakennus on käyttökunnossa.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Aittoniemi

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

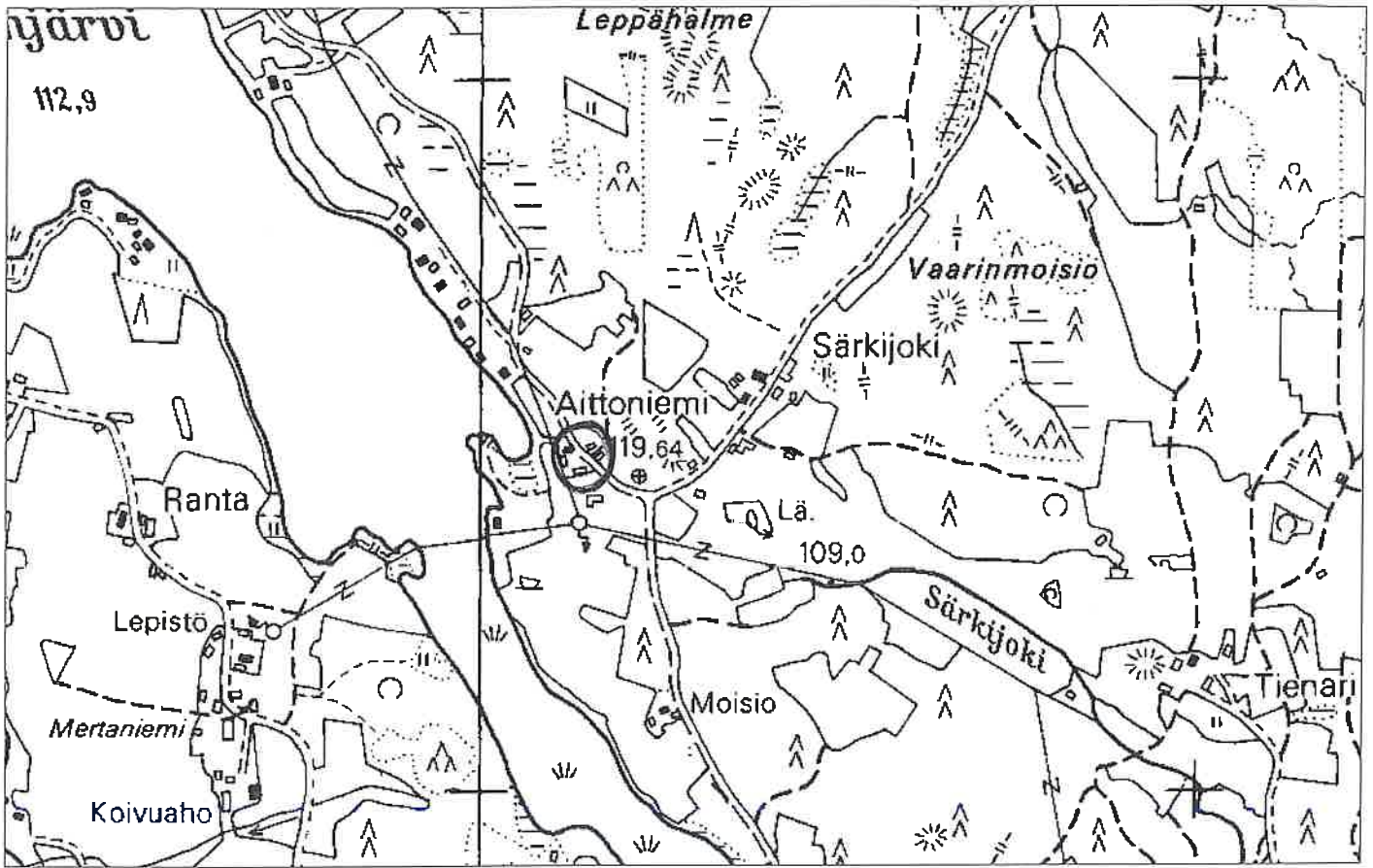
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

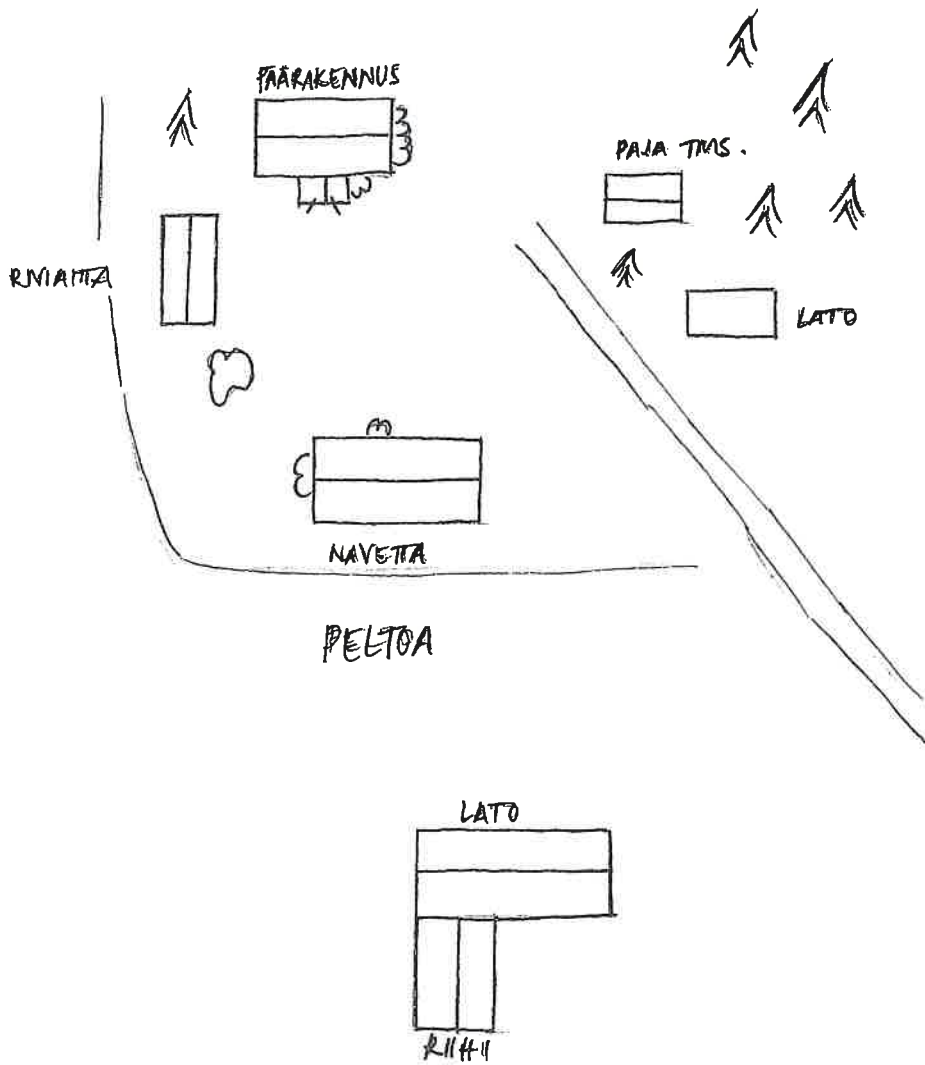
Kunto Hyvä

Lisätietoja

IKAALINEN/MIETTINEN/AITTONIEMI

1:7000

FILMI 6/2002

PÄÄRAKENNUS
POHJOISESTA

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

RIVIAITA IDÄSTÄ

NAVETTA LUOTEESTA

PAJA? LÄNNESTÄ

AITTONIEMI, heinäkuu 2002

Asuinrakennus idästä. Taustalla riviaitta.

Navetta pohjoisesta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Miettinen	Kiinteistö id	104
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-423-9-77
Osoite	Salminiementie 12 39430 Röyhö	Alue	5
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppe	lohkotila	Rak lkm	5
Nykyinen tilatyyppe	tontti	Inventoitu	2

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, riihi, vanha savusauna, vuonna 1972 rakennettu autotalli, linja-autotalli sekä vuonna 1984 rakennettu uusi sauna.

Savusaunassa on saunottu viimeksi vuonna 1969. Tontilla on ollut navetta ja aitta, jotka on purettu vuonna 1983.

Historia

Miettisten kylän Teuhon perintötalo on lohkottu vuonna 1922, jolloin syntyi Hietikko. Se oli torpan tyyppinen viljelystila. Hietikko on halottu vuonna 1937, jolloin syntyivät Hietikko ja sen itäpuolella sijaitseva Hiekka. Hietikko on lohottu vuonna 1982, jolloin se sai nykyisen nimensä Hietamaa.

Tilan perustivat Kalle ja Hilma Hietikko mahdollisesti vuonna 1937 tai 1938. Sen jälkeen siinä asui heidän poikansa Eero Hietikko. Lapista muuttanut Eelis Päiväniemi osti tilan vuonna 1969, nykyisten omistajien hallussa se on ollut vuodesta 1973.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Miettisten kylässä Sorvanperällä Luhalahdentien pohjoispuolella. Rakennukset sijaitsevat Salminiementie itä- ja länsipuolella, tie kulkee päärakennuksen lounaiskulmalta. Tontin itäpuolella on peltoja, pohjois- ja länsipuolella havupuumetsikköä.

Kaava Seutu/maakuntakaava pvm

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet Eeva-Liisa Päiväniemi, 1950, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu Päärakennus edustaa tyyppillistä 1930-luvun lopun rakentamistyyliä.

Hietamaa

Ikaalisten Røyhiön rakennusinventointi

Sen alkuperäinen asu on hieman muuttunut kuistin korjaamisen myötä. Sisätiloissa on säilynyt alkuperäisiä piirteitä. Kohde kertoo sotia edeltäneiden vuosien asutuksen kehittymisestä. Se yhdessä naapurikiinteistönsä kanssa sijaitsee maisemallisesti keskeisellä paikalla metsän reunassa paikassa, johon kylää halkovalta Luhalahdentieltä on hyvä näkyvyys.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

Ikaalinen 5/2002: 26-31.

Inventoija

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
5.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	104	Rno	143-423-9-77
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	119
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1937 tai 1938		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1978; 1988		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakke ☒	Kellari ☒		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti -tiilijäljitelmä		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen alakerrassa on neljä huonetta, yläkerrassa yksi. Tuvassa ja pirtissä on alkuperäiset puukatot. Sisätilojen väliovet sekä ikkunat ova alkuperäisiä.

Tuvan nurkassa on jyrkät tikkaat, joista on kulku yläkerran huoneeseen. Tuvan kattoon ei tarvinnut yläkerran huoneen rakentamisen yhteydessä tehdä uutta luukkua, sillä samalla kohdalla oli aiemmin komero, jossa oli portaat ja luukku ullakolle.

Pirtissä on alkuperäinen, lähes kattoon asti ulottuva muuri, jolla lämmitetään edelleen.

Keskellä rakennuksen pitkää eteläsivustaa on satulakattoinen poikkipääty, josta on sisäänkäynti rakennukseen. Ulko-ovi on poikkipäädyn lännen puoleisessa reunassa. Oven edessä on puuportaat, sisällä eteisessä on muutama porrasaskelma. Rakennuksen pitkällä pohjoissivustalla on satulakattoinen frontoni, jossa on vinoneliöinen ikkuna.

Rakennuksen ikkunat ovat 6-ruutuiset ja niiden puitteiden yläosassa on koristeellinen leikkaus. Poikkipäädyssä on keittiön ikkuna, joka on 9-ruutuinen. Päätykolmioissa on 6-ruutuiset ikkunat, joiden molemmilla puolilla on näitä pienemmät vinoneliöiset ikkunat.

Rakennuksen runko on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Päätykolmioissa on pystylaudointi ilman peiterimoja. Poikkipäädyn alaosassa on pysty-, keskellä vaaka- ja päätykolmioissa pystylaudointi. Rakennus on punainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Ainakin vuonna 1969 rakennus on ollut maalaamaton.

Historia

Rakennus on rakennettu joko vuonna 1937 tai 1938. Rakennuksen eteläsivustalla on ollut kaksi eteistä, joista toisesta on tehty wc vuonna 1978. Vinttiin on rakennettu huone vuonna 1988.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

5.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	104	Rno	143-423-9-77
Rakennustyyppi	riihi	Rakennus id	120
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Ei tietoa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen runko on hirsinen ja 1½-kerroksinen. Maalaamaton rakennus on hirsipinnalla, päätykolmoissa on pystylauditus. Sekä riihen pitkällä pohjois- että eteläsivustalla on yksikerroksinen pulpettikattoinen lisäosa. Molemmissa on pystylauditus.

Historia

Riihi on nykyisin varastotilana. Sen uunit ovat edelleen paikallaan.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Hietamaa

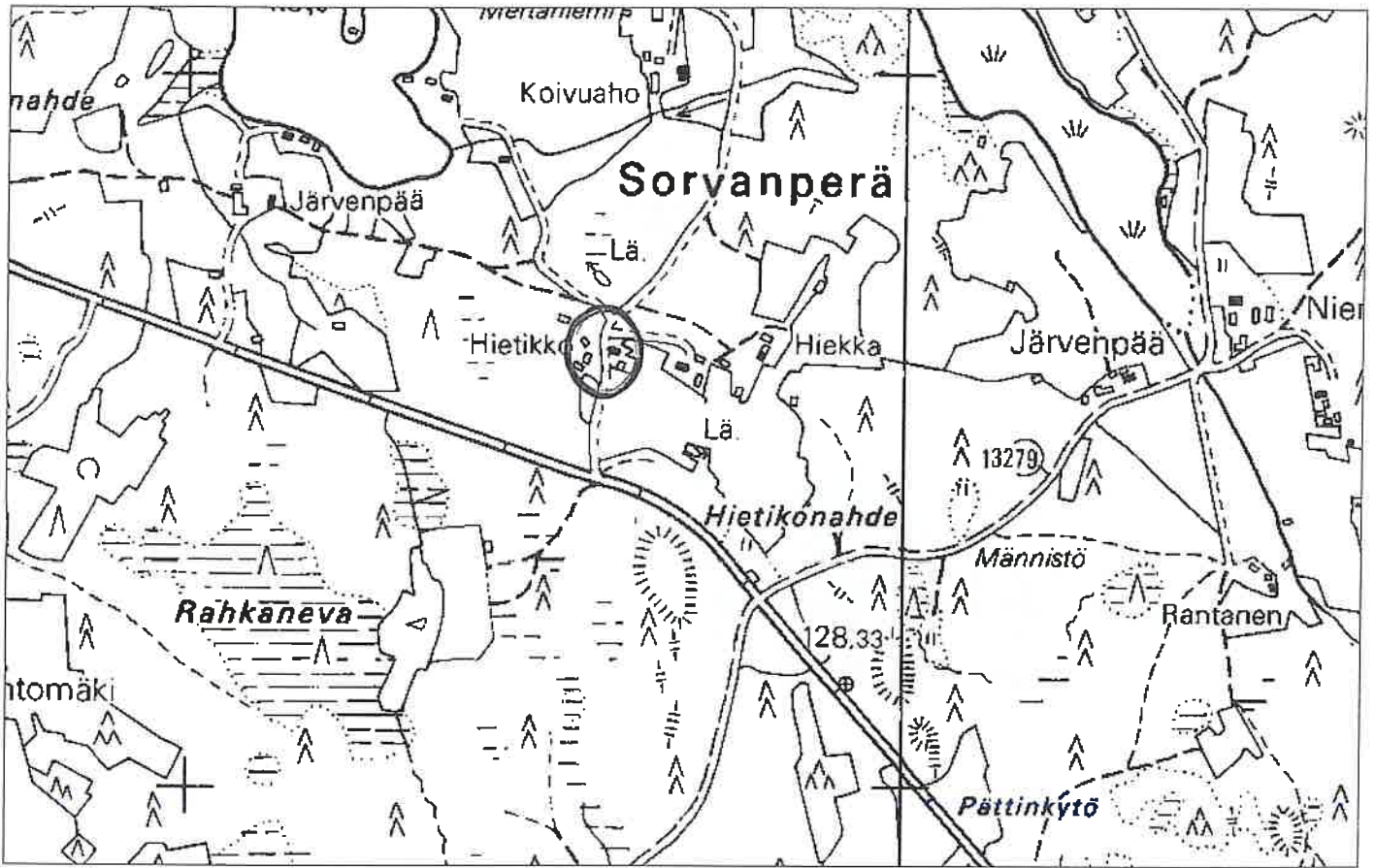
Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Arvojen perustelu

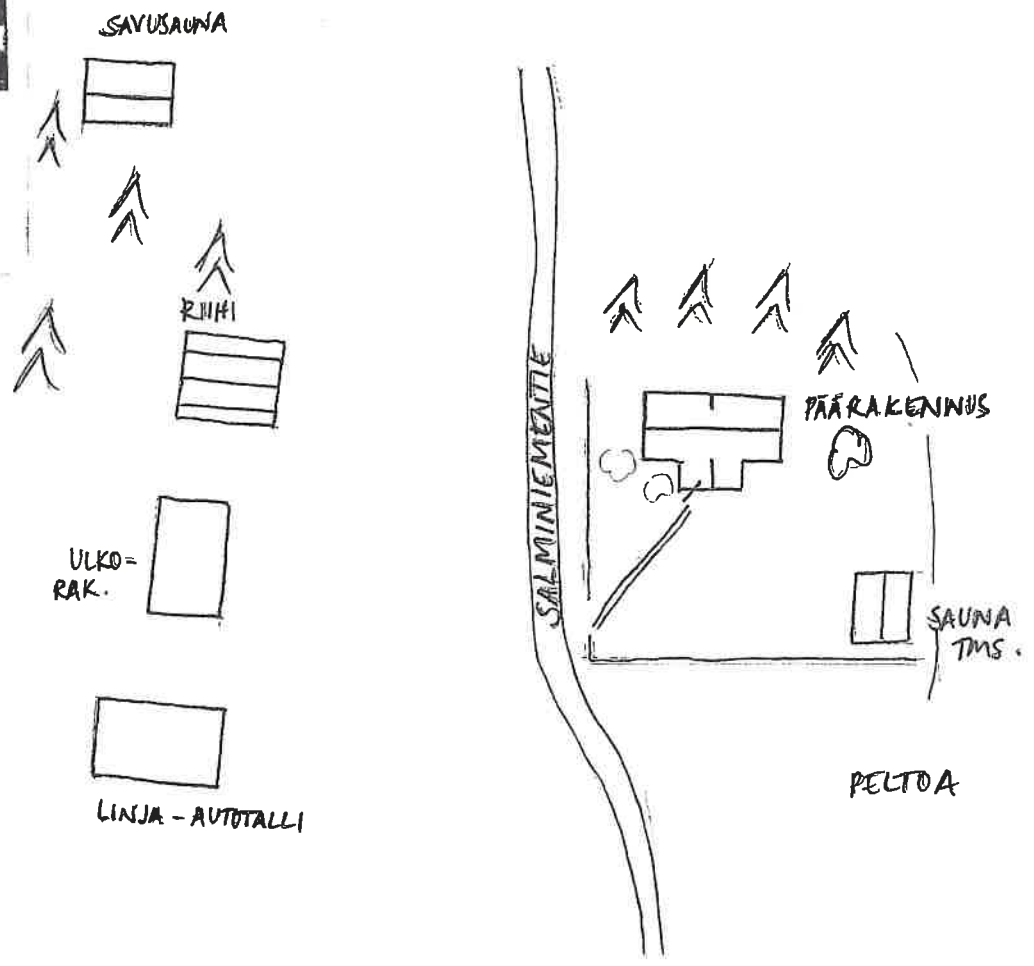
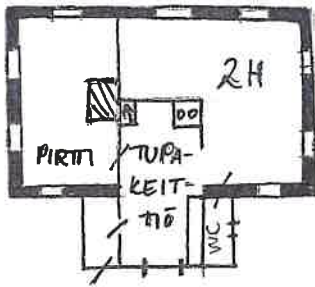

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 5.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

IKAALINEN/MIETTINEN/HIETAMA (HIETIKKO)

1:7000

FILMI 5/2002

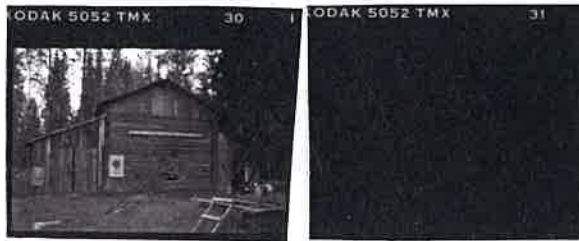

KAMARIN TILIUUNI

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

PÄÄRAKENNUS
LUOTEESTA

PÄÄRAKENNUS
LOONAASTA

RIIHI IDÄSTÄ

HIETAMAA (HIETIKKO), heinäkuu 2002

Asuinrakennus lounaasta

Asuinrakennus kaakosta

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Miettinen	Kiinteistö id	106
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-423-7-27
Osoite	Sorvanperäntie 601 39430 Röyhiö	Alue	5
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Rak lkm	5
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	3

Kuvaus

Tontilla on asuinrakennus, ulkorakennus, aitta, riihi sekä mahdollisesti 1970-luvulla rakennettu yksikerroksinen saunarakennus. Hirsinen, maalaamaton riihi on rakennettu mahdollisesti 1900-luvun alkupuolella. Ovi on rakennuksen pitkällä lounaissivustalla ja sen yläpuolella on koko seinän pituinen röytä eli oviseinää suojaava katos. Riihi on katettu aaltopellillä.

Historia

Miettisten kylän Vilpon perintötalo on halottu vuonna 1895, jolloin syntyivät (vanha) Vilppo sekä Sorvalahti (uusi Vilppo). Sorvalahdesta on vuonna 1938 lohkottu Kallio Juho ja Lempi Sorvalahdelle, jotka olivat nykyisen omistajan äidin vanhempia. Nykyiselle omistajalle kiinteistö on siirtynyt 1960-luvun alussa ja se on vapaa-ajan asuntona.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Sorvanperällä Sorvanperäntien itäpuolella aivan tien vieressä. Lähiympäristössä Kallion luoteispuolella on Majan tila, eteläpuolella Sorvalahden tila. Tontin pihapiiri on avoin ja hoidettu, sitä ympäröivät havupuumetsiköt.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Suulliset lähteet**Kulttuurihistoriallinen arvo**

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Päärakennus edustaa hyvin aikakautensa pienrakentamista. Se on säilyttänyt alkuperäisen asunsa suhteellisen hyvin. Myös osa ulkorakennuksista on säilyttänyt alkuperäisen asunsa. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolella.

Arvoluokka paikallinen

Kallio

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 6/2002: 2-6.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
13.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
8.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	106	Rno	143-423-7-27
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	126
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1930-luvun loppupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Hirsirakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Päätykolmioissa on pystylaudointi ilman peiterimoitusta. Seinät ovat oranssinkeltaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ruskehtavat. Maali on hieman kulunut.

Rakennuksen ikkunat ovat 6-ruutuiset. Päätykolmioissa sekä kuistissa ruudut ovat hieman pienempiä kuin rakennuksen rungon ikkunoissa.

Keskellä rakennuksen pitkää kaakkoissivustaa on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti jossa on pariovet. Oven yläpuolella on oven levyinen matala 4-ruutuinen ikkuna.

Historia

Rakennus on rakennettu mahdollisesti 1930-luvun loppupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
8.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	106	Rno	143-423-7-27
Rakennustyyppi		Rakennus id	127
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1930-1939?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen kaakkoispäädyn pystylaudoituksessa on peiterimoitus, luoteispäädystä peiterimoitusta ei ole. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat ja oven- sekä ikkunanpuitteet valkoiset ja ovet keltaiset.

Rakennus on 3-osainen, sen luoteispäädystä on todennäköisesti sauna. Luoteispäädystä on 4-ruutuinen ikkuna. Keskellä rakennusta sekä sen kaakkoispäädystä on luultavasti varastotilaa. Rakennuksen pitkällä koillisivustalla on pulpettikattoinen lisäosa.

Historia

Rakennus on mahdollisesti rakennettu samoihin aikoihin kuin asuinrakennus eli 1930-luvun loppupuolella.

Rakennuksessa on todennäköisesti sauna sekä varastotilaa.

Kallio

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	106	Rno	143-423-7-27
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	128
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1939?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Yksikerroksisen hirsirakennuksen perustana on luonnonkiviset nurkkakivet. Rakennus on pitkänurkkainen. Punaiseksi maalattujen seinien väri on haallistunut. Rakennuksen ovi on serpitkällä lounaissivustalla.

Historia

Rakennus on mahdollisesti rakennettu 1900-luvun alkupuolella. Se toimii nykyisin puusuojar

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

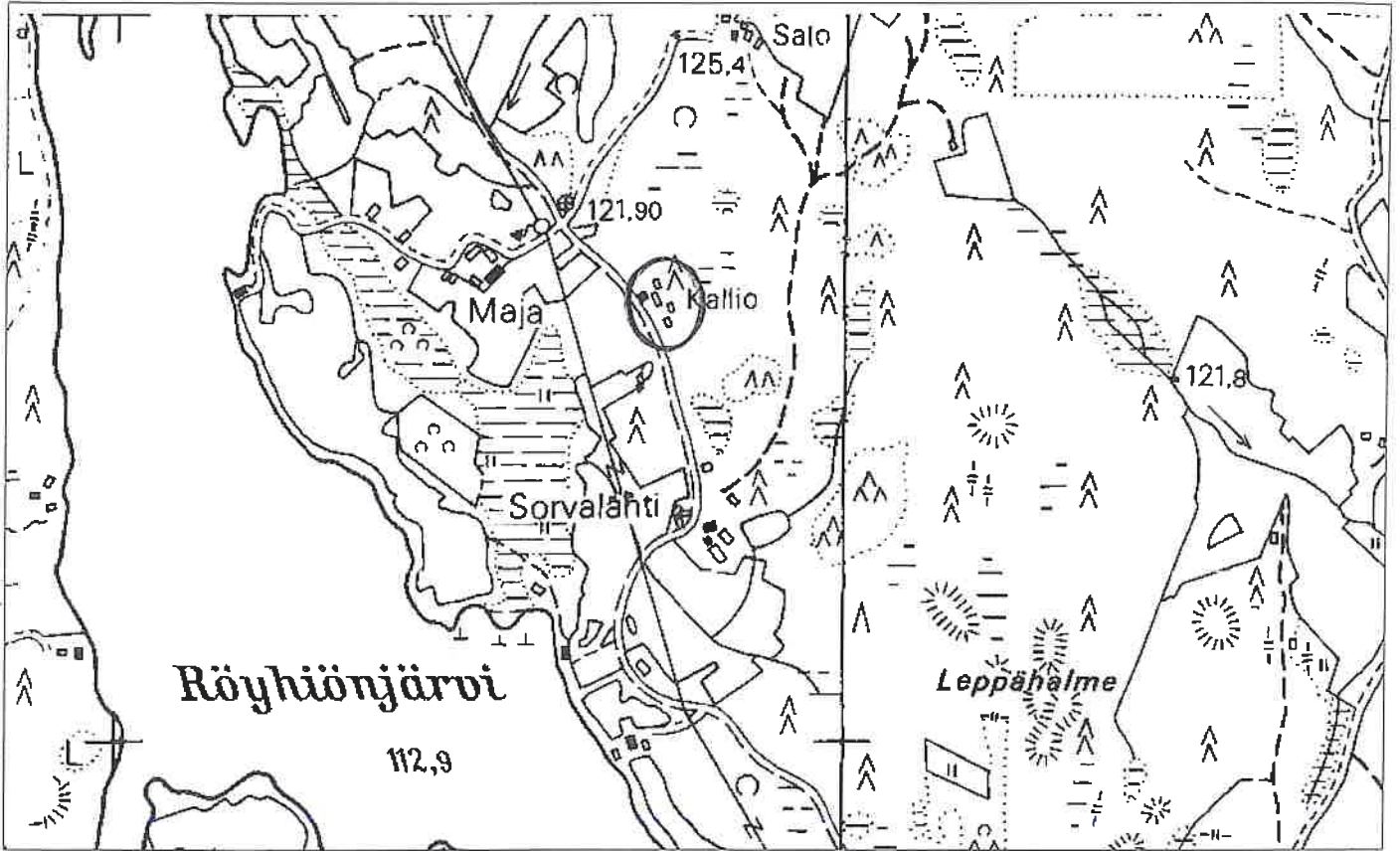
Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

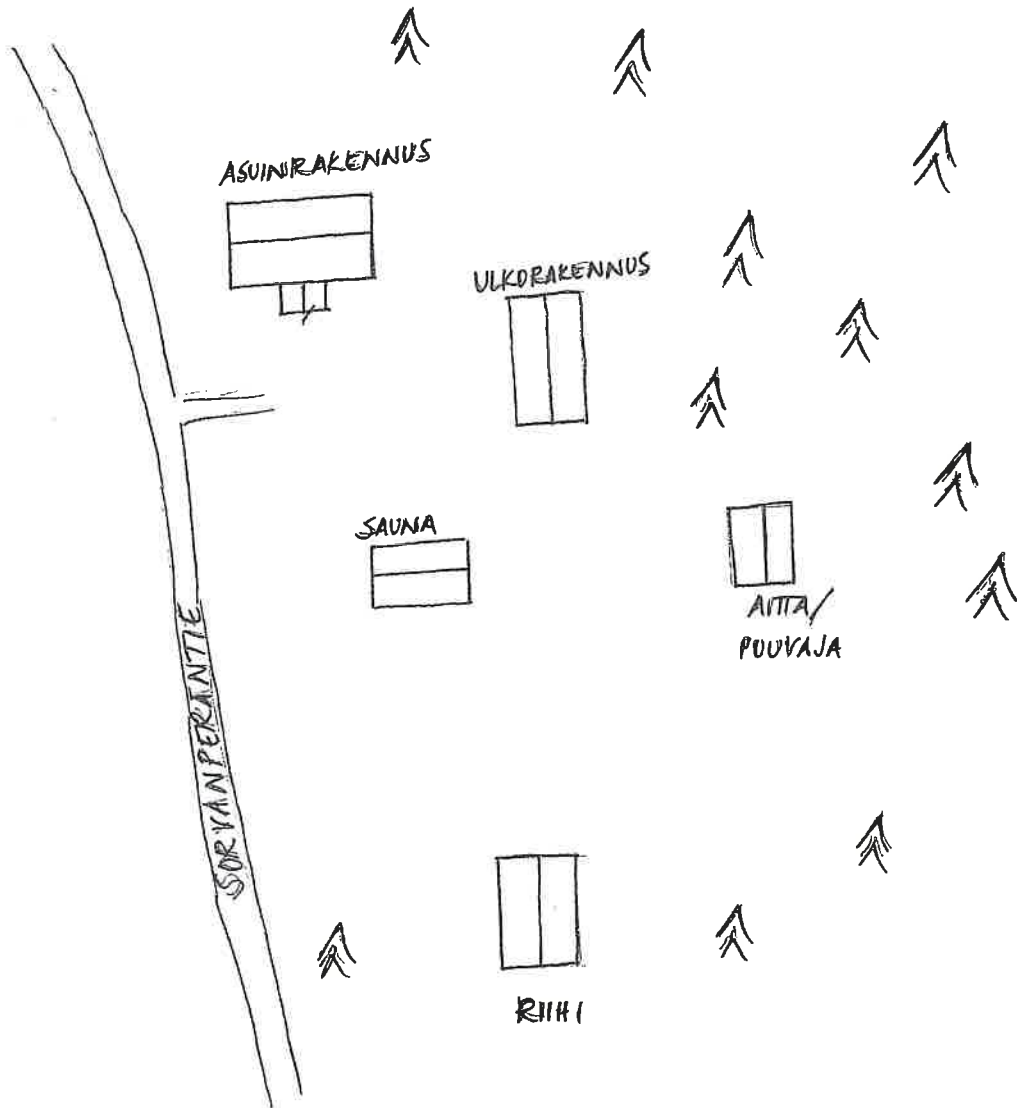

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 8.7.2002
Kunto	Kohtalainen
Lisätietoja	

IKKALINEN/MIETTINEN/KALLIO

1:7000

FILMI 6/2002

ASUINRAKENNUS
KAAKOSTA

ASUINRAKENNUS
LUOTEESTA

ULKORAKENNUS
LOUNAASTA

AITTA LOUNAASTA

RIIHI? LUOTEESTA

KALLIO, heinäkuu 2002

Asuinrakennus etelästä. Oik. ulkorakennus.

Pihapiiriä luoteesta. Asuinrakennus, ulkorakennus, aitta, sauna, riihi.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Miettinen	Kiinteistö id	105
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-423-5-1
Osoite	Sorvanperäntie 588 39430 Röyhiö	Alue	5
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Rak lkm	8
		Inventoitu	5

Kuvaus

Tilaan kuuluvan päärakennus, puoti, tuparakennus, 1950-luvun alussa rakennettu suuli eli lautarakenteinen heinälato, kaksi aittaa, riihi sekä entinen savupirtti.

Päärakennus on rakennettu vuonna 1932 ja sen pitkälle luoteissivustalle on vuonna 1973 rakennettu lisäosa, jossa on sauna- ja wc-tilat. Päärakennuksen pitkällä luoteissivustalla on aiemmin ollut satulakattoinen poikkipääty. Lisäosa on tehty siten, että sen seinät ovat poikkipäädyntasalla. Rakennuksen pitkällä kaakkoissivustalla on satulakattoinen frontoni. Päärakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella ja se on väriltään keltainen. Rakennuksessa on satulakatto, lisäosassa pulpettikatto.

Riihen lounaispuolella on harvarakenteinen hirsilato, joka on mahdollisesti aiemmin ollut savupirtti. Hirsissä olleet ilma-aukot on myöhemmin tukittu. Yläosan rakenteissa on edelleen havaittavissa savua. Rakennuksessa on myöhemmin säilytetty mm. ruislyhteitä punnin jälkeen. Nykyisin ladossa säilytetään koneita, joita varten oviaukkoa on suurennettu.

Kauempana pihapiiristä sen luoteispuolella on ollut pikkuriihi, jossa oli mm. kaksikerroksinen luuva eli puintihuone. Siellä kuivattiin ohraa ja kauraa. Rakennuksen jatkona oli lato.

1950-luvulla kydöllä sekä Röyhiönjärveen pistävällä niemellä on ollut useita latoja. Eräs talon pelloista on nimeltään Pajavainio, sillä siellä on ollut paja vielä 1900-luvun alkupuolella. Edelleen paikalla on jäljellä sysiä.

Pihapiirissä on ollut puuliiteri sekä navetta nykyisen tuparakennuksen koillispuolella.

Historia

Miettisten kylän Alahaverin perintötalo on lohkottu neljään osaan vuonna 1929, yksi näistä on Maja. Sen asukkaat ovat tulleet Tevaniemen Pakkasen talosta. Alun perin asukkaat ovat asettuneet läheiseen Röyhiönjärven saareen, paikkaan joka tunnetaan Mäki-Matin nokkana. Sieltä ei ole löytynyt vanhoja rakennusten jäänteitä, vaikka siellä tiedetään olleen muun muassa hirsinen karjasuoja.

Maja on perustettu 1700-luvun lopulla ja se on ollut alusta asti saman suvun hallussa, siinä on asunut noin kymmenen sukupolvea. Aluksi tilan nimi oli Pirttiniemi, mutta se muutettiin Majaksi 1800-luvun loppupuolella. Tila itsenäistyi 1920-luvulla. Se on siirtynyt nykyisen omistajan haltuun toukokuussa 2002 tehdyllä kaupalla. Hän osti tilan vanhemmiltaan Taavetti ja

Maja

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Helena Majalta, jotka omistivat tilaa vuodesta 1944 alkaen. Ennen heitä tilaa omistivat Kalle ja Viljo Maja.

Tilalla on ollut piikoja ja renkejä. Vielä 1940-luvulla talossa oli maataloustyöntekijöitä. Karjasta on luovuttu 1980-luvulla.

Ympäristö ja pihapiiri

Talouskeskus sijaitsee Miettisten kylässä Sorvanperällä Sorvanperäntien länsipuolella, Röyhönjärven itäpuolella peltojen ympäröimänä.

Piha on ollut avoin vielä 1970-luvulla, tuolloin siellä ei ollut juurikaan puita. Nykyisin pihaa reunustaa pensasaita, siellä on puita ja istutuksia.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

- Kirjalliset lähteet** Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.
Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.
- Suulliset lähteet** Harri Maja, 1963, Ikaalinen.
Taavetti Maja, 1923, Ikaalinen.
-

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Vaikka päärakennuksen alkuperäinen asu on laajennusosan myötä muuttunut, kiinteistö eri-ikäisine rakennuksineen muodostaa tyypillisen maatilapihapiirin. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1700-luvun lopulta lähtien sekä asutuksen siirtymisestä kyläkeskustan tuntumasta harvemmin asutulle kylän laidalle.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 5/2002: 32-36.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
13.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
5.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	105	Rno	143-423-5-1
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	121
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet	1964		
Kerrosuku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Päre		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on otsallinen, sahanurkkainen ja maalaamaton hirsirakennus. Sen perustana ovat lohkokivet sekä joiltain osin lohkokivipenkki.

Ovi on aitan koillispäädystä kahden tai kolmen hirsikerran korkeudella.

Historia

Aitta on rakennettu luultavasti 1800-luvulla. Se on siirretty nykyiselle paikalleen navetan tieltä vuonna 1964. Navetta sijaitsee aitan koillispuolella. Aittaaan on laitettu uusi pärekatto vuonna 1996. Rakennus on nykyisin säilytystilana. Siellä on kahteen osaan jaettu laari.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Maja

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

5.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	105	Rno	143-423-5-1
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	122
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet	1928		
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on yksikerroksinen, sahanurkkainen ja maalaamaton hirsirakennus. Sen perustana on luonnonkiviset nurkkakivet. Ovi on aitan koillispäädystä.

Historia

Aitta on rakennettu luultavasti 1800-luvulla. Se on siirretty nykyiselle paikalleen nykyisen navetan paikalta mahdollisesti vuonna 1928. Rakennukseen on laitettu aaltopeltikate vuonna 1985. Vanha pärekatto on yhä sen alla. Rakennuksesta puhutaan ns. uuden aitan nimellä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen henkilöhistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 5.7.2002
Kunto	Hyvä
Lisätietoja	

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	105	Rno	143-423-5-1
Rakennustyyppi	riihi	Rakennus id	123
Nykyinen käyttö	maatalous		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet	1985		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksessa on kaksi riiheä sekä luuva eli puimahuone. Riihen yhteydessä on myös luonnonkivinurkkainen riihilato.

Riihen pitkällä kaakkoissivustalla on oviseinää suojaava katos, josta käytetään nimitystä röytä. Riihi on hirsipintainen ja pitkänurkkainen rakennus.

Historia

Riihi on rakennettu mahdollisesti 1800-luvulla. Taavetti Maja on kuivannut viljaa siinä vielä 1960-luvun loppupuolella. Rakennukseen laitettiin peltikate vuonna 1985.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Maja

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

5.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	105	Rno	143-423-5-1
Rakennustyyppi	pariaitta	Rakennus id	124
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1960-luku		
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Pariaitta eli puoti on betonipilareiden varassa. Se on vuoraamaton keltamullalla maalattu hirsirakennus, jossa on pitkät nurkat. Rakennuksen pitkällä koillissivustalla on ristikkokaiteinen avokuisti. Kuistin ristikot ovat valkoiset. Kynnyksenä on kaksi hirsikertaa.

Historia

Puotirakennus on aiemmin ollut päärakennuksen luoteispuolella. Se on siirretty nykyiselle paikalleen päärakennuksen lounaispuolelle 1960-luvulla. Rakennuksen toisessa huoneessa on säilytetty ruokaa, toisessa vaatteita.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen	rakennusperinteinen
Historiallinen	asutushistoria

Maja

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

5.7.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	105	Rno	143-423-5-1
Rakennustyyppi		Rakennus id	125
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen pitkänurkkainen kaakkoisosassa on hirsipinnalla ja se on maalattu keltamullalla. Perustuksena on betonipilarit. Luoteisosassa on peiterimoitettu pystylaudoitus. Sen perustuksena on betonivalu.

Rakennuksen kaakkoisosassa on 6-ruutuiset ikkunat. Luoteisosassa on pariovet.

Historia

Rakennus on ollut nykyisen puotirakennuksen paikalla päärakennuksen lounaispuolella. Myöhemmin se on siirretty nykyiselle paikalleen päärakennuksen koillispuolelle. Rakennusta on jatkettu luoteen suuntaan luultavasti siirron yhteydessä.

Rakennuksen kaakkoispäädyssä on sauna, luoteispäädyssä kalustovaja.

Maja

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

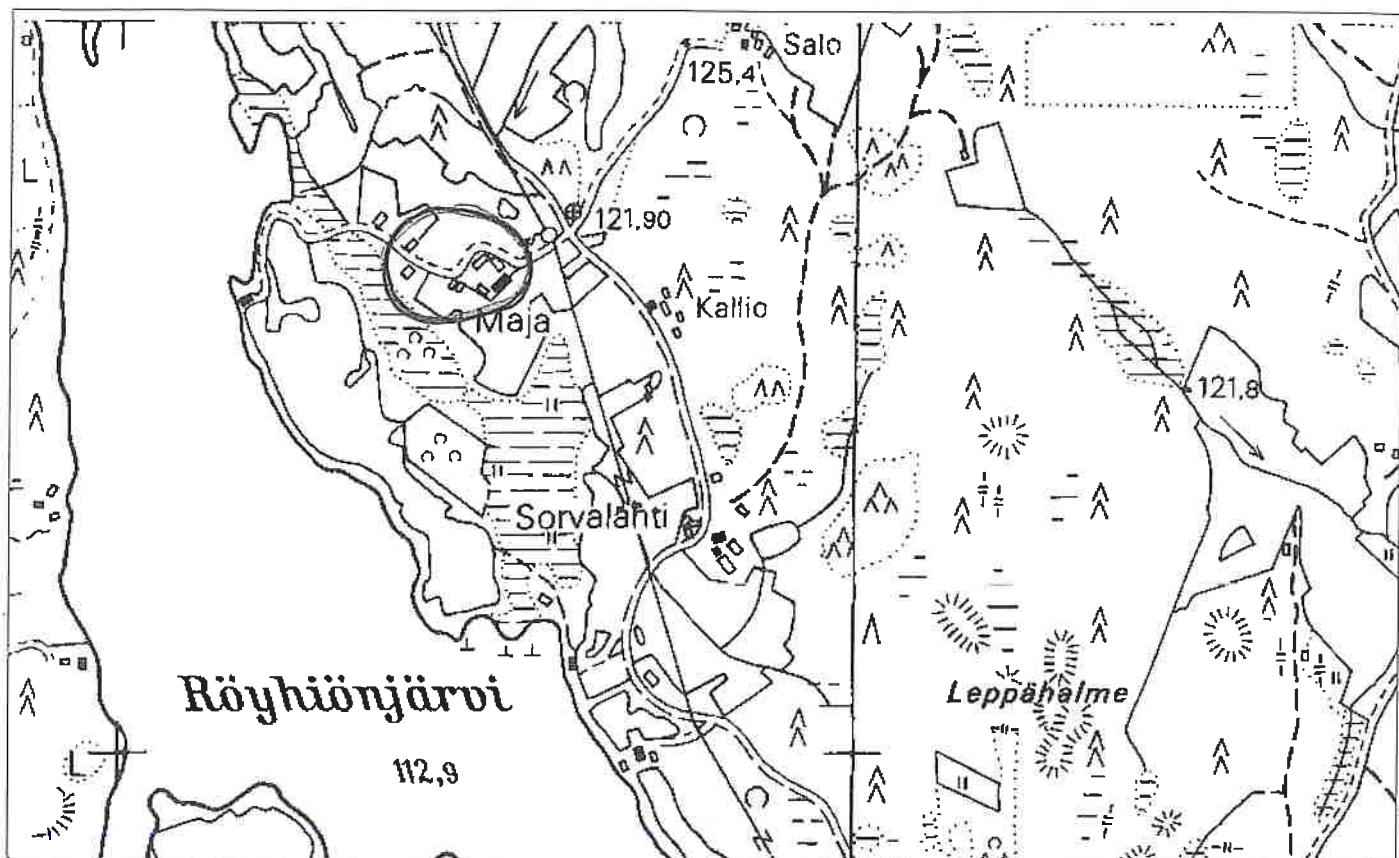

Tallentaja

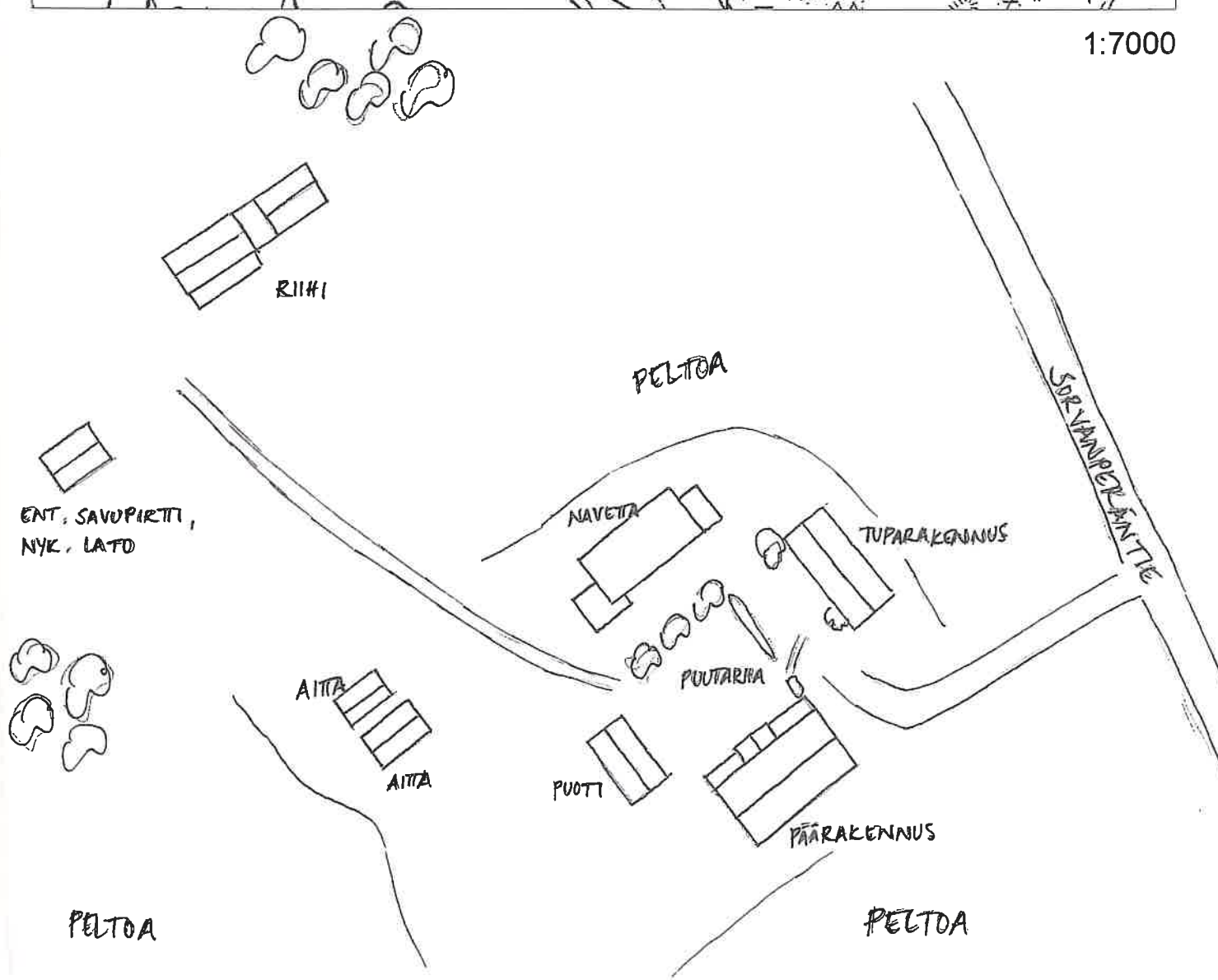
Kunto

Lisätietoja

IKAALINEN/MIETTINEN/MAJA

1:7000

FILMI 5/2002

VAS. OTSA-AITTA,
OIK. PIKKUAITTA
KOILLISESTA

RIIHI LOUNAASTA

PARIAITTA
KOILLISESTA

PAKARI KAAKOSTA

PÄÄRAKENNUS
LUOTEESTA

MAJA, heinäkuu 2002

Rakennusryhmä idästä. Vas. päärakennus, kesk. tuparakennus, oik. navetta.

Puotirakennus idästä

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Miettinen	Kiinteistö id	103
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-423-7-26
Osoite	Salminientie 80 39430 Röyhö	Alue	5
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyp	lohkotila	Rak lkm	4
Nykyinen tilatyyp	tila	Inventoitu	3

Kuvaus

Tontilla on päärakennuksen lisäksi aittarakennus, navetta, vuonna 1965 rakennettu kuivuri sekä Tarja Lahtisen isän vuonna 1967 rakennuttama suuli. Ulkorakennuksia on nykyisten omistajien teettämän peruskorjauksen jälkeen otettu jälleen käyttöön.

Salminientien mutkassa pihapiirin kaakkoispuolella on ollut vanha rakennus. Vihtori ja Eemeli Mertaniemellä on ollut yhteinen riihi, joka on purettu 1960-luvulla. Nykyisen liiterin kohdalla on aiemmin ollut sauna.

Historia

Miettisten kylän Vilpon perintötalo on halottu vuonna 1895, jolloin syntyivät (vanha) Vilppo ja Sorvanperän Sorvalahti (uusi Vilppo). Mertaniemi on halottu Sorvalahdesta vuonna 1905 ja sen ovat perustaneet Jussi ja Miina Mertaniemi, jotka ovat rakennuttaneet asuinrakennuksen.

Mertaniemi on lohkottu Jussi ja Miina Mertaniemen pojille Eemelille ja Vihtorille vuonna 1937. Vihtori Mertaniemi jäi Mertaniemeen, Eemeli Mertaniemi sai sen eteläpuolella sijaitsevan Koivuahon tontin. Vihtori Mertaniemi myi tilansa myöhemmin Toivo Aallolle, joka omisti sitä vuoden verran. 1960-luvulla kuollut Vihtori ja 1970-luvun alussa kuollut vaimonsa Lyyti Mertaniemi asuivat rakennuksen toisessa päädyssä.

Tarja Lahtisen äidin isä osti kiinteistön vuonna 1964 Tarja Lahtisen vanhemmille Toivo ja Lempi Lahtiselle, jotka muuttivat siihen Lempäälästä. Nykyiset omistajat ovat ostaneet tilan heiltä vuonna 1995 ja muuttaneet sinne seuraavana vuonna. Tilalla oli karjaa vuoteen 1986 saakka. Pellot ovat nykyisin vuokralla.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Miettisten kylässä Sorvanperällä Salminientien länsipuolella kumpuilevassa peltomaisemassa. Röyhönjärven ja Mertalammen väliin jäävällä alueella. Salminientie on aiemmin kulkenut pihapiirin läpi, mutta sitä on siirretty kulkemaan päärakennuksen koillispuolelta. Röyhönjärven rannasta on raivattu puusto pois, jotta tontilta olisi esteetön näkymä järvelle.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000.

Mertaniemi

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Tarja Lahtinen, 1964, Ikaalinen.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Päärakennus edustaa aikakaudelleen tyypillistä rakentamistapaa. Sen alkuperäinen ulkoasu on säilynyt suhteellisen hyvin, sisätiloissa on tapahtunut muutoksia. Kohde kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1900-luvun alkupuolella sekä asutuksen siirtymisestä kyläkeskustan tuntumasta harvemmin asutulle kylän laidalle.

Arvoluokka *paikallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat Ikaalinen 5/2002: 22-25.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
3.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	103	Rno	143-423-7-26
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	116
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1910 tai 1917		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1995		
Kerros-luku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Peiterimoitetulla pysty-laudoituksella vuoratun rakennuksen alakerta on väriltään punainen. Päätykolmioissa on pysty-laudoitus ilman peiterimoja ja ne ovat keltaiset. Nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Rakennuksessa on t-ruutuiset ikkunat.

Rakennuksen pitkällä eteläsivustalla on umpikuisti, jossa on kahdet pariovet. Kuistissa on molempien ovien yläpuolella on satulakatto, niiden väliin jäävässä osassa pulpettikatto. Kuistin seinät ovat vaaleansiniset. Ulko-oven edessä on lohkokiviportaati.

Yläkerrassa on toistaiseksi avovintti, mutta sinne on tarkoitus tehdä huoneita.

Historia

Rakennuksen ovat vuonna 1910 (1960-luvulta peräisin olevan lähdekirjallisuuden mukaan vuonna 1917) rakennuttaneet Jussi ja Miina Mertaniemi. Valmistuessaan talossa oli neljä

Mertaniemi

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

asuinhuonetta.

Keittiö on aiemmin ollut keskellä rakennusta eteisen takana. Se on siirretty rakennuksen itäpäätyyn toisen tuvan tilalle vuonna 1995. Entisessä tuvassa on myös ollut leivinuuni, jonka tilalle on tehty sauna (1995). Rakennuksen länsipäädyssä on pirtti.

Rakennuksen kivijalka oli painunut, mikä aiheutti seinän alaosan lahoamista. Kivijalka on kaivettu ylös.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja	Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo 3.7.2002
Kunto	Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	103	Rno	143-423-7-26
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	117
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1928		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	2000		
Kerrosuku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi; Laut		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen pohjoispäädyssä on pariaitta, jonka edessä on pystykaiteinen avokuisti. Pariaitan perustuksena on lohkokivi. Seinät ovat hirsipinnalla

Rakennuksen eteläpäädyssä on uusi liiteriosa, jonka seinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Sen länsisivustalla on pariovet. Liiteriosan perustus on eri materiaalia kuin aittaosan.

Rakennus on väriltään punainen, nurkkalaudat, ovenpielet sekä avokuistin kaiteet ja pilarit valkoiset. Aitan ovet ovat siniset.

Historia

Pariaitta on rakennettu vuonna 1928. Aitta oli painunut ja pudonnut perustuksiltaan, joten sitä oikaistiin vuonna 2000. Samaan aikaan pariaitan eteläpäätyyn tehtiin liiteriosa. Rakennus on

Mertaniemi

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

nykyisin varastokäytössä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

3.7.2002

Kunto Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	103	Rno	143-423-7-26
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	118
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1912		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	2001		
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennus on osin hirsipinnalla, osin vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Seinät ovat punaiset, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset. Jatkossa seinät on tarkoitus vuorata.

Rakennuksen pitkälle länsisivustalle on tehty lisäosa, jonka katto jatkuu pulpettimallisena suoraan rakennuksen rungon katosta. Pohjoispäädyssä on pulpettikattoinen tonkkateline. Navetan ikkunat ovat 6-ruutuisia vaakaikkunoita.

Historia

Navetta ja sen yhteydessä oleva lato on rakennettu vuonna 1912. Siinä on ollut karjatilat sekä puimala.

Tilalla on ollut karjaa vuoteen 1986 saakka. Nykyisin rakennus toimii varastona. Sen pitkälle

Mertaniemi

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

länsisivustalle on vuonna 2001 tehty lisäosa, jossa on wc.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

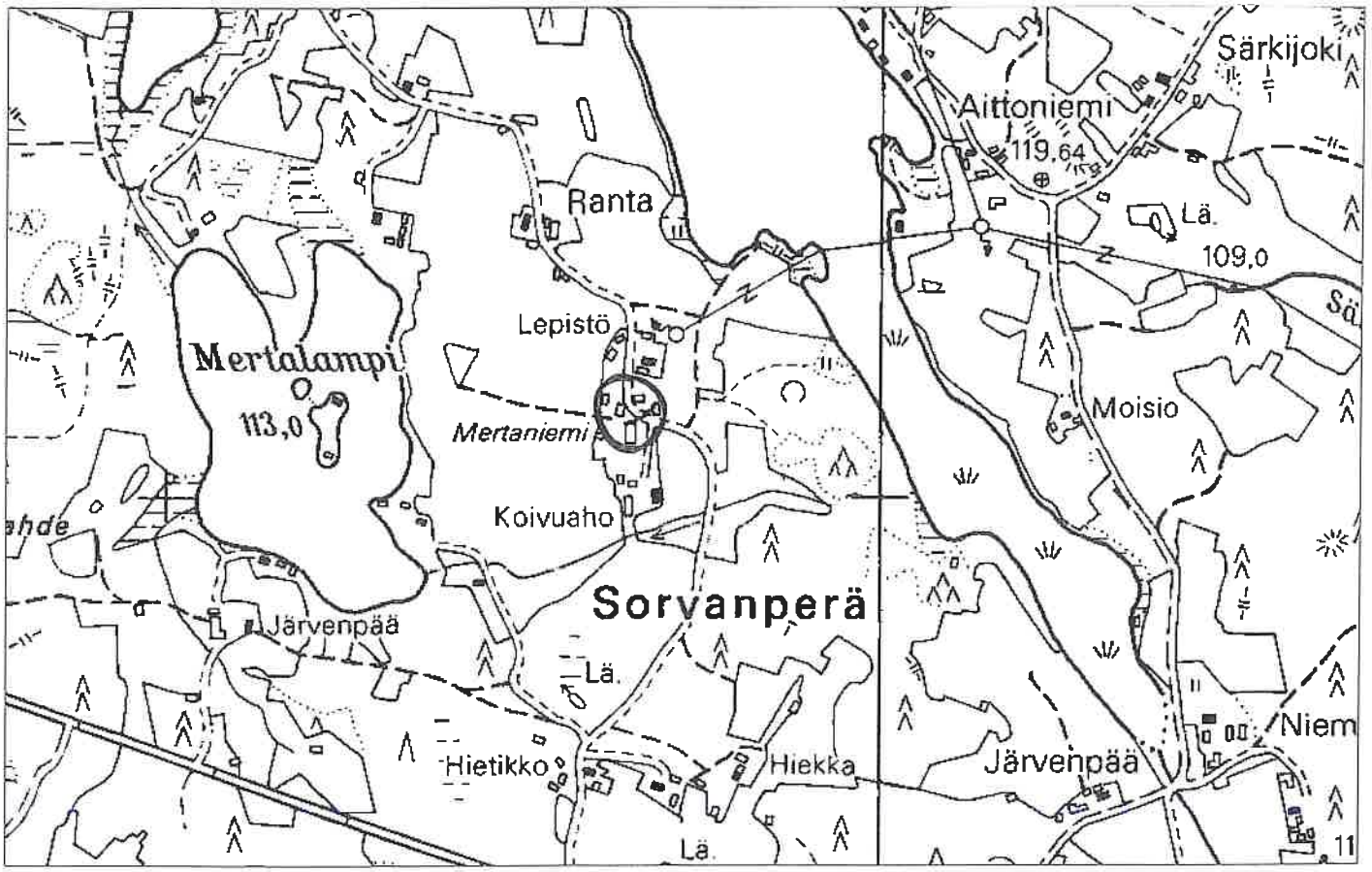
3.7.2002

Kunto Hyvä

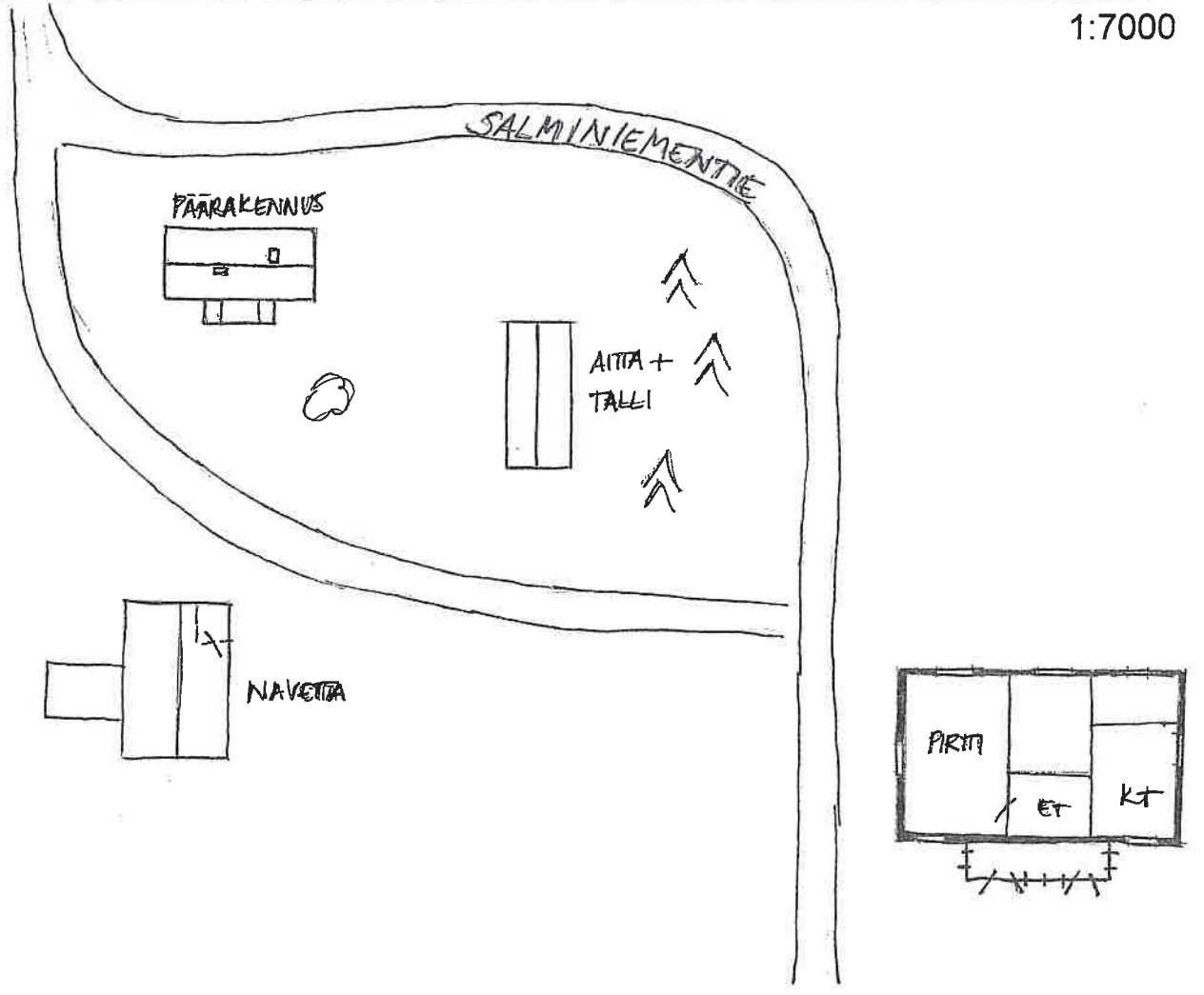
Lisätietoja

IKAALINEN/MIETTINEN/MERTANIEMI

1:7000

FILMI 5/2002

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

AITTA-JA LIITERI-
RAKENNUS
LÄNNESTÄ

NAVETTA LUO-
TEESTA

PÄÄRAKENNUS
LUOTEESTA

MERTANIEMI, heinäkuu 2002

Päärakennus koillisesta

Pihapiiriä lännestä. Vas. päärakennuksen kuisti, oik. aitta ja talli.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Miettinen	Kiinteistö id	102
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-423-4-20
Osoite	Salminientie 169 39430 Röyhö	Alue	5
		Peruskartta	2122 12
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Itäkoord	0
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Pohjoiskoord	0
Hist. tilatyyppi	lohkotila	Rak lkm	5
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	3

Kuvaus

Kaikki pihapiirin rakennukset edustavat vanhaa rakennuskantaa. Siellä on päärakennus, luhti, kivinavetta sekä päärakennuksen lounaispuolella vuonna 1911 valmistunut kolmihuoneinen ns. ylinen tupa, joka on vapaa-ajan käytössä. Ylinen tupa on loivasti satulakattoinen yksikerroksinen rakennus, jossa on todennäköisesti eteinen, tupa ja kamari. Edellinen omistaja on kunnostanut sitä 1960-luvun lopulla. Rakennuksessa on aiemmin ollut mansardikatto sekä mansardikattoinen umpikuisti. Katteet ovat olleet pärettä.

Pihapiirin kaakkoispuolella, Salminientien itäpuolella on riihirakennus. Sen rakennusajankohdasta ei ole tarkkaa tietoa.

Päärakennuksen itäpuolella on ollut puutarha, jossa on mm. villiintyneitä omenapuita ja marjapensaita. Pihaan on johtanut pihatie myös päärakennuksen pohjoispäädystä.

Historia

Miettisten kylän Uikin perintötalo on jaettu kahdeksaan osaan vuonna 1927, jolloin muodostuneesta Salmelasta tuli asutustila Anselm Iisakinpoika Salmelalle. Kiinteistön omisti vuodesta 1948 alkaen Verner Salmela. Emännöitsijänä toimi vuodesta 1960 lähtien Signe Koivunen. Edellinen omistaja oli Verner Salmelan isä Anselm vuosina 1902-48.

Salmelasta on 1930-luvulla lohkottu Yli-Salmela -niminen tila Salmelan perheen vanhimmalle lapselle, Arvo Salmelalle ja hänen perheelleen. Arvo Salmela oli liikennöitsijä, joka aloitti toimintansa 1920-luvun loppupuolella. Säännöllinen liikennöinti Ikaalisten itä- ja pohjoisosiin jatkui lähes sotiin saakka.

Syksyllä 1999 Salmela lohottiin kahteen osaan eli Salmelan tilaan, jossa kaikki rakennukset sijaitsevat sekä Salminlahden länsipuolella sijaitsevaan määräalaan. Nykyinen omistaja sai tuolloin tilan haltuunsa enoltaan Verner Salmelalta.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö sijaitsee Miettisten kylässä Sorvanperällä Salminientien pohjoispäässä Röyhönjärven ja Salminlahden väliin jäävällä kannaksella. Pohjois- ja länsipuolella on kumpuilevaa peltomaisemaa, länsipuolella pieni metsikkö. Toistaiseksi tontilta on näköala Röyhönjärvelle, mutta sen rannalle on kasvamassa lehtipuustoa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Koskelo, Jaakko – Lammi, Leo (toim.) 1991: Kyliltä kerrottua. Ikaalisten kyläkirja. Ikaalinen-Seuran julkaisuja. Ikaalisten Kirjapaino Oy, Ikaalinen. Kotiseutumme Ikaalinen-Kihniö-Kuru-Parkano 1999-2000. Oy Botnia-Foto Ab. Oy Arkmedia Ab, Vaasa 2000. Kyrösselän takaa. Röyhiö kertoo ja tarinoi. Röyhön kyläkirja. Röyhön kyläseuran julkaisu. Painomusti Oy, Ikaalinen 1999. Suomen pienviljelijät III. Satakunta. Turunmaan kirjakustantajat. Turun keskuskirjapaino, Turku 1968.

Suulliset lähteet Harald Kaaja. Sähköpostiviesti 15. 7. 2002.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist. rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Perustelu Rakennusten sijainnin perusteella pihapiiri muodostaa rakennusperinteisen kokonaisuuden. Rakennukset ovat aikakaudelleen tyypillisiä. Etenkin päärakennuksen ja piharakennuksen alkuperäinen asu on hieman muuttunut. Kohde sijaitsee maisemallisesti keskeisellä paikalla niemessä peltovainioiden keskellä. Se kertoo kylän asutuksen kehittymisestä 1800- ja 1900-luvuilla sekä asutuksen siirtymisestä kyläkeskustan tuntumasta harvemmin asuttuihin kylän osiin.

Arvoluokka paikallinen

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 5/2002: 16-19.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
12.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
15.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	102	Rno	143-423-4-20
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	113
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1850-luku tai 1895		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet	1920-luku		
Kerroslukku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti	umpikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		

Kuvaus

Rakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella. Päätykolmioissa on vaakalautoitus. Rakennus on väriltään keltainen, nurkkalaudat sekä oven- ja ikkunanpuitteet valkoiset.

Rakennuksen pitkällä länsisivustalla on umpikuisti, jossa on kahdet pariovet. Kuistissa molempien ulko-ovien yläpuolella on satulakatto, ovien väliin jäävässä osassa on pulpettikatto. Osa kuistista on vuorattu mineriitti- tai lastulevyllä tai muulla vastaavalla materiaalilla.

Rakennuksen pitkällä itäisivustalla on satulakattoinen frontoni, jossa on yksi ikkuna. Rakennuksen ikkunat ovat t-ruutuiset, kuistissa on 6-ruutuisia vaakaikkunoita. Ulko-ovien yläpuolella on 3-ruutuiset vaakaikkunat.

Salmela

Historia

Päärakennus on rakennettu joko 1850-luvulla tai vuonna 1895 ja sitä on kunnostettu 1920-luvulla. Siinä oli valmistuessaan viisi asuinhuonetta. Yläkerrassa on todennäköisesti avovintti.

Rakennuksessa on ollut pärekatto. Keskellä kattoa sen harjalla on ollut katettu vellikelloteline.

Salmelassa on toiminut kylän nuorien perustama Sorvanperän kyläkirjasto jo 1920-luvulla. Kirjasto oli avoinna sunnuntaisin ja keskiviikkoisin. Myöhemmin kirjastosta lainaaminen väheni kouluille tulleiden pienten kirjastojen myötä.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

15.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	102	Rno	143-423-4-20
Rakennustyyppi	riviaitta	Rakennus id	114
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen	1850		
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerros-luku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Betoni		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen eteläpäädyssä on kaksiosainen aitta. Aittaosan edessä on pystykaiteinen avokuisti. Pohjoispäädyssä on mahdollisesti vajoja, joihin johtaa kaksi ovea. Toinen ovista on pariovi.

Eteläpääty on hirsipinnalla, pohjoispääty on vuorattu pystylaudoituksella. Rakennuksen punainen väri on kulunut. Nurkkalaudat, avokuistin pilarit sekä oven- ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset.

Historia

Riviaitta on valmistunut samoihin aikoihin kuin päärakennus eli joko 1850-luvulla tai 1890-luvulla.

Rakennuksen perustusta on mahdollisesti tuettu myöhemmin, sillä siinä on betonipilarit.

Salmela

Ikaalisten Röyhön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

15.7.2002

Kunto Huono

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	102	Rno	143-423-4-20
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	115
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1910 tai 1920-luku		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko			
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Huopa -kolmiorima		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen itäpäädyssä on lohkokiviperusta, jonka päällä on osittain sementtitiiliä. Yläosa on vuorattu pystylaudoituksella. Rakennusta on mahdollisesti jatkettu myöhemmin lännen suuntaan. Länsipääty on vuorattu kokonaan pystylaudoituksella ja sen pitkällä eteläsivustalla on pariovi.

Rakennuksen itäpäädyssä on puolen rakennuksen levyinen, yksikerroksinen ja pulpettikattoinen lisäosa.

Historia

Kivi- ja puurakenteinen karjarakennus on rakennettu joko vuonna 1910 tai 1920-luvulla. Karjatilojen lisäksi siinä on ollut sauna ja puimala.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Salmela

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

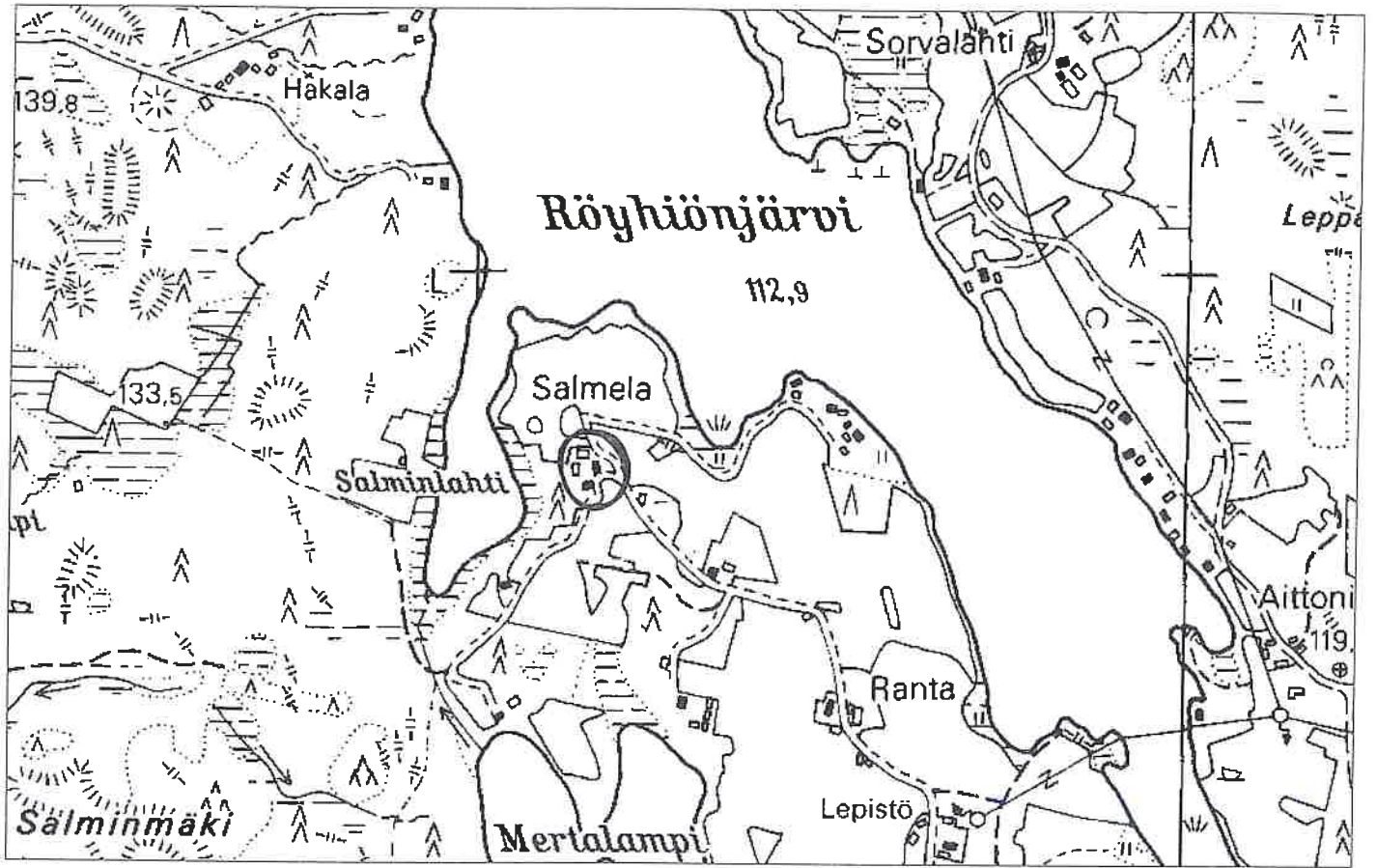
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

15.7.2002

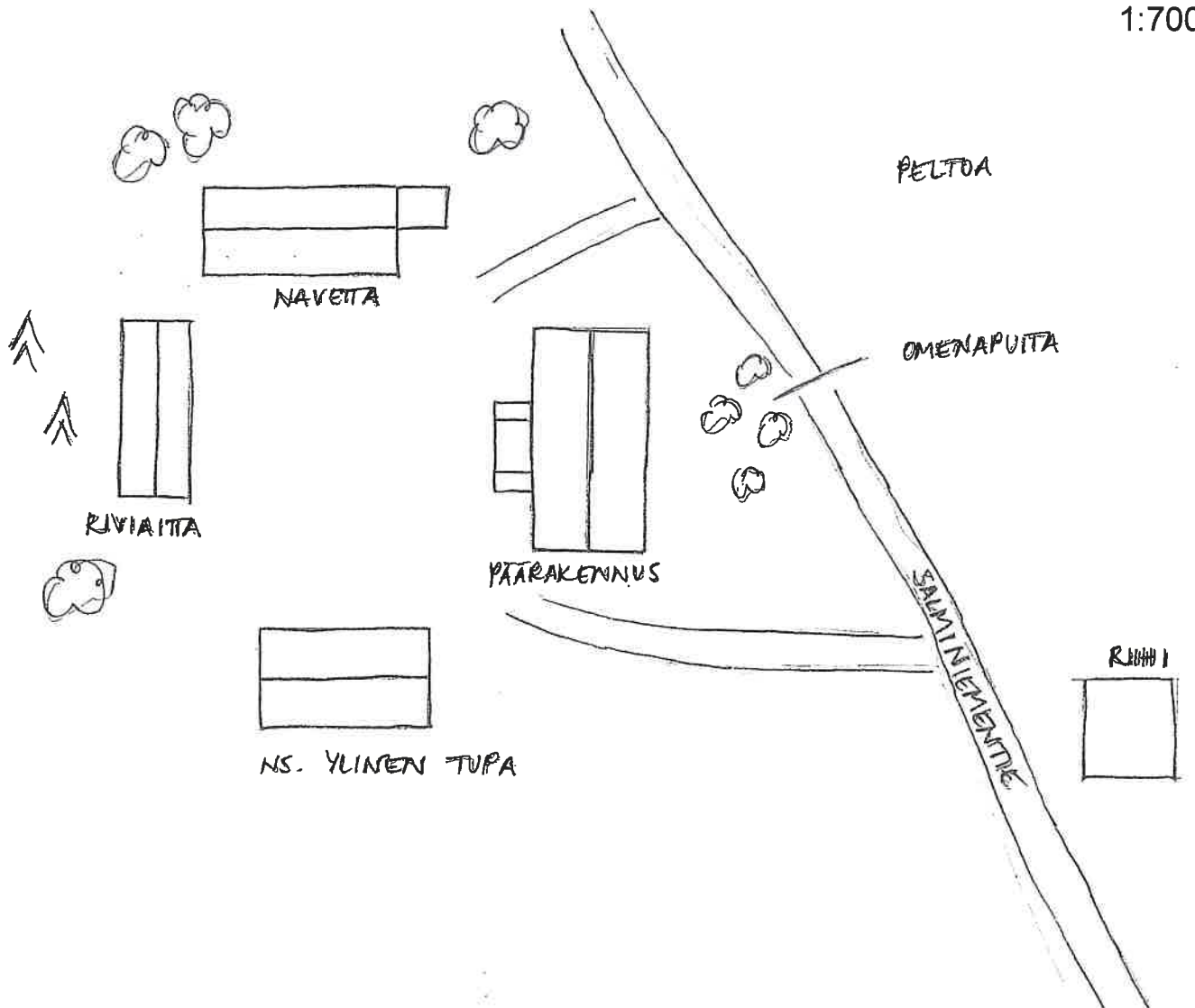
Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

IKAALINEN/MIETTINEN/SALMELA

1:7000

FILMI 5/2002

PÄÄRAKENNUS
LUNNAASTA

PÄÄRAKENNUS
KAAKOSTA

ULKORAKENNUS
IDÄSTÄ

NAVETTA ETELÄSTÄ

SALMELA, heinäkuu 2002

Rakennusryhmää idästä. Vas. ns. ylinen tupa, oik. päärakennus. Taustalla riviaitta.

Pihapiiriä kaakosta. Vas. aittarakennus, kesk. navetta, oik. päärakennus.

KIINTEISTÖLOMAKE

Kylä:	Miettinen	Kiinteistö id	107
Kunta	Ikaalinen	Kiinteistötunnus	143-423-7-75
Osoite	Sorvanperäntie 625 39430 Röyhiö	Alue	5
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	2122 12
Kohdetyyppi	vapaa-aika	Itäkoord	0
Hist. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoord	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Rak lkm	7
		Inventoitu	4

Kuvaus

Tontilla on yksikerroksinen päärakennus vuodelta 1962, jossa 1960-luvulta peräisin olevien lähdetietojen mukaan on seitsemän huonetta sekä pohjakerroksessa sauna, leivintupa ja autotalli. Muita rakennuksia ovat piharakennus, mahdollisesti 1940-luvulla rakennettu yksikerroksinen riviaitta, kivinavetta, kauempana pihapiiristä sen pohjoispuolella sijaitseva savusauna sekä kaksi aittaa päärakennuksen luoteispuolella. Aittojen sekä niiden kaakkoispuolella sijaitsevan muun pihapiirin läpi kulkee Sorvanperäntiehen yhtyvä pikkutie. Aittojen läheisyydessä on mahdollisesti ollut talli, joka on purettu.

Historia

Miettisten kylän Vilpon perintötalo on halottu vuonna 1895, jolloin syntyivät (vanha) Vilppo sekä Sorvalahti (uusi Vilppo). Sorvalahdesta on vuosina 1905-1938 halottu mm. Sorvanperällä sijaitsevat Mertaniemi, Aittoniemi ja Kallio.

Tilan omistajia ovat olleet mm. Antti Sorvalahti, Juho ja Eliina Sorvalahti vuosina 1894-1936 sekä Lauri Ylilaurila vuodesta 1936. Tila oli perustamisestaan alkaen saman suvun hallussa. Nykyinen omistaja on ostanut kiinteistön heinäkuussa 2001. Sitä ennen se on ollut 1-2 vuotta tyhjillään. Nykyisin kiinteistö on vapaa-ajan käytössä.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee Miettisten kylässä Sorvanperällä Sorvanperäntien itäpuolella. Lähistöllä Sorvalahden länsipuolella on Röyhiönjärvi. Päärakennuksen ja kahden yksinäisaitan välistä kulkee Sorvanperäntiestä erkaneva hiekkatie, joka yhtyy päärakennuksen pohjoispuolella sijaitsevan savusaunan kohdalla takaisin Sorvanperäntiehen.

Tontin eteläpuolella on kumpuilevaa peltomaisemaa, johon on istutettu koivikkoa. Vanhan asuinrakennuksen lounaispuolella on hieman villiintyneitä marjapensaita ja omenapuita. Lähimpiä naapuritaloja ovat Sorvalahdesta pohjoiseen sijaitseva Kallio sekä luoteeseen sijaitseva Maja.

Kaava Seutu/maakuntakaava **pvm**

Suojelu

Kirjalliset lähteet Suuri maatilakirja II. Turun ja Porin lääni; Satakunta, Ahvenanmaa. Kustannustuote Oy, Helsinki. Kirjapaino Oy Savo, Kuopio 1964.

Suulliset lähteet Jorma Mäkinen, Siivikkala.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushist.

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Perustelu Kantatalosta halottuna osatalona kohteella on tärkeä osa kylän asutuksen kehittymisessä. Rakennuskanta on varsinkin päärakennuksen osalta uusiutunut, mutta useat pihapiirin rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäisen asunsa melko hyvin.

Arvoluokka *maisemallinen/historiallinen*

Lisätietoja

Liitteet Karttaote, asemapiirros

Valokuvat Ikaalinen 6/2002: 7-10.

Inventoija Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
13.6.2002

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
8.7.2002

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	107	Rno	143-423-7-75
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	129
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1900-1949?		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1½		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☒	Kellari ☐		
Perustus	Betoni - valettu		
Runko	Hirsi		
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen perustusta on mahdollisesti myöhemmin tuettu betonivalulla. Seinät on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudoituksella, päätykolmioissa on pystylaudointu ilman peiterimoja. Rakennus on ollut väriltään vaalea, seinien maali on rapistunut. Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat.

Rakennuksen pitkällä koillissivustalla on yksikerroksinen satulakattoinen umpikuisti. Kuistin ikkunat ovat 2-ruutuisia.

Rakennuksessa on kolme huonetta.

Historia

Entinen asuinrakennus on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Nykyisin rakennus ei ole käytössä.

Sorvalahti

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Huono

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	107	Rno	143-423-7-75
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	130
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi	1916		
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerroslukku	2		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Kivimuuraus		
Vuoraus	Pystylauta		
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Rakennuksen luoteispäädyn alaosa on muurattu isoista lohkokivistä. Kaakkoispäädyn alaosa on muurattu sementtitiilistä. Rakennuksen yläosassa on punaiseksi maalattu pystylaudoitus, jonka maali on hieman haalistunut.

Rakennuksen pitkällä koillissivustalla katossa on kaksi pulpettikattoista frontonia.

Historia

Navetta on rakennettu vuonna 1916, mikä vuosiluku on hakattu yhteen rakennuksen isoista lohkokivistä. Rakennusta on mahdollisesti myöhemmin jatkettu kaakkoon, sillä kaakkoispää on muurattu sementtitiilistä. Rakennuksessa on ollut navetta, talli, sikala, sauna, AIV-torni sekä työ- ja rehutilat.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Sorvalahti

Ikaalisten Röyhkön rakennusinventointi

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto Kohtalainen

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	107	Rno	143-423-7-75
Rakennustyyppi	otsa-aitta	Rakennus id	131
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika			
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata	1800		
Korjausvuodet			
Kerrosluku	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus	Nurkkakivet		
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on perustettu mahdollisesti nurkkakivien ja niiden päällä olevan hirsikerran päälle. Rakennus on otsallinen, pitkänurkkainen, vuoraamaton ja maalaamaton. Siinä on kaarevat poskihirret. Ovi on rakennuksen kaakkoispäädystä kahden hirsikerran korkeudella.

Historia

Aitta on rakennettu mahdollisesti 1800-luvun loppupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo**Arvojen perustelu**

Tallentaja

Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

8.7.2002

Kunto

Hyvä

Lisätietoja

RAKENNUSLOMAKE

Kiinteistö	107	Rno	143-423-7-75
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	132
Nykyinen käyttö			
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa		
Signeeraus/vuosil			
Rakentamisaika	1800-luvun loppupuoli tai 1900-luvun alkupuoli		
Rak.vuosi			
Rak.vuosikymmen			
Rak.vuosisata			
Korjausvuodet			
Kerrosluke	1		
Pohjakaava			
Rungon muoto			
Ullakko ☐	Kellari ☐		
Perustus			
Runko	Hirsi		
Vuoraus			
Katemateriaali	Pelti- aalto		
Katon muoto	Satula		
Kuisti			
Kuistin kattomuoto			

Kuvaus

Aitta on pitkänurkkainen, maalaamaton ja vuoraamaton hirsirakennus. Sen ovi on rakennuksen lounaispäädyssä.

Historia

Rakennus on rakennettu mahdollisesti joko 1800-luvun loppupuolella tai 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo

Rakennushistoriallinen rakennusperinteinen

Historiallinen asutushistoria

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu

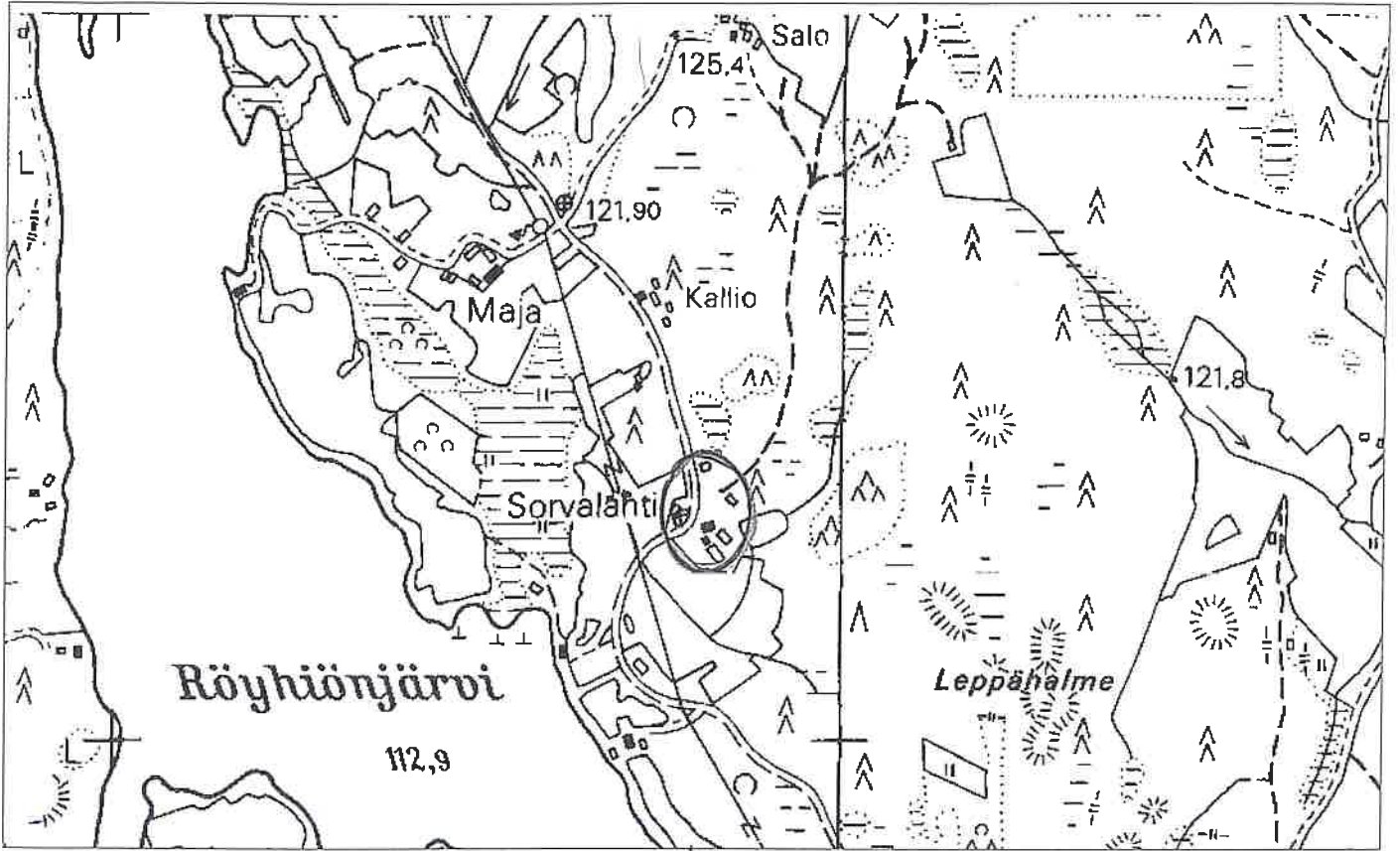
Tallentaja Nina Rinta-Porkkunen, Pirkanmaan maakuntamuseo
8.7.2002

Kunto Kohtalainen

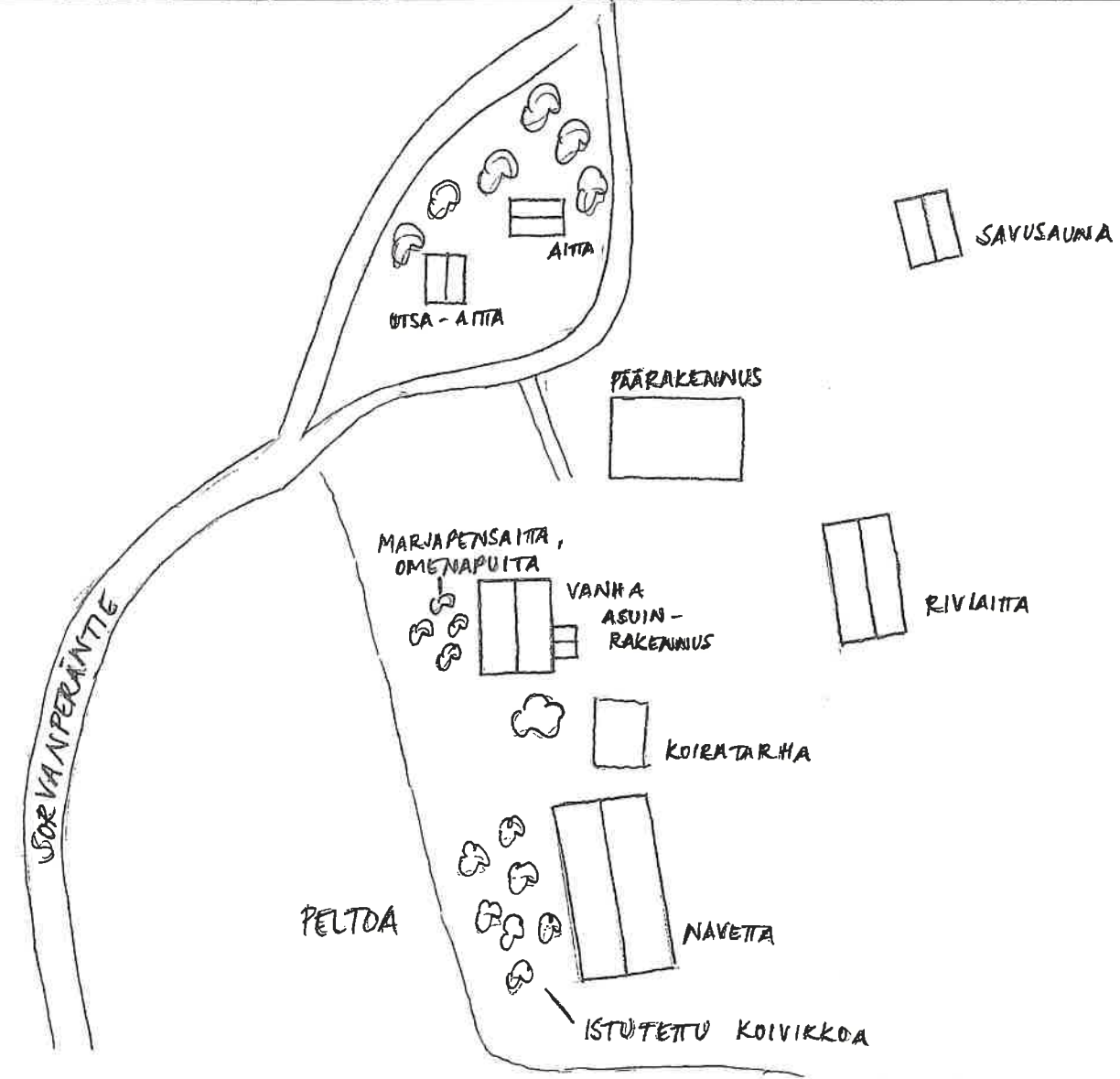
Lisätietoja

IKAALINEN/MIETTINEN/SORVALAHTI

1:7000

FILMI 6/2002

VANHEMPI PÄÄ-
RAKENNUS KOILLI-
SESTA

NAVETTA
KOILLISESTA

OTSIA-AHTA
KAAKOSTA

AHTA IDÄSTÄ

SORVALAHTI, heinäkuu 2002

Pihapiiriä koillisesta. Vas. navetta, oik. vanha asuinrakennus.

Ulkorakennus lännestä

1960-luvulla rakennettu asuinrakennus kaakosta